NOTICES

OF

SANSKRIT MSS.

SECOND SERIES

BY

MAHĀMAHOPĀDHYĀYA HARAPRASĀDA ŚĀSTRI,
M.A., F.A.S.B.,
Vice-President, Asiatic Society of Bengal.

PUBLISHED

UNDER ORDERS OF THE GOVERNMENT OF

BENGAL

VOLUME IV.

CALCUTTA:
BAPTIST MISSION PRESS.
1911.

and Pratāpasena, who were joint proprietors of Ekacakrā. Sūryasena's son was Devasena. Sūryasena asked Allāḍanātha to write a book in his name. The works consulted are:—

Manusmṛti, Viṣṇu, Parāśara, Āpastamba, Mitākṣarā, Aparārka, Arṇava, Pārijāta, Smṛtyarthasāra, Smṛticandrikā, Matsyapurāṇa, Kūrma, Varāha, Vāmana, Viṣṇu, Mārkaṇḍeya and Bhaviṣya, the Pariśiṣṭa of Hemādri, Gṛhyapariśiṣṭa of Ananta Bhaṭṭa, Kālādarśa, Cintāmaṇi, Tridaṇḍī, Kṛtya-kalpataru, Sakalapurāṇa-samuccaya, Durgotsava, Rāmakautuka, Saṃvatsarapradīpa, Bhojarāja's works, Devadāsa's works, Rūpanārāyaṇa's works, Mahādeva's work, Vidyābhaṭṭapaddhati, and Viśvarūpa-nibandha.

Eggeling says that the work is quoted in Nirṇayadīpikā, dated 1518 A.D. The work was written at a time when the small kingdom of Delhi, founded by the Syaids and taken from them by the Lodis, was torn by dissensions among the noble men of the land. Several of the Hindu chiefs founded semi-independent principalities: among the founders of these may be mentioned Madanapāla of Kāṣṭhā, patron of the author of Pārijāta; Madana Siṁha, the patron of the authors of Madana-Ratna-pradīpa. Uddharaṇa of Ekacakrā, the father of Sūryasena, also appears to have been one of the number.

Saroja-sundara (825) is a work on Smṛti, for which see Ulwar 1587, Extr. 870. Aufrecht says that the author's name, Sarojasundara, is an invention of Peterson. Oudh III, 16 attributes the authorship of *Saroja-sundara* to Kṛṣṇa Bhaṭṭa.

Divya-siṃha-kārikā (128). Divyasiṃha is said to have written two works entitled *Kāla-dīpa* and *Śrāddha-dīpa*. The present work is simply a versified abstract of these two works. Divyasiṃha was a Udiyā Brāhmaṇa belonging to the *Vātsyāyana-gotra*. He says that this work is written for स्वोपविज्ञप्त that is, for his own recapitulation.

There are two works on *Kṛtya* or ceremonial rites,

namely, *Kṛtyapaddhati* 62) and *Kṛtyapradīpa* (63). The first is by Yādavācārya, and the second by Vācaspati Misra.

There are three works on *Tithis*, namely, (1) *Tithinirnaya* (108) by Bhaṭṭoji *Dīkṣita*, the son of Lakṣmīdhara, (2) *Tithinirṇaya* (109) by Vaidyanātha who follows the findings of Vijñānensvara, Ananta Bhaṭṭa, and Bhojadeva, and (3) *Tithivivecana* (110) by Ramāpati Siddhānta.

There are two works on *Dāna*, making gifts, namely, (1) *Dānadīpāvalī* (121) by Yogīsvara, the minister of Niḥsaṅkabhānu, the Gajapati king of Udisyā, and (11) Dānaratna-pradīpikā (122) by Candracūḍa.

There are eight works on *Prāyaścitta* or atonement, of which the most important work is *Sarvaprāyaścitta* (326), which treats of the rites preliminary to all sorts of *Prāyascittas*. *Prāyaścitta-kutūhala* (170) is by Raghunātha, who follows the findings of Ananta. The present work contains *Prāyaścitta* for transgressing the rules of *Smṛti* only. Raghunāth apparently had another work for transgressing the rules of *Śruti*. The MS. described seems to contain the second chapter only. *Prāyaścittapradīpa* (171) follows the school of Baudhāyana and treats of *Prāyaścittas* for transgressing the rules of *Śrauta* sacrifices. *Prāyaścitta-vilocana* (172) by Vāsudeva Tripāṭhī treats of all sorts of *Prāyaścittas*. *Prāyaścitta-śata-dvayī* (173) by Bhāskara follows the school of Āpastamba, and the interpretation of Dhūrtasvāmī, as well as the Vṛtti commentary of his father on the *Apastamba sūtras*. His father is described simply as Ārya. As the work in 200 verses appears from the opening verse to be a work on the *Śrauta prāyaścitta*, and as the only *Vṛtti* commentary mentioned by Aufrecht to the *Apastamba Śrauta sūtra* is *Prayoga-vṛtti* by Tālavṛnta nivāsin, Bhaskara may be his son. A commentary on the above is *Prāyaścittapradīpikā* (174), for which see Bk. 320. *Prāyaścittaśatadvayī* (175) is another work of the same name and of the same school, to which a commentary by Veṅkaṭeśa Vājapeyī is given in No. 176.

PREFACE.

This volume contains Notices of 859 MSS. examined in Private Libraries in Bengal, Behar and at Benares. The MSS. belong to various branches of Sanskrit literature; an analysis of these works is given below:—

Vedās.—Bengal is not famous for its Vedic literature. But the present volume contains notices of a number of Vedic works chiefly from Benares.

Aitareya-bhāṣya-viṣamapada-vyākhyānam (48), by an anonymous author, gives the explanation of difficult terms in the *Aitareya Bhāṣya* of Sāyanācārya.

Ukhāsambharaṇakāṇḍa-bhāṣyam. The sixth book of Śatapatha Brāhmaṇa, is called the Ukhāsambharaṇakāṇḍa. No. 40 is a commentary on it by Sāyana.

Pitṛmedha-Bhāṣyam (No. 159). Dr. Caland has published the Pitṛmedha portions of the Āpastamba sūtras, the Hiraṇyakeśi sūtras, the Bhāradvāja sūtras. From the extracts here given, it is difficult to say to what sūtra the bhāṣya belongs.

Pratihāra-sūtra-bhāṣya (162) by Varadarāja, son of Vāmanacārya, grandson of Ananta Nārāyaṇa, belonging to the *Uśika gottra.* The *sūtra* belongs to the *Sāmaveda.* The author wrote a *vṛtti* on the *Ārṣeyakalpa* too. He consulted *Brāhmaṇas, Sūtras, Nidānas, Upagranthas* and their commentaries.

Praiṣyādhyāya (177). This work belongs to the Ṛgveda. It contains four chapters: the first is called Praiṣyādhyāya, the second Nivītādhyāya, the third Kuntāpādhyāya, and the fourth Puroyugadhyāya.

Kṣudra-sūtra (69) belongs to the Sāmaveda. See I.O. 45B. *Kuṣmāṇḍahoma* or *Kuṣmāṇḍa-mantra-vyākhyā* (61) is a commentary by Sāyanācārya on the third, fourth, fifth and sixth *anuvākas* of the second *prapaṭhaka* of the *Taittirīya-*

raṇyaka. The present MS. contains the commentary on the seventh *anuvāka* on the *kuṣmāṇḍa homa* too. The word *kuṣmāṇḍa* does not mean pumpkin gourd, but a number of *mantras* in the *Taittirīyāraṇyaka*.

Chandoga-vyākaraṇa-sūtrāṇi (43) is a work on *Śikṣā* in which Śākaṭāyana has been quoted as an authority. The work has been placed after छ, thus the alphabetical order has been broken.

Kraturatnamālā (68), see Ulwar 178 and Stein 14.

Cayanapradīpa (84), by Nṛsiṁha Vājapeyī, is a work on kindling the sacrificial fire.

Trikāṇḍamaṇḍana-bhāṣyam (116) is an anonymous commentary on *Trikāṇḍamaṇḍana* by Bhāskaramiśra, the son of Kumāra-svāmin.

Sādhāraṇapadārtha-tattva-dīpana (331), by Vāsudeva, the son of Śrīpati Dvivedin, enumerates the objects that are common to all *Vedic* sacrifices.

Agnimārutaśastra-kḷpti (2) gives the use of the hymns to the divinities, Agni and Marut, in the Vedic sacrifices. The hymns are chanted by the *Udgātṛ* priest.

Upākarmaprayoga (41) gives rules for the complete recital of a Brāhmaṇa's own Śākhā from the Full-moon Day of the month of Śrāvaṇa.

Ekāgnikāṇḍa-mantra-vyākhyā (14), by Miśra Haradatta Sūri, explains the *mantras* of the *Ekāgnikāṇḍa* of the Śatapatha Brāhmaṇa.

Jyotiṣṭomavihārakārikā (98) with a commentary (99) on it, by Śāradānanda Yajvā, the student of Devayājñika, gives directions for the erection of a pandal for the performance of the Jyotiṣṭoma sacrifice. The work belongs to the Āpastamba school of the Black *Yājurveda*.

Dvitīyaśyenaprayogakārikā (130) and *Dvitīyaśyenopādhānakārikā* (131) gives Kārikās for the preparation of the *altar* and kindling the fire in the *Śyenayāga*.

Sāyamprātarhomaprayoga (335) gives directions for the performance of both the morning and the evening sacrifices.

SMṚTI (BAUDHAYANA).

Baudhāyanā Dharmapraśna (184) contains the *Dharma* or *Samayācarika-sūtras* for the use of the Brāhmaṇas of the *Bodhāyana-Śākhā* of the Black *Yajurveda*.

Baudhāyana-sūtra-vṛtti (181) The MS. contains the chapter on *Darśa* and *Paurṇamāsa* alone. This is the same as in Rajendralāla No. 152. Burnell, in p. 19 A, attributes this work to Mahādeva-Vājapeyin.

Baudhāyana Kalpa, by Śiṅganācārya, who held the same office as Sāyanācārya, is described under No. 180. It appears to be a commentary on the *Śrauta-sūtras* of Baudhāyana. The MS. under notice comes to the end of the 17th *praśna*.

SMṚTI (ĀPASTAMBA).

Āpastamba-drisahasrakārikā (132) is a metrical work on the construction of the altar in the form of a hawk with two thousand bricks.

Kapardi-kārikā (49) is a metrical work according to the interpretation, by Kapardi Svāmi, on *Āpastamba sūtras*. The MS. comes to the end of the 20th *paṭala*.

Paribhāṣā-sūtra-bhāṣyam, by Kapardi Svāmin (155), contains the commentary only on the technical rules of the *Āpastamba Kalpasūtras*.

SMṚTI (SĀṀKHYĀYANA).

Sāṁkhyāyana-sūtra-bhāṣya (294) is a *Bhāṣya* commentary on the *Sāṁkhyāyana Śrauta-sūtra* of the *Ṛgveda*.

ŚAUNAKA.

Tricakalpapaddhati (113), by Vaidyanātha, is a liturgical work on the *Trica* ceremony, according to the *Śaunaka-śākhā* of the *Ṛgveda*.

SMṚTI (NIBANDHA).

Ahalyākāmadhenu (24) is a modern law-book by Keśava, dedicated to Ahalyā, the wife of Khaṇḍe Rāv, the son of Mal-

lāri Rāv, the first ruler of the Holkar family. She reigned for about 20 years about the end of the 18th century: the chapters are called vatsas or calves.

Acārasāra (27), a part of Gadādhara-paddhati compiled about the beginning of the 18th century in Udiṣyā, by Gadādhara, the Guru of the Khurdā Rājā. The work has been in course of publication in the Bibl. Ind. The author belonged to an illustrious family of many learned Paṇḍitas. He was the son of Nīlāmbara, the son of Kṛṣṇa, the younger brother of Haladhara, and the spiritual preceptor of Rājā Harekṛṣṇa. Nīlāmbara is stated to have been a man of extensive learning, and the recipient of the highest honors from his royal disciple. His brother Yameśvara, too, was a great man.

Nityācāra (145), by Vidyākara Vājapeyī, the son of Śambhukara, is a work on the daily duties of a follower of the White Yajurveda, their atonements for crimes and the duties of the Vaiṣṇavas. This is a compilation for the Brāhmaṇas of Udiṣyā, made during the 14th century. Printed in the Bibl. Ind. series, 1903, under the name of *Nityācārapaddhati*.

Nityācārapaddhati (146), by Gopālānanda, is a book written in the interests of the Sāmavedin Brāhmaṇas. It belongs to the same country as above.

Nirṇayāmṛta (147) by Allāḍanātha, the son of Siddha Lakṣmaṇa, is a treatise for the determination of proper times for the Śrauta and other sacrifices, written at the request of Sūryasena, to whom the book is attributed by Dr. Rājendralāla in No. 1707. The MSS. examined by Dr. Rājendralāla and myself are defective in the introductory verses. But the MS. described by Eggeling (I.O. Catal., p. 491 B) seems to be nearly complete. In his description the following genealogy of his patron is found:—

Svarūpa Chauhan had a son named Karṇadeva. His son was Uddharaṇa who made a great name at Delhi, and obtained from the King of Delhi a town named Ekacakrā on the Yamunā. His sons were Sūryasena *alias* Gopīnārāyaṇa,

On *Suddhi* or purification there are three works: *Suddhi-candrika* (301), by Kālidāsa, which has a commentary by Dhanañjaya, noticed under No. 302, and another by Dāsacayana Vājapeyī (303). All the authors are Udiyā Brāhmaṇas.

On *Srāddha* there are three works: namely, (1) *Srāddha-dīpa* (306), by Divyasimha Mahāpātra of the Vatsagottra; (2) *Ṣoḍaśī* (313), a short work giving directions for offering funeral cakes to one's ancestors with their dependents, on the sides of both his father and his mother; (3) *Ṣoḍaśī partikārikā* (314) is a longer work connected with the above.

Anuṣṭhāna-paddhati (12) is a work on the daily duties in the fourth stage of a Brahmin's life. It is attributed to Troṭakācārya or Hastāmalaka, a pupil of Śaṅkarācārya. In the prose Col. it is attributed to Troṭakācārya. But the verse following says that the kārikās are by Hastāmalaka. Either the two authors must be the same or the present work should be *Kārikās* on the *Paddhati* and not the *Paddhati* itself.

There are three works on the worship of images of different deities. (1) *Gaṇeśācāra-candrikā* (78) by Dāmodara, the disciple of Sarveśvara. It is an important work and perhaps the only one on the *Smṛti* of *Gāṇapatas* or the worshippers of *Gaṇeśa*. (2) *Durgotsava-candrika* (124) by Rāmacandra Gajapati, a king of Udiṣyā, who follows *Iśāna-saṁhitā*, *Kālikāpurāṇa*, *Rudrayāmala*, and *Sammohanatantra* in giving directions for the worship of Durgā in autumn. (3) *Dolatattvāmṛta* (128), by Kṛṣṇanātha Nyāyapañcānana, gives the text on which the *Dolayātrā* or the swinging ceremony of *Kṛṣna* is based.

Āhnika-candrodaya (38), by Viṣṇu Śarmā, the son of Yajñatattvadīkṣita, treats of the daily duties according to the *Madhyandina Śākhā* of the white *Yajurveda*.

Saṁkrānticandrikā (316), by Rājakṛṣṇa, treats of the religious ceremonies to be performed on the Saṁkrānti day, that is, on the day the sun passes from one sign of the Zodiac to another.

Sādasya-tattva-dīpa (830) by Vāsudeva, the son of Śrīpati and the younger brother of Mādhava, relates to the ceremony by which a *sadasya* or a superintending priest is appointed in any *Śrauta* ceremony.

Vaiṣṇavadharma-saṃgraha (285) gives the duties of the Vaiṣṇava sect.

Three works relate to the few Vedic ceremonies which are ordinarily performed at the present day. (1) *Nityahoma Kārikā* (144), by Balarāma, treats of the daily libation of clarified butter to the fire, for a Brāhmaṇa who keeps up the fire. *Vaiśvadeva-vali* (284) is authoritative to a Brāhmaṇa belonging to the *Kauthumaśakhā* of the *Samaveda*. The offering to all the gods (Viśve devas) atones for the sins for maintaining five places, Pañca Sūnāḥ in the house, where animals may perish. (3) *Yupavidhiviveka* (22.), by Kṛṣṇarāma Sārvabhauma, treats of the sacrificial stakes at which animals are tied, their measurement, the wood of which they are to be made, their consecration, and so on.

Malamāsā vicāra (210), by Bhagīratha Miśra, who seems to have written a complete code of Smṛti entitled Vicāradarpaṇa. The present MS. contains only one treatise of that code, namely, that on intercalary months.

Mahāpravara-bhāṣyaṃ (211), by Bhāskara Sūri, is a commentary on some work on *Gotra* and *Pravara* which begins: त्रिवशुरसि रवाणं ।

DARŚNAṀ (NYAYAḤ.)

Anumāna-dīdhitivyākhyā, by Jagadīśa, (11) commences from the beginning of the chapter entitled *Sāmānyanirukti* to the end of the *Anumānakhaṇḍa*, and not to the end of the chapter of *Vādhā*, as my Paṇḍita reports. It is commonly said that Ragunātha Śiromaṇi commented upon the Tattvacintāmaṇi to the end of the chapter on *Vādha* and that Jagadīsa simply followed him. But the fact is that Śiromoṇi commented upon the whole of the *Anumānakhaṇḍa*. But his commentary after *Vādha* is a very short one. And so Jaga-

dīśa's commentary on this, too, is short. The present MS. goes to the end of his commentary.

Avayavaṭippanī (No. 20), by Jagadīśa, contains his commentary on Raghunātha Śiromaṇi's *Dīdhiti* commentary on the chapter on *Avayava* of *Tattvacintāmaṇi*.

Dravyasāra saṃgraha, by Raghudeva (129), is a short treatise explaining the categories of the amalgamated Nyāya-vaiśeṣika system of Navadvīpa. Raghudeva was a pupil of Harirāma Tarkavagīśa. His own title was Nyāyālaṃkāra. He was a later contemporary of Jagadīśa and flourished in the beginning of the 18th century. Babu Kānticandra Rāḍhī mentions many commentaries by him, but Dravyasāra-saṃgraha is not in the list.

Navīnanirmāṇam (138) by the same Ragudeva Nyāyālaṃkāra is a short summary of the substance of the various commentaries, specially of the commentary Gūḍhārthatattva-dīpikā by himself, on the *Anumānakhaṇḍa* of the *Tattvacintāmaṇi*. Stein doubts whether the name of the work is *Navīnanirmāṇa*. He also is not certain what book on *Anumāna* it comments upon. Raghudeva certainly comments upon the *Anumānakhaṇḍa* of the *Tattvacintāmaṇi*. As regards the name I suspect this is *Gūḍhārthatattvadīpikā*.

Nyāyaśāstrapradīpa (149) by Bhaṭṭācārya (by which title Gadādhara Bhaṭṭācārya of Nadia is generally known) treats of the logical analysis of sentences which forms the subject of the 4th book, *Śabdakhaṇḍa* of *Tattvacintāmaṇi*.

Parāmarśadīdhitiṭīkā, by Gadādhara Bhaṭṭācārya (152), is a commentary on Raghunātha Śiromaṇi's commentary on the chapter of *Parāmarśa* in the *Anumāna-khaṇḍa* of the *Tattvacintāmaṇi*.

Vātsyāyanabhāṣyānuvyākhyā (263), by Gaṅgādhara Kavirāja of Murshidabad, composed in Sana or B.S 1292, that is, twenty five years ago, is a commentary on the Bhāṣya commentary of Vātsyāyana on the Nyāyasūtras of Gotama.

Śabdamaṇiprakāśa (287), by Gopīnātha, is a commentary on the 4th part or *Śabdakhaṇḍa* of the *Tattvacintāmaṇi*. In

the opening verse the author's name is given as Gopīnātha. In the Colophon, however, he is styled Harihara Bhaṭṭācārya. Under the circumstance the authority of the Colophon is of no value.

Śabdamaṇiprakāśa, by Haridāsa Nyāyālaṃkāra (288), is another commentary on the same. The author is said to have been a pupil of Vāsudeva Sārvabhauma, the founder of the Navadvīpa School. So he must have flourished early in the 16th century.

Śaśadharaṭippaṇam, by Guṇaratna Gaṇi (293), is a commentary on Śaśadhara's Nyāyasiddhānta Dīpa or Nyāyaratnaprakaraṇa, recently printed at Benares.

Bhāṣyabhāraprakāśa (208), written by Gopīnātha and copied by Śrīnivāsa, appears to be a commentary on Praśastapāda's *Bhāṣya* commentary on the *Vaiśeṣika-sūtra*. Aufrecht knows of no commentary on the *Praśastapādabhāṣya*.

VEDĀNTA DARŚANAM.

Īśāvāsyabhāṣyaṭippaṇam (39) is a commentary on Śaṅkarā's *Bhāṣya* commentary on *Īśopaniṣad* by one who styles himself Prakaṭārtha-kāra.

Kāṭhakopaniṣadbhāṣya ṭippaṇam (54) is an anonymous commentary on Śaṅkara's Bhāṣya commentary on the *Kaṭhopaniṣad*.

Kṛṣṇatāpanīyopaniṣad (64 and 65) is unknown to Aufrecht and to Schrader, though its *Dīpikā* commentary by Nārāyaṇa is known. The two MSS. complete the work in two parts, *Pūrva* (65) and *Uttarā* (64).

Keneṣita-Vākya-Bhāṣya-Ṭippaṇam (66) contains notes on Śaṅkara's *Bhāṣya* commentary on the Upaniṣad. The author says that Śaṅkara was not satisfied by a Bhāṣya commenting on each word of the Upaniṣad. Anonymous.

Gopālatāpanībhāṣyam (77) by Viśveśvara has not hitherto been described properly.

Talavakāropaniṣadbhāṣyaṭippaṇam (106) is an anony-

mous commentary on the Bhāṣya of Śaṅkarācārya on *Kenopaniṣad.*

Taittirīyaka-bhāṣyaṭīkā (114) is a commentary by Prakaṭārthakāra on Śaṅkara's Bhāṣya commentary on Taittirīyopaniṣad.

Praśnopaniṣad-Bhāṣya-Ṭīkā (169), by Nārāyaṇendra Sarasvatī, a disciple of Jñānendra Guru, a disciple of Kaivalyendra, is a commentary on Śaṅkara's Bhāṣya commentary on *Praśnopaniṣad.*

Brahmopaniṣad-vyākhyā entitled *Kṛṣṇatattvaprākāśikā* (185) by Keśava Kāśmīri, a writer of the Nimbārka school, is a commentary on *Brahmopaniṣad.*

Vāruṇyupaniṣad-Bhāṣyam (264), by Sāyanācārya, is a part of his Bhāṣya on the *Taittirīyāraṇyaka*, namely, the 8th and 9th *prapāṭhaka* of which Rajendralāla publishes no commentary in his edition of the Taittirīya Āraṇyakā.

Sāṃhityupaniṣad-Bhāṣyaṃ, by Mādhavācārya (829), is a part of his commentary on the *Taittirīyopaniṣad*, namely, that of the seventh *prapāṭhaka* in twelve *Anuvākas.* Of this *Prapāṭhaka*, too, Rājendralāla publishes no commentary. The commentary is also called *Sikṣābhāṣya.* Nos. 829 and 264 notice a complete commentary by *Sāyanācārya* on the *Taittirīyopaniṣad.*

Mahāvākyanirṇaya (215), anonymous, contains dessertations on the twelve great sayings from the Upaniṣads.

ADVAITAVĀDA (VEDANTADARṢANAM).

Brahmāmṛta-varṣiṇī (No. 184), by Dharmabhaṭṭa, is a new commentary on the *Brahmasūtras*, of the *Advaita* school.

Vākyavṛttiṭīkā (262) is a commentary on Śaṅkarācārya's *Vyākyavṛtti.* It is the same work as noticed in Rajendralāl 1384, in which the commentator's name is given as Ānandatīrtha.

Vivaraṇa tattvadīpanam (268), by Akhaṇḍa Muni, the disciple of Akhaṇḍānubhūti, is a commentary on the *Vārtika* commentary by Sureśvara on the *Śārīraka-bhāṣya.*

Śārīrakanyāyarakṣā (śikṣā) maṇi, by Appaya Dīkṣita (No. 295), is a commentary by Appayadīkṣita on the *Śārīrakabhāṣya*.

Saṃkṣepaśārīrakavyākhyānam, entitled *Siddāntadīpa*, by Viśvaveda (317), is a commentary on *Saṃkṣepaśārīraka* by Sarvajñātman. *Saṃkṣepaśārīraka-subodhinī* (318), by Puruṣottama Miśra, is also a commentary on the same work. Viśvaveda's commentary on Saṃkṣepaśārīraka seems to have been the first commentary on the work, as Rāmatīrtha whose commentary is described by Eggeling in pp. 742-43, had the *Siddhāntadīpa* before him, and as the commentator of 318 was a pupil of Rāmatīrtha and followed him in his commentary.

Siddhānta-Ratnāvali, by Agnicit Balabhadra Miśra (342), is a short treatise on the *Advaita* system of the Vodānta philosophy.

Manana Grantha (208), in sixteen varṇakas, is a work in praise of *Vairāgya*. The work commences with an obeisance to Vāsudeva Yati and has, as the first śloka, the usual *maṅgalācaraṇam* of Sāyanācārya वागीशाद्याः सुमनसः etc. All notices of this work are unsatisfactory.

Rāma-Ratnākaraṭīkā (236), by Mahāmudgala, is a commentary on a work entitled *Rāma-Ratnākara*. A work of the same name by Madhuvrata is mentioned by Aufrecht in p. 518 as coming from Oudh, a province noted for Rāma-cult. From the extracts given under this number, the work has a strong Advaita-tendency representing Rāma as the Brahman.

Nṛsiṅhāśarma is a well-known and voluminous writer of the *Advaita* School, and his *Advaita-Ratnakoṣa* is a well-known work. The present volume contains the description of an incomplete and dilapidated manuscript of a commentary on the work, under No. 7. The author's name is lost by a lacuna. His Guru's name is Kṛṣṇānanda, and he makes his obeisance to Maheśvarānandatīrtha, Śaṅkara and Śaṅkarānanda. This is a different commentary from that by Agnihotra mentioned by Hulztsch in his Extract No. 500.

Ātmajñānopadeśaṭīkā (29), by Ānanda Giri, is a commentary on a certain short treatise entitled Ātmajñāna, attributed to Śaṅkarācārya, beginning with the word "ATHA." This is different from Ātmabodha which begins with TAPOVIḤ.

Pratyaktattvavivekaṭīkā (163) is a commentary entitled *Padadīpikā*, on the *Anukramaṇikā* chapter of the *Pañcadaśī*. *Pañcadaśī* has been several times printed in Calcutta.

Ṣaṭpadīmañjarī (310), by Śaṅkarānandatīrtha, the disciple of Śivanārāyaṇānandatīrtha, is already noticed by Dr. Mitra under No. 2849.

Ātmabodhaṭīkā (31) is the same as described by Dr. Mitra under 1677 and in I.O. Cat., p. 736A. Rājendra Lāla, from the colophon in his manuscript, attributes it to Madhusūdana, and Eggeling, from the colophon in his manuscript, attributes it to Śāṅkarācārya himself. But Eggeling is evidently wrong, for the commentary begins thus after the *Maṅgalācaraṇa*:—तत्र भगवान् शङ्कराचार्य्यः, etc. Śaṅkarācārya would never call himself a *Bhagavān*. The *Maṅgalācaraṇa* is an obeisance to Rāmacandra, which also goes against his theory.

Ātmasvarūpānusandhānam (32), by Gopīnātha Vājapeyi, the son of Jagannātha Dīkṣita, is an independent treatise on the exposition of the sentence '*Tattvamasi.*' *Āvṛttipāda* (26) by Ānandatīrtha is unknown to Aufrecht. It is an independent treatise on the Vedānta, in which he seems to recapitulate, on the lines of Śaṅkarācārya, the teaching of *Bhṛguvṛtti.*

Tripurī (117), attributed to Śaṅkarācārya, and its *ṭīkā* (118), by Ānandagiri, a disciple of Śuddhānanda, are unknown to Aufrecht. The Text is divided into three parts called Pura and goes over all the topics of Vedānta in a very systematic fashion.

Nayamayūkhamālikā (135), by Appaya Dīkṣita, appears to be a work of the Advaita School of Vedānta. It is called वर्तमतसार, which should be corrected into *Caturmatasāra* (Hulztsch No. 1510), *Caturmata* meaning all the *four Advaita Schools.*

RĀMĀNUJA-VEDĀNTA.

Adhyātmacintāmaṇi (8) in eight leaves and in 170 slokas, contains both the text and the commentary, without leaving any clue to distinguish the one from the other. From the statement in the Benares Sanskrit College Catalogue published at Allahabad, in page 407, we know the text begins with the verse आत्मा न देवो न नरः (p. 7, line 4) and ends with परिविन्तन् भवेत् सखा (p. 7, line 11); while the commencement of the commentary is not to be found on the Benares Manuscript as the first leaf is lost. But it ends with जन्तुसंसार-पोतकम्. Under the circumstances the inference is irresistible that the commentary begins with नमोऽस्मत्सद्गुरुभ्यश्च, that is, the second verse in the MS. under notice, and the first verse सुन्दरजामातृमुनेः ending with जन्तुसंसारपोतकम् should go at the end of the commentary. Sundara-jāmātṛ and Saumya-jāmātṛ is one and the same person, and not different persons as stated by Hall in p. 112. Oppert says that the Text is by Saumya-jāmātṛ and it has a commentary by Nārāyaṇa. The commentator, whoever he may be, makes obeisance to Rāmānuja, Yāmuna, Rāmamiśra, Nāthamuni, Ādyakulanātha, Śaṭha-vairi, Senādhipati, Jaganmātā, Śrīdhara, as the succession of his Gurus.

The same school of Vedānta has a short work by Parāśara Bhaṭṭācārya, in praise of Rāmānuja, in eight verses, explaining the eight-lettered formula ॐ नमो वासुदेवाय. It is entitled *Aṣṭaślokī*. Kathavaṭe mentions of a commentary on this work by Śrinivāsa, a well-known author of this school. Aṣṭaślokīvyākhyā (No. 23) is a commentary on Parāśara's work by Govindārya, a pupil of Śaṭhāri. Govinda describes himself as Rasikakulendu and follows the traditional interpretation, acknowledging his obligations to Nāthamuni and other ancient writers.

Toṭādrimaṭhastha-guru-paramparā (115) gives the following succession of Gurus in the Toṭādrimaṭha:—

Rāmānuja, Parāṅkuśadāsa, Yāmunamuni, Rāmamiśra, Puṇḍarīkākṣa, Nāthamuni, Śāṭhakopa, Viṣvaksena, Śrī, Śrīd-

hara. With Yāmuna is connected Lakṣmaṇayogī, with Śrī Raṅgeśa, with Śaṭharipu Saumyajāmātṛ.

Bhāradvāja Saṃhitā and its commentary under No. 197 are both written in the interests of the sect.

Viśiṣṭādvaitavijaya-vāda (270), by Narahari, the son of Rāghava, is a polemical work for the establishment of the truth of Rāmānuja's interpretation, as against that of the *Advaita* School.

An incomplete MS. of *Śruta-prakāśikā* is described under No. (307). It is a commentary on the Bhāṣya-commentary of Rāmānuja.

Saccarita-Rakṣā (319), by Veṅkaṭeśa, is an independent work of the Rāmānuja School for marking the body with the forms of Viṣṇu's disc, etc.

Kārikādarpaṇa, by Varada Kavi (55), is a work on the Rāmānuja system of philosophy in 4 parts. In the 4th part the sampradāya or the succession of teachers is treated of. The author is a son of Śrīnivāsa and a grandson of Varada. His elder brother was Sundarācārya who was his teacher also. The work is an exposition of Rahasyatrayasāra by Veṅkaṭācārya. Rahasyatraya is said to be a *mokṣa-śāstra*.

VALLABHA'S SCHOOL OF VEDĀNTA.

Aṇubhāṣya-vivaraṇam (5, 6), by Giridhāri, the son of Gopāla, contains a commentary on the first and the second pāda of the first adhyāya of Vallabha's commentary on the *Brahmasūtras*.

Brahmasūtra-vṛtti (182) is also a commentary on the *Brahmasūtras* in accordance with the teachings of Vallabha.

The three works on *Bhakti* (Nos. 188, 189 and 190) belong to this school of Vedānta-vaiṣṇavism. The first attempts to establish the validity of the doctrine of *Bhakti*; the second attempts to construct a system of the Viṣṇu worship from the theory of Vedānta as expounded by Vallabha; and the third is a hymn to Kṛṣṇa by Viṭṭhala according to

the same theory. *Bhagavadbhāvanā* (191) treats of meditation on Viṣṇu according to the same theory.

MĀDHVA SCHOOL OF VEDĀNTA.

Jayatīrtha-vijayaṭīkā (86) is a fragment of a commentary on the disputations held by Jayatīrtha, a successor of Mādhva, to establish the theory of his sect as against others.

Nyāyāmṛta is a work by Vyāsatīrtha of the Mādhva school. *Nyāyāmṛta-taraṅginī* (150) is a commentary on *Nyāyāmṛta* by Rāmatīrtha, the brother of Nārāyaṇatīrtha

NIMBĀDITYA SCHOOL OF VEDĀNTA.

Aitihya-Tattvarāddhānta (46). The word Aitihya means tradition of any sort. It is included among the eight pramāṇas of the Purāṇas. Nimvāditya's school lays great stress on the reliability of Aitihya. The work is attributed to Nimbāditya himself.

Aitihya-Hārdda-Saṃvedyam (47) is also a work on *Aitihya*. The author is unknown.

PURĀṆA.

Aśoka-trirātrivrata from the *Brahmāṇḍapurāṇa* (21) treats of a *Vrata* or vow to be taken for three nights in the month of *Āśvina*. The *vrata*, successfully performed, removes sorrows of women.

Āryā-stava (35) is a short hymn, said to have been derived from the *Harivaṃśa*.

Kārtika-māhātmya is a well-known work. It is to be found in many *Purāṇas*. But No. 56 is by Giridhara, compiled in the interests of *Vaiṣṇavas* in Saṃvat 1836. It seems that different chapters of this work have been taken from *Kārtikamāhātmyas* of different *Purāṇas*, such as *Nāradapurāṇa*, *Padmapurāṇa*, *Sarva-Purāṇasamaccaya*, *Purāṇasāroddhāra*, *Brahmāṇḍapurāṇa*, and the *Skandapurāṇa*.

Gaṅgā-kavaca (No. 70) is taken from the *Brahmāṇḍa-purāṇa*.

Go-trirātrivratam (No. 76) is from the *Bhāviṣyottara-purāṇam*.

Jyaiṣṭha-māhātmyam (95) is from *Jaimini-bhārata*, the interlocutors being Yudhisṭhira and Bhīṣma.

There are two commentaries on the *Devīmāhātmya* noticed in this volume. One No. 125 is by Mādhavānanda Cakravartī, and the other No. 126 is by Dhṛtidāsa.

Nāsiketopākhyānam (No. 143) in eighteen chapters is an expanded and enlarged version of the *Nāsiketopākhyāna* of the *Purāṇas*.

Bhaktikulasarvasva (187) is another name of *Tārā-sahasranāma*. It is an interlocution between Pārvatī and Śaṅkara.

Three commentaries on the *Bhagavadgītā* are to be found under 192, 193 and 194. The first by Gaṅgādhara Kavirāja is nonsectarian; the second by Daivajña Sūrya-paṇḍita belongs to the *Advaita School*; and the third by Kalyāṇa Bhaṭṭa belongs to Vallabha's School.

Bhagavallīlā-cintāmaṇi (195) by Kamala-locana, son of Kṛṣṇa candra, the grandson of Govinda, the great-grandson of Rāmacandra, and the great-great-grandson of Viśvanātha of the *Bhāradvāja gotra*, is a commentary on the *Śrībhāgavata*.

Bhārgavopapurāṇam gives a biography of Rāmānuja. The MS. (199) contains forty chapters of the last part.

Sivapurāṇam (298 and 299) is complete in two parts. The first part contains 52, and the second 45 chapters. This is a different work from what generally goes under the name *Sivapurāṇa*.

TANTRA.

Āsurītantra (87), an interlocution between Śiva and Kārtika, is a short liturgical work on the worship of Āsurī.

Kulamatam (59) is not an original Tantra, which is always an interlocution between Śiva and Pārvatī or some other divine beings. It is, however, an independent work by Kaviśekhara, dealing mainly with the worship of the Kaula sect. But it often deviates from the main point to treat of the *Vīra* sect, who worship sitting on corpses.

Govinda-vṛndāvana (78) in twenty-five *paṭalas* is a part of the *Vṛhad-gautamīya-tantra*, a larger recension of the *Gautamīyatantra*, for which see L. 1143.

Tattvasāra (108) is an original Tantra, being an interlocution between Ānanda-Bhairava and Ānanda-Bhairavī. Tattvasāra is really Yogasāra, a treatise on the Yoga practice in which drinking is enjoined for the attainment of success in Yoga. It was hitherto known only from quotations.

Tattvāmṛta-Taraṅginī, by Kulānanda Nātha (104), is complete in seven *taraṅgas*, and treats of the higher subjects of *tantra*, such as 'What is *Ātmā*?' 'What is *Prakṛti*?' 'What is *Puruṣa*?' 'What are six *āmnāyas*?' and so on. It is unknown to Aufrecht.

Timira-candrikā, by Rāma-ratna (111), is incomplete. The present MS. contains only those chapters which deal with the daily duties of a certain sect of Tāntrikas.

Pūrṇābhiṣeka-dīpikā (160), by Ānanda-nātha, the son of Ramānātha, a Brāhmaṇa of the Ardhakālī family, deals with *Pūrṇābhiṣeka* or complete initiation with the five M's. The present treatise is written in the interests of the *kaulas*.

Prapañca-Sāra-Sambandha-dīpikā (164), by Uttama-bodha, the pupil of Uttamaprakāśa, is an incomplete MS. coming up to the 80th *pāṭala*, while the work is complete in thirty-six. There is nothing in the text to show who the "*Ācārya*" was. He is simply an *Ācārya*. But Uttamabodha attributes it to Pādācārya, that is, Padmapādācārya. Most likely he is not right. For the book does not belong to the *Advaita* ideas. Uttama-bodha, however, in his commentary, gives it a thoroughly *Advaita* interpretation. There is a work,

named Prapañcasāra, however, attributed to Śaṅkarācārya. The colophon of that work (see H. P. R. 2,129) describes the author as Śrīmacchaṅkarācārya, while the Advaita Śaṅkara is described as Bhagavat. I believe he is Gauḍīya Śaṅkarācārya, who wrote several Tāntrika works in the 15th century in Bengal. A connection of any of these two works with the advaita school would appear strange.

Brahmāṇḍanirṇaya from the *Brahmayāmala* (188) is a short treatise on creation or cosmogony. The account differs materially from all Brahminic accounts of the creation, but agrees admirably with the modern Bengal conception of creation.

Viridha-liṅgapūjanam (269) is from the *Rudrayāmala*.

Śivacūḍāmaṇi (296), by Dāmodara Samādhi, treats of the worship of *Śiva*.

Śiva-tāṇḍavaṭīkā (297), by Premanidhi Śarmā, is entitled Mallādarśa, because the author was asked to write it by Malai [Malla], the son of Ghanaśyāma Malla, and the grandson of Sāhamalla, king of Tākmā hills, on the Gaṇḍakī in the North. The author's chief endeavour is to explain the cakras or diagrams.

Śivārcana-candrikā (300), by Śrīnivāsa, son of Śrīniketana. Śrīnivāsa went to Jalandara on a pilgrimage, and there learnt the Śaiva Śāstras from Śrī-Sundara. Then he came to Benares where he set up a *ṭol* for teaching. He wrote this work on the worship of Śiva at the request of his students.

Śaivakalpadruma (304), by Lakṣmīdhara in eight kāṇḍas, is a comprehensive work on the worship of Śiva. The work was composed at Bhuvaneśvara. The author's father was Rāmakṛṣṇa, his uncle was Madhusūdana, and his grandfather was Pradyumna, who was greatly respected by kings Nṛsiṁha and Mukunda.

Śyāmārcana-taraṅgiṇī (305), by Viśvanātha Somayājin, who describes himself as, 'अद्वैतपथिपथिक,' is a tract on the

duties of a worshipper of Śyāmā. In the work the chapters are named आवर्त (whirlpool) and वीचि (wave).

Ṣaṭkarmollāsa, by Pūrṇānanda, is complete in twelve *ullāsas*, of which the present MS. (808) contains only nine. Pūrṇānanda is a well-known author whose *Tattvacintāmaṇi* was written in 1579. In the present work he treats of the six cruel rites, namely, (1) raising enmity between two loving persons; (2) making one of them go abroad; (3) subjugation of others to one's own will; (4) stupefaction; (5) killing; and (6) fascination.

Ṣaṭ-karma-dīpikā (809), by Śrīkṛṣṇa Vidyāvāgīśa Bhaṭṭācārya, treats of the same topics.

Sundarī-Ratnāvalī (843) is a *Tāntrika* story of *Draviḍaśiśu* attaining success by worship of *Devī* in the form of *Sundarī*.

Bharadvāja-Saṃhitā (197) has been described in L., vol. VIII, p. 226, and I.O., p. 852B. Rājendralāla says it is probably a part of a *Tantra*. Eggeling describes it in the chapter of *Tantra*, mysticism. I doubt if it is a *Tāntrika* work, because the essential feature of a *Tantra*, that is, the derivation of *mantras* from the letter of the Sanskrit Alphabet, is not prominent in this work. It is, I believe, a work of the *Vaiṣṇavās* of Southern India.

Bhāva-cuḍāmaṇi (200) is a *Tāntrika* work, often quoted and of great authority. It treats of the three different *Bhāvas* in which *Tāntrika* worship can be conducted; the first of them being *Divya*, the second *Vīra*, and the third *Paśu*. In the first the five M's have no place; in the second they appear prominently; and in the third they are omitted, but the *ācāras* of *Smṛti* are not respected.

Bhāva-dīpikā (201), by Acyuta Dhīra, the son of Janārdana and the grandson of Puṣkara, is a work on the same subject as above.

Bhāva-Sāra (202), an anonymous work, is also on the same subject.

Mantrārtha-dīpikā (209), by Govinda Nyāyavāgīśa

Bhaṭṭācārya, explains the meanings of *mantras*. It is a comprehensive work on the subject.

Mahāmuṇḍamālā-tantra (212) is an original *tantra*, being an interlocution between Pārvatī and Mahādeva. It treats of the three *Bhāvas* and the worship of Durgā.

Mahālakṣmī-māhātmya (213) is a work complete in 16 chapters. *Mahālakṣmī* is much worshipped in the Marhāṭṭā country, and the scene in the opening verses is laid at Kolhapur.

Mahālakṣmī-hṛdaya-stotra (214) is said to be a part of the *Ātharvaṇa-Rahasya*: it is a hymn in the *Mandākrāntā* metre.

Mālā-vidhāna-tantram (217) treats of rosaries, *mantras* and counting of the beads.

JYOTIṢA.

Muhurtacintāmaṇi-ṭīkā entitled *Pramitākṣarā* (No. 220), by Rāmdaivajña, the author of the text himself. See I.O. Cat., p. 1072B.

Muhūrta Bhūṣaṇa (221) by Rāmasevaka, the son of Devīdatta, composed in Saṃ 1778, is a treatise on astronomy as applied to Smṛti. Another treatise on the same subject by Harīśācārya is described under No. 228.

Maṇipradīpa (No. 206), by Raghunātha Bhaṭṭa, the son of Soma Bhaṭṭa, is a treatise on the calculation of the sun's conjunction with the signs of zodiac. The work is based upon Bhāskarācārya's great work on Hindu astronomy.

Mīnarāja-jātaka (No. 218), by Mīnarāja Yavanācārya, extends over 8,000 Indravajrā verses. See I.O. Cat., p. 5096A., and Oxf., p. 829. The MS. noticed in 218 appears to be complete. In my paper in the Journal of the Asiatic Society, Bengal, 1897, p. 310, I pointed out that there is a palm-leaf manuscript in the Durbar Library, Nepal; written in old Newāri, of *Yavanajātaka* in 4,000 *Indravajrā* verses. At the end of the work there is a statement that Yavaneśvara

formerly, in the 91st year of some era most likely Saka, translated the work into the "Divine Language" Sanskrit most likely in prose. But Sphūjidhvaja, another Yavana Rāja, rendered it into 4,000 *Indravajrā* verses in the year 191 of the same era. Utpala, the commentator of Varāhamihira, confounded Sphūjidhvaja with Yavanācārya, as appears from a note in Kern's preface to the Bibliotheca Edition of Vṛhatsaṃhitā. The present work appears to be an amplification of the same work by Mīnarāja, another Yavanācārya, in 8,000 verses of the Indravajra metre. But the author, not to miss the authority of the ancient Yavanajātaka, names it Vṛddhayavana-jātaka. Subsequent authors seem to have made use of the Vṛddha-Yavanajātaka, and not of the work versified by Sphūjidhvaja. Hence the mistake made by Utpala.

Saṃvitprakāśa (323), by Govinda-kavīśvara, the son of Kāhnu-kavīśvara, is described as a *Kāvya* in fifteen svargas. But it is really a work on astrology which deals mainly with Praśna gaṇanā or divination by questions.

Vasanta-Rāja-śākuna (261) is a well-known and often noticed work on prognostication by Vasantarāja, son of Vijayarāja and grandson of Śivaraja, and not, as Aufrecht says, the younger brother of Śivarāja, nor a younger brother of Vijayarāja, as Eggeling says. तत्पादसमुपजीवी वसन्तराजोऽनुजन्मास्य. Here the word अनुज can not mean younger brother. In other Sanskrit works of Bengal, notably in the Rāmacarita, the word अनुज is often used in the sense of son. The word तत्पादसमुपजीवी is but rarely used of a brother. Aufrecht says that his patron was Candradeva of Mithilā. But he does not give authority for his statement. Eggeling underlines वङ्गदेवेन, that is, the author's patron was a king of Bengal. He is quoted by Mallinātha, who flourished about the end of the 14th century. The 13th and the 14th centuries are a period barren of any literature in Bengal. I would therefore place Vasantarāja about fifty years before the Muhammadan conquest of Bengal.

Praśna-dīpikā (167) and *Praśna-sāra* (168) are works on divination by questions. The first is a commentary on *Horāṣaṭpañcāśikā* of Pṛthuyaśas the son of Varāhamihira, by Dāmodara the son of Raghunātha and Jānakī; and the second is attributed to a Rākṣasī named Nikaṣā.

Bālabodharatna-kaumudī (179) is an elementary treatise on astrology. Anonymous. The MS. noticed contains 17 chapters.

Samāvivekaṭīkā (320) by Mādhava, the son of Govinda Jyotirvid, is a commentary on Samāviveka or Varṣatantra, being the second part of Nīlakaṇṭha's Tājika, composed in 1587 A.D.

Sāmudraka (334) appears to be the same work on palmistry as described in the Florentine Cat. 342.

Ramala-nava-ratna (231) in nine chapters, by Paramasukhopādhyāya, is a work on divination by the throw of dice.

Ravīndvorgrahaṇopāya (232), by Rāmacandra Bhaṭṭācārya, is a short treatise on the subject of the eclipses of the sun and the moon.

Ubhayagrahaṇa vyavasthādhikāra (42) is another work on the same subject. Anonymous.

Akṣaracintāmaṇi (1) is an astrological treatise attributed to Śiva, on divination possibly from letters.

Aṅkādarśa (3), by Kṛpārāma Mukhopādhyāya, is a treatise on the first four rules of Arithmetic.

Abda-ratna (15), by Daivajña Durgāsahāya, is a short astrological treatise for calculating the consequences, from the positions of planets, on the fortune of man from year to year. The system of calculation is the Arabic system on the basis of 120 years as the full span of man's life. The last verse obscurely hints that the author's father's name was Vilāsa.

Gaurījātaka (79) is an anonymous treatise in verse on fortune-telling from the positions of the planets at the time of the birth of a man.

Grahacakra vivaraṇam (80), by Kṛṣṇaratha, is a com-

mentary on Grahacakra, a work on astronomy unknown to Aufrecht. It has twelve chapters.

Grahādarśapattram (81), by Nidhimiśra Daivajña of Oudh, composed in Saṃvat 1871. It is based on Bhāskarācārya's well-known work.

Candronmīlana is a Tāntrika work on divination. See I.O., p. 1116, and L., Vol. I, p. 281. No. 83 appears to be a short treatise based on *Candronmīlana*. It busies itself with divination by means of letters.

Jaganmohana (85), by Lakṣmaṇācārya, is a comprehensive work on astrology including divination and augury.

Jātaka-Kallola (87), by Raghunātha Paṇḍita, the son of Lakṣmaṇa; *Jāta karmapaddhati* (88), by Divākara, the son of Nṛsiṁha Gaṇaka, and the grandson of Kṛṣṇa Daivajña; *Jātakārṇava Saṃgraha* (89), by Varāhamihira; and *Jātakālaṃkāraṭīkā* entitled *Bālabodhinī*, by Narmadā Giri (90), are all works on Jātaka fully described in this volume.

Jñānālaṃkṛta-mañjarī, incomplete and anonymous (94), is a work on divination by means of questions; *Jyotirmaṇi*, incomplete (96), *Jyotiṣaratna* by Kamalākṣa Śarmā (97), *Jyotiḥsāra* (100) by Ramā Kānta are elementary treatises on astrology as applied to Smṛti.

Tājikapaddhati is a short astrological treatise by Keśava Daivajña. *Tājikapaddhatiṭīkā* (107) is a commentary on the same by the author himself.

Daivajñamanohara (127) is a rare work on astrology by Lakṣmīdhara, the son of Keśava Bhaṭṭa, son of Dhāreśvara an inhabitant of Puṣpapurī, son of Daṇḍapāṇi Pāṭhaka who lived at Benares, son of Vāmana of Pratiṣṭhāna, son of Brahma Bhaṭṭa an inhabitant of Devagiri. Known from quotations only.

Pañcapakṣī attributed to Mahādeva is a well-known work on augury. No. 151 is a commentary rarely known of that work.

Praśnacaḍāmaṇi (166) by Candraśekhara is a rare work on divination.

Superapraśna (344) attributed to *Sarasvatī*, the Goddess of Speech, is a work on divination by the throw of dice.

Nārada Samhitā (141) is a comprehensive work of astrology.

VAIDYAKA.

Āyurvedaparibhāṣā (No. 84) gives the technical rules of interpretation of Hindu medical works. It is anonymous.

Paryāyamuktāvali (154) is a work on synonyms of medical terms. The unknown author seems to have made a great use of a previous work on the same work by Mādhavakara.

Pākāvali (156) is a compilation on pharmacology containing prescriptions for the preparation of different concoctions (*pāka*). Though the name given is *Pākāvali*, in the MS. itself it is called *Pākavidhi*. It is anonymous. Two other works of the same description are also anonymous. They seem to be the *vade mecum* of different families of medical men.

Sārasaṃgraha (336) by Visvanātha is a collection of prescriptions for various diseases.

Bhaiṣajya-Rasāmṛta Saṃhitā (205) by Upendra is a short treatise for beginners on the various branches of the Hindu medical science. They are:—Tonic medicines, human medicines, Divine medicines, mercurial treatment and surgery.

Yogāvali (227) contains a number of prescriptions by Piṅgalā yoginī: the chapters are named *Kalpas*.

Ratnāvali (280), anonymous, is a work on the treatment of various diseases.

Rasaratnākara (234), by Nityanātha Siddha, is a well-known work on medicinal preparation of mercury.

KĀVYA.

The most important Kāvya mentioned in this volume is *Kapphinābhyudaya* (50), by Kāsmīra Bhaṭṭa Śiva Svāmī. See pp. 25, 83, 49, 52, 54, 55, 195, 196, 197 198, 199, of M. R. R. Śeṣagiri Śāstrī's report on a search of Sanskrit and Tamil MSS. in Madras for 1893–94. The author flourished in the

court of Avanti Varmā, Mahārājāh of Kasmīra (855 to 884). The work had a wide currency in India in the subsequent centuries, as it is quoted by many commentators of Amarakoṣa, notably by Sarvānanda Banerji, the author of *Tīkāsarvasva* (1417 to 1431) and also in *Liṅgābhaṭṭīya*. Though written in Kāsmīra, the MSS. yet discovered of the work are in Uḍiyā character.

Bhāravi is a very ancient work. It is quoted by the commentator to the *Vātsyāyana Kāma sūtra* who does not quote Kālidāsa. He may, therefore, be placed in the 3rd or the 4th century A.D. His success to a great extent exalted the *Śaivas*. So the *Vaiṣṇavas* wanted to rival him, and they produced the *Śiśupālavadha* about the end of the 6th century (?). The Jainas emulated the efforts of the *Śaivas* and *Vaiṣṇavas*, and produced the *Dharma Śarmābhyudaya*, and the Buddhists, not to lag behind, produced *Kappinābhyudaya*. They belong to the same school of poetry; in this school the poet does not confine himself to the creation of beauty alone but tries his skill in *bandhas*, punnings and other things which are regarded as an obstacle to the appreciation of beauty.

Abhinava Gītagovinda (17) by Puruṣottama Deva Gajapati. He flourished about the end of the 15th century in Uḍiṣyā and carried his conquests from the Hugly to Kañcī. His statue on horse-back is engraved in a bas-relief in the temple of Jagannātha. The work is in ten cantos. It is an imitation of Jayadeva's well-known work, *Gītāgovinda*.

A large poem, written in the interests of Jainas, is the *Dhammila caritra* (133) by Jayaśekhara Sūri. The Paṇḍita who prepared the notice of this work for me has brought me only the first and the last ślokās, from which it appears that the poem gives an account of the religious and charitable works of one Dhammila with a view to teach what is good in this world and in the next. The author Jayaśekhara Sūri is the poet Jayaśekhara, who wrote the Jaina *Kumāra*

Sambhava Kāvya. For, at the last verse of his *Kumāra Sambhava* he says, "यस्मिन्नादिमवाकविनयकनकाचलोविनोमोरथिः"

Pāṇḍavacaritram (157) is also an extensive Jaina poem in 9720 ślokās by Maladhārī Devabhadra Sūri. Peterson mentions many Jaina authors of the name of Devabhadra. But the epithet Maladhārī suggests that he was a pupil of Maladhārī Abhayadeva, who flourished in the 18th century of the Christian era.

Bhāratāmṛta Kāvya (198), by Divākara Kavicandra Rāya, son of Vaidyeśvara and Muktā. The work commences with Pururavā, and the twelfth canto with which the incomplete MS. ends comes down to the description of *Khāṇḍavavana* also described in the *Ādiparva* of the *Mahābhārata*. The MS. comes from Uḍisyā.

Muktācaritram (219) was found in the private collection of Babu Hariścandra of Benares. My Paṇḍita Babu Vallabha Śāstri attributes the authorship to Kṛṣṇa Kavi. But there is nothing in the description he brought, to shew to whom the authorship belongs, except perhaps the word कव्यकवि-भूपतेः which cannot by any means be construed to mean the author. Paṇḍita Sudhākara Dvivedī in his catalogue of Sanskrit Manuscripts in the North-Western Provinces, VIII, 16, attributes the authorship to Jīva Gosvāmī. Apparently both the Paṇḍitas examined the same MS. of 100 leaves at the house of the late Babu Hariścandra.

Rasābdhi (285) is a *Mahākāvya* by Devakīnandana, son of Raghunātha, son of Viṭṭala, son of Vallabha Dīkṣita.

Viṣṇupadāvalī (272 A.), unknown to Aufrecht, is a collection of songs in Sanskrit in honour of Viṣṇu. The MS. under notice is incomplete. The songs are in imitation of the songs of *Gītagovinda*.

Kavikarpaṭī (53), by Kavirāja Śaṅkhadhara. This is not a work on rhetoric, as Aufrecht says. The object of the work is explained in the second verse, a translation of which runs thus:—"Carefully learning this book by rote and learning the art of versification from those who know it, one

can readily compose verses in an assembly, even though he may not know the meaning of the words." The work gives a long list of words and collocation of words in Sanskrit which may fit in in any particular metre. Printed at Dvarbhāṅgā. See Oudh VIII, 10; XIX, 42. Peters. 3, 21", 340, 398, 4, 25, 6, 325. Stein 59, 267.

A commentary on *Gītagovinda* (74) by Vanamālī Bhaṭṭa, son of Śivadāsa Bhaṭṭa. Composed at Benares.

Nārāyaṇa Śatakam (142), by Vidyākarapurohita, describes in a century of verses the various limbs of Nārāyaṇa. It is accompanied with a commentary by Pītāmbara, the son of Nṛsiṁha.

Vallabhāṣṭaka-vivṛti (260). Hall says that the original text of *Vallabhāṣṭaka* is in eight verses in the Sragdharā metre (p. 153). Eggeling gives the beginnings and ends of these eight verses and attributes them to Viṭṭala (p. 826-27); why, he does not say. In the notice before me the last verse of the commentary is by Viṭṭala, in which he says, "Let all Ācāryas pity me their servant, Viṭṭala. By me has been explained the eight verses in honour of Vallabha by the grace of my father." In the first verse, again, he says that the dust of his father's feet incites his mind to explain the verses made by his father in honour of Ācārya Vallabha.

Sarvottamaṭīkā (327), by Viṭṭala Dīkṣita, is a commentary on the *Sarvottamastotra* in praise of Kṛṣṇa by Vallabhācārya. Eggeling says (in p. 828) that the stotra consists of 86 stanzas.

The poem *Sahṛdayānanda* has been published in the Kāvyamālā series. No. 328 describes a commentary on the poem by Rāmacandra Miśra, the son of Mṛtyuñjaya Miśra.

Kālidāsa's *Meghadūta* is well known. Nos. 224 and 225 contain the descriptions of newly discovered commentaries on it. The second is by Vṛhaspati or Rāyamukuṭa of Bengal who flourished about the beginning of the 15th century. And the first is by Mahāmahopādhyāya Narahari, apparently an Uḍiyā paṇḍita, who finds no good in the ordinary inter-

pretations of the poem and tries to prove that it was written in honour of the Jagannātha of Purī, that the name Meghadūta does not mean cloud-messenger, but the cloud acts here as a porter, or a crier in a mosque who collects all classes of men to Purī during the *Rathayāttrā*, in which Jagannātha for a few days in a year goes to the Guṇḍicā house.

The *Naiṣadhīya Carita* is well known. No. 148 notices a commentary on it, by Udayakara, the son of Svarṇadhara, the grandson of Rāmadhara, and the great grandson of Gadādhara of Tīrabhukti, under the patronage of Ṭhakkura Rāmacandra, the son of Ṭhakkura Rājakara, and the grandson of Ṭhakkura Śrīkara, a Kāyastha by caste. On the conclusion of the commentary Rāmacandra gave the commentator a ring and two ear-rings and other valuables.

Vijayapradīpikāṭīkā (265) should be *Vijayapraśastikāvyavṛtti*. It is a commentary in 10,000 ślokas on a panegyric on Vijaya.

Ānandalaharī-bhāṣya-locanam (88), by Rāmakavi Ḍiṇḍima, is a new commentary on the Bhāṣya commentary on the Ānandalaharī of Śaṅkarācārya. Rāmakavi was born at Kāñcī or Kanjibharam. He travelled in many parts of India for the purpose of *Digvijaya*, conquest of the world, that is, casting into shade the poets of all places by his facility in versification. In the course of his "conquest" he came to Purī and there he wrote the present commentary to please the Brāhmaṇas. His titles are Mukuṭa-Rāya and Mahāpātra.

NĀṬAKAM.

There are five dramas described in this volume, two were written under the patronage of the Rājās of Bhuluā in the Noakhali district of East Bengal, and three under the patronage of various Rājās of Uḍiṣyā.

Kuvalayāśva-carita (60) is by Lakṣmaṇa Māṇikya of Bhuluā. Another drama of this Rāja has been mentioned in the second volume, p. 160 of the "Notice of Sanskrit

Manuscripts," second series. The *Kuvalayāsvacarita nāṭaka* is in nine acts and is based upon the story of Kuvalayāsva and Madālasā, as found in the Purāṇas.

Vaikuṇṭha-vijaya (283), by Amara Māṇikya, the son of Lakṣmaṇa Māṇikya of Bhulua, is based on the story of *Uṣāharaṇa* from the *Harivaṁśa*.

Bhañja Mahodayā Nāṭikā (196), by Narasiṁha Misra, is a drama in five acts on the spiritual advancement of the human soul. It was enacted in the court of Balabhadra, a Gajapati king of Uḍisyā. It embodies the teachings of Sivanārāyaṇa Bhañja, a Rājā of Keujhore near Mayūrabhañja. The full name of the drama is **शिवनारायणभञ्जमहोदय नाटिका** ।

Madhurāniruddha (207), by Cayanī Candra-sekhara, the guru of the king of Uḍisyā, is in eight acts. See Oxf. **142A**. It is an algebraical drama on a spiritual subject. (See Hindu theatre). It was composed during the reign of Rājā Rāmacandra who was very successful in his wars against the Muhammadans.

Samṛddha Mādhava Nāṭaka (821), by Govinda Kavibhūṣaṇa Sāmanta Rāya of the Bharadvāja Gotra, is an imitation of the *Gītagovinda*. The stage-manager appears to have been a disciple of Nityānanda, an associate of Caitanya.

LEXICOGRAPHY.

Abhidhānam (16) by Rāma Sarmā is a lexicon unknown to Aufrecht.

This volume contains three commentaries on the *Amarakoṣa*. The first (18) is by Daityāri Kavi, the son of Sañkara and the grandson of Pañcānana. He seems to have been a Uḍiyā Paṇḍita, as he makes his obeisance to Jagannātha. He explains the *Maṅgalācaraṇa* of Amarakoṣa as addressed to Buddha. The second (19) is by Paramānanda Sarmā, an inhabitant of the village named Sālikani in the parganā of Bhawal in the district of Dacca. The third (101) is *Ṭīkāsarvasva* by Sadānanda Banerjee. See Seṣa Giri's exhaustive

description of this work in his report on a search of Sanskrit and Tamil manuscripts in Madras for 1893–94.

Koṣa-saṃgraha (No. 67), by Madhusūdana, appears to be unknown to Aufrecht. It seems to have been compiled from *Amarakoṣa*, *Ekākṣarakoṣa*, *Vakārabheda*, *Nakārabheda*, *Uṣmavarṇabheda* and *Vyāḍi*. For a Bengali Manuscript it appears to be old, as it was copied in the Śaka year 1590.

Nāmamālā Vṛtti (140) is a commentary by Hemacandra on his *Abhidhāna cintāmaṇi* or *Nāmamālā*.

Nānārtharatnam, by Śrīnātha (139), is an *Anekārthakoṣa* for the beginners.

Viśvaikākṣaranāmamālā (271), by Viśva Śambhu Muni, is an *Ekākṣara koṣa* in which *Ekākṣara* words are alphabetically arranged.

VYĀKARAṆAM.

Pāṇini's school is represented in this volume by six works.

Prauḍhamanoramāṭīkā (341), by Hari Dīkṣita, the son of Vīreśvara Dīkṣita, and grandson of Bhaṭṭoji Dīkṣita, who is the author of *Siddhānta Kaumudī* and its commentary *Prauḍhamanoramā*. Hari Dīkṣita's commentary on *Prauḍhamanoramā* goes by the name of *Śabdamanoramā*. See I.O. Cat., p. 174 B.

A commentary on *Śabdendu Śekhara* mentioned in No. 290, entitled शब्देन्दुशेखरज्योत्स्ना, is by Udayaṃkara; a commentary on the *Paribhāṣenduśekhara* entitled *Tripathagā*, by the son of Veṅkateśa and Sāvitrī, is described under No. 291. The name of the work should be read *Paribhāṣendu śekharaṭīkā* in the place of *Śabdenduśekhara paribhāṣāṭīkā* which is misleading. See Stein 42.

Bhāva Prakāśikā (292), by Vaidyanātha Pāyaguṇḍa, is a commentary on commentary on Haridīkṣita's *Śabdaratna*. See Florentine Cat. No. 170. The commentator quotes the *Maṅgalācaraṇa* of *Śabdaratna*. But in his own *Maṅgalācaraṇa* he speaks of commenting on not *Śabdaratna* but *Śabdaratnenduśekhara*. Considering the relation in which Vaidyanātha

Pāyagunda stood to Nāgeśa, it appears very probable that he was not commenting upon *Śabdaratna*, but on a commentary on that work by Nāgeśa. In this No. for *Śabdendu-śekhara-vyākhyā* read *Śabdaratnendu śekhara vyākhyā.*

Paribhāṣāpradīpārci (158), by Udañkara, is an independent work on the technicalities of Pāṇini. The author seems to have written a short commentary on the sūtras of Pāṇini. See Kaṭhavaṭe, p. 115.

Phakkikā Samuccaya (178) appears to be a collection of subtle points in the *Mahābhāṣya* on Pāṇini. These points were collected by a teacher for the use of his students. The MS. is found in the Mymensingh district, where Pāṇini is never taught, and it was copied in the year 1641 of the Śaka era. The work seems to have been compiled at Benares.

Prakriyādīpa (161) by Pradyumna Vidyābhūṣaṇācārya is an independent treatise on Sanskrit Grammar for the use of beginners. It is based on the revised Rasavatī, a supplement by Jumara Nandī of the Saṃkṣiptasāra.

Prayogapallava (165) by Bhavanātha Pallavakāra, who composed and copied this work in Saṃ 1718, treats of *Dhātu* only. The work is intended for beginners, and specially intended for the use of one Bhavānīnātha.

Ratnasāra (228), by Murāri, is a School Grammar based on the *Kātantra*. The author used the work of Vardhamāna mainly in compiling this treatise. It was written for the use of the son of the Rājā of Haridrā.

Ratnāvali (229), by Gauḍamohana Bhaṭṭa, treats, in a versified form, of Kāraka, Samāsa and Taddhita according to the school of Saṃkṣiptasāra (?).

Sārasvatabhāṣyaṭīka (387), entitled *Padacandrikā*, by Govindācārya, is a new work unknown to Aufrecht.

Ekārthākhyānapaddhati or *Kriyānirghaṇṭa* (No. 45) is a work on verbal roots in Sanskrit in 700 ślokās by Bhaṭṭamalla. It appears to be a work of the Kātantra School. The work comes from Uḍiṣya in Uḍiya character.

Sāmānyaprakriyā (832), by Vasupraharāja, is a short grammar for beginners belonging to the Pāṇini School. Tradition has it that Vasupraharāja was an inhabitant of Dharākoṣa in the Ganjam district.

ALAMKĀRA.

Sāhityadarpaṇa was composed by Viśvanātha, a paṇḍita of Uḍiṣyā. A commentary on this entitled *Sāhityadarpaṇa locana* (888), obtained at Purī, speaks of Viśvanātha as a minister of a Rājā of Trikaliṅga. The commentator's name is not given in the MS. noticed here. But Stein 65 says that his name was Ananta and that he was the son of Viśvanātha.

Prabhāsphārti (889), a commentary on the same work by Lokanātha Dīkṣita, who bases it on a previous commentary entitled *Darpaṇaprabhā* by his guru Gopīnātha..

Kāvyādarśaṭīkā (58) is by Tribhuvanacandra Deva, a Jaina scholar.

Kāvyaprabhāvṛtti (57) is a commentary on the chapters in Agnipurāṇa which treat of *Kāvya* and *Alaṃkāra*, by Gaṅgādhara Kavirāja of Murshidabad, who died a few years ago.

Rasakalpadruma (238), by Jagannātha Miśra, is an ambitious work of great extent on nine *rasa* or emotions in rhetoric. Each *rasa* has five leaves विभाव, अनुभाव, सञ्चारिभाव, सात्त्विकभाव and रस. These five dalas or leaves make a pallava or twig. All the twigs together make the *Kalpadruma*. Hence the title of the work *Rasakalpadruma*. But I do not know whether the present MS. is Jagannātha's *Rasakalpadruma* itself or its commentary, because Jagannāth's *Maṅgalācaraṇa* comes after a long introduction. Jagannātha makes his obeisance to Bharata alone, for in no other work the emotions are treated of so fully as in the Bharata Nāṭya Śāstra.

Sāhitya-Ratnākara, a short work on rhetoric, has been described in my second volume of the "Notices of Sanskrit Manuscripts." The present volume contains a commentary

on this work by Kṛṣṇa Miśra (No. 840). The author belonged to the *Kautsyakula*, a very influential family in Uḍiṣyā. His grandfather was a very learned man named Rāma. The name of the commentary is *Alaṃkāra-sudhākara*.

JAINA WORKS.

The only two original sūtras of the Jainas in this volume are *Ṭhāṇāṅgasūtra* (102), and *Vipāka śruta sūtram* (267). The only commentary to an original sūtra is the *Antagaḍadaśāṅga satkavṛtti* (14). Even the Jainas in ancient times used the word upaniṣad in their literature. *Adhyātmopaniṣad* (10), by Ācārya Hemacandra, a contemporary and teacher of Kumārapāla, is a work on *Yogaśāstra*. The work is in verse and complete in twelve prakāśas. The present manuscript ends with the fourth chapter.

Samaya Sundara Gaṇi was the pupil of Sakala Candra Gaṇi. Sakala Candra was the pupil of Jaina Māṇikya Sūri of the Kharataragaccha, who obtained the title of *Yugapradhāna* from Akbar. There is a hemistitch राजानं ददते सौख्यम् । Samaya Sundara explained this hemistich in 800,000 different ways and put them in the form of a book entitled *Artharatnāvali* or *Aṣṭlakṣārthī* (22).

There is a Jaina work named *Sarvārtha-siddha-sūtra*, which has a commentary entitled *Tattvārtha-Ratnākara* (105). The commentary is by Prabhāvacandra, the pupil of Dharmacandra.

The duties of Jaina sādhus are enumerated in the work entitled *Kalpāntarvācyam* (51). The author in the opening verse speaks very highly of Siddha Bhūpati.

Śatruñjaya Māhātmyam (286), by Dhaneśvara, belonging to the Acārya Rāja Gaccha, is complete in fourteen *sargas*. It relates to a mountain named Śatruñjaya in Kaṭhiawad, and incidentally treats of the great men among the Jainas.

Sāmayaka ṭikā-vārtikam in Hindi (383) is a work for the atonement of all sorts of sins.

Śabda-Ratnākara (289) is a koṣa by Sādhu Sundara

Gaṇi, the disciple of Sādhukīrti Upādhyāya. It has six chapters, treating of (1) Arhat, (2) Gods, (3) human beings, (4) inferior animals, (5) hell, (6) miscellaneous matters.

Ṣaṣṭi-śata-prakaraṇam (811) is a work in Prākṛta for religious instructions of the Jainas. It has a commentary entitled Ṭippanī (812), which says that the *prakaraṇa* (*Ṣaṣṭi-śata prakaraṇa?*) was composed by Semicandra, perhaps Somacandra, the pupil of Jinayaticandra Sūrī.

Kalyāṇa-mandira-stotravṛtti (52), by Samayasundara Gaṇī, is a commentary on Siddhasena's *Kalyāṇamandira stotra.* The commentary was composed in Saṃvat 1695, that is, 1639 A.D.

Gacchācāra-prakīrṇaka (71) is a work on the *acāras* of Jaina monks in Prākṛta. It has a *ṭīkā* by Vijayavimala Gaṇī, the pupil of Ānandavimala Sūri (72).

Gurucchattisī (75) in Prākṛta enumerates the ten kinds of gifts from the *Ṭhāṇāṅga sutta*, and the 36 good points in the character of a *guru.*

Caturanuyoga-vyākhyā (82) is a commentary on the Prākṛta work entitled *Caturanuyoga*, four kinds of discipline.

Jinaśataka (91) is century of verses in honour of Jina, divided into four chapters.

Jinasahasranāma (92) and *Jinastutimālā* (93) are also on the same subject.

Trivarṇācāra (119) by Jina Sena is complete in 18 chapters.

Nalacaritram (136) is a Jaina version of the story of Nala. The author offers his obeisance to Śāntinātha of Āuyā, a dependency of Jodhpur.

Navatattva-ṭīkā (137) is a commentary on a work entitled *Navatattva* dealing with the philosophical conceptions of the Jainas, such as *Jīva, Ajīva,* etc.

Pārśvanāthacaritram (158) is a poem by Hemavijaya Gaṇi in six *sargas.*

Siddhānām svarūpam (815) in Prākṛta treats of the nature of salvation according to the Jaina idea.

Samyaktva kaumudi (822) is a story of a king named Suyodhana.

Sambodha sattari (824) in Prākṛta treats of seventy religious topics.

Mahāvidyāvṛttiṭippanam by Bhuvanasundara Sūri (216) is a commentary on *Mahāvidyāvṛtti* in 16 stories.

INDEX OF HISTORICAL AND GEOGRAPHICAL NAMES TO THE NOTICES OF SANSKRIT MSS. VOL. IV.

श

NOTICES OF SANSKRIT MSS.

No. 1. अक्षरचिन्तामणिः । Substance, country-made paper, 9 × 3 inches. Folia 21. Lines, 7 on a page. Extent, 250 çlokas. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1897. Place of deposit, Harapura, Post Office Gopālganja, Chapra, Paṇḍit Jagadeva. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning.

प्रणम्य शारदां देवीं लम्बोदरविनायकम् ।
कथाकौतुकहेत्वर्थं चिन्ताख्यं वदेऽक्षरम् ॥
जन्मकाले यथार्थाय त्रिपुरस्य वधाय च ।
सर्वेषां हितं यज्ञं शृणु यत्नेन पार्वति ।

End.

समये राजविरोधे शत्रुविनाशे तथा च दुर्भिक्षे ।
नियुजकोषापकोने भवति चि भयं न संशयो ह्यत्र ।

Colophon. इति श्रीशिवविरचिताक्षरचिन्तामणिग्रन्थः समाप्तः । संवत् १८९० ॥

विषयः । शुभाशुभकथनम् । शुभाशुभफलादिकथनम् । संज्ञाप्रकरणम् । स्वरप्रकरण-म् । अक्षयोगादिकथनम् ।

No. 2. अग्निमारुतशान्तिः । Substance, country-made paper, 14×6 inches. Folia, 6. Lines, 20 on a page. Extent, 100 çlokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, late Babu Hariscandra. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. अथाग्निमारुतप्रशान्तिः कथ्यते । अथर्वणः × ऋषिः ष्टु यो यो वैश्वा-नराय मधुपाजसे × षः । एतविंश × बवहेतु आत यो यो अग्निर्वि देवो यजतो दुवति ।

End. ततोऽभ्यर्थ्यैर्बालबलं सर्वं कृत्वा सदस्यांगीव लोके समर्पयति ।

(इतो नास्ति ।)

विषयः । अग्निमारोतविषयकमन्त्रादि ।

No. 3. अङ्कादर्शः । Substance, country-made paper, 10 × 3 inches. Folia, 4. Lines, 8 on a page. Extent, 90 çlokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1786. Place of deposit, Khunverāgrām, Post Office Garvetā, Zilla Midnāpur, Babu Vaikuntha Nāth Chakravarti. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः गौरुर्याय ।

अङ्केषु ये हरणपूरणसम्प्रयोगाः
शिष्यासुखं ददति संकलनस्वनस्वः ।
तान् बालबोधविषये विदधामि लोके
ज्योतिःषु च हितकरपारमसप्रयासः ॥
भागोऽंशो हरणं भारो विभागो भजनं हृतिः ।
पूरणं गुणनं पूर्तिर्वर्द्धित गुणनं गुणः ॥
वधनं संहृतं शोधनमवहारमपाकृतिः ।
योजनं भरणं मेलः पिण्डनं सङ्कलितिः ॥
क्रमेण अङ्कादिपर्य्यायकथनम् ।
एकचन्द्रौ धरा ब्रह्म नन्दाचंक्षामुखं मृगः ।
समादिमेखलं पापो भूतं द्वेषोऽश्विनौ करः । इत्यादि ।

End. येनैव हरणं हतं तेनैव परिपूरितः ।
यदि भागः समाप्यः स्यात् सिद्धे हरणपूरणे ।
हरणपूरणयोः प्रामाण्यदर्शनम् ।
दृष्टान्ते हरगुणैः सहितेन १४ पूर्वं
तर्केषु ६९ योगविभवेषु ५९ विधधिवेषु ।
हाज्ये १ कुये अग्निषि १ खे० विभवाब्दि ४१ इत्या-
दिदेऽङ्कसंख्या तथका ८४ न्न प्रयोति याङ्कः ।
भवयदीप्तगुणसौनिमचिता चतुर्थां
योगादिसंस्कारारावामुदारहरणदर्शनम् ।

कुलग्नानां जनयति मुदं कोमलालोकतुल्ला
लग्नस्थानां रविरिव ममः संमदं यो विनर्ति ॥
कुर्वाणिं नहिविवपटुतां येऽश्विता कनुकामा
चक्राद्र्मः स्फुरंतु नितरां सोऽत्रमपेतु तेषाम् ॥
पटुताहविद्यां मरीचमो भवति सुचममेन भूयसा ।
न पुनः क्षतरीतिसंपदः पटुतामेति कुमारधीरपि ॥

Colophon. इति सुवर्ंशकरोरमोक्षपाराजकृतौ सकलाहर्षकारे चक्राद्र्मो नाम निबन्धः सम्पूर्णः । शुभमस्तु संवत् १०८९ । ७ । ९ । मोमपुत्ररम-सर्वेचः कावरं ।

विषयः । मुखभासाहिता चक्राणां चरवपूरवादिविनियमकथनम् ।

No. 4. अजितशान्तिस्तोत्रम् । Substance, country-made paper, 14 × 6 inches. Folia, 3. Lines, 28 on a page. Extent, 100 çlokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Diṅmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

अजियं जियसव्वभयं
संतिं च पसंत सव्वगयपावं ।
जय गुरु संति गुणकरे
दोवि जिणवरे पणिवयामि ॥

End.

जइ इच्छह परमपयं
अहवा कित्तिं सुवित्थडं भुवणे ।
ताते लुकुद्धरणे
जिण वयणे आयरं कुणह ।

Colophon. इति सम्पूर्णम् ।

विषयः । अजितनाथशान्तिस्तोत्रम् ।

No. 5. अणुभाष्यविवरणम् । By गिरिधारी । Substance, country-made paper, 20 × 10 inches. Folia, 117. Lines, 16 on a page. Extent, 2,340 çlokas. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1916. Place of deposit, Benares, City, late Hariścandra Babu. Appearance, new. . Prose. Incorrect.

Beginning. श्रीकृष्णाय नमः ।

श्रीश्रीनाथमुकुन्दरायरसिकलालश्रीगोपाल
श्रीमद्वल्लभविट्ठलेशप्रभुश्रीगोवर्धनराजसुता ।
यथाज्ञप्त महीयमूर्द्धनि कृपायग्नो गुहाणा × जे (?)
श्रीगोपालपदाब्जदीयचरणाम्भोजे नमाम्यर्थये । (?)

End. प्रकाशे द्वितीयाध्याये प्रथमपादे, विरुद्धधर्माद्विति सूत्रे तर्कस्वरूपमुक्तं । तर्कस्य यदि पर्वतो वह्निमान्न स्यात्तर्हि धूमवान्न स्यादितिवत् यदि प्राप्तादिवाक्यं ब्रह्मपरं न स्यात् तदानुगमो न स्यादित्युपपत्तिवाक्यः सर्वेषामुपलभ्येय इति दिक् ॥

Colophon. इति श्रीमद्गोकुलचन्द्ररायचरणमाधुरीपरमानिर्वचनीयरसरसवदननामरस-सुधास्वादनमात्रि-श्रीमदाचार्यपदाम्बुजपारावार-श्रीमत्प्रभुचरणात्मज-महाराज-श्रीयदुनाथकुलोद्भवगोस्वामि-श्रीगोपालात्मज-श्रीगिरिधरविर-चिते अणुभाष्यविवरणे प्रथमाध्यायस्य प्रथमः पादः समाप्तिमगमत् संवत् १९१६ ।

विषयः । वल्लभाचार्यप्रणीताणुभाष्यव्याख्या ।

No. 6. अणुभाष्यविवरणम् । (प्रथमाध्यायस्य द्वितीयपादस्य) । By गिरिधारी । Substance, country-made paper, 20 × 10 inches. Folia, 45. Lines, 16 on a page. Extent, 900 çlokas. Character Nāgara. Date, Saṃvat 1916. Place of deposit, Benares City, late Hariścandra Babu. Appearance new. Prose. Correct.

Beginning. श्रीकृष्णाय नमः ।

अथ समन्वयसूत्रायर्थेतावदंशेष्वविचारके द्वितीयपादे चतुर्भिः सूत्रैः प्रसिद्धोपदेशाधिकरणमारभ्यन्ते, सर्वत्र प्रसिद्धोपदेशात् ।

End. अभावविद्योनिर्वृत्ति + यद्गुणमूलतया श्रीतिकर्तृत्वेन निर्वृत्तः ।
यद्गुणभावे तर्को नाप्नोति चारुत्वोपयुक्तरनि [illegible]ादिति ।

Colophon. इति श्रीयदुनाथकुलोद्भवगोस्वामि-श्रीगोपालात्मज-श्रीगिरिधरविरचिते
अणुभाष्यविवरणे प्रथमाध्यायस्य द्वितीयः पादः समाप्तिमगमत् ।
संवत् १९११ ।

विषयः । अणुभाष्यव्याख्या ।

No. 7. **अद्वैतरत्नकोषव्याख्या (खण्डिता त्रुटिता च)** । Substance, country-made paper 12 × 4 inches. Folia, 43. Lines, 9 on a page. Extent, 1,100 çlokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Puri, Šañkara Maṭha. Appearance, very bad. Prose. Generally, correct.

Beginning. × × × × × × × × जयति योगिनमयम् ।
अविद्यानन्दमद्वैतं सर्वेश्वरमजं भजे ।
ब्रह्मानन्दयतीश्वरं गुरुवरं × × × × × ×
× × × × × × × × परचितवापार×नन्दयम् ।
श्रिया यस्य कटाक्षदेशपतनात् कार्यार्थभाजो भ्रमं
वेदान्तार्थं × × × × × × × × × × × ।
नरेश्वरानन्दतीर्थं नरेश्वरपरिचिन्तयम् ।
शङ्करं शङ्करानन्दमुनी वन्दे गुरूत्तमः ।
ब्रह्मानन्द × × × × × × × × × × × ×
× × × × × × त्रिपारमार्गक्रमसम्मानुज्ञा सुविप्रदम् ।
ब्रह्मत्वादपि कायवर्णवचसामानन्दरे × वचाम्
× × × × × × × यत्प्रापंतो नाशनः ।

... ...

सरस्वतीं सदा वन्दे सर्वसिद्धिप्रदायिनीम् ।
सर्वार्थस्फुरिता या च प्रतिभा तां सदा नम ॥
हविषामूर्ति × × × हविषं हविषामुखम् ।
सर्वेशं सर्वेदं पूर्णं सदा × × × नाविशम् ।

अद्वैतरत्नकोषाख्ये ग्रन्थेऽहं गुरु चोदितः ।
× × × × × × × × × × × × × ॥

इह खलु कश्चित् विपश्चिन्नृसिंहाश्रमो नाम योगीश्वरो वादिवारण-निवारणक्षमाः × × × × × × × × × × × × × × कविकीर्तितस्य ग्रन्थस्य चिरकाराय परिसमापय × × × × × × × अथयं मङ्गलं ममतानुष्ठितमपि शिष्यशिक्षानुजिघृक्षया × श्लोकतो दर्शयति । × × । इत्यादि ।

End. निश्चयत्वमिति शेषांशः दूषयति । अयं घट इति । तदभावात् । एक-प्रकारत्वाभावात् इदन्तु घटत्वप्रमत्वप्रकारत्वादित्यर्थः । (अतः परं प्रायशः खण्डितम्) ।

विषयः । नृसिंहाश्रमप्रणीतस्य अद्वैतरत्नकोषस्य व्याख्यानम् ।

No. 8. अध्यात्मचिन्तामणिः । Substance, country-made paper, 9 × 4½ inches. Folia, 8. Lines, 10 on a page. Extent, 170 çlokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Puri, Rājgopāla Maṭha Mohanta Mahārāja Sri, Raghunandana Rāmānuja Dāsa. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीमते रामानुजाय नमः ।

सुन्दरजामातृमुनेः प्रपद्ये चरणाम्बुजम् ।
संसारार्णवसंमग्नजन्तुसन्तारपोतकम् ॥
नमोऽस्मद्गुरुभ्यश्च तद्गुरुभ्यः × × नमः ।
परमेभ्यो गुरुभ्यश्च निखिलेभ्यो नमो नमः ॥
नमो रामानुजार्येद्रं पूर्णाय महते नमः ।
यामुनाय मुनीन्द्राय नमः सर्वार्थवेदिने ॥
नमोऽस्तु राममिश्राय पुण्डरीकदृशे नमः ।
नाथाय मुनये नित्यं नमः परमयोगिने ॥
व्यासाय कुरुनाथाय नमोऽस्तु शठवैरिणे ।
नमः सेनाधिपतये शान्तयाज्ञानदायिने ॥ (?)
श्रियै श्रीशासनाधिपायै जगन्नाथे नमो नमः ।

श्रीचरणादिगुरवे नमो भूयो नमो नमः ॥
एवं चरित्र मनसा शुभां गुरुपरम्पराम् ।
अध्यात्मविषयां चिन्तां करोम्यात्मविशुद्धये ॥
आत्मा न देवो न नरो न तिर्यङ् स्थावरो न च ।
न देहो नेन्द्रियं नैव मनः प्राणो न चापि धीः ॥
न × × न विकारी न ज्ञानमात्रात्मको न च ।
स्वतः स्वयं प्रकाशः स्यादेव स्वस्वरूपभाक् । इत्यादि ।

End.

एवं मत् चरित्रो वा च मुक्तो मम दयानिधे ।
यथा कुरुष्व दयया तथा तत् प्रतिपादनात् ॥
श्रीमज्ज्ञानात्ममुनिना सम्यक् दृष्टामिमां सदा ।
चिन्तामध्यात्मविषयां परिचिन्तन् भवेत् सुखी ॥
अखण्डितपरिणाम प्रेमप्रवहमानसम् ।
वादिकेशरिणं वन्दे श्रीमज्ज्ञानात्मनं मुनिम् ॥

Colophon. इति श्रीअध्यात्मचिन्तामणिः समाप्तः ॥ श्रीशुभमस्तु सर्वजगताम् ।
श्रीरामः ... ... श्रीरामः ।

विषयः । आत्मनः स्वरूपादिनिरूपणं भगवद्विहस्वरूपकर्मबन्धनिरूपणञ्च ॥

No. 9. अध्यात्मबिन्दुः । Substance, country-made paper, 16 × 7 inches. Folia, 30. Lines, 24 on a page. Extent, 900 çlokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Diṅmaṇḍalācārya Mahāraja Bālacandra Sūri. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Beginning.

श्रीपरमेश्वराय नमः ।
अनन्तविज्ञानविभूतिभाजौ
सत्प्रातिहार्याद्भुतभूतिभाजौ ।
श्रीशान्तिनाथानघपुण्ययोगा-
समार्थदेशौ भवतां जिनेन्द्रौ ॥

End.

तथा चात्मज्ञानात् । सम्यग्ज्ञानात् चात्मज्ञानमात्रं सर्वमित्यवगन्तव्यं यद्येवं न स्यात् तदा ज्ञानस्य परिपूर्णात्मसंवेदनाभावात् परिपूर्णसंवेदनाभावेऽपि ज्ञानं न सिध्येत् ।

Colophon. श्रीपद्माध्यात्मबिन्दुविवरणे उपाध्यायश्रीहर्षवर्धनविरचिते प्रथमा द्वात्रिंशिका समाप्ता। इति श्रीसंवरोपाध्यायविरचितो ध्यात्मबिन्दुः समाप्तः।

विषयः। जैनमते योगध्यानोपायकथनम्।

No. 10. अध्यात्मोपनिषद्। Substance, country-made paper, 14 × 6 inches. Folia, 21. Lines, 22 on a page. Extent, 488 çlokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1652. Place of deposit, Benares City, Dinmaṇḍalācārya, Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. नमो दुर्वाररागादिवैरिवारनिवारिणे।
अर्हते योगिनाथाय महावीराय ते नमः॥
पुष्पगे च सुरेन्द्रे च कौशिके पादसंस्पृशि।
निर्विशेषमनस्काय श्रीवीरस्वामिने नमः॥

End. प्रसन्नवदनः पूर्वाभिमुखो वाप्युदङ्मुखः।
अप्रमत्तः सुसंस्थानो ध्याता ध्यानोद्यतो भवेत्॥

Colophon. इति परमार्हतश्रीकुमारपालभूपालशुश्रूषिते आचार्यहेमचन्द्रविरचिते अध्यात्मोपनिषन्नाम्नि संजातपट्टबन्धे योगशास्त्रे द्वादशप्रकाशे चतुर्थः प्रकाशः समाप्तः। संवत् १६५२।

विषयः। ध्यानोपदेशः।

No. 11. अनुमानदीधितिव्याख्या। Substance, country-made paper, 15 × 4 inches. Folia, 79. Lines, 8 on a page. Extent, 2,600 çlokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Mayamansimha Pargana Aṭiyā, Post Office Jāmurki, Gram Hālāliya. Paṇḍit Harināth Vidyābāgīśa. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीश्रीदुर्गा जयति :
परिकरः सहकारी स च व्याप्तिपक्षधर्मतादिः तत्प्रयुक्तादिति येन हेतुना विरोधादिप्रसङ्गेन व्याप्तिपक्षधर्मत्वादिति भावः। तदभिधेयादी-त्यादिना विजयादेः परिचयः तत्कार्यमिति × सहेतुकार्यमित्यर्थः। इत्यादि।

End. एतेन सूत्रे छान्दसमिति ब्रह्मात्मैकत्वज्ञानस्य एतेन प्रदर्शनेन अध्यात्म-
मपश्चिमभेदज्ञानेन ब्रह्मज्ञानस्य ब्रह्मरूपत्वमाहेति भावः ।

कुर्वन्ति नित्यमनुमानपरेरवैके-
नाना प्रमाणविरोधिविनिर्मोहिताः ।
एवा सुवचनदपि मेव निजं निबुद्ध-
कर्मं प्रकाशयति येन,मनेन यतः ॥
यदि सूक्ते मनकाशये नियमे
दपिसुधेः परमौरव्यादविषयाम् ।
नुपिविन्यागम × × × × तत्र
प्रतिवेद्यं यादि × × × भविष्यत् ॥ (?)

Colophon. इति श्रीमच्छङ्करभगवत्पादविरचितानुमानदोषनिरूपणं समाप्तं ।
श्रीरामः शकाब्दाः । १६१० ॥

विषयः । अनुमानविरोधिवेः पापानिवृत्तिबहिर्मुखाना ब्रह्मप्राप्तम् ।

No. 12. अनुष्ठानपद्धतिः । By तोटकाचार्य । Substance, country-made paper, 8 × 3 inches. Folia, 8. Lines, 7 on a page. Extent, 150 çlokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Pūri Śaṅkaramaṭha, Madhusūdana Tīrthasvāmī. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।

विश्वेश्वरं नमस्कृत्य सम्प्रदायप्रवर्तकम् ।
वक्ष्ये चतुर्णामाश्रमाणां नित्यकर्मसु पद्धतिम् ॥
ब्राह्मे मुहूर्ते उत्थाय शौचाचमनकः शुचिः ।
परिधाय द्विराचम्य प्राणायामत्रयं चरेत् ॥
सहस्रारे गुरुं ध्यात्वा वेदवर्णे निरञ्जनम् ।
वराभयकरं शान्तं द्विभुजं प्रसन्नम् ॥
सन्ध्यादावनुसन्धेयम् सुधाधारोपरिस्थितम् ।
ध्यानाध्यानं मनस्कुर्यात् सर्वं ब्रह्म भावयेत् ॥ इत्यादि ।

End.

आचम्य विधिवत् कृत्वा प्राणायामत्रयं तथा ।
प्रणवाद्यष्टकं जप्त्वा गायत्र्याद्यं ततः पठेत् ॥
प्रणवस्य जपश्च प्राणायामत्रयं ततः ।
समर्प्य जपश्चाथ प्राणायामत्रयं ततः ॥
ब्रह्मादिपूजनं कृत्वा विष्णुं ध्यायेद्धृदम्बुयोः ।
संसारतुष्टया भूयः ×°× स्वाचमनीयकम् ।
इत्याभिमन्त्रितजलैस्ततो मुख्यादिपञ्चकम् ।
कृत्वा प्रश्नेन मनसा पठेद्वेदान्तवार्त्तिकम् ॥

Colophon. इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमच्छङ्करभगवत्पूज्यपादशिष्यश्रीतोटका-चार्यविरचितागुहावपद्धतिः समाप्ता ॥
श्रीमच्छङ्करशिष्येण वेदान्तज्ञानचक्षुषा ।
यतीनां हितकामेन रचिता कारिकावली ॥

विषयः । यतीनां दैनिककर्मकर्मनिरूपणम् ।

No. 13. अन्तःकरणप्रबोधविवृतिः । Substance, country-made paper, 15 × 6 inches. Folia, 10. Lines, 16 on a page. Extent, 250 çlokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, late Hariścandra Babu. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगोपीशाय नमः ।

इच्छेत् यस्य सौभाग्यं गोपानां भक्तिमत् + च ।
अन्तर्बोधवाक्यानि प्रकटीकृतवान् प्रभुः ॥
प्रणम्य पितृपादाब्जं चिन्तितार्थैकदायकम् ।
अन्तर्बोधकवाक्येभ्यो व्याख्यानुगुणतः ॥

End.

इति श्रीपितृपादाब्जपरागपतिना मया ।
श्रीवल्लभविरचिता विवृतिः पूर्वतामियात् ॥
अर्पिता श्रीमदाचार्यपादाब्जेषु मया ततः ।
तेनैव कृतकृत्योऽस्मि इति मे निश्चिता मतिः ॥

Colophon. इति श्रीअभयदेवसूरिविरचिता अनुत्तरोपपातिकदशावृत्तिः समाप्ता ॥

विषयः । नवमाङ्गानुत्तरोपपातिकदशाङ्गस्य अभयदेवकृता व्याख्या ।

No. 14. अन्तकृद्दशाङ्गसूत्रवृत्तिः । Substance, country-made paper, 15 × 6 inches. Folia, 6. Lines, 38 on a page. Extent, 456 çlokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Diņmaņḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमः श्रीसर्वज्ञाय ।

अथ अन्तकृद्दशाङ्गं किमपि विवियते । तत्रान्तो भवान्तः कृतो विहितो यैस्ते अन्तकृताः, तद्वक्तव्यता प्रतिबद्धा दशाध्ययनरूपाः ग्रन्थपद्धतयः इति अन्तकृद्दशाः इत्याद्यादौ (. .) माः भवन्ति ।

End. उपकृष्टनयन कोसिति उपकृष्टेति । अन्तप्रदेशितो नयनकोषो कोषन-कोषो यत्र च तथा जीवं जीवेन गच्छति जीववीर्येण न तु शरीर-वीर्येणेत्यर्थ एवं अन्तकृद्दशाङ्गवृत्तिरिति । अनुत्तरोपपातिकाख्या नवमाङ्ग-प्रदेशविवरणं समाप्तमिति ।

Colophon. — — — — —

विषयः । अन्तकृद्दशाङ्गसूत्रव्याख्या ।

No. 15. अब्दरत्नम् । Substance, country-made paper, 10 × 5 inches. Folia, 7. Lines, 11 on a page. Extent, 200 çlokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Patna City, Paṇḍit Jayanārāyaṇa Vājapeyi. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning. यथाविधं विघ्नहरं गणानां

प्रथमं पादाम्बुजसेवकानाम् ।

विलोकनात् प्रीतिकरं सदर्थं

देवं गजास्याभरणं नमामि ।

End. चिन्तामणिस्तुर्येषां च समृद्धीनिक्षापं कामधेनुः ।
द्वातोऽस्त्र द्रवर्ं समाप्तमहाकरणं यथात् ।

Colophon. इति श्रीदेवप्रसुर्गादासविरचिते अब्दरत्ने पंचाङ्गतिः समाप्ता ॥
समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

विषयः । त्रिंशोत्तरीदशाद्विप्रकारकथनम् ।

No. 16. अभिधानं । By रामशर्म्मा । Substance, country-made paper, 12 × 3 inches. Folia, 37. Lines, 7 on a page. Extent, 850 çlokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Mayamansimha, Parganā Aṭiyā, Post Office Jāmurki Village, Hālāliyā, Paṇḍit Gurudās Vidyāratna. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीकृष्णः ।

ब्रह्मादिदेवासुरवन्द्यवन्दिते
पद्मालये पाणिपयोजराजिते ।
कन्दर्पदर्पान्तकपादगौरवे
वन्दे प्रयाता वरदोपदप्रदे ।
भगवान् पाणिनिर्यानि परिकात्यायनादयः ।
शब्दरत्नानि रूपाणि तन्यते रामशर्म्मणा ।
किन्तु भयानके घोरं अङ्गाङ्ग परिभाषके ।
त्रायस्त्रा भीवरे तु स्यात् दासो दायस्तु धीवरे ॥
ज्ञानाभयप्रश्नत्येषु दासो दाशो च मत्स्यिनाम् ।
पद्मं अहरे × × × × ------ ॥ इत्यादि

End. चंचिका चंचलोपायां भगारथाम्लु नचिका ।
चक्षिनेपालचि × × चक्षिर्यादि पुमानपि ॥
कुचिस्तु अहरे पुंसि स्यादिपुलंघुरिकादये ।
कोषोऽस्त्री मलके कोषो जरिके सर्वतैजसे ।

Colophon. अथ समाप्तमाप्त ।

विषयः । कोषपत्रैकमात्रतः कोष एव ।

No. 17. अभिनवगीतगोविन्दम्। By पुरुषोत्तमदेवगजपति। Substance, palm leaves, 11 × 1½ inches. Folia, 39. Lines, 5 on a page. Extent 1,250 çlokas. Character, Uriâ. Date ? Place of deposit, Calcutta. Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीकृष्णाय नमः ।

कालिन्दीजलकेलिलोलनयनारावीतगीताम्बरा
निर्वेतप्रजनाभिसारितवतीरांशोक पर्वादिषः ।
तारोपान्तनिजक्रिकुञ्जभवने कृष्णं चिरात्यक्तः
गौरैः पश्यनगमि नाविजयते पालनवेणुध्वनिः ॥
यस्याः रूपामलविवेकमतेन यर्थं
गीतानि चित्रकृषिपत्रपि निर्बंधात् । (?)
मूर्णं भवन्ति यत्र × × × × ×
पादौ नमामि वचसामधिदेवतायाः ॥
प्रभुत सुललितैर्ता यशगीतकास
मधुररसनिबन्धां सेवया शाश्वतायाम् ।
यदि विनमितवक्त्रो मूकमुख्यश्चकोऽयं
न यदि चि चित्र × × इचिको पन्ति मानुष ॥ (?)
निन्दन्तो निनरां यज्ञाः परहति + + + + स्तुतिं
कुर्वन्तो सुहरुष्टयन्ति न तथा येषां पुनः सन्निधौ ।
निन्दासामपरायणा प्रतिपदं ये तां विचायापुना
स मेऽयं दधतां सुतां परलतो रसो विपाके कृतिम् ॥ (?) इत्यादि ।
राधामुरारिरसगीयरसस्य गीताधमेतसुन्दरसमन्दपुराभिरामम् ।
साचित्यपारसमुदायगुणः प्रबन्धमेतं करोति पुरुषोत्तमभूमिभर्ता ॥

गीतम् । मालिनी गौडारागेण गीयते ।
चारिपूरितमलनकन्दप्रबन्धविमग्नमपालुरम्
मधुनामकनाथ भिमा कलितवेदमकाननम् ।
नमते गोवर्द्धनरसकुलमणिरसुनिजमयन्दितम् ।
जननयाचविनाप्रचारसगोचनिरिन्दोभिनमयुतम् ॥ इत्यादि ।

End. मालवगुर्जरीरागेण गीयते ।
मधुतविलसभिनायं भवगोवाहतिनिकायं

कन्दर्पचतुरसुन्दरं वरविवरसुन्दरचारम् ।
करधृतमन्दरशैलं नन्दगोपकवालं
कौस्तुभहितकरवालं कलितकमरिकुलकालम् ।
दुरवित्रभवदवनारं भवभयादिविनारं
गयपुरुषोत्तमगीतं सुरचयतु सकलचित्तम् ।
नित्यानन्दचिदात्मकाय पुरुषप्रयोत्तमीनं विधे (?)
कृष्णत्रामरवासिनेऽखिलजगत् सृष्टिस्थितिचेतवे ।
विश्वाधारपरायणाय सगवे तस्यैव संहारिणे
मायाकल्पितमूर्तये भगवते देवाय तुभ्यं नमः ॥

Colophon. इति श्रीपुरुषोत्तमदेवमहाराजपतिमहाराजकृते अभिनवगीतगोविन्दे स्वाधीन-भर्तृकावर्णने सानन्दमुकुन्दो नाम दशमः सर्गः । ...... श्रीरघोमुकुन्ददेव-महाराजाचरणेन शुभराके समस्त खतर षष्ठ लिखा पाँच दिने नरसुर-ग्रामे महाजन वास वेयारिहर लिखितमिदं पुस्तकम् । (?)

विषयः । इति—विरहिणीवर्णने विरहवाधो नाम ।१। ...अभिसारिकावर्णने मुदित-राधो नाम ।२। नायिकाभिवर्णने मोक्षकवैकुण्ठो नाम ।३। ...अभिनवगीतगोविन्दो नाम ।४। विप्रलब्धावर्णने विदग्धमाधवो नाम ।५। वासकसज्जावर्णने संकुअराधो नाम ।६। खण्डिता-वर्णने विलक्षपुण्डरीकाक्षो नाम ।७। मानिनीवर्णने कृष्णवैकुण्ठो नाम ।८। प्रोषितभर्तृकाकु-कुञ्जराधो नाम ।९। ... स्वाधीनभर्तृकावर्णने सानन्दमुकुन्दो नाम ।१०।

No. 18. अमरकोषटीका । (समूला) By दैत्यारिकवि । Substance, palm leaf, 18 × 1½ inches. Folia, 94. Lines, 6 on a page. Extent, 4,500 çlokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Pūri Samkara Matha. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगोपीनाथः शरणम् ।

श्रीनीलाचलवासिनो भगवतः पादारविन्दद्वयी-
सान्निध्यानुरक्तिकोषविषयं व्याख्यानमारभ्यते ।
श्रीपद्मनाभसत्कवीश्वरसुतश्रीमल्लुरजात्मजः
श्रीदैत्यारिकविः कवीन्द्रपरिषत्कृताञ्जलिनायकः ॥

पुरा किल गौडविषयाधिपतिमहाराजस्य सभायां परमकोविदवर महाकविरमरसिंहनामा भगवतो बुद्धस्य येषां कर्त्तुं + + न शक्नोम्यहम् तस्य श्रुत्वा पद्यमेकं चकार । यथोत्यादि । इत्यादि ।

End. मघाः मघावे + + + + + + क्लिप् अस्मयादयं अनुकम्पायां कः आयत्ता इत्यनुपदं मः इत्यादिः ।

Colophon. इति श्रीपदादिपर्य्यायाख्यानम् ।

विषयः । अमरकोषव्याख्यानम् ।

No. 19. अमरकोषमाला । By परमानन्दशर्म्मा । Substance, country-made paper, 14×3 inches. Folia, 281. Lines, 8 on a page. Extent, 7,000 çlokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1644. Place of deposit, Akurṭākm *via* Taṅgail, Paṇḍit Jagaccandra Sārvabhauma. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।

अनादिनिधनानन्तगौरीशं
प्रणम्य तं कविवरं गिरीशम् ।
निरस्य योमार्थक + . + + +
निरूप्य कुर्व्वेऽमरकोषमालाम् ॥
अपाया बहवः सन्ति निबन्धाः पाणिने + + ।
तथापि तादृशो यत्नः + + कालापतुष्टये ॥
अथ ग्रन्थारम्भे शिष्टाचारविप्रार्थमशेषविघ्नविनाशाय अभीष्टदेवतायाः देवस्योपदेशेन प्रणामं दर्शयति । यथोत्यादि । इत्यादि ।

End. ततस्मादन्नाय यः स्थविरो दयाच्छादिते भूभागे × × येवे अविच्छ-न्नायी । ततःशीर्षयोश्चेति पाणिनिः । इतःपरं नाईमो नाप्नोति ।
गौडुर्ना ।

Colophon. (अतःपरं खण्डितम्)

विषयः । अमरकोषस्य व्याख्यानं, "अन्यान् पूर्व्वग्रन्थानुपजीव्य परमानन्दशर्म्मविर-चितामरकोषमाला" इति ।

यथा । इति षट्पाठ्याध्यापकाचार्यकृतप्रथमवंशप्राक्तनविषयनिर्णयविमर्शपरमानन्द-
सर्वोद्धतायामनरकोपमाख्याख्यायां टिप्पण्यां शेषपर्वमाला यथा प्रेति शकाब्दा १६०४ ।
... लिखितं रामचन्द्रशर्मणा ।

No. 20. अवयवटिप्पणी । Substance, country-made paper, 15 × 4 inches. Folia, 31. Lines, 8 on a page. Extent 750 çlokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Mayamansimha. Parganā Aṭiya, Post Office Jāmurki, village Hālāliyā, Paṇḍit Harināth Vidyāvāgiśa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।

वृत्तोपन्यासक्रमप्राप्ते दूषणतया सर्वं न्यायशब्दमात्र उपदिशति युक्त-
मोक्षप्रतिज्ञादिपञ्चकातिथापिशारदावंशानुपूर्वीकानां युक्तमोक्षप्रतिज्ञा-
भिन्नावंशं तेन अमोपपन्नप्रतिज्ञाहेतूदाहरणोपनयनिगमनानां न्यायः ।
इत्यादि ।

End. किन्तु तदेकदेशार्थे इत्येव प्रयुक्तं न तु वेदार्थान्वितो न प्रतिज्ञार्थे
इत्युक्तमित्यालयेनाच ध्येय इति । श्रीरामः शरणम् ।

Colophon. इति महामहोपाध्याय श्रीमद्रघुनाथशिरोमणिभट्टाचार्यविरचितावयव-
टिप्पणी सम्पूर्णेति ।

विषयः । रघुनाथशिरोमणिकृतावयवग्रन्थस्य व्याख्यानम् ।

No. 21. आशौचनिरामशतकम् । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 16. Lines, 14 on a page. Extent, 192 çlokas. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1749. Place of deposit, Benares City, late Babu Hariścandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्रीगुरवे ।

अस्य भूमि गतं किञ्चित् श्रीमान् शौचविनाशनम् ।
एकरात्रं त्रिरात्रं वा त्रिरात्रं कुरुशोभन ।

श्रीकृष्ण उवाच ।

अधयुक्तस्य पक्षस्य त्रिरात्रव्रतमाचरेत् ।

नाम्ना अशोकत्रिरात्रं तु नारीशोकविनाशनम् ॥

End. ॥ अशोकव्रतमिदं कुरुते त्रिरात्रं नारीभिरात्रिव्रतकं भुवि मानवानां ।
तां धर्मकर्मभिरतां सुखमाप्नुवन्ति यान्ते व्रजन्ति त्रिदिवात्परमस्थानं ॥

Colophon इति श्रीभविष्यपुराणे अशोकत्रिरात्रव्रतोद्यापनविधिः । संवत् १७४९ ।

विषयः । अशोकत्रिरात्रव्रतकथनम् ।

No. 22. अष्टलक्षार्थी । Substance, country-made paper, 16 × 7 inches. Folia, 44. Lines, 20 on a page. Extent, 1,408 çlokas. Character, Nāgarā. Date, Saṃvat 1945. Place of deposit, Benares City, Diṅmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, new. Prose Correct.

Beginning. श्रीधर्मनाथाय नमः ।

श्रीमद्धर्मः श्रेयसे भूयात् भक्ति-नम्र-भूरुहाम् ।

यस्य नाम-स्मरणस्य जापः पापहरो भवेत् ॥

सान्निध्यं कुरुतात् ब्राह्मी देवता वरदायिनी ।

येनका तत्प्रसादेन साधयन्तीप्सितं पदम् ॥

राजानं ददते सौख्यं इति श्लोकैकपादस्य अथा निजमतिविभूतिविनिर्मितं अर्थाः क्रियन्ते ।

End. अर्थरत्नावलीवृत्तिः कविकण्ठावलम्बिनी ।

रचनाया चिरं नन्द्याद्यावच्चन्द्रदिवाकरौ ॥

Colophon. इति श्रीमत् खरतरगच्छाधिराजश्रीजिनमाणिक्यसूरिपट्टालङ्कार-श्रीपातसाहिश्रीअकब्बरप्रदत्तयुगप्रधानपदवी × × श्री ५ जिन-चन्द्रसूरिशिष्यमुख्यपण्डितप्रवरसकलचन्द्रगणिशिष्यवाचकसमयसुन्दरगणिविर-चिता अर्थरत्नावलीनाम्नी अष्टलक्षार्थी सम्पूर्णा ।

विषयः । राजानं ददते सौख्यं इत्यस्य अष्टलक्षप्रकारैरर्थकथनम् ।

No. 23. **चतुःश्लोकीव्याख्या ।** By **गोविन्दार्य्य वा गोविन्दराज ।** Substance, country-made paper, 10 × 5 inches. Folia, 15. Lines, 13 on a page. Extent, 500 çlokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Puri, Rājgopāl Matha, Mohanta Mahārāj Sri Raghunandan Rāmānuj Dās. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीमते रामानुजाय नमः ।

विहृतरक्षणपरां विख्यातां भद्रेश्रियोदिताम् ।

विवृणोम्यहश्लोकीं यतिपुङ्गववर्य्यदर्शितेन पथा ॥

परमकारुणिकः श्रीमत्पराशरभट्टाचार्य्यः सकलजनोज्जिजीविषया सर्व्ववेद-सारतया सर्व्वदा मुमुक्षुभिरनुसन्धेयस्य रहस्यत्रयस्य नाथमुनिप्रभृतिसत्-सम्प्रदायपरम्पराप्राप्तमर्थं दिदर्शयिषुः प्रथमं लक्ष्मीपूर्व्वकत्वादीश्वरो-पायप्रपत्तेः लक्ष्मीप्रतिपादनपरमहावाक्यमन्त्रं विवृणोति चतुर्भिः श्लोकैः । इत्यादि ।

End. इयद्गुणमपि न चिरेणैव भक्त्युत्पादनाद्यात् श्रियःपतश्रीकाररचितानामपि ताद्दशाभिमाननिष्ठानां भवति परमपदप्राप्तिरिति सत्सम्प्रदायिनां पन्थाः ।

इत्थं कुशिककुलेन्दुर्गोविन्दार्य्यो यतिराजदासः ।

व्याचष्ट चतुःश्लोकीं प्रथयन् प्राचीनमेव पन्थानम् ॥

Colophon. इति श्रीमन्निवासगुरवे नमो नमः । श्रीमते रामानुजाय नमः ।

विषयः । चतुःश्लोकीव्याख्यानम् ।

No. 24. **व्याख्याकामधेनुः ।** Substance, country made paper, 10 × 5 inches. Folia, 900. Lines, 14 on a page. Extent, 36,000 çlokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1831. Place of deposit, Dumraon Rāj Library. Appearance, tolerable. Prose and verse. Correct.

Beginning. श्रीगणपत्यम्बिकागुरुभ्यो नमः । मङ्गलमूर्त्तिश्रीपति केशवदेवाय नमः

यो ज्ञात्वैव जगद्देवं प्रविभज्याभिधानात्मना ।

तं वन्दे केशवं देवं शब्दानां सुखावहम् ।

यद्गुणवतो नित्यं शब्देषु शब्दमेधिनः ।

शुभं कामदं सम्यक् नौमि तं अमरेश्वरम् ।

लोके जलाशयाभावाद् दृश्यते कीर्त्तिभूयसी ।
श्रीमान् महाधिराजस्य नन्दनो सोमनाभिधः ॥
चन्द्रेराजाङ्गतो जलजातो वीरवरः ।
तस्यात्मा विदिता साधात् भगवतीर्थप्रभूषणा ॥
रेवातीरोपकण्ठे प्रकृत्युपवनैः कान्तवीर्य्याधिपत्य ।
विख्याता या पुराभीत् नद्युत्तमनता कल्पवापावनाखा (?) ।
जाता मां विश्रुती या भुवि पुनरधुना काव्यशोभाभिगुप्ता ।
येयं ख्यातागमनाविधानमतिविशदसत्कर्मभिर्दृश्यते च ॥ •
श्रीमत्कीर्त्तिसोमीर्य्याञ्जिनविद्युत्प्रभुप्रणीताऽथ तत्र जात
तीर्थधारावतके विजयति विमली धर्म्मदाधारमयम् ।
तस्मा यथायथं वै वितरति सततं दानधारामनूनां
चन्द्रेराजश्रेष्ठा विविधकरणा श्रीमती श्रीपदमा ॥
तस्या कामधेनुर्मे महावासवृहाङ्गला ।
नानाभिरामवस्तूनो निर्मयीषयोऽभवा ॥
पश्चात् शास्त्रस्य तत्त्वं विचार्य स्वरमेधिनाम् ।
स्वरा वास्तुविधानाख्यं ग्रन्थं कुर्वोऽस्य संपदे ॥
स्वरज्ञस्य क्रियाः सर्व्वा न सिध्यन्ति स्वरं विना ।
यतस्तस्माज्जलारम्भप्रवेशनमतो ध्रुवे ॥
स्वरं तुलस्वारमित्यर्थः । इति भविष्यपुराणोक्तमाङ्गल्यं जलाशयकर्म्मस्य स्वर-
कल्पना । तथाहो मत्स्यपुराणोक्तवास्तुकल्पमाह तदुक्तं विधानरत्ने ।
मत्स्य उवाच ।
प्रासादभवनादीनां निवेशं विस्तराद्वद ।
कुर्य्यात् केन विधानेन कथ वास्तुपदाङ्गनः ॥ इत्यादि ।

End. तथाच स्मृत्यर्थसारे ।
रथ्यं चतोष्पथस्थं विचार्य्यविधिवेष्टिते ।
यदि कश्च जलस्थानं तत्वा समुपसम्भवति ॥
मुक्तमयमताश्रुतंवद(?)वाम्पोजातो (?) भवेत् ।
भोजनस्थां परित्यज्य पाखण्डेजनमौलिषु ॥

× × × × × × ×

विवाहकर्मण्युचितैर्यस्मादत्र प्रयत्नतः ।
ज्ञात्वा लोके प्रकर्त्तव्यो गोत्रप्रवरनिर्णयः ॥
धर्मशास्त्रकामधेन्वाख्यग्रन्थस्यास्य सुखाय च ।
गोत्रप्रवरसंज्ञाको वत्सो यो समुदीरितः ॥

Colophon. इति श्रीधर्मशास्त्रकामधेन्वाख्ये गोत्रप्रवरनिर्णयो नाम वत्सः ॥ श्रीकेशवाय नमः । सम्वत्‌ १८११ ॥

(ग्रन्थोऽयं मध्यखण्डितः)

विषयः । १ वत्से ग्रहयज्ञविधानादिकथनम् । २ व. सर्व्वयागादौ दक्षिणाप्रकारादौ मूल्यादिवर्णनम् । ३ व. चक्रयागादिकथनम् । ४ व. चक्रसंस्कारकर्मादिकथनम् । ५ व. धनधान्यादिदानकथनम् । ६ व. जलाशयारामोत्सर्गादिकथनम् । ७ व. चतुर्दशनिधिजलादिनिरूपणम् । पौर्णमासीव्रतादिकथनम्‌ ८ व. गोत्रप्रवरनिर्णयः ॥

मध्येऽस्मिन् सर्व्वे वत्साः असम्पूर्णाः ॥

No. 25. षड्गोत्रकारिका । Substance, country-made paper, 14 x 6 inches. Folia, 7. Lines, 20 on a page. Extent, 168 çlokas. Character, Nāgara Date ? Place of deposit, Benares, Bāmanāchārya. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning. गुरुं रत्नेश्वरं नत्वा नत्वा रामं तथा पुनः ।
गोत्रेऽगोत्रे कृते किंचिन्निश्चयाद्‌ यथाक्रमः ॥
दैवतं विद्यते भिन्न इत्यादि ॥

End. न मनुष्यैश्च शक्यार्थं दातुं नान्यैश्च पार्थिवैः ।
परमात्मा मम स्वामी येनाहं स्थापिता भुवम् ॥

Colophon. इत्यष्टपिंगलषड्गोत्रकारिका ।

विषयः । षड्गोत्रयागप्रयोगविचारः ॥

No. 26. आख्यातवादविवरणम् । By अनन्तदेव । Substance, country-made paper, $11\frac{1}{2} \times 5$ inches. Folia, 18. Lines, 17 on a page. Extent, 1,000 çlokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Puri, Sañkara Matha. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्रीपितृभ्यो नमः । श्रीमदनन्तदेवेभ्यो नमः ।
नमोपनिषदाख्यातख्यातिरूपपदं महः ।
आख्यातेषां गुरो आख्याख्यातवाद × × × ।
आख्यातत्वमिति यत्नं वाचनावच्छेदकमित्यर्थः । × × × × × ×
इत्यत्रभूता विप्रतिपत्तिः × × धात्वा आख्यातस्य वाचकतावच्छेदकं
यत्नं व्यापारत्वं वेति । इत्यादि ।

End. एतांशयावेतुका परमिया प्रतीत्युदाहरणं संभवं तथैव चेतुमपनीयुपपन्नः
तस्मात् प्रयाणौति यत् पचति पचेतकताख्यातोपपादनीया भवते च व्याप-
मतेऽपि प्रयाति यत्नं पचत्यर्थं तद्रूपवादिनामित्यलम् ॥
आख्यातं श्रुतिशिरोभिर्धत्ते आख्यातस्य गुणौघरैः ।
श्रीअनन्तेन समाख्यातं गुरोर्व्याख्यानचिन्तया ॥

Colophon. इति श्रीमद्विद्याविनोदापदाविभविविशदमत्तश्रीमहादेवात्मजानन्तदेवकृत-
आख्यातवादविवरणम् । शुभमस्तु ।

विषयः आख्यातवादस्य विवेचनम् ।

No. 27. आचारसारः । By गदाधरराजगुरुः । Substance, palm leaf, $15 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Folia, 242. Lines, 4 on a page. Extent, 480 çlokas. Character, Uriyā. Date ? Place of deposit, Balasore, Srirāmacandra Tol, Paṇḍit Rudranārāyana Kāvyatirtha. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।
चतुर्वर्गमयधर्मोदयं
प्रतीतिमात्रस्य च श्रीमद्गुरोश्च ।
निजाश्रये श्रीपुरुषोत्तमाख्यं
दधद् वपुर्दारुमयं नमोऽस्मै ।

रचितजननिकायश्रीहरावेव हर्षः
भवतु विमलचेताः सानुकम्पः कदाचः ।
१०•श्रुतिनिकरगभीराम्भोधिमध्यार्थरत्ना
नयनकृतविधाने मूलयत्नेऽन्यगायम् ॥

कृष्णात् कौशिकवाजपेयि तुलसीवंशाद् गुणप्रख्यात।न
नीतिप्रभ्रमः स रायमुकुटिरत्नाधिकारी सुधीः ।
पुत्रः श्रीरघुनाथपेयमकरन्द् जातो हरेश्चाभू-
ज्ञानश्रीचरितीगुणवैभवधराभिख्योऽग्रजोपानकम् ।
वेदान्तादिसमस्तशास्त्रनिलयो श्रीकान्तराख्योऽनुज
स्तस्य आर्णवतोऽन्नदेवविद्भृत् साहित्यविद्यार्णवः ।
सद्वैयाकरणश्च नीतिनिपुणः श्रीश्रीकर्मैकोऽभितु-
संख्यानसुतोत्सवानवसुवतोषश्च योऽवर्धयन् ।
श्रीरामात् सवितीर्थदाविमलप्राणस्थापमेभूतमान्
संख्याय ध्यारिरी विधाय धनदप्रख्यान् द्विजानान् बधान्
प्राप्तं प्राप चतुर्भुजादिकमवापर्येनु सन्तोषयन्
विप्रादीनपि राजकृत्यजनिमं योधिस्थितं यो यशः ॥

... ...

... ...

यस्मा यथरसो धनेश्वर इति ख्याता गुणात् पण्डित-
तं श्रीकान्तरंजनकं पितरं श्रीजानकीं मातरम् ।
नत्वा राय मुकुन्ददास सुधीराखारवाराभिध
ग्रन्थं प्रारभते विलोक्य यमिमं निःसंशयाः सज्जनाः ॥

विष्णुपुराणे । यथाग्निमारवता पुरुषेण परः पुमान् ।
विष्णुराराध्यते पन्था नान्यस्तत् तोषकारकः ॥ इत्यादि ।

End. वक्ष्यामाश्चभोजनामसौ तु
सर्वाधानेषु सर्वेषु प्राशुयात् श्रीजनार्दन ।

Colophon. इति यज्ञपार्श्वीयः सर्वोपद्रवनाशकमौक्तिकमालानामकम् । इति प्रथमं
नियमः ।

श्रीश्रीभागवतमवरावगुणवाक्याली परेशमधु-
मांसप्राणनाशनवचन रघुकृष्णो मो भजन्तः सन्तु सुधीः ।
श्रीमान् राघवमुनीशद्वारकश्रीस्वामाजनः श्रीनिम्बा-
पन्थं संप्रवचनार्थं रचितवानाचार्यचरिताभिधम् ॥

विषयः । प्रातरारभ्य यावद्रात्रिकृत्यनिरूपणम् ।

No. 28. आचार्यचरितविलासः । Substance, country-made paper. 9 × 12 inches. Folia, 23. Lines, 23 on a page. Extent, 750 çlokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Kailadevā Maṭha, Hatwa. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीसर्वेशाय नमः । श्रीनिम्बार्काय नमः ॥

अज्ञाननिग्रहचौषधं भवभयध्वंसैकदिव्यौषधम् ।
नानामर्थकरौषधं निजजने संजीवनैकौषधम् ।
कामोद्दामौषधं पिब सखी निम्बार्कनामौषधम् ॥
माथुरे मधुरावास पुण्यपुञ्जजनाश्रये ।
नानापवित्रतीर्थैर्वै पुण्यसलिलसेविते ॥
× माधौमं चिक्रायतं संप्रदायप्रवर्तकम् ।
दौचिता चक्रिका येनं प्राणभक्तिप्रभावतः ॥
यावदेवद्दति प्राक्तवीया परिसम्मतः ।
सर्वे पद्मपुराणाद्याः सद्वैवाद्योऽपरे ।
सर्वे सर्वविदो धीराः पण्डुरिदमादरात् ।
भवन्तु सर्वेषां सर्वधर्मप्रवर्तक ॥
पुनि मः भवधानानाचार्यचरितं शुभम् ।
श्रीमन्निम्बार्कनाचार्यं चतार्क कुर्वन्तु ।
सुदर्शनावतारं चि प्राक्तनार्थाः प्रभावतः ।
सर्व सत् विकटान् सर्वे श्रीमुनिचरणे नैर्

End.

आचार्यचरितं रत्नं गुप्तं श्रीनिम्बिकैः ।
गुरुशिष्य विचारः संसारार्णवतारिणीति ।

आचार्यदेवचरितेऽत्र पुरातनार्थ-
संमिश्रिते निजधिया सकलं विशोध्य ।
श्रीकेशवाख्यकविना च मया प्रयत्न-
पुष्टिः कृता कृतिरियं विजयोतु लोकम् ॥
श्रीमद्गोपालदासस्य शाक्यस्य महात्मनः ।
नियोगात् केशवाख्येन विदुषा विस्तरः कृतः ॥ * ॥

Colophon. इत्याचार्यचरितस्य विभागेऽस्मिन् त्रयोदशे ।
श्रीचरित्याचार्यदेवस्य महिमा परिकीर्तितः ।
श्रीमते शङ्करमूर्तये नित्यानन्दाय नमः ॥ * ॥

विषयः । १ विभागे आचार्यचर्याया अवतारत्वकथनम् । २ वि. शिवार्कप्रकाश्य-भावप्रादुर्भावकथनम् । ३ वि. अवतारत्वे प्रमाणादिकथनम् । ४ वि. शिवार्कावतारकथनम् । ५ वि. शिवार्कमहिमादिकथनम् । ६ वि. संक्षेपेण भाष्यकारावतारकथनम् । ७ वि. गुरुभक्त्युत्सवादिकथनम् । ८ वि. आचार्यावतारतिथि-मासादिकथनम् । ९ वि. केशवभट्ट-अवतारकथनम् । १० वि. केशवभट्टस्य दिग्विजयकथनम् । ११ । १२ वि. केशव-काश्मीरिभट्टस्य चरित वर्णनम् । १३ वि. श्रीचरित्याचार्यदेवस्य महिमकथनम् ॥

No. 29. आत्मज्ञानोपदेशटीका । By आनन्दगिरि । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 9. Lines, 16 on a page. Extent, 500 çlokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Puri Sañkara Matha. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. यथात्मज्ञानोपदेशविधिं व्याख्यास्यामः ।
विधूतविविधाज्ञानवयं कवयः × × ।
× × आनन्दसन्दोहं तं वन्दे पुरुषोत्तमम् ॥
यस्य प्रसादलाभाय स × ति ययो जनाः ।
तमजं मूलदं वन्दे शुद्धानन्दपरं गुरुम् ॥
आत्मज्ञानाख्यं प्रकरणं वेदोपनिषदर्थसारमात्रकं प्रारभमाणो भगवान् भाष्यकारविकीर्षितप्रकरणप्रतिपाद्यपरिसमाप्तिप्रचयगमनात्मा शिष्टाचारपरि-पालनाय च तत्त्वावबोधं शुद्धाचारप्रतिपादकं प्रकुर्ते × ।

ॐ हारवाधवल्य हावेतो मनुषः पुरा ।
कथं भिन्ना विभिधांतो नवात्माज्ञिकाद्युभो ॥
इति श्रुतिमनुष्याणामन्दोदारवक्त्रं मनुष्यावयवादौ सम्यादयति
श्रवीति । इत्यादि ॥

End. यदात्मावस्य प्रकरणपरिज्ञानाविषयमादिशिष्यत्वेन आत्माधंस सर्वमेवाच
संविधोऽनात् मनुष्यावयवाभिवादत्वेन × × ज्ञानिविषयमिति सूचयति ।
संसारसागरधंपि कृपावारामिमधीवी ।
आत्मज्ञानानुगा टीका टीकतां शुभबोधनम् ॥

Colophon. इति श्रीमत् परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीगोविन्दपूज्यपादशिष्यश्रीमत् परम-
हंसपरिव्राजकाचार्य-भगवदानन्दगिरिकृतायामात्मज्ञानोपदेशटीका समाप्ता ।

विषयः । आत्मज्ञानोपदेशप्रकरणस्य शङ्कराचार्यकृतस्य व्याख्यानम् ।

No. 30. The same work at the Rājaguru Maṭha, Benares City, Substance, palm leaf, 18 × 3. Folia, 55. Lines, 10. Extent in çlokas, 1,400. Character, Bengali. Old. Correct.

No. 31. आत्मबोधटीका । Substance, country-made paper, 20 × 6 inches. Folia, 7. Lines, 20 on a page. Extent, 336 çlokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Raja Guru's Maṭha, Gaṇeśamahallā, Benares City. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीदुर्गायै नमः ।
आत्मबोधपूजितपादं मनवचनमवोऽव्ययीभवताकारम् ।
विवधितजगत्प्रपञ्चं श्रीनाथाख्यमात्मवे ह्यतम् ॥
अथ भगवान् शङ्कराचार्यो [illegible] वेदान्तप्रकरणं विरचय
[illegible] अनुष्ठानं [illegible]-
[illegible] प्रकरणं [illegible] प्रतिजानीते तपोभिरिति ॥

End. [illegible] इति [illegible]
[illegible]
[illegible]

Colophon.

विषयः । ब्रह्मस्वरूपात्मबोधनामकं-वेदान्तप्रकरणस्य व्याख्यानम् ।

No 32. आत्मस्वरूपानुसन्धानम् । By गोपिनाथ वाजपेयी । Substance, palm leaf, 13×2 inches. Folia, 41. Lines, 8 on a page. Extent, 1,700 çlokas. Character, Uriya. Date ? Place of deposit, District Puri, Pratāpapuruṣottamapura, Paṇḍit Viśvanātha Mahāpātra, Kāvyatīrtha. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ उपास्महे धाम सच्चिदानन्दनाम ।

यस्य संकल्पमात्रेण सर्गः सर्व्वः प्रवर्त्तते ।

तमन्तर्यामिनं पूर्णं नारायणमुपास्महे ॥

अथाधीतस्वाध्यायो भगवत्समर्पणपूर्व्वकानुष्ठितनित्यनैमित्तिकवैतानिककर्म्मजातदूरीकृतदुरितजाततया निर्म्मलीकृतमानसः साधनचतुष्टयसम्पन्नः आपाततो ज्ञातकर्म्मज्ञानोऽसम्भावनाविपरीतभावनाक्रान्तमानसो विचारं विना अवधारयितुमशक्यत्वात् विज्ञानार्थं गुरुमेवाभिगच्छेत् समित्पाणिः श्रोत्रियं ब्रह्मनिष्ठमिति तादृशगुरुपादसन्निधानाद् ब्रह्मज्ञानाय विचारं कुर्य्यादिति प्रथमसूत्रार्थः । तत्र साधनचतुष्टयं च नित्यानित्यवस्तुविवेकः इहामुत्र च फलभोगाद् वैराग्यं शमदमादिसाधनसम्पत् मुमुक्षा चेति तत्र नित्यानित्यवस्तुविवेक इति आत्मा नित्यः अन्यत् सर्व्वमनित्यमिति ।

इत्यादि ।

End.

अनुसन्धानम् शरीरभेदात् पूर्व्वं ब्रह्मैवाहं ब्रह्मैव भवतीत्यादि श्रुतयो गौरवयन्ति इत्यलं पल्लवितेन । तस्मात् प्रकरणविद्यानुपपन्नेति ब्रह्मैवेति गुरुत्वात् ब्रह्मैवात्मा विशेषण इति सिद्धैव सत्यं विगुणैवमानन्दं यथार्थ सतो सम्बद्धास्य इति ।

Colophon. इति श्रीमच्छाम[illegible]विनिर्मितं [illegible]ध्याय-

नाम प्रकरणं समाप्तम् ।

विषयः । [illegible] [illegible] [illegible]म् ।

No. 33. आनन्दलहरीभाष्यलोचनम् । By रामकविडिण्डिम । Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 107. Lines, 11 on a page. Extent, 2,400 çlokas. Character, Nāgari. Date, 1832 Saṃvat. Place of deposit, Harapur, Post Gopālgunga, District Chapra, Pāṇḍit Jagadeva. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. (आद्य० खण्डितम्)

End. [illegible]श्रीराजनविधिः । [illegible]श्रीराजन-विधिः । [illegible] किं दीपाराधनेन [illegible] तथाच [illegible] । .... अपि च [illegible]भिः [illegible]ः [illegible]-[illegible]ः [illegible] [illegible]म् । [illegible] [illegible]रित्यमरः । तद् [illegible] [illegible]ः ।

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] पुष्पमाला-

[illegible] [illegible] [illegible] ॥

Colophon. इति श्रीम[illegible]-श्रीरामकविडिण्डिम[illegible] आनन्दलहरीभाष्य[illegible] द्वि-तीय[illegible] सम्पूर्णम् ॥ ० ॥

[illegible] कविवरः श्रीरामकविडिण्डिमः

कृत्वा [illegible] [illegible] ।

[illegible] श्रीगुरु[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ।

[illegible] (?) [illegible]

[illegible] [illegible] ।

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] (?) संवत् १८३२ ।

विषयः । आनन्दलहरी[illegible] ।

No. 34. आयुर्वेदपरिभाषा । Substance, country-made paper, 16×6 inches. Folia, 19. Lines, 5 on a page. Extent, 350 çlokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Mayamansimha, Parganâ Aṭiyâ, Post Jāmurki, Gram Hálália, Paṇḍit Yadunāth Bhaṭṭācaryya. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।

जयति जगदेकदीपः प्राचो यद्वैद्यदर्पणकथनः ।
यद्धावदेकनिजकविभुवनमुकुटैकमाणिक्यः ॥
यथाशास्त्रानुसारेणोक्तसम्भिन्नार्थप्रकाशिकाः ।
परिभाषाः प्रवक्ष्यन्ते दीपभूताः सुनिश्चिताः ॥
तत्रादौ यथा विदारीगन्धादिक्वाथितेन तेनानुपानयेदित्यत्र क्वाथकल्की योज्यौ तत्र यथाधिकारबलेनोक्तिरित्यादिपरिभाषा ॥ इत्यादि ।

End.

करागुलीपर्व्वगुणं प्रथमं निमज्जयेत् ।
तदर्द्धं यावदुत्तिष्ठेत् प्रथं तद् विन्दुसंज्ञकम् ॥

Colophon. इत्यायुर्व्वेदपरिभाषा समाप्ता । शकाब्दाः १७५० ।
स्वाक्षरं श्रीसदानन्दशर्म्मणः पुस्तकम् ।

विषयः । सुचिकित्सवैद्यकग्रन्थेषु यानि योक्तानि तेषामेव लक्षणम् ।

No. 35. आर्य्यास्तवः । Substance, palm leaf, 14×1 inches. Folia, 3. Lines, 4 on a page. Extent, 48 çlokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Puri Saṃkara Maṭha. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. वैशम्पायन उवाच ।

आर्य्यास्तवं प्रवक्ष्यामि यथोक्तमृषिभिः पुरा ।
नारायणीं नमस्यामि देवीं त्रिभुवनेश्वरीम् ॥
त्वं सिद्धिः धीर्धृतिः कीर्त्तिः श्रीर्व्विद्या सन्नति × × ।
सन्ध्या रात्रिः प्रभा निद्रा कालरात्रिस्तथैव च ॥
आर्य्या कात्यायनी देवी कौशिकी ब्रह्मचारिणी ॥ इत्यादि ।

End. सार्धं यज्ञभुवर्षेव पूजिता मातृविभक्ति ।

× × × × ×

एवं तासु समादिश्य ततोऽन्तर्धानमीश्वरः ॥

× × ×

Colophon. इति शिवचरित्रे कल्प × ×विधाने सार्धांशकः समाप्तः

विषयः । श्रीदुर्गायाः स्तुतिः ।

No. 36. वादर्त्तिपादः । By । आनन्दतीर्थः । Substance, country-made paper, 16 × 6 inches. Folia, 12. Lines, 22 on a page. Extent, 300 çlokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, late Hariścandra Babu, Benares City. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

सकलगुणनिलयं पतुमरवनतासगोधने विमलम् ।
माकितविनेयहृदयाविर्भं विश्वेश्वरं वन्दे ॥
नवनीरदनिर्मलप्रभो
नवनीतादपि कोमले हृदि
तपोनीरधिनीलदीधिति-
संयतात् सत्यनीलनः हरौ ॥

End. संकरभगवत्पादीयतरीया वादनिरूपविदम् ।
आनन्दतीर्थरैभिकविद्यानमोर्न्दुर्विवेचितं विशदम् ॥
यशमिति कथितविषये श्रुतुबद्रोगुणवतिः सुवर्णेनिता ।
वेदं शास्त्रादनौ चित्रं भवतीति नोचितं बोध्यम् ॥
शास्त्रत्नौ शास्त्रोपदेशसमवेतुपशिवेषेण ।
आनन्दतीर्थनयैवपदेशवश्नुविकथितो हेतुः ॥

Colophon. ... ...

विषयः । जगदीशांशाख्या ।

No. 37. आसुरीतन्त्रम्। Substance, country-made paper, 10 x 4 inches. Folia, 6. Lines, 9 on a page. Extent, 100 çlokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Harapura, Jagadeva Paṇḍit, P.O, Gopālganj, Chapra. Appearance, tolerable. Prose and Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः। कार्त्तिकेय उवाच।

विधिं कथय मे तात आसुरीकल्पमिच्छया।

ऋतुकालस्थितञ्चैव को मासः कोऽपि वासरः॥

किं च मन्त्रश्च का वेला किं ध्यानं तत्र कारयेत्॥ इत्यादि।

End. मधुविष्णुशिवादीनां वापि मांस सुरार्चिते। ?

ॐ मूलमन्त्रेण आसुरि देवि इहागच्छागच्छ श्रीआसुरीदेवी सत्यम्।

Colophon. इति आसुरीतन्त्रं समाप्तम्॥

विषयः। मारणविध्यादिकथनम्।

No. 38. आह्निकचन्द्रोदयः। By विष्णुशर्म्मा। Substance, country-made paper, 10 x 4 inches. Folia, 274. Lines, 8 on a page. Extent, 4,200 çlokas. Character, Nāgari. Date, Saṃvat 1928. Place of deposit, Patna City, Sanskrit Sanjivani, Paṇḍit Jayanārāyaṇa Bājapeyi. Prose and Verse. Appearance, new. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः।

अयमि चरिपाद्रालयरामाः संकुला मथाम्।

चम्पवैरिः शरीराणि पुनानाः सलवन्तु॥

मुनयः मुनयो भिक्षाः सुराणि मुनयत्वया।

मेनिरे कर्मेव (?) ज्ञानं दर्भेनालयचेतसा॥

\+ \+ \+ \+ \+ \+

तन्मुखपङ्कजं नमयितुं चन्द्रोदयः प्रेयताम्।

× × × × × ×

अथ यजुर्वेदनामाह्निकशाखिनामाह्निकं कर्माभिधीयते.

तत्र आह विष्णुपुराणे।

वर्णाश्रमाचारवता पुरुषेण परः पुमान्।

विष्णुराराधनीयो यत्नात् नान्यत् तन्नोपकारकम् ।

इति परमपुरुषार्थभूतहरिसन्तोषसाधनतया विधानम् ।

End. एकोनविंशतेरर्वागेकादश्या ततो दशम् ।

विंशत्यूर्ध्वमुहूर्तेषु चिरायतमुपोषयेत् ॥

इति षडादशदिनसंबंधिः प्राक्पदोपादानात् कश्चित् चतुर्दशदिनादर्वा-

गिति प्राहुः । तत्र चाजमांसे सप्तम्या तु चविरोध एव ।

× × × × × ×

इति रजःस्वलाधर्मः ।

× × × × × ×

स्नाता च सूतकाद्येषु कर्तव्यः ।

प्रयोगोऽनुपयोगाय क्रियते विष्णुना पुनः ।

Colophon. इति श्रीमच्छिवाग्निहोत्रदीक्षितपदवाक्यप्रमाणाद्यभिज्ञकाशीपतिमहा-

याज्ञिकश्रीविष्णुशर्मविरचिते चन्द्रोदयाह्निके प्रथमः प्रयोगनिर्णयः ॥

शुभं भूयात् संवत् १९१८ ।

विषयः । द्विजानां वाह्निकस्नानादिप्रयोगकथनम् । रजःस्वलाधर्मकथनञ्च ।

No. 39. ईशावास्यभाष्यटिप्पनम् । "प्रकटार्थकारीयम्" Substance, country-made paper, 18 × 6 inches. Folia, 12. Lines, 20 on a page. Extent, 378 çlokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit. Rājaguru Maṭha, Ganeśamahallā, Benares City. Appearance, old, Prose. Incorrect.

Beginning. ॐ नमो सर्वज्ञाय ।

येनात्मनापरिच्छेद्यावासं विश्वमशेषतः ।

सोऽयं देवदयोदारो वर्तितो देवतद्गुणैः ॥

ईशावास्यमित्यादिमन्त्राणां वाचिकाद्य मन्त्राणां भाष्यकारः तेषां कर्मशेष-

त्वाभावान्तरे (?) इत्यादि ।

End. शुद्धात्मस्वरूपे चिरकालादिकर्मे (...) आत्मैकत्वमनुपपन्नं स्यात्, न तत्र

शाखा कल्पनानन्तर (...) वचनानि इत्यादिश्रुतिः, अतो शुद्धार्थे बाधा-

द्वैतार्थपरत्वं इत्यर्थः । यथादर्शान्तरं न संभवति तथादिपुरुषसंचारः ।

ईशाद्यष्टमिताख्यस्य भाष्यस्य प्रवीणधीः ।

अन्वोपनिषद्विद्यार्थं प्रवीनं टिप्पणं शुभम् ।

Colophon. इति ईशावास्यस्य श्रीमच्छङ्करभाष्यस्य टिप्पणं प्रकाशार्थमारोपं समाप्तम् ॥

विषयः । ईशावास्यभाष्यव्याख्या ।

No. 40. शतपथब्राह्मणकाण्डभाष्यम् । Substance, country-made paper, 12 × 6 inches. Folia, 154. Lines, 22 on a page. Extent, 3,100 çlokas. Character. Nāgara. Date ? Place of deposit. Paṇḍit Govinda Bhaṭṭa, Benares City. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

यस्य निःश्वसितं वेदा यो वेदेभ्योऽखिलं जगत् । इत्यादि ।

हिरण्यगर्भं कर्णं चैव ऋषिराख्याता, यथे प्रपञ्चकः पुरा इदं जगत्

इत्यादि ।

End. अनन्तगतद्रव्यसंख्याहारेणाग्निरपि विराट् श्रीवत्सानसाग्नेर्विराजात्मकत्वात् वा सर्वोपोद्दिमपेक्षयाद्विरोहमयमिदं ब्रवीति पुरोडाशापेक्षया प्राप्ता यदि इत्यलमतन्यत् ।

Colophon. इति सायणाचार्यविरचिते माधवीये वेदार्थप्रकाशे-शतपथब्राह्मणचतुर्थकाण्डे-प्रथमोऽध्यायः ॥

विषयः । शतपथब्राह्मणचतुर्थकाण्डस्य व्याख्या । प्रकृतिविकृतिभूतसोमयागाङ्गभूतमन्त्र-व्याख्या ।

No. 41. उपाकर्मप्रयोगः । By चन्द्रचूडभट्ट । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 8. Lines, 16 on a page. Extent, 128 çlokas. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1845. Place of deposit, Govinda Bhaṭṭa, Benares. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Beginning. श्रीवेङ्कटेशाय नमः ।

ॐ अथातः श्रावणे तत्र श्रावणीपर्वसंज्ञा कर्तव्यः प्राक्संज्ञाविचक्षिणो रेखा छिविकाङ्गिरसेषु श्रीपतत्सु पूर्वपक्षदोषिणश्चिंत्य प्रतिष्ठायोजयेत् पूर्वेण शाखतोपगुपदधात् । इत्यादि ।

End. जनात् जन्मप्राणं यदीला ये येदाः, जपादिप्रतिपद मेऽपराधान् प्रकृत प्राकृषोडशवर्षाणां क्रमात् यथाशक्ति प्राकृषोडशवर्षाणां क्रमात् स्वाध्यायमधीयीत इति ।

Colophon. इति चन्द्रचूडकृते संस्कारनिर्णये उपाकर्म समाप्तं ।

विषयः । श्रावण्यां पौर्णमास्यामुपनीतस्याध्ययनविधिः ।

No. 42. चन्द्रग्रहणसूर्यग्रहणाधिकारः । Substance, country-made paper, 15×3 inches. Folia, 3. Lines, 10 on a page. Extent, 162 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garveta, Grām Khunverí, Babu Vaikunṭhanātha Cakravarti. Appearance, old. Prose. Generally Correct.

Beginning. अथ चन्द्रग्रहणाधिकारो लिख्यते ।

लिख इत्यादि । [illegible] पूरयित्वा पञ्चदशांशतुभिर्हत्वा [illegible] तेन युक्तं कुर्यात् ततो द्विरभिषेचति तदपि [illegible] लिखेत् ततः पुनरपि द्विगुणस्यालीन [illegible] पञ्चदशं हत्वा षष्ठाभिः पूरयेत् ततो द्वाभिर्हरेत् लब्धं पूर्वशाषितराशौ नियोजयेत् ॥ इत्यादि ।

End. रविग्रहणस्य यदि परिमितादृग्भागन्यूनं तदा लोके ज्योतिर्विदा न निर्णयं चन्द्रग्रहणस्य यदि षोडशभागन्यूनं तर्हि न गणनीयमिति ।

Colophon. इत्युभयग्रहणग्रहणाधिकारः समाप्तः । गौराङ्गचन्द्रे मम भक्तिरस्तु सततं ।

विषयः । चन्द्रसूर्यग्रहणविषयिणी गणना ।

No. 43. छन्दोगव्याकरणसूत्राणि । By शाकटायनाचार्य्य॥ Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 5. Lines, 20 on a page. Extent, 105 çlokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Pātāleśvara, Benares City, Paṇḍit Bāhuballabha Chatterji. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमः सामवेदाय ।

अथ [illegible] इति [illegible] यायुर्वर्णन् [illegible] इति शाकटायनो [illegible] इत्यादि ।

End. चन्द्रावरात् । उपवर्षात् रा × खे ? । स्वद चाचे । चाक्षीमते ? । संख्या द्वन्द्वे सर्वः । पाद्यः । कारीषकं इति चतुर्थः ।

Colophon. इति छन्दोगव्याकरणसूत्राणि समाप्तानि ।

विषयः । सामवेदीयव्याकरणम् ।

No. 44. एकाग्निकाण्डमन्त्रव्याख्या (सन्देहविषौषधी) । By मुरहरदत्तसूरि । Substance, country-made paper, 9 × 5 inches. Folia, 47. Lines, 38 (?) on a page. Extent, 1,880 slokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Benares City, late Babu Hariscandra. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. (अत्र प्रथमतो द्वे पत्रे न स्तः । तेन ग्रन्थोपक्रमप्रारम्भवाक्यं लिखितं) अन्या सखा बध्नाः परिणयमी परिधाय पर्याप्तं एवं सूत्रं विवाहकर्मे- प्रवर्तितवन्तः ।

End. एतमर्थं मत्युञ्जयं मानुयात्, ततश्च शतं शरदः पुर (+ +) नु शतम् दिवसान् जीवन्तु, मृत्युं अनेन पर्यवेत्ययन्ता तिरोदधतां तिरोहितिं कुर्वन्तु । इति द्वाविंशः खण्डः ।

Colophon. इति श्रीपदवाक्यप्रमाणज्ञसामवेदोपाध्यायमिश्रहरदत्तसूरिविरचितायामे- काग्निकाण्डमन्त्रव्याख्यायां सन्देहविषौषध्यां द्वितीयः प्रश्नः ।

विषयः । शतपथब्राह्मणस्य एकाग्निकाण्डीयमन्त्रव्याख्या ।

No. 45. एकार्थाख्यातपद्धतिः । By भट्टमल्लसूरि । Substance, palm-leaf, 12 × 1½ inches. Folia, 39. Lines, 4 on a page. Extent, 1,200 slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, Puri, Rajgopal Maṭha, Mohanta Srí Raghunandan Rámánuj Dās. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीहरये नमः ।

भूम्यादिप्रकृतये पुरुषप्रमूर्तये ।
षड्भावातपदार्थात्म परमात्मने नमः ॥
संग्रहस्य गुरुपादाब्जे भट्टमल्लेन रच्यते ।

कुलिन्दूनां प्रमोदार्थमेकार्थाख्यानपद्धतिः ॥
एतावानपि भवति विषये चाथ सम्मति ।
तत्पदे आपदे च मदीयत्वमुक्तमपि ॥ इत्यादि ।

End. इति चेद् विपतिश्चव तमन्यानु विभावया ।
कुमारेलं कि विदुषः कौतुकि च कथ्यते ॥
परमेपदपङ्कजात् तथा निम्बप्रबोधकः ।
श्रीमतो भट्टमल्लाख्यात्रिःप्रतीपा कथामिषेः ॥
निम्बार्कोदैरायणा भवत्याख्यातचन्द्रिका ।
यतीन्द्रनिर्भेदतः सम्प्रदायप्रवर्तनः ॥
त्रैलोक्यचतुर्भूतस्य तथा प्रीत्यै प्रकल्पताम् ।
चतुर्भुजं भट्टमल्लाख्यं नमामि तु ॥

Colophon. इति श्रीभट्टमल्लविरचितः क्रियाविधिसंग्रहः समाप्तः । श्रीमन्नारायणाय नमः
विवक्तः । चातुर्यकथनम् ।

No. 46. ऐतिह्यतत्त्वराद्धान्तः । By निम्बादित्य । Substance, country-made paper, 5 × 4 inches. Folia, 112. Lines, 7 on a page. Extent, 1,400 ślokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Kailadeva Maṭha, District Chapra. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीमते निम्बादित्याय नमः ।
ॐ नमः कृष्णाय हंसाय निम्बार्काचार्यरूपिणे ।
आचार्याय चतुर्व्यूहपरम्पराप्रवर्तिने ॥
सम्प्रदायविहीना ये मन्त्रास्ते निष्फला मताः ।
अतः परम्परा ज्ञेया यत्नेन मनीषिभिः ॥
पारम्पर्यात् गुरून् नत्वा निमित्तात्मानुबद्धये ।
ऐतिह्यतत्त्वराद्धान्तः सर्वोपयोगेऽनुसन्धये ॥
कृष्णोपदेशोऽस्मिन् लोके निम्बार्क इति विश्रुतः ।
आचार्यवर्यचतुर्व्यूह दैविकत्वरूपकः ॥
सनत्कुमारसनकसनन्दनसनातनाः ।
चत्वं तत्र चतुर्व्यूहः शिष्यो नैष्ठिकोत्तमः ॥

End.

साधं सर्वैर्विबुधवरैश्च विराजमानाः ।
भक्तैश्च सत्परवरैः परिसेव्यमानाः ॥
अद्यापि या समरविन्दसुभावयन्ति ।
ये वैष्णवाः परमभागवताः प्रतीताः ॥
ये भक्तिमुर्वेशवरं प्रवरं भजन्तः ।
पादारविन्दविभवानुभवाय सन्ताः ॥
तिष्ठन्ति सम्यपरयानुगतुमैनिष्ठाः ।
स्वेति भक्तिमुनयुगपदैव नित्यं ॥

Colophon.

ऐतिह्य तत्त्वराद्धान्ते निम्बादित्यविनिर्मिते ।
श्रीभक्तिमरत्वसंचितो द्वादशः सर्गिराजितः ॥ ?
श्रीमते निम्बादित्याय नमः ।

विषय: । १ सर्गो चायाचार्याद्यानुसन्धिकथनम् । २ सर्गो ब्रह्माचार्यानुसन्धिकथनम् । ३ सर्गो चेताचार्यानुसन्धिकथनम् । ४ सर्गो द्वापराचार्यानुसन्धिकथनम् । ५ सर्गो कल्याचार्यानुसन्धिकथनम् । ६ सर्गो प्रबुद्धमानुसन्धिकथनम् । ७ सर्गो गुरुवानुसन्धिकथनम् । ८ सर्गो मताचार्यानुसन्धिकथनम् । ९ सर्गो चन्द्राचार्यानुसन्धिकथनम् । १० । ११ सर्गो रसभावानुसन्धिकथनम् । १२ सर्गो श्रीभक्त्यनुसन्धिकथनम् ।

No. 47. ऐतिह्यप्राहंसंवेद्यं ।. Substance, country-made paper, 13 × 6 inches. Folia, 40. Lines, 12 on a page. Extent, slokas. Character, Nágara. Date, Samvat 1949. Place of deposit, Kailadevā Maṭha, Hatwa. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Beginning.

श्रीमते भगवन्निम्बार्काय नमः ॥
पारम्पर्यान् गुरून् नत्वा सम्यक्कुमारनारदान् ।
ऐतिह्यप्राहंसंवेद्यं वक्ष्ये निम्बार्कसंचिते ॥
× × × ×
विनीतं पूयते यत्तु यशस्वी शास्त्रसंविदा ।
नित्यतादिप्रमाणैः सा सम्यक्त्वा विधिवच्चे ॥
विनीतजनसंगुतैः सम्यक्ता विचक्षीऽगुणा ।
एते चावश्वताः पुंसः सम्यक् भगवान् वयम् ॥

इत्यर्थं विवेकस्तु क्रियते विवेकिभिः ।
सर्वेषुर्वविभागोऽंशः कृष्णः षोडशमानसः ॥

End. हंससम्प्रदायसंवेद इति राधामनुव्रतः ।
तत् सम्प्रदायसम्बन्धात् निम्बार्कोऽग्रदाधिपः ॥
यस्मातः प्रविवांचे तस्मै भगवते नमः ।
निम्बार्काख्यानिवदाय हंसराय नमो नमः ॥
नारदाय नमस्तस्मै निम्बादित्याय वै नमः ।
श्रीनिवासाय गुरवे भगवते नमोनमः ॥
चतुर्युगविभोचकान् नैष्ठिकब्रह्मचारिणः ।
प्रणमामः सदाचार्यान् संप्रदायप्रवर्तिनः ॥
निम्बादित्यैः सदा चिन्त्यं न देयं विमुखात्मने ।
हंससम्प्रदायसंवेदं संवेदैव विविच्यताम् ॥

Colophon. इति हंससम्प्रदायसंवेदे कलौ युगे श्रीमत्-श्रीनिवासाचार्याधिकारे श्रीमन्निम्बादित्यानुचिन्तनप्रकाशितः पञ्चमोऽध्यायः । लिखितं राधाजीवन-ब्रजवासिना वृन्दावने समाप्तः ग्रन्थः संवत् १९०९ ॥

विषयः । १ अध्याये हंसस्वरूपेण निम्बार्कोपाख्यानिवदाधिकारकथनम् । २ अ० सत्य-युगे चतुःसनाधिकारकथनम् । ३ अ० त्रेतायुगे नारदाधिकारकथनम् । ४ अ० द्वापरयुगे निम्बादित्याधिकारकथनम् । ५ अध्याये निम्बादित्यपद्धतिप्रकाशकथनम् । चतुर्युगाचार्योपन-स्वकालकथनं तथा कलियुगे श्रीनिवासाचार्याधिकारकथनम् ॥

No. 48. ऐतरेयभाष्यविषमपदव्याख्यानं । Substance, country-made paper, 11×4 inches. Fôlia, 64. Lines, 26 on a page. Extent, 1,920 slokas. Character, Nágara. Date, Samvat 1775. Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. अथ विप्रवर्यैरितराख्यायाः पत्न्याः पुत्रो महीदास ऐतरेयो भूत्वा ब्रह्मवरः तस्य तत्र × × × अग्निर्वै देवानां इत्यादि ब्राह्मणं, तत्र महाव्रत-मित्यादि आरण्यकचतुष्टयं च प्रादुरभूत् । तत्र विषमपदानि व्याचिख्यासुः अग्निर्वै देवानामिति । इत्यादि ।

End. यदि पापावसानमिरक्तो भवति, प्रभव इत्यर्थः, तथापि धर्मं कर्म- विशेषः श्रौतमेव सर्वं कुरुते विमथि इति ।

Colophon. इति षड्गुरुशिष्यविरचितायां पञ्चमोऽध्यायः समाप्तः । पञ्चिकापि समाप्ता । माधवा- चार्यविरचितमाधवीयवेदार्थप्रकाशाख्यऐतरेयब्राह्मणविषमपदव्याख्यानं समाप्तं ॥ ॥

विषयः । ऐतरेयब्राह्मणस्य सप्तमपञ्चिकायाः विषमपदव्याख्या ।

No. 49. कपर्दिकारिका । Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 57. Lines, 12 on a page. Extent, 1,416 slokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Benares City, Vāmanācārya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. यथाक्रमेण वर्णानां धर्मग्रन्थविनिश्चया ।
ज्ञानमन्त्रकाण्डराशिः पञ्चभिः स्यात् प्रयता ॥
१० । अनेक यजमानके कर्मणा प्राधान्येन तु ।
तत्र प्रयोगो यज्ञः स्यात् साध्यः × × स न क्वचित् । ?

End. धर्म्यं शास्त्रं विकल्पस्तु विहितिरथमथवे ।
धर्मोद्भवसामीयाद्युत्पन्नानामुपायनम् ॥

Colophon. षष्ठः पटलः ।

विषयः । श्रौतयज्ञप्रयोगविधायककारिका विंशतिप्रश्नपर्यन्ता ।

No. 50. कप्फिणाभ्युदयः । By काश्मीरभट्टशिवस्वामी । Substance, palm-leaves, 16×1 inches. Folia, 79. Lines, 4 on a page. Akṣaras, 90 on a line. Extent, slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, Dāmodarpur Sāsana, Zilla Puri, late Paṇḍit Gopināth Misra. Appearance, tolerable. Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशः शरणम् ।
सर्वेशताहितगुणगोचरतापमग्नी
या ध्येया यतीऽपि यतिजनमुरजापदीपा ।
सासात्मनिर्भूतमत्तुर्विघविभ्रमाणि
दृष्टिंदधीं दिशतु धामवतीं शिवं वः ॥ (?)

अस्ति प्रथा परमदैत्यसुखाय नाभिः
स्ता सभाजनगुणावलितातिविन्ध्यं ।
श्रीलावतीति नगरी कलितावदाता
दुग्धेव भाविनरता चरितामृतेन ॥
या तुङ्गसौधनककौलितकेतुरत्न-
पङ्क्तेर्जपाञ्जनगुणामभिधूजितानां ।
उत्तुङ्गनीभिरचलंचपताकिकाभि-
र्नेत्रं जयादिवदिवो नवपट्टिकाभिः ॥
यथान्धकारिवलमाकलवैजयन्ती
र्द्यामसारभिवरैर्ध्वजमेघनीलैः ।
लोकोभिराकुलमवखलितैरविभु-
र्विभिन्नवीचिवलयस्य पिवायसः श्रीः ॥

... ...

तस्यामशीतकटकस्फुटगौरभद्र-
सम्पूर्णशिममविमाभ्रमभूरिशोभः ।
भूभृद् बभूव वडहर्म्मनभोग्यमूर्त्तिः
श्रीकप्फिणः प्रभुरिवेन्दुकलावचूडः ॥ इत्यादि ।

End. तरसि चरसि वैराग्यवयेतो विपन्ना
परकिरणमनन्तासाभिकाले पि भावं ।
सरसमविमवन्धापरिरत्नंमावं ।
कलयतमविवयाववरे चापवैतोः ॥ ?

Colophon. इति श्रीकप्फिणाभ्युदये महाकाव्ये समसंस्कृतप्राकृतभाषासमावेशो नामै-
कोनविंशः सर्गः ।

विषयः । इति श्रीकाश्मीरभट्टशिवस्वामिनः कृतौ कप्फिणाभ्युदये श्रीलावतीनगरीनरेन्द्र-वर्णनं नाम ।१। चरविचोपन्यासो नाम ।२। सभासंक्षोभो नाम ।३।४। दूतसम्प्रेषणो नाम ।५। पर्वतवर्णनं ।६। शिबिरसन्निवेशो नाम ।७। ऋतुवर्णनं नाम ।८। कुसुमक्रीडाप्रायो नाम ।९। सलिलक्रीडावर्णनं नाम । १० । दिनान्तवर्णनं । ११ । प्रभातवर्णनं नाम । १२ । पापान विरामो नाम ।१३। तुरगसम्भोगवर्णनं नाम । १४ । १५ । इति—१६ । चतुरङ्गयुद्धो नाम ।१७। युद्धवर्णनम् । १८ । समसंस्कृतप्राकृतभाषासमावेशः । १९ ।

———

No. 51. " कल्पान्तर्वाच्यम् " । Substance, country-made paper, 12 × 4½ inches. Folia, 53. Lines, 26 on a page. Extent, 2,120 slokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Diṅmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri, Benares City. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. पुरा॰प + + नति श्रुतावधिमनः कैवल्यश्री विभो-
कल्पे श्रुतनन्दनो भगवता संस्थापितः श्रे परे ।
श्रीपाश्वमवः प्रयुक्तकल्पाख्यावोधसन्दोहकः ।
श्रीविशाभिमुखपतितैव्यवरागात्मधिरं वन्दताम् ॥

End. यावन्मेरुकरे नभश्चिकले भमे धरित्री वधूः ।
तावन्नन्दतु धर्मकर्मनिरतः श्रीसङ्घभट्टारकः ॥

Colophon. इति श्रीकल्पान्तर्वाच्यं सम्पूर्णम् ।

विषयः । जैनसाधूनां कर्त्ताकर्त्तव्यकथनम् ।

No. 52. कल्याणमन्दिरवृत्तिः । By समयसुन्दरगणि । Substance, country-made paper, 12 × 4½ inches. Folia, 8. Lines, 34 on a page. Extent, 288 slokas. Character, Nágara. Date, Saṁvat 1695. Place of deposit, Diṅmaṇḍalācārya Mahārāja, Bālcandra Suri, Benares City. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. पार्श्वनाथं जिनं नत्वा शिष्याणां वच्मि स्फुटं ।
कल्याणमन्दिरस्तोत्रव्याख्यां समयसुन्दरः ॥

End. अस्मिन् भवार्णवे महाकविविरचितकाव्यं प्रतिमन्नावरं संभाव्यते, परं वृत्तिकारैस्तथाविधाम्नायानां अभावात् न दर्शितास्ततो मयापि न लिखिता अज्ञानः ? इत्यद्वृत्तिकारक इव परं श्रीतार्थैः समुपस्थापितः कार्यं शेषाः ॥

Colophon. संवत् १६९५. इति श्रीसमयसुन्दरगणिविरचिता श्रीकल्याणमन्दिरवृत्तिः

विषयः । कल्याणमन्दिरस्तोत्रव्याख्या ।

No. 53. **कविकर्पटी ।** By **शङ्खधर ।** Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 13. Lines, 10 on a page. Extent, 250 ślokas. Character, Uṛiā. Date ? Place of deposit, Puri Sañkara Maṭha. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

यः कान्तमञ्जुधानिपवकलशः सन्दित्यरत्नाश्रयः

सानन्दस्फुरदम्बुधरचनाप्रागल्भ्यमभ्योदयः ।

षट्तर्काधिनपूरपूर्णहृदयः सद्गुणचन्द्रोदय-

स्तेनेयं कविकर्पटीरचनाकल्पे प्रतिष्ठाप्यताम् ॥

यस्मादिमां मतां विधाय × × ।

श्रुतोपदेशादिविधितोपदेशः ।

अज्ञातशब्दार्थविनिश्चयोऽपि

श्लोकं करोत्येव सभासु मौश्रम् ॥

आदौ तावदनुष्टुप्छन्देन चन्द्रवर्णनमारभ्यते ।

तत्र प्रथमपादे पदान्यैव शशाङ्कवाचः । सुधाकरनामः । शशधरवाचः ।

इत्यादि ।

End. अथ शार्दूलविक्रीडितं । तत्र प्रथमपादे—

विद्यातोमुखशालिकामुखमयः ।

विद्याभिः परिपीडितः कविरयं ।

× × × × × . ×

पुनः । वागीश्वरोऽयं नृपः । जीयादयं भूपतिः ।

भूयोपमाश्लोकता ? । विद्यानपारायणः । विद्यामयं राजते ॥

Colophon. इति श्रीकविराजशङ्खधरविरचिता कविकर्पटी समाप्ता ।

विषयः । नानाविधकविताप्रवर्त्तनोपयोगिनी पुस्तिका ।

No. 54. **काठकोपनिषद्भाष्यटिप्पनम् ।** Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 20. Lines, 16 on a page. Extent, 320 ślokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, late Babu Hariś-candra, Benares City. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. (अथ प्रथमः ह पत्रे नमः) ।

मृत्युमिति—मृत्युमुख—पूर्वभावादीनामपि कथायामापेक्षितं, पुनर्यति अ

एवमुक्तः पिबेति। प्रेतीभूतोयमागतो नायकोकमीय इति मत्वोपेक्षां यथा न करोति तथा प्रसादं कुर्वित्याह—किञ्च तत्प्रहतमिति।

End. नार्थरूपमर्चिरादिमार्गेऽमुं × × × संयोगस्य वियोगासहत्वमाविष्कृतं, एवं प्रबन्धस्य निष्कर्षेण सह सम्बन्धः एवं चिद्दिति।

Colophon. इति शाङ्करस्य काठकोपनिषद्भाष्यस्य टिप्पणं समाप्तम्।

No. 55. कारिकादर्पणः। By वरदकवि। Substance, country-made paper, 12 × 5½ inches. Folia, 49. Lines, 12 on a page. Extent, 1,800 slokas. Character, Nágará. Date ? Place of deposit, Puri Rájgopal Maṭha, Mohanta S'rí Raghunandan Rámánuj Dás. Appearance, fresh. Prose and Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीमते निगमान्तमहागुरवे नमः।

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥
प्रणौमि प्रणवस्यार्थौ दम्पती जगतां पती।
नाभिपङ्कजनीडस्य वेधः क्षीरनिरोद्भवौ॥
वन्देऽहं निगमान्ताचार्यवरस्याभीष्टदं
यद्दयतो मयि पुष्टिनिर्वाणपरमावधिः॥
विनाचे निगमान्तार्यविष्णुपादसमुद्भवाम्।
रहस्यत्रयसाराख्यां विबोधसमकल्पनाम्॥
श्रीपेयं वरदाचार्यमणलाचार्यमाश्रये।
तत्सुतं श्रीनिवासार्यं तारकं मादृशामपि॥
श्रीपेयं सुन्दराचार्यमखदभवनाशये।
सर्वज्ञः सम्प्रदायं यो वाचिकं मामशिक्षयत्॥
श्रीपेयश्रीनिवासार्यसुतोऽयं वरदः कविः।
रहस्यत्रयसारस्य वाकुर्वे कारिकाः क्रमात्॥
जगति निगमचूडाचार्यवाचारयस्य-
निधिमिव जननाम्नो निर्भयः साधयिष्यात्
प्रकटयितुमशक्तो संग्रहोऽस्मि यदा
प्रतिभुव इव तस्मै देशिका दर्शयन्ति॥

तत्र भगवान् वेदान्ताचार्यो निखिलजनसमुज्जीवनाय श्रीरहस्यत्रयसाराख्यं मोक्षमार्गं प्रथितवान् इत्यादि ।

End. गुरुरेव परायणं गुरुरेव परागतिरित्यादि श्रुतिवदाचरन्ति आर्या इत्यर्थः । तथादिवाचार्याश्च न तत् पादौ आचार्यपादौ शरणमिति देशिका यामुना-द्यो विदुः तत्र परत्र चापि नित्यं गुरोश्चरणे शरणं मदीयमित्यपि × ×, तथा आचार्यचरणावेव शरणमिति सर्वदा महाभागैः सुखेन वर्तितव्यमिति भावः ।

Colophon. इति श्रीमद्वेदान्तवरदाचार्यचरणानुचरदीक्षित तनूजेन श्रीनिवासाचार्य-कवयैकजीवितस्य वरदकवेः कृतौ कारिकाद्वयार्थे सम्प्रदायभावदीपः ।

यस्य मेऽग्रजो भ्राता पितामह इवापरः ।
आचार्यः सुन्दराचार्यः सम्प्रदायानुपालितम् ।
स एव निगमगूढार्थवक्ता नितरां
करवदरकृतो ज्ञानं विना साधकवान् ।
निखिलेष जनतानीतिशब्दो वा तथापि
प्रतिमुख इव यस्मै देशिका दर्शयन्तु ।

विषयः । वेङ्कटाचार्यकृतस्य रामानुजसम्प्रदायविभाजनविषयकस्य रहस्यत्रयसारनामकस्य ग्रन्थस्य विस्तरतोऽर्थप्रकाशनादिकम् ।

No. 56. कार्त्तिकमाहात्म्यम् । (पाद्मपुराणीयम्) । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 57. Lines, 12 on a page. Extent, 1,600 slokas. Character, Nágara. Date V. S. 1836. Place of deposit, Puri Sankara Matha. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः

सूत उवाच ।

पार्थिवां पापसङ्घातं प्रयत्न निजवैभवात् ।
चरन्ति सर्वतीर्थानि प्रयोगस्य यथैव हि ।
तानि सर्वाणि तीर्थानि माघे मकरगे रवौ ।
प्रयान्ति निर्मलानि शुचीर्थेराजसमागमम् ।
प्रयागमपि तीर्थेन्द्रः सर्वतीर्थार्पितं महत् ।

× × × × × × × ॥

यत् क्षयन्ति पापौघमार्णवं तीर्थनायकः ।

तमेधमज्जनाकूर्ले तव पावनरे ध्रुवम् ॥

... ...

प्रयागे माघमासे तु सम्यक् स्नानस्य यत् फलं ।

तत् फलं कार्त्तिके काश्यां पंचनद्यां दिने दिने । इत्यादि ।

End. माहात्म्यमेतद्दाकर्ण्य पूजयेत् तव वाचकं ।

गोभूहिरण्यवस्त्रैस्तु विष्णुतुल्यो यतो हि सः ॥

वाचके पूजिते यस्माद् विष्णुर्भवति पूजितः ।

तस्मात् तं पूजयेन्नित्यं यदीच्छेत् सफलं शुभम् ॥

Colophon. इति स्कन्दपुराणे कार्त्तिकमाहात्म्यं समाप्तं । शुभं भूयात् ।

रसग्रहविवसुचन्द्रैः सम्मिते विक्रमाब्दे

सकृपि प्रसितिथौ जीवे वरेः कौमेनस्य ।

गिरिधरद्विजवर्य्येणारचीदं सुपुस्त-

मक्तमिव हृदि स्याद् वैष्णवानां जनानाम् ॥

विषयः । इति श्रीनारदीयपुराणे कार्त्तिकमाहात्म्ये प्रथमोऽध्यायः । इति सप्ताहचरिते । इति श्रीपद्मपुराणे । इति श्रीब्रह्मपुराणे कार्त्तिकमाहात्म्ये । इति पुराणसमुच्चये कार्त्तिकमाहात्म्ये । इति श्रीपुराणसारोद्धारे कार्त्तिकमाहात्म्ये । इति पुराणसमुच्चये कार्त्तिकमाहात्म्ये । इति ब्रह्माण्डपुराणे सारोद्धारे कार्त्तिकमाहात्म्ये नारदपितामहसम्वादे ईश्वरस्य महिमकोषं समाप्तं । इति श्रीपुराणसारोद्धारे कार्त्तिकमाहात्म्ये आकाशदीपमाहात्म्यं । इति ब्रह्मपुराणे सारोद्धारे कार्त्तिकमाहात्म्ये आकाशदीपविधिनिर्णयः । इति श्रीपुराणसारोद्धारे कार्त्तिकमाहात्म्ये तुलसीमाहात्म्यं । इति श्रीस्कन्दपुराणे जलंधरमाहात्म्यं । इति श्रीस्कन्दपुराणे कार्त्तिकमाहात्म्यं ।

No. 57. "काव्यप्रभावृत्तिः" Substance, country-made paper, 19×5 inches. Folia, 80. Lines, 12 on a page. Extent, 6,400 slokas. Character, Bengali. Date, Sana 1292. Place of deposit, Benares City, Babu Paresnath Ray, Kavirāja. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।

निःशङ्के निजकावरणभवने सम्बावरणावली

रम्भाद्याः प्रविनीयया जनप्रभापाङ्गेक्षिताद्वेषणात् ॥

जातेऽप्रायतने धर्मे कविमुखे चन्द्रायतराकारे ।
देवं कुञ्जनमञ्जना जनति या श्रीकृष्णवं तां भजे ॥
नृत्यभीतिमनुजमायममिदं सर्वं जगत्पदं ।
देवतानमितगणेशमुखं पठात्सर्वाधायकम् ॥ ?
तत्रैव प्रतियोग्यं कविरपि बहुतमं वाङ्मयं ।
अव्यन्तेन तुषात्मकं नवरसं मद्यपरतो जयेत् ॥ ?
काव्याख्यानरवी सती गुणवती नित्यं रसोल्लासिनी ।
सालिव्याघुपमादिरत्नघटितैर्भास्वत्सुवर्णात्मकैः ॥
नानालङ्करणैः सुशोभिततनुः कण्ठे प्रयत्नः स्थिता ।
मोहुर्वा हृदयङ्गमायमतिकृत् साध्वी तथाप्युच्यते ॥

End. इत्येतदग्निना प्रोक्तं काव्यालङ्कारसाधनं ।
यदे जानन्ति जानन्ति न ते काव्ये विचारयामिति ॥
इत्याग्नेये महापुराणे अग्निना प्रोक्ते काव्यालङ्कारसाधने काव्यदोषलक्षणं चतुर्दशोऽध्यायः ।

Colophon. इत्याग्नेयमहापुराणे वह्निप्रोक्तकाव्यालङ्कारसाधनस्य महाचरकविराजसुतायां काव्यप्रभाकरो चतुर्दशाध्यायस्य वृत्तिः समाप्ता सन ११९१ । १५ पौष ।

विषयः । अग्निपुराणोक्तकाव्यालङ्कारव्याख्या ।

No. 58. काव्यादर्श टीका । By त्रिभुवनचन्द्र देव । Substance, country-made paper, 20 × 4 inches. Folia, 58. Lines, 8 on a page. Extent, 1,180 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Babu Nilkamal Bhattacharyya, zemindar, Glanga *via* Tangail. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. नमो गणेशाय ।
सर्वज्ञं सर्वचितं देवं श्रीमद्वैमातमानम ।
त्रिभुवनचन्द्रदेवेयं विरचयते दण्डिनटीका ॥
चित्रोपमननुप्रासप्रकारअतिप्रकर्षं सम्प्रदायाविच्छेदलक्षणं पालनवलोक्य मन्दानां बोधनाय ।
चतुर्मुखमुखाम्भोज वनहंसवधूर्मम ।
मानसे रमतां नित्यं सर्वशुक्ला सरस्वती ॥

इत्यादि ॥

End. न केवलं रमते कीर्त्तिं लभते कीर्त्तिं यशः प्राप्नोति
× × × × × × ।
गुणदोषविभागस्य प्रयोजनमेवैतत् यतः सद्भिः गुणदोषविभागज्ञ
× × × × यत्नः कर्त्तव्य इति भण्यते ।

Colophon. इति त्रिभुवनचन्द्रदेवविरचितायां हृदयटीकायां काव्यादर्शे दृष्टिनः कृतौ गुणालङ्कारविभागो नाम द्वितीयः परिच्छेदः । शुभमस्तु पुस्तकमिति ॥

विषयः । दण्डिकृतकाव्यादर्शस्य व्याख्यानम् ।

No. 59. कुलमतं (तन्त्रं) । By कविशेखर । Substance, palm leaves, 15 × 1½ inches. Folia, 70. Lines, 4 on a page. Extent, 1,120 slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, Sukhapur, Post Jaypur, Pandit Pitāmbara Agnihotri. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः कुलदेवतायै । श्रीगुरवे नमः ।
प्रणम्य परदेवतां श्रीकमलं प्रमोदास्पदं
सुराङ्गनसुराङ्गनाजनवमौलिसञ्चारिचितं ।
प्रकृष्टगुणगौरवं गुणपदाम्बुजसङ्गानुना
तनोति कविशेखरः कुलमतं परिज्ञेयाविनम् । ?
विचार्य्य गुणमात्मना प्रियतमापमानां मतं ?
मतं कुलविधं मतं प्रचुरतन्त्रजातस्थितं । ?
इदं कुलमतं मया सकलसत्यपथे चिता
यमधनमपि कौलिका मयि च्युं मनः कथ्यते ॥ ?
न कौलमार्गात् त्रिपुरे चरित मार्गः
परो नराणां भ्रमभयाय सर्व्वदा ।
जीवन्नरो यत्र भवत्यमर्त्त्यः
तुल्यः सुराणामपि दुर्लभोऽयम् । इत्यादि ।

End. यत्र यत्र हि विषे न विधानं
तत्र तत्र परमागमविज्ञाः ।
वर्णयन्ते सकलभूतचितार्थाः
शोधयन्तु मम ते मतमस्मिः ।

मद्धे युगवचद्विधौ परिमितेऽब्द विक्रमेषिधौ । ?
कल्याणमहिने पितार्थं मिथिलानगराद्भवितम् ।
गुरौ कुलविदां वरा परमताधिभाजां गुरा ।
चिरतपःकृतैरिदं कुवलताख्यतन्त्रं कृतम् ।

Colophon. इति श्रीकविशेखरविरचिते कुवलये दीपिनीविधानं नाम षोडशः पटलः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।
शुभमस्तु सर्वजगतां श्रीदक्षिणकालिकायै नमः ॥

विषयः । इति कविशेखरविरचिते कौलाचारो नाम प्रथमः पटलः । इति श्रीन्यासवि-वरणं नाम । २ । इति श्रीचपर्य्यायः । ३ । इति पात्रकसंस्कारः । ४ । इति श्रीगुरुनिरू-पणं नाम । ५ । इति दीक्षाविधानं नाम । ६ । इति यन्त्रसंस्कारः । ७ । इति माला-संस्कार । ८ । इति पुरश्चरणं नाम । ९ । इति बलिदानविधिः । १० । इति षट्कर्म्म-विधिः । ११ । इति वीरसाधनं नाम । १२ । इति शवसाधनं नाम । १३ । इति योगिनी-साधनं नाम । १४ । इति चक्रमेवादिप्रयोगकथनं नाम ? । १५ । इति दीपिनी-विधानं नाम । १६ ।

No. 60. कुवलयाश्वचरितम् । By क्षमारामाभिख्य । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 93. Lines, 6 on a page. Extent, 1,500 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Khilpárá *via* Noakhali, Pandit Ramgobinda Tarkālaṅkāra. Appearance, very old. Prose and verse. Correct.

Beginning. प्रथमपर्वं नान्दि । नान्द्यन्ते सूत्रधारः ह्रिविधतुःपथाकलीव चक्षितानि चनः
प्रज्ञावतां परितोष प्रारभ्यतां लिख्यते ॥
ततः प्रविशति यथानिर्दिष्टो राजा मन्त्री च ।

राजा । एवमेव पच कः सन्देहः । अयि शाखिनरीत्यादि पुनः पठित्वा वाचंसुमवे
पद्य पद्य—अयि जीवति हृतमूले चरति दुरन्तकपोषिणं ।
हिमगिरिनिर्झराधे नव इव × × × पयोराशिः ।

सुमति । इदं च । तापयोगिना प्रहीते + + कुतो विज्ञानां प्रचारः ।

राजा । पौराः किमिदमुच्चरन्ति ।

मन्त्री । यथैवं तदा हिमविजयानन्तरविनामृतसरे कोपि दुरात्मा समाचरन्
पारमिकतुलनमनुभवितुमुत्कण्ठते । इत्यादि ॥

End. अतः परमपि प्रियमस्ति । तथापि । ·
प्रिया प्राप्ता पुनरपि सुता मदालसा
आचार्यौ × × × प्रियसखः ।
परित्यक्तं राज्यादिकमपि पुनर्लब्धमधुना
किमेतस्मात्प्रेय × × × गतः । तथापीदमस्तु ।
× × विवर्जिताः श्रुतिविदः पुष्णन्तु पुण्यं द्विजाः
राजानः परिपालयन्तु ++ सर्वैव निःशङ्कचाः ।
नन्दन्तु × × प्रजा सुजनयः × × श्रीचिताः
सर्वे प्राणभृतो भवन्तु कुशला नश्यन्तु सर्वापदः ।
इति निष्क्रान्ताः सर्वे ।

Colophon. इति श्रीकृष्णदत्तमैथिलविरचिते कुवलयाश्वनामनाटके समुचितनायको नाम नवमोऽङ्कः । समाप्तोऽयं प्रबन्धः ।

× × × × × ×

विषयः । इति श्रीकृष्णदत्तमैथिलविरचिते प्रसन्नकुवलयाश्वनामनाटके कुवलयाश्वप्रस्थानो नाम प्रथमोऽङ्कः । इति मदालसापरिचयो नाम द्वितीयोऽङ्कः । इति मौक्तिकविक्षेपो नाम तृतीयोऽङ्कः । इति विकलकुवलयाश्वो नाम चतुर्थोऽङ्कः । इति मदालसापरिचयो नाम पञ्चमोऽङ्कः । इति कल्पितमदालसो नाम षष्ठोऽङ्कः । इति उन्मत्तकुवलयाश्वो नाम सप्तमोऽङ्कः । इति पातालपुरप्रवेशो नामाष्टमोऽङ्कः । इति समुचितनायको नाम नवमोऽङ्कः ।

No. 61. "कूष्माण्डहोमः" । Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 18. Lines, 11 on a page. Extent, 400 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. तृतीयादिषु-चतुर्षु-अनुवाकेषु-पापक्षयार्थं कूष्माण्डहोमाङ्गभूता मन्त्रा उच्यन्ते तत्र तृतीयानुवाकस्यादौ प्रथमामन्त्र-यद्देवा देव इत्यादि ।

End. इहामौं विषये कर्मादिष्वकर्मिक्रयात् पूतो देवलोकान् समश्नुत इति प्रत्यवाय कर्मादिषु कूष्माण्डहोमेन पूतस्य देवलोकप्राप्तिर्भवति ।

Colophon. इति यजुरारण्यके द्वितीयप्रपाठके सप्तमोऽनुवाकः ।

विषयः । कूष्माण्डहोमविधानम् ।

No. 62. कृत्यपद्धतिः । By यादवाचार्य्यः । Substance, country-made paper, 16 × 4 inches. Folia, 91. Lines, 7 on a page. Extent, 700 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Mayamansingha, Pargana A'ḷiyá, Post Jámurki, Gram Háláliyá, Pandit Gurudāsa Vidyáratna. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।

स्मृतिव्याख्यापवित्राणां हिताय कृत्यपद्धतिः ।
नत्वा नारायणं देवं यादवेन वितन्यते ॥

ब्राह्मे मुहूर्ते उत्थाय रात्रिवाससत्यक्त्वा नेत्रे मुखञ्च प्रक्षाल्य हिरात्मन्य शौचार्थं जलं भुवि संनिकाय स्तरीता नैऋत्यां दक्षिणस्यां वा दिशि स्मृत्यादि × विक्षेपपर्य्यन्तं देशमतीत्य तृणैर्भूमिमाच्छाद्यावगुण्ठितनासिका मुखशिरा दक्षिणकर्णोपरिन्यस्तयज्ञसूत्रो मौनी पुरीषोत्सर्गं कुर्य्यात् । इत्यादि ॥

End. अथ पञ्चमीव्रतं । — — — — — — — — — सोम उवाच ।

भद्रं प्रश्नोत्तमं चेदं पौराणिकमनुत्तमं ।
शृण्वतां पठतां नृणां × × × × × नाशनम् । (?) इत्यादि ।
(अतःपरं खण्डितं) ।

Colophon. इति श्रीयादवाचार्य्यकृतकृत्यपद्धतौ आह्निकप्रकरणं ।

विषयः । संक्रान्तिनिरूपणं । तत्र कर्म्माकर्म्मनिरूपणं । महानिशानिरूपणं । एकादशी-व्यवस्था । वैशाखादिद्वादशमासकृत्यनिरूपणं । तत्र धर्म्मघटदानविधिकथनं । जलघटदान-विधिः । अक्षयतृतीयासावित्रीव्रतदमनकारोपणादीनां विधिकथनं ।

No. 63. कृत्यप्रदीपः । By वाचस्पतिमिश्रः । Substance, country-made paper, 14 × 4 inches. Folia, 76. Lines, 7 on a page. Extent, 2,100 slokas. Character, Bengali. Date Śaka 1741. Place of deposit, Durgapur Post Begamganga *via* Noakhali, Paṇḍit Kāsicandra Nyāyapañcánana. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।

प्रणम्य पुण्डरीकाक्षं श्रीवाचस्पतिशर्म्मणा ।
शास्त्रोक्त सुविचार्य्याणि विप्राचारो वितन्यते ।

आचाराल्लभते ह्यायुराचारादीप्सिताः प्रजाः ।
आचाराद्धनमक्षय्यमाचारो हन्त्यलक्षणम् ॥
सर्व्वलक्षणमप्यभक्ष्यभक्षणमनाचारिकं तत् दूषितमाचारधर्म्मोत्थजनितफलमेवाचारो-
विनश्यति । तथा—

सर्व्वलक्षणहीनोऽपि समुदाचारवान् नरः ।
श्रद्दधानोऽनसूयश्च शतं वर्षाणि जीवति ॥ इत्यादि ।

End. यात्रायां वराहाचार्य्याः ।

दृष्टिः करोति दोषं तावन्नाकाशसम्भवा राहुः ।
यावन्न भवति याने नरपशुचरणाङ्किता वसुधा ॥

तदेषां समुदायार्थो रत्नाकरे । मलिम्लुच × गुरु-शुक्र-बाल्य-वार्द्धक्यासमय-सिंहमकरान्यतरगुरुस्थितिपूर्वराशिगतातिचारिगुरुकसम्वत्सरपूर्वराशिं गमिष्यमाणातिचारिगुरुकपञ्चमयवङ्गिगुरुकाष्टाविंशतिवासरकेतूद्यत्कुलोत्तर-सप्ताहगुर्व्वादित्यसिंहादित्यपौषादिमासचतुष्टयान्यतमैकदिनान्यतमदिनाधि-करणक × × नरैकविंशत्याद्यन्यतमदिनानि निषिद्धसमयाद् अन्य एव शुद्धसमय इति ।

Colophon. इति महामहोपाध्यायसन्मिश्र-श्रीवाचस्पतिविरचितः कृत्यप्रदीपः सम्पूर्णः ।
सरस्वत्यै नमः । गुरवे नमः ।

भवजलधिमहीन्दुशोभिमाने शकाब्दे
षडमितदिनबन्धोरन्तरीचे चयांशे ।
भवपदकमलं सदस्य धवे बुधस्य
अलिखदिदमशेषं रामभद्रो द्विजातिः ॥

विषयः । प्रातरारभ्य विप्राणां दैनिककर्त्तव्यविधिविवेचनम् । तथाचारप्रशंसाकथनं । प्रातःकृत्यनिरूपणं । तत्र शौचानन्तरं आचमनविधिनिरूपणं । दन्तधावनविधिकथनम् । प्रातःस्नानादिविधिकथनम् । तर्पणविधिकथनम् । सन्ध्याप्रयोगकथनम् । पूजादिविवेचनम् । भक्ष्याभक्ष्यविवेचनं । सायंसन्ध्याविधिकथनम् । अथ शयनविधिकथनम् । शौचाचमन-विधिविधानम् । अथशौचाचमनानन्तरं स्नानविधिकथनम् । अथ गोभिलोक्तस्नानतर्पण-विधिकथनम् । अथ गोभिलकल्पव्याख्याने नरसिंहपुराणीयस्नानादिविधिकथनम् । अथ नरसिंहपुराणीयस्नानानन्तरं छन्दोगपरिशिष्टोक्तसन्ध्यावन्दनादीनां विष्णुपुराणोक्ततर्पणस्य च विधानकथनम् । अथ अमावास्यादौ पार्व्वण विधिकथनम् । वैश्वदेवकर्म्मनिरूपणं । नित्य-

मातृविधिकथनम्। आभ्युदयिककालनिरूपणं। अथ वाजसनेयिनाम्प्रयोगकथनम्। अथापाव-काभ्युदयिकप्रयोगनिरूपणं। अथ सपात्रकाभ्युदयिकप्रयोगकथनम्। अथ सम्यक्च ग्रहाग्रहि-विवेचनम्॥

No. 64. कृष्णतापनीयोपनिषद् (उत्तरभागः)। Substance, palm-leaf, 17×2 inches. Folia, 6. Lines, 5 on a page. Extent, 120 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Puri S'aṅkaramaṭha. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. एकदा हि व्रजस्त्रियः सकामाः शर्व्वरीमुषित्वा
सर्व्वेश्वरं गोपालं कृष्णं हि वाप्यूचिरे।
उवाच ताः—कृष्ण × ब्रह्मणे ब्राह्मणाय भैक्ष्यं दातव्यं भवति दुर्वाससेति
कथं यास्यामोऽतीर्त्वा जलं यमुनायाः यतः श्रेयो भवति। इत्यादि।

End. × × कृत्वा स्तुतिं पुण्यतमां ब्रह्मणे सम्प्रकल्पिते।
कर्तृत्वं सर्व्वलोकानामन्तर्हितो बभूव सः।
ब्रह्मणो ब्रह्मपुत्रेभ्यो नारदाच्छ्रुतं यथा।
तथा प्रोक्तन्तु गन्धर्व्वे गच्छ त्वं स्वाश्रमान्तिकम्॥

Colophon. इत्याथर्व्वणोपनिषदि कृष्णतापनीयोपनिषदुत्तरभागः समाप्तः।

No. 65. कृष्णतापनीयोपनिषद् (पूर्व्वभाग)। Substance, palm leaf, 17×2 inches. Folia, 3. Lines, 5 on a page. Extent, 30 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Puri S'aṅkaramaṭha. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ सच्चिदानन्दरूपाय कृष्णायाक्लिष्टकारिणे।
नमो वेदान्तवेद्याय गुरवे बुद्धिसाक्षिणे॥
मुनयो ह वै ब्रह्माणमूचुः कः परमो देवः कुतो मृत्युर्बिभेति कस्य विज्ञाने-नाखिलं ज्ञातं भवति केनेदं विश्वं संसरतीति तदु होवाच ब्रह्मा कृष्णो वै परमं दैवतं गोविन्दान्मृत्युर्बिभेति गोपीजनवल्लभज्ञानेन तज्ज्ञातं भवति।
इत्यादि।

End. अमुं पञ्चपदं मन्त्रमावर्त्तयेद् यः
स यात्यनायासतः केवलं तत् ।
(तत्पदं) अने × देकं मनसो यवीयो ।
× × यदेवा आप्नुवन् पूर्व्वमर्षदिति ॥
तस्मात् कृष्ण एव परोदेवस्तं ध्यायेत् तं × × × × तं भजेत् तं यजे-
दित्यों तत्सदिति ।

Colophon. इत्याथर्व्वणोपनिषदि कृष्णतापनीयोपनिषद्पूर्व्वभागः समाप्तः ॥

No. 66. केनेषितवाक्यभाष्यटिप्पणम् । Substance, country-made paper, 14×4 inches. Folia, 12. Lines, 9 on a page. Extent, 444 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Rajguru's Maṭha, Gaṇeśa Mahallā, Benares City. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमः परमात्मने ।
प्रयत्नाद्यन्तरेणैव मनआदेः प्रवर्त्तकं ।
विदिताविदितान्यत्वसिद्धं ब्रह्माद्वयम् ॥
केनेषितमित्यादिकं सामवेदशाखाभेदब्राह्मणोपनिषदं पदशो व्याख्यायापि
न तुतोष भगवान् भाष्यकारः । इत्यादि ।

End. सत्यकामः स्वयंसिद्धः सर्वज्ञो यः स्वशक्तिमान् ।
स एकात्मः प्रविलोऽस्तु पाद्यः सर्व्वदेहिनाम् ॥

Colophon. इति केनेषितवाक्यभाष्यटिप्पणं समाप्तम् ।

विषयः । केनेषितोपनिषद् भाष्यव्याख्या ।

No. 67. कोषसङ्ग्रहः । By मधुसूदन । Substance, country-made paper, 10×2½ inches. Folia, 71. Lines, 4 on a page. Extent 980 slokas. Character, Bengali. Date, Śaka 1590. Place of deposit, Santoṣa *via* Tangail, Babu Bhuvan Candra Sen Kaviraj. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।
नत्वा नारायणं कोषसङ्ग्रहं मधुसूदनः ।

ख्यातेनेऽस्मिंश्च ख्याख्यौपाधिकं मतम् ॥

सिन्धुः समुद्रेऽलके च सिन्धुर्नद्यां नवाम्बे । वाडिः ।

अयमुदयति मुद्राभञ्जनः पद्मिनीना-

मुदयगिरिवनालीवालमन्दारपुष्पः ।

विरहविधुरकोकद्वन्द्वबन्धुर्विभिन्दन्

कुपितकपिकपोलक्रोडताम्रस्तमांसि ॥

अकारो वासुदेवः स्यादाकारस्तु पितामह इत्येकाक्षरकोषः । इत्यादि ।

End. सव्यं वामे च दक्षिणे । फलं फालं मतं भाग्ये भोगप्रत्ययुयोरपि । रभसः

रात्रौ नापितचाण्डालकमिनाम न कीर्त्तयेत् । एतेन दिवा कीर्त्तितव्यं

शुभमस्तु शकाब्दाः । १५९० ।

Colophon. श्रीराजीवलोचनसेनेन लिखितमिदं स्वकीयपाठार्थंञ्च । श्रीदुर्गाचरणे मम

सदा भक्तिरस्तु ।

विषयः । अमरकोष-एकाक्षरकोष-वकार भेद बकारभेद-उष्मवर्णभेदादिककोषाणां संग्र-

हणं । इदमेतस्य विशेषत्वं यदमरकोषस्य स्वर्गवर्गादावस्थकपदानां दृष्टान्तपूर्व्वकं व्युत्पत्ति-

कथनमिति ॥

No. 68. क्रतुरत्नमाला । Substance, country-made paper, 9 × 4 inches. Folia, 22. Lines, 20 on a page. Extent, 400 slokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Benares City, late Hariścandra Babu. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगुरुभ्यो नमः ।

क्रतुरत्नमाला लिख्यते ।

ओम् वन्दे (...) विघ्नहन्दकन्दं (...) पदारविन्दं । ?

यं देवमिन्द्रोपि चिदेवबन्द्यः सन्देहभेदे तमपीह वन्दे ॥ ?

End. पर्व्वाणि सुत्यमहः, ? इत्यकदीक्षापक्षे । अथवा पर्व्वणि दीक्षा, पञ्चम्यां

सुत्यमहः ? । नायं मीमांसकानां अभीष्टतरः पक्षः ।

(इतो नास्ति) ।

Colophon. × × × × × × ×

विषयः । क्रतूनां सर्व्वविषयनिरूपणम् ।

No. 69. "शुक्लसूत्रम्" । Substance, country-made paper, 12×5 nches. Folia, 29. Lines, 18 on a page. Extent, 512 slokas. Character, Nágara. Date, Saṃvat 1766. Place of deposit, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय नमः सामवेदाय, नमो मशकाचार्य्याय ।
ॐ पामकामस्य क्रतो ज्योतिष्टोमः । प्रजाकामस्य उपेषु ? आतम (...)
रमिति सोचीचो मोधसस्वर्गुजमिवं ? मशुर्धाम न चि नमरमश नैते
तयोः पूर्व्वम् ।

End. तथ एव सोऽयः कल्पो भवति इत्येतेन प्रदेशेनावर एकान्तो द्वादशावार्णां
विद्यते न पर इति न पर इति ।

Colophon. इति शुक्लसूत्रे तृतीयः प्रपाठकः समाप्तः । संवत् १७६६ । ज्येष्ठकृष्ण-
पञ्चम्यां सोमवासरे ।

विषयः । सामवेदीययज्ञसम्बन्धिपदार्थनिर्वचनम् ।

No. 70. गङ्गाकवचं । (ब्रह्माण्डपुराणीयं) । Substance, country-made paper, 4½×4 inches. Folia, 5. Lines, 11 on a page. Extent, 55 slokas. Character, Nágara. Date, Saṃvat 1853. Place of deposit, Puri Saṅkaramaṭha, Madhusūdana Tirthasvámi. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । ॐ गङ्गायै नमोऽस्तु ते ।
अथ गङ्गाकवचं लिख्यते ।
ॐ नारद उवाच ।
ॐ ब्रह्मन् केन प्रकारेण सर्व्वपापक्षयो भवेत् ।
कथं रक्षेत् सुरश्रेष्ठः साधकं च सुरापगा ॥
केनैव विधिना गङ्गा श्रेयस्करी भवेद्विधे ।
यत् पाठात् सुलभं सौख्यं तद्वदस्व पितामह ॥ (?)
ब्रह्मोवाच ।
साधु साधु त्वया पुत्र × × × प्रकाशकं ।
कवचं अङ्गकन्यादिषु लोकेषु दुर्लभम् ॥

धम्मकामं च चहुं मोघं × × धम्मा च धुर्ष्यतः । ?
मं मं पठ सदा तात यदीच्छसि सर्व्वं हितम् ॥ इत्यादि ।

End. तत्त्वमं चमितं देव प्रसिद्धं परमेश्वर । ?

Colophon. इति गरुडपुराणे श्रीब्रह्मनारदसम्वादे श्रीगङ्गाकवचस्तोत्रं सम्पूर्णं ।
संवत् १८५१ ।

No. 71. गच्छाचारप्रकीर्णकम् । Substance, country-made paper, $12 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 9. Lines, 10 on a page. Extent, 135 slokas. Character, Nágara. Date Saṃvat 1871. Place of deposit, Benares City, Diṅmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. नमिऊण महावीरं तियसंदनमंसियं महाभागं ।
गच्छायारं किंचि उद्धरिमोसु जमसुदाओ ॥

End. गच्छायारं सुणित्ताणं पढित्ता भिक्खु भिक्खुणी ।
कुणंतु जं जहा भणियं इच्छंता हियमप्पणो ॥

Colophon. इति श्रीगच्छाचारप्रकीर्णकं सम्पूर्णम् । सम्वच्चन्द्रवसुमुनिभूमितवर्षे मिति कार्त्तिकमासे कृष्णपक्षे श्रीलखनऊनगरमध्ये लिखितम् ।

विषयः । गच्छानां (जैनयतीनां) आचारकथनम् ।

No. 72. गच्छाचारप्रकीर्णकटीका । By विजयविमलगणि । Substance, country-made paper, $12 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 147. Lines, 30 on a page. Extent, 7,350 slokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Benares City, Diṅmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. भट्टारकप्रभु श्रीहर्षानन्दगुरुभ्यो नमः ।
उद्योतं विदधेऽज्ञानामिव भवशरीरिणां ।
योऽविद्यापेधिर्भेयोऽसौ जीयात् श्रीरत्नरविर्चिरम् ।

End. शिष्यो बहुरिगुणा पुरुषोत्तमानन्दविमलसूरीणां ।
निर्मितवान् वृत्तिमिमामुपकारकृते विजयविमलः ॥
यावन्महीतले मेरुर्यावच्चन्द्रदिवाकरौ ।
तावत् वृत्तिरियं धीरैर्वाच्यमाना जयत्विह ॥

Colophon. आनन्दविमलसूरीश्वरचरणसेवक-श्रीविजयविमलगणिविरचितायां गच्छा-चार-प्रकीर्णकटीकायां श्रीगुरुपर्वक्रमवर्णनाधिकारः समाप्तः ।

विषयः । गच्छाचारसूत्रव्याख्या ।

No. 73. गणेशाचारचन्द्रिका By दामोदर । Substance, palm-leaf, 13×1 inches. Folia, 31. Lines, 4 on a page. Extent, 750 slokas. Character, Uriya. Date ? Place of deposit, Dāmodarpur Śásana, zilla Puri, Pandit Sādāśiva Kāvyakantha. Appearance, tolerable. Prose and verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । अविघ्नमस्तु ।
गुरुं सर्वेश्वरं मूर्द्ध्ना प्रणिपत्य प्रकाश्यते ।
दामोदरेण कृतिना गणेशाचारचन्द्रिका ॥
ब्राह्मे मुहूर्त्ते चोत्थाय ध्यायेद्विद्वान् मनो गुरुं ।
शिरसि श्वेताम्बुजासीनं द्विनेत्रं द्विभुजं सितं ॥
वराभयकरं शान्तं वन्दे सुप्रसन्नमानसं ।
वामाङ्कस्थितया रक्तशक्त्याश्लिष्टमथेश्वरं ॥
मानसैरुपचारैश्च सम्पूज्य प्रणमेत् ततः ।
अखण्डमण्डलाकारं व्याप्तं येन चराचरं ॥
तत्पदं दर्शितं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः ।
इति नत्वा बहिर्भूत्वा मलं त्यागार्थमाचरेत् ॥ इत्यादि ।

End. दक्षिणे उरगं कृतमेव सुनद्वयं न्यसेत् ।
उद्गारदपराह्नानां पर्य्यन्तानि विनिक्षिपेत् ॥ ?
कृत्वापि तु गतिप्राज्ञः प्रागुक्त प्रमुखानि च ।
× × × ×
इतीदं मया तन्त्रोक्तं प्रकाराक्षरं ।

Colophon. इति श्रीगणेशाचारचन्द्रिकायां सप्तमः पटलः ॥

विषयः। इति श्रीगणेशाचारचन्द्रिकायां सन्ध्याविधिर्नाम प्रथमः पटलः। जपविधिर्नाम द्वितीयः पटलः। गणेशपूजा नाम तृतीयः पटलः। ब्राह्मणभोजनविधिर्नाम चतुर्थः पटलः। काम्यकर्मकरणविधिर्नाम पञ्चमः पटलः। मन्त्रवैगुण्यप्रायश्चित्तदक्षिणादानादिविधिर्नाम षष्ठः पटलः। सप्तमः पटलः।

No. 74. गीतगोविन्दविवृतिः By वनमालिभट्ट। Substance, country-made paper, 14×7 inches. Folia, 62. Lines, 8 on a page. Extent, 900 slokas. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1815. Place of deposit, District Chāprā, Sisoyā, Paṇḍit Rāghavaprasāda. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः।

स्थिरायां जङ्गमायां च येन सृष्टिर्निरूपिता।
सर्वेशाय नमस्तस्मै कृष्णाय जगदात्मने॥
श्रीकृष्णदेवकरुणाप्रतिलब्धविद्यः।
श्रीशिवलोमशकृपया सकिशोरभक्तिः॥
गोविन्दगीतविवृतिं वनमालिनामा।
भट्टस्तनोति सुकृती शिवदाससूनुः॥ इत्यादि।

End. कीदृशानि सारसतानि सारसतानि सरसतीरसभूतानि जयदेवभणिता-
वतेन सर्वपदार्था निराकृता इति भावः॥
शिवदासतनुजेन भट्टेन वनमालिना।
गीतगोविन्दटीकेयं रचिता शुभदास्तु वः॥
वैशाखे कृष्णपक्षस्य द्वादश्यां शुभवासरे।
वाराणस्यां कृताटीका भट्टेन वनमालिना॥
× × × × ×
गंभीरवैमोचितमारकोटिं वन्दे सदा तं वृषभानुजार्चितं॥

Colophon. इति श्रीगीतगोविन्दकृष्णचन्द्रसेवको दीक्षायनसंश्रीशिवदासपण्डितात्मज-
श्रीवनमालिभट्टविरचितायां (वनमालिपद्धत्यां) श्रीगीतगोविन्दटीकायां
सुप्रीतपीताम्बरो नाम द्वादशः सर्गः॥०। संवत १८१५॥

विषयः। गीतगोविन्दस्य व्याख्यानं।

No. 75. गुणछत्तीसी । Substance, country-made paper, 10 × 5 inches. Folia, 8. Lines, 24 on a page. Extent, 325 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dinmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. दसविहे दाणे पन्नत्ते, तं जहा अनुकम्पा १. संगहेचेव २. भये ३. कोलुन-णिए ४. लज्जाए ५. गारवेणात्य ६. अधम्मे पुनघन्ने ७. धम्मेय अट्ठमेवुत्ते ८. काहीय ९. कयत्तीए १०.

End. तवविऊ जहा सुयाउ गुणगुण संजमया उभत्तीए य छत्तीसंछत्तीस भाउभविण्याउ एव कुसाए ३९. सिरिवयर सेन सुहगुरु सीसेण विरयं कुलयमेयं पढ़िक्कु (. .) सयढ़ भावा भव्वा पावंतु कल्लाणं ४०.

Colophon. गुणछत्तीसी सम्पूर्णम् ।

विषयः । ठाणाङ्गसूत्रान्तर्गतदशविधदानवर्णनं, संक्षेपेण जैनसाधूनां कर्त्तव्याकर्त्तव्यनिरूपणं, गुर्वादीनां षट्त्रिंशत् गुणकथनञ्च ।

No. 76. गोत्रिरात्रव्रतं । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 13. Lines, 16 on a page. Extent, 160 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Late Babu Hariscandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

युधिष्ठिर उवाच ।

येन लक्ष्मीः सकलापि नराणां भवने भवेत् ।
सन्तति र्वर्द्धते लोके तद्व्रतं वद मे प्रभो ॥

श्रीकृष्ण उवाच-।

End. एतत्ते कथितं राजन् व्रतस्योद्यापनं शुभं ।
श्रोष्यन्ति वाच्यमानं ये सिद्धास्तेषां मनोरथाः ॥
भविष्यन्ति न सन्देहो तेषां लोकाश्च शाश्वताः ।

Colophon. इति श्रीभविष्योत्तरपुराणे गोत्रिरात्रव्रतोद्यापनं समाप्तं ॥

विषयः । गवां व्रतादिकथनम् ।

No. 77. गोपालतापनीभाष्यम् । By विश्वेश्वर । Substance, country-made paper, 15 x 6 inches. Folia, 29. Lines, 12 on a page. Extent, 435 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Late Hariscandra Babu. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

परमकारुणिकतया सगुणोपासनाक्रमेणाधिकारिजनानर्थनिवृत्तये सच्चिदा-नन्दस्वरूपश्रीकृष्णात्मतावाप्तये च श्रीगोपालविद्यामुदीरयन्ति तापनी श्रुति रित्यादि ।

End. नारदाय इत्यत्र पञ्चम्याः सुपां सुलुगिति लुगेव डादेशः, भवसंताप-संतानशमनी तदर्थबोधिनी टीका जनार्दनविनिर्मिता श्रीकृष्णप्रीतये कृष्णो जयति ।

Colophon. श्रीमद् विश्वेश्वरविरचिता गोपालतापनी टीका समाप्ता शुभमस्तु ।

विषयः । गोपालतापन्युपनिषद्व्याख्या ।

No. 78. गोविन्दवृन्दावनं (बृहद्गौतमीयं) । Substance, country-made paper, 12 x 4 inches. Folia, 35. Lines, 12 on a page. Extent, 1300 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Puri, Śaṅkaramaṭha Madhusūdana Tīrthasvāmi. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीराधाकृष्णाभ्यां नमः ।

पुण्डरीकपुरे पूर्वं सकलद्रुमकानने ।
सुमेरोश्चरे पृष्ठे रत्नभूमिसुखावहे ॥
विचित्रचित्रसुभगे सुवर्णवालुकान्विते ।
समालोहितचन्द्रार्कसद्युतौ मणिमण्डपे ।
कल्पवृक्षवनाक्रान्ते नानापक्षिविघूर्णिते ॥
सुखं तावत् समासीनाः गौतमाद्या महाशयाः ॥
गौतमः पर्वतोमाधिर्मरीचिर्दधीचिकाश्यपा ।
जाबालायनः सुनीतिश्चान्येऽपि मुनिसत्तमाः ॥

आरब्धः कृष्णमाधाय बोधयन्तः परस्परम् ।

अपश्यद्वादशार्णाश्च × × × × ॥

कदाचित् पर्य्यटन्नेको नारदो ब्रह्मणः सुतः ।

यदृच्छया तत्र यातः कल्पपीं चिन्मयीं ध्वजम् ॥

संभ्रमादुत्थिताः सर्वे नत्वा दत्त्वा वरासनं ।

उपविष्टं मुनिवरं पाद्यार्घ्याचमनीयकं ॥

भूयो भूयोऽपि मुनये सूनृतां वाचमब्रुवुः ।

मुने त्वं ब्रह्मणः श्रेष्ठः सुतो ब्रह्मा इवापरः ॥

वयं तवोपदेशेन रक्षामः कृष्णवर्त्मसु ।

संसारसागरे घोरे विषयग्राहसङ्कुले ॥

पुत्रदारधनावर्त्ते मोहपङ्कपङ्किले ।

जायन्ते च म्रियन्ते च येषामन्तो न विद्यते ॥

तरन्ति त्वत्प्रसादेन केन ते जीवजातयः ॥

नारद उवाच ।

एवं मया पुरा पृष्टो ब्रह्मा लोकपितामहः ।

तथा वः कथयिष्यामि यथा प्रोक्तं स्वयम्भुवा ॥

ब्रह्मोवाच ।

चष्टामक्षराणीनामग्निर्मनुरयं मुने ।

कृष्णस्य सर्व्वमन्त्राणां मन्त्रराजो दशाक्षरः ॥ इत्यादि ।

End. सर्व्वेष्वेतेषु दोषेषु साधकेन्द्रः समाहितः ।

जुहुयाद्दशमन्त्रेण घृतेनाष्टोत्तरं शतम् ॥

महापूजाञ्च देवस्य कुर्य्यात् तद्दोषशान्तये ॥

Colophon. इति श्रीगोविन्दवृन्दावने परमरहस्ये इन्द्रनीलमीये पञ्चविंशः पटलः ।

श्रीराधाकृष्णाभ्यां नमः ॥

विषयः । इति श्री गोविन्दवृन्दावने परमरहस्ये इन्द्रनीलमीये १मः पटलः । २यः पटलः । ३यः पटलः । ४र्थः पटलः । ५मः पटलः । ६ठ—२५ पटलाः ।

No. 79. गौरीजातकं। Substance, country-made paper, 10 × 3 inches. Folia, 5. Lines, 11 on a page. Extent, 135 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1865. Place of deposit, District Chāprā, P. O. Gopālganj, Harapura, Jagadeo Paṇḍit. Appearance, tolerable. Verse Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

नमामि गौरीं शिरसा सर्वार्थप्रतिपत्तये ।
जातके यस्य विज्ञात्वा विचारो शुभाशुभा ।
क्रूरक्षेत्रे यदा जन्मास्तमितो लग्ननायकः ।
षष्ठजीवो यदायातो षड्वर्षं स जीवति ॥ इत्यादि ।

End. लग्ने पापवशे पापनिधने पापसंस्थितः ।
तदा मातृभयं विद्यात्षडे चतुर्थे तु ॥ ?

Colophon. इति श्रीगौरीजातकं समाप्तम् ॥ संवत् १८६५ ।

विषयः । जातकलग्नप्रभावप्रभेदकथनमुखेन मातृरिष्टादि कथनम् ॥

No. 80. ग्रहचक्रविवरणं। By कृष्णदेव। Substance, palm leaf, $14 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Folia, 76. Lines, 4 on a page. Extent, 1,150 slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, Puri, Śaṅkara Maṭha. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Beginning. श्रीकृष्णाय नमः ।

श्रीकृष्णचरणौ नत्वा तरणौ विघ्नवारिधेः ।
विष्टतिर्ग्रहचक्रस्य गणकप्रीतये ब्रुवे ॥
ग्रन्थारम्भे विघ्नविघातार्थं ग्रहराजं सूर्यं प्रणमति
यः कर्ता जगतां भर्ता संहर्ता सततं त्रिधिः ।
प्रणमामि तमादित्यं वन्दिरत्नसमोपमं ॥
तं आदित्यं सूर्यं प्रणमामि नमस्करोमि ॥ इत्यादि ।

End. कृष्णपक्षे पयोदर्शा यथा × × करे रविः ।
यदा तदा मजच्छाया मावं पुष्टिरवाप्यते ॥
कृष्णपक्षे पयोदर्शामाविनकृष्णपयोदर्शा ।
मघायचये यदि चन्द्रः चन्द्रागमने रविस्तिष्ठति ॥

यस्मिन् योगे गजच्छाया भवति । तत्र श्राद्धं पुष्कलमाप्यते । यास्मिन्मघा-
त्रयोदसीरे मघारे चन्द्र थिर हस्तागतचे रवि थिर हस्तक गजच्छाया
योग वसि । एथि श्राद्ध कर्ने पुण्य घोर ।

+ + + + +

येतक्ते लेखि थिज्ञा वेरूपे याख्यात कनु ।

Colophon. इति श्रीलम्बोदरविरचिते संस्कृतदेशभाषाभ्यां ग्रहयज्ञविवरणे अगस्त्यो-
दयादिनिरूपणाख्यो द्वादशोऽध्यायः । समाप्तः ।

विषयः । इति श्रीलम्बोदरकृते संस्कृतदेशीयभाषाभ्यां ग्रहयज्ञविवरणे मध्याधिकारः समाप्तः प्रथमोऽध्यायः । इति श्री...... स्फुटाधिकारो नाम द्वितीयोऽध्यायः समाप्तः । इति श्री...... तिथ्यधिकारो नाम । ३ । (चतुर्थो नास्ति) इति श्री...... नक्षत्रच्छाया-धिकारो नाम । ५ । इति श्री...... वक्रनिरूपणं नाम । ६ । इति श्री ...... मङ्गलादि-ग्रहाणां चक्रकेन्द्रादिनिरूपणं नाम ।७। इति श्री...... चन्द्रचक्रार्द्धादिनिरूपणं नाम । ८ । इति श्री...... षष्टी संवत्सर निरूपणाख्या । ९ । इति श्री...... अयनांशचरदिनार्द्धादि-निरूपणाख्या । १० । इति श्री...... लग्नसाधनाख्या । ११ । इति श्री...... अगस्त्योद-यादिनिरूपणाख्या । १२ ।

No. 81. ग्रहादर्शपत्रम् । By निधिमिश्रदैवज्ञ । Substance, country-made paper, 9×4 inches. Folia, 7. Lines, 12 on a page. Extent 338 slokas. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1871. Place of deposit, District Chāprā, P. O. Gopālganj, Harapura, Jagadeo Paṇḍit. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।
गणेशं गिरं गोपिकावल्लभं च ।
गुरोः पादपद्मं प्रणम् भास्करादीन् ।
प्रणम्याथ कुर्वे ग्रहादर्शपत्रं ।
मतं भास्करीयं निधिः संनिरीक्ष्य ।
षड्ग्निसोमो न शको गताब्दको-
ऽपोजितैर्वेदकरैर्विभाजितः । इत्यादि

End. गतमध्यदिनैः × × × × ।
शुक्लाडोभवेद्बुधः ।

अवधपुरनिवासी श्रीजिनचिर्विविधकर्मे: ।
सकलपरमतिज्ञः सर्वविद्यानारीत्वा ।
विबुधजनहितार्थं श्रीमचाद्र्मपथं
विधुगगनवसुचन्द्रे वैक्रमेऽब्दे चकार्षीत् ।

Colophon. इति श्रीजिनचिमिश्रदैवज्ञविरचिते प्रचाद्र्मपुष्पे प्रथमाद्याधिकारः समाप्तः । संवत १८७१ ।

विषयः । प्रश्नानां मध्यमाद्यधिकारकथनम् । दिनगणना-नित्यपर्वानयनादि कथनम् ।

No. 82. चतुरनुयोगव्याख्या । Substance, country-made paper, 11 × 4 inches. Folia, 6. Lines, 20 on a page. Extent, 150 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Diṅmaṇḍalā cārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. इह प्रवचने चत्वारोऽनुयोगाः, तद्यथा चरणकरणानुयोगः, धर्मकथानुयोगः, गणितानुयोगः, द्रव्यानुयोगश्च ।

End. अस्माभिः प्रति या (...) प्राग्व्याख्यातोऽनुयोग एकैकः सकलायां गाथायां, चतुरनुयोगास्तु पृथगधुना, इति ।

Colophon. इति चतुरनुयोगव्याख्या सम्पूर्णा ।

विषयः । जैनचतुरनुयोगव्याख्या ।

No. 83. चन्द्रोन्मीलनदीपकं । Substance, country-made paper, 15 × 3 inches. Folia, 12. Lines, 8 on a page. Extent, 240 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1718. Place of deposit, Zilla Medinipur, post Garveta, gram Khunverā, Babu Vaikuṇṭha Nāth Chakravarti. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।

हितनयः क्षितिरात्रिनाहनिशाचिन्त्या चन्द्रवाचिन्त्याः ।
सकलचराचरस्थिरस्थि परात्परं नमामि । (?)
दैत्यराज इदं वक्ष्यं जनचित्तादुदीपकं ।

अपि ज्योतिर्विदः कश्चे बुद्धिनिर्मोहकारकं ।
लाभालाभं सुखं दुःखं जीवितं मरणं तथा ।
जय पराजयः सन्धिर्गमागमविनिश्चयः ।
मुक्तचिन्ता च तथा मुष्टि राजावस्थादि कौतुकं । (?)
एतत् सर्वं मयाख्याते चन्द्रोन्मीलनदीपके ।
ज्ञानदीपकमादाय वर्णिं कृत्वा स्वदचरैः ।
स्वरह्रोचैव संयोज्य ज्ञापयेदुत्तराचरैः ।
अकचटतपयशा वर्गा अष्टास्वेषु वर्गेषु चि वहं शुभाशुभं सर्वं ।
एतैव जगत् सर्वं व्याप्तमचरजकाभिः । इत्यादि ।

End. प्रश्नस्य वर्गदर्शनादेव यो लभ्यते स एव प्रश्नाचरं निरूप्यते यद्वर्गस्य प्रथमाचरं तद्वर्गस्य प्रथमाचरं भवति वर्गस्य प्रधानं चालिङ्गिते चधिके

चालिङ्गितं ... ... चतुर्थं चभिधूमिते ।
दग्धेन पञ्चमो वर्गो विलोमो धूमिताचरैः ।

अवर्गा यदाभिधूमिता भवन्ति तदा वैपरीत्याय चतुर्थो वर्गो म्टचीतव्यः ।
इति स्वरार्थचतुर्थप्राप्तिः ।

Colophon. इति सारोद्धारे चन्द्रोन्मीलनग्रन्थे ज्ञानपटलः समाप्तः । शकाब्दाः । १७१८ । ५ । ११ ।

विषयः । लाभालाभादिनिरूपकवर्गनिरूपणं । वर्गाणां न्यासविधिः । स्वराणामुत्तराचररूपेण निरूपणं । योनिनिरूपणं । द्रव्यसमयादीनां निरूपणं । मूलाचरनिरूपणं । जीवित-मरण-सुख दुःख-जय-पराजयादिनिरूपणं । कालनिरूपणं । चक्रपटलनिरूपणं । स्वप्नभेदे वर्णानामवस्थानात् फलभेदकथनमिति निष्कर्षः ।

No. 84. चयनप्रदीपः । By नरसिंह वाजपेयी । Substance, palm-leaf, 15×1 inches. Folia, 51. Lines, 3 on a page. Extent, 1,000 slokas. Character, Uria. Date ?. Place of deposit, Dāmodarpur Śāsana, zilla Puri, Late Paṇḍit Gopīnāth Misra. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । अविघ्नमस्तु ।
एकाचाचीनसन्नादिरपि सम्यगनुष्ठितः ।
यन्निमन्त्रोरप्राप्तिवर्षो नु चरवे नमः । (?)

श्रीनृसिंहं नमस्कृत्य कात्यायनमुनीन् गुरून् ।
चयनस्य प्रदीपोयं ऋर्सिंहेन प्रणीयते ॥
अग्निः सोमक्रतोरङ्गमनारभ्य श्रुतोऽप्यसौ ।
लिङ्गाद्वाक्याद्विनिकत नियतो हि भवावते ॥
न स्यादग्निष्टोमसंस्थो विद्यान्युग्निनिधानतः ।
अग्निष्टोमतरं वाक्यं विकृतावेव सङ्गतं ॥ इत्यादि

End. एवं साङ्गेभिनिर्हत्ते चयने इतः परं त्यजेत् ।
यावज्जीवं पक्षिमांसं × ×. वर्षति धावनं.॥ (?)
गोपेयाद्वनितां शूद्रामयं धर्मो युगान्तरं ।
द्वितीयचयने भार्य्यां चवां वैश्यास्य वर्जयेत् ॥
तृतीयचयने विप्रो ब्राह्मणीमपि वर्जयेत् ।
चयनस्तु नियमः पुंसः सभ्भवेन सत्यावपि ॥
... ...
इत्यग्निचिद् वाजपेयी नरसिंहविनिर्म्मितः ।
चयनस्य प्रदीपोऽस्तु प्रीतये सुरवैरिणः ॥

Colophon. इति श्रीमहामहोपाध्यायाग्निचिद्वाजपेयिनरसिंहमिश्रविरचितचयनप्रदीपः समाप्तः मधुकरमिश्रेण लिखितोऽयं चयनप्रदीपः ।

विषयः । यज्ञविधिविधानं ।

No. 85. जगन्मोहनं । By जयमङ्गलाचार्य्यः । Substance, country-made paper, 13 × 5 inches. Folia, 243. Lines, 11 on a page. Extent, 3,600 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, District Chāprā, P. O. Gopālganj, Harapura, Jagadeo Paṇḍit. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning. प्रह्वाम्भोजसुरासुरेन्द्रनिवहस्फुर्जत्किरीटोज्ज्वल-
ज्योतिर्नीराजितपदारविन्दयुगलश्चलत्करो रविः ।
ब्रह्माण्डोदरसंस्थिताखिलजगद्ध्वान्तस्य संध्वंसनं
यः कुर्व्वन् सततं जगत्यमुदिनं पर्य्येति कालात्मकः ॥

ज्योतिः शास्त्रं समस्तं प्रथमपुरवतः सर्वगर्भादिविदिता ।
पूर्व्वं शाते पर्य्यालोचमुनिवरमया: शास्त्रमाद्यं चकार ॥ १ ॥
तच्चेदं विश्वरूपं बहुपदनिकरैर्गुह्ममध्यात्मरूपं ।
ग्रथत् सर्व्वप्रकाशं प्रथचरितविदां निर्मलं ज्ञानचक्षुः ॥
कल्पद्रुमं ह्यविधिविधमर्थगम्भीरमाद्यावधुना यदुक्तं ।
तत्सारांशः सन्ध्यमिदं कलीयं वक्ष्ये जगन्मोहनन्नामधेयं ।
+ + + + । इत्यादि ॥

End. चारमं सूर्य्यमूले यदा पृच्छति पृच्छकः ।
सर्व्वस्य भवेत्तस्य नाशकार्य्यां विचारणा । १
देवस्थे नदीतीरे स्थाने चैव मनोरमे ।
उपविश्य यदा पृच्छेत् तदा सिद्धिमवाप्नुयात् ॥
+ + + +
सुखोपविष्टे दिक्संस्थे पृच्छके सिद्धिरोचिता ।
विदिक्स्थे च दुरासीने कार्य्यसिद्धिर्न जायते ॥

Colophon. इति श्रीसारसंग्रहावचनावते भट्टश्रीलक्ष्मणाचार्य्यविरचिते जगन्मोहने चतुरश्रमविद्या नाम द्विनवतितमोऽध्यायः समाप्तः ॥ शुभं भूयात् ।

विषयः । १ अध्याये शास्त्रावतारकथनं । २ दैवज्ञलक्षणकथनं ॥ ३ हृद्याध्यायः । ४ वत्सरशरोराधिपतिनिर्णयः ॥ ५ सम्वत्सरफलादिकथनं । ६ रूपसन्निग्रहसरसमीरसाधिप-फलकथनं । ७ रवेराशिप्रवेशफलकथनं । ८ गुरुद्याब्दफलकथनं । ९ रविचारादिकथनं । १० चन्द्रचारकथनं । ११ भौमचारकथनं । १२ बुधचारकथनं । १३ गुरुचारकथनं । १४ शुक्रचारकथनं । १५ शनिचारकथनं । १६ राहुचारकथनं । १७ केतुचारकथनं । १८ ग्रहणफलकथनं । १९ परिवेशकथनं । २० कालनिर्णयः । २१ संक्रान्तिफलकथनं । २२ चरिष्ट-सूचकाध्यायः । २३ अग्न्यशोचहृतिप्रगुभिनादिनिर्णयः । २४ कालज्ञानं । २५ सुखप्रादि-निरूपणं । २६ दुःखप्रादिनिरूपणं । २७ तिथिफलादिकथनं । २८ वारादिकथनं । २९ नक्षत्रफलकथनं । ३० योगादिकथनं । ३१ करणादिनिरूपणं । ३२ ताराबलादिकथनं । ३३ लग्नगुणादिफलकथनं । ३४ लग्नसंज्ञाकथनं । ३५ मुहूर्त्तकथनं । ३६ चययोगकथनं ? । ३७ नक्षत्रशादिकथनं । ३८ चययोगप्रचयोत्पातकथनं । ३९ चयतयोगसिद्धयोगादिकथनं । ४० लग्नचक्रसंस्थापनं । ४१ गुरुदोषापवादकथनं । ४२ चक्रकवर्गलक्षणं । ४३, ४४ प्रत्येकाष्टकवर्ग-लादिफलकथनं । ४५ प्रस्ताराष्टकफलकथनं । ४६ गण्डादिकथनं । ४७ प्रतिपदादितिथिनिर्णयः ।

४८ रजस्वलाद्यशुद्ध्यादिकथनं । ४९ आधानकथनं । ५० पुंसवनादिकथनं । ५१ सीमन्तोन्नयनादिकथनं । ५२ सुतकर्म्मकथनं । ५३ प्रसवयोनिभेदकथनं । ५४ प्रसवकालादिकथनं । ५५ प्रश्नाधिकारः । ५६ ग्रहशीलारिष्टादिकथनं । ५७ उपश्रुतिकाध्यायः । ५८ मर्त्य-यम-वराहप्रभृति प्रणीतद्वितीयप्रकारारिष्टकथनं । ५९, ६० राजयोगादिकथनं । ६१ राजयोगभङ्गादिकथनं । ६२ ग्रामसुखकथनं । ६३ प्रभावफलकथनं । ६४ नवजातकाङ्गभूतसत्वादृश्यानादृश्यनिरूपणं । ६५ पञ्चविधदशाभेदकथनं । ६६ जीवातककथनं । ६७ जीवर्षकथनं । ६८ सामुद्रिकलक्षणकथनं । ६९ नामकरणकथनं । ७० कर्णवेधकथनं । ७१ अन्नप्राशनकथनं । ७२ चौरकर्म्मकथनं । ७३ चौरस्त्रीकाराङ्कुरार्पणकथनं । ७४ उपनयनविद्यादिकथनं । ७५ विवाहप्रकुलप्रश्नकथनं । ७६ कालशुद्धिकथनं । ७७ मघादोषकथनं । ७८ कृत्याकृत्यविवेकः । ७९ विवाहाङ्गभूताष्टदृष्टकूटादिकथनं । ८० मुहूर्त्तनिरूपणं । ८१ विवाहलग्नशुद्ध्यादिकथनं । ८२ गृहप्रवेशकथनं । ८३ वास्तुनिरूपणं । ८४ विजययात्राप्रश्नकथनं । ८५ केतुचिह्नोपाश्रितयोगकथनं । ८६ समरयात्रादिकथनं । ८७ सकलदेवप्रतिष्ठापनकथनं । ८८ राज्याभिषेककथनं । ८९ राज्ञां सन्त्राभिषेककथनं । ९० यज्ञाध्यायः । ९१ सर्व्वकर्म्मसम्पत्त्यादिनिरूपणं । ९२ अध्याये ग्रह-गोधिकाप्रान्त्यनुष्ठानविद्यादिकथनं ॥

No. 86. जयतीर्थविजयटीका । Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 40. Lines, 12 on a page. Extent, 960 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Pandit Vāmanācārya, Bibihāṭi. Appearance, old. Prose. Correct. Incomplete.

Beginning. श्रीवेदव्यासाय नमः ।

श्रीरामं श्रीरमाधीशं दोषदूरं गुणाकरं ।
वन्दे श्रीश्रीमदानन्दतीर्थपूर्व्वान् गुरूनपि ॥

End. उपभक्तेः सन्नतभक्तेः वयस्य आदीनस्य मम विभूषणं अलङ्कारः भवतु भूयात् भगवान + + इत्यस्मात् कर्मलोके ध्यायनीयमिति भावः ।
(इतोनास्ति) ।

Colophon. — — — — — — —

विषयः । माध्वजयतीर्थदिग्विजयव्याख्या ।

No. 87. जातककल्लोलः । By रघुनन्दन । Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia, 71. Lines, 12 on a page. Extent, 1,800 slokas. Character, Nāgara. Date Sam 1913. Saka 1779? Place of deposit, District Chāprā, P.O. Gopālganj, Harapura, Jagadeo Paṇḍit. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

नत्वा जातककल्लोलं ज्ञानार्थाय विपश्चितां ।
शारदेभास्करेशांश्च तनोति रघुनन्दनः ॥
यस्माज्जातकग्रन्थानि संविलोक्य करोति वै ।
वराहमिहिरादीनां सत्यादीनाञ्च सम्मतं ॥
+ + + + भेद्येक राशयः सुरजादयः ।
नवभिर्नवभिः पादैः पूर्व्वतः क्रमतो धिया ॥ इत्यादि ।

End. अथ दिनदशा ।

वेदघ्नं जन्मनक्षत्रं तिथिवारसमन्वितं ।
ग्रहेणैव चरेद्भागं शेषं दिनदशा भवेत् ॥
शोषं क्रान्तिं सुखं क्लेशं + + प्राप्तिं भयं पुनः ।
ज्ञानं कलिं महाभूतिं नृणां कुर्व्वन्ति खेचराः ॥
श्रीमज्जातककल्लोलमकरोद्रघुनन्दनः ।
श्रीमतृलक्ष्मणपुत्रस्तु सर्व्वजातकसम्मतं ।
मोदायविबुधानां च शिष्याणां चेतसे मुदा ।
अकारि जातकग्रन्थः श्रीमता सर्व्ववल्लभः ॥

Colophon. इति श्रीरघुनाथपण्डितविरचिते जातककल्लोले चक्रोत्तरीदशाविंशोत्तरीदशाफलाध्यायो द्वादशपरिच्छेदः ॥ शिखी शशि ग्रह चन्द्र मिते समे गजमुनिखरचन्द्रमिते शके ... लिखितं ॥

विषयः । १ परिच्छेदे राशिप्रभेदादिकथनं ॥ २ पः रिष्टादिकथनं ॥ ३ पः रव्यादिभावफलकथनं । ४ पः षड्वर्गफलादिकथनं ॥ ५ पः एकादिषड्वर्गयोगफलकथनं । ६ पः राशिग्रहसंयोगे योगफलादिकथनं ॥ ७ पः ८ पः अयनांशगुणपक्षादिफलकथनं । ९ पः स्त्रीभावफलकथनं । १० पः अष्टकवर्गादिचक्रकथनं । ११ पः परमायुर्लग्निकदशायोगिनीदशादिकथनं ॥ १२ परिच्छेदे चक्रोत्तरीविंशोत्तरीदशाफलादिकथनं ॥

No. 88. जातकर्मपद्धतिः। By दिवाकर। Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 8. Lines, 18 on a page. Extent, 160 ślokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Benares City, Late Babu Hariścandra. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीमच्छिवाख्यं + + + नितम-
चक्रचूडामणिं सकलहृन्दवन्द्यं
विद्युर्विषं शिवसेवनतुल्यं।
नत्वोमि नित्यं शिवचारिवेतो:।
श्रीकेशवश्रीपतिसुन्दरादि-
प्रणीतनन्दादिचिमत्यसारं।
प्रकाश्यते सुत्रदिवाकरेण
पद्यात्मभिर्जातकमार्गपद्यं॥

End. नन्देन्दुवर्षेण मया कृतोयं
पद्मारवेः पादयुगप्रभावात्।
शाकेनगाम्भोधिशरेन्दुतुल्ये १५४०
प्राच्यप्रबन्धान् परिभाव्य सम्यक्॥

Colophon. इति श्रीसकलचक्रचूडामणिश्रीकृष्णदैवज्ञसुतश्रीमद्दृसिंहगणकस्य सुतेन दिवाकरेण विरचितायां जातकर्मपद्धतौ पद्म + + + पञ्चहारः।

विषयः। जातकर्मविचारः।

No. 89. जातकार्णवसङ्ग्रहः। By वराहमिहिर। Substance, country-made paper, 15×3 inches. Folia, 6. Lines, 7 on a page. Extent, 84 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, zilla Medinipur, post Garvetá, gram Khunverá, Babu Vaikunthanáth Chakravarti. Appearance, tolerable. Generally prose. Generally correct.

Beginning. श्रीश्रीरामः।
नवग्रहेन्द्रामाद्याः शकाब्दाः कालवक्षराः।
कक्षाद्याश्चमयः प्रभाकरचतुर्थेषादिमासैर्युतः
भिन्नः चाश्रिहृताग्रयुक् सुरवृक्षैश्चादिलासैर्युतः।

अश्विन्यः सतिथिर्द्विधाविकलमिश्रोनमैत्रोद्धृतो
भौमो × × × × भितनिभार्के शावमोऽव्ययः । इत्यादि

End. प्रतीच्याञ्च तथा ज्ञेया सूने देशान्तरे सति ।
एवं क्रमेण संक्रान्ते मेषवारादिको भवेत् ।
मेषवारादिको ज्ञेया × × × × × × ।

Colophon. इति श्रीवराहमिहिराचार्य्यविरचितजातकार्णवसंग ...

विषयः । गुणकच्छेदकनिर्णयः । मध्यभुक्तिनिरूपणं । छायाधिकारनिर्णयः । चन्द्रग्रहण-निरूपणं । सूर्य्यग्रहणनिरूपणं । संक्रान्तिनिर्णयः ।

No. 90. जातकालङ्कारटीका (बालबोधिनी) । By नर्म्मदागिरि ।
Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 112. Lines ?
Extent, 1,344 slokas. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1890. Place of deposit, Benares City, Late Babu Hariscandra. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

सानन्दमिति यत्पूर्व्वमिति, गणेशः अवं शिविसदनं लम्बोदरं भारतीं सूर्य्यादिग्रहमण्डलं, हृदकं चिन्तं निजगुरुं तान् भक्त्या सानन्दं यथा स्यात् तथा प्रणिपत्य नत् + + + जातकं श्रीमच्छिवागुप्तया गणधराहं कुर्व्वे अस्मि ।

End. नर्म्मः पद्यैरिति श्रीगणेशेन अस्मिन् जातके संज्ञाध्यायः सम्पूर्णतः अन्यत् सर्व्वं पूर्व्वं व्याख्यातं ।

Colophon. इति श्रीनर्म्मदागिरिणावधूतेन विरचितायां बालबोधिन्यां जातका-लङ्कारटीकायां संज्ञाध्यायः ।

विषयः । जातकालङ्कारव्याख्या ।

No. 91. श्रीजिनशतकम् । Substance, country-made paper, 10 x 5 inches. Folia, 6. Lines, 16 on a page. Extent, 300 slokas. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1771. Place of deposit, Benares City, Diṅmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Suri. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमः ।

श्रीमद्भिः सैमे ++ भि भूवनमपि ++ बम् नापरत्येव प्रावन्
सतृत्पयप्राहयेणु प्रभुद् किमिति पन् म ++ नेवोपयन्नाः,
सूर्यो वीर्यादयार्थ्यां इभि भवितु मिवा ++ प्रबोधक दीप्राः ।
प्रोन्नुर्यं ++ यग्मप्रभवक (...) भुवः छष्मिये ++ नाश्विनोवः ।

End. यां रक्षां वा विवेकी बडविधविपदां भेदिकां दैन्यद्मन्याम्
युष्मान् मान्यापमध्मान् नव न ++ प्रथा वामयो वाम् विभेयात् ।

Colophon. इति श्रीजिनशतके वर्णसा वामवर्णसो नामचतुर्थः परिच्छेदः सम्पूर्णः
संवत् १७७१ चैत्र पूर्णिमायां ।

विषयः । जिनस्तुतिः ।

No. 92. जिनसहस्रनाम । Substance, country-made paper, 10 x 5 inches. Folia, 4. Lines, 13 on a page. Extent, 120 slokas, Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Diṅmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Suri. Appearance, very old. Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीसर्वज्ञाय नमः ।

सर्वेषामपि कर्णाभ्यां गुन्नम् वाचा समुच्चयम्
जीवः पौवरपुष्पौर्धभते पश्चमुत्तमम् ।

End. वन्धानां सतदं ++ चौषा ++ जीवितप्रदं
++ पश्चविध्वंसी भंवयान् पयनान् जयान्
इति श्रीचर्हत् सहस्रनामसमुच्चये द्वशमः प्रकाशः ।

Colophon. इति श्रीचर्हत्सहस्रनाम सम्पूर्णम् ।

विषयः । जिनसहस्रनामकथनम् ।

No. 93. जिनस्तुतिमाला। Substance, country-made paper, 10 × 5 inches. Folia, 7. Lines, 15 on a page. Extent, 280 ślokas. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1834. Place of deposit, Benares City, Diaṁmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Suri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रुत प्रथमप्रभं नाभि ।

नमत्‌ (...) त्वभिनन्दनवन्दिता सुरवधूः परमोदरः ।

अरैकरीन्द्रविहारचकोररिम्‌ सुरवधूनयनः परमोदरः ।

End. चयचयिचयिरे ++ कठोतृहर कचोक्षुठे

संक्षिवे भयक्षोभव +++

विकेपरमवक्षरां गजाराव घन (...) भायाति भायाजिते

बासमाचारतारावक्षजेमदा ।

Colophon. इति श्रीमच्छावीरस्तुतिः ।

विषयः । जिनस्तुतिः ।

No. 94. ज्ञानाद्भुतमञ्जरी। Substance, country-made paper, 8 × 3 inches. Folia, 9. Lines, 9 on a page. Extent, 200 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Chakradhá *via* Naráyanganja, Pandit Pūrṇa Candra Bhaṭṭācāryya. Appearance, old. Verse and prose. Generally correct.

Beginning. ॐनमः सर्व्वाय ।

त्रिलोचनं नमस्कृत्य जगदीशं दिगम्बरं ।

गौचारादौ मया प्रोक्ता ज्ञानाद्भुतमञ्जरी ॥

अथ गौचारादिभिः काक्षावेदने युगपदुच्चभिः प्रश्ने कृते विषयपार्थक्य-ज्ञानाय चूड़ामणेः प्रश्नाक्षरे नाना प्रश्नान्‌ पर्य्यालोच्य चार्य्याचतुष्टयमाह। चकचटतपयशा कविकुजसित सौम्यजीवसौरीणां चन्द्रस्य च निर्द्दिष्टा मायाद्यौ × × । इत्यादि ।

End. अथ मध्ये × × चिक्कयोः प्रकारान्तरं । यथा पुनः ।

(अतः परं खण्डितं)

विषयः। प्रश्नाक्षरानुसारेण लग्ननिरूपणं। तेनैव जन्मलग्नप्रमाणनिरूपणं। लग्ननिरूपणा-द्राशिनिरूपणं। प्रश्नाक्षरेण जीवधातुमूलनिरूपणं। देवनिरूपणं। मनुजनिरूपणं। पक्षि-निरूपणं। पदनिरूपणं। स्थितिनाशादिनिरूपणं।

No. 95. ज्येष्ठमाहात्म्यम् (जैमिनीयं)। Substance, country-made paper, 15×5 inches. Folia, 42. Lines, 14 on a page. Extent, 420 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Late Babu Hariscandra. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः।

नत्वा साम्बरमानाथं द्युमणिं सात्मजाम्बिकां।
ज्येष्ठमासस्य माहात्म्यं वक्ष्ये प्रीत्यै विदां भुवि॥
सुवर्णेतरमैलेन्द्रे सुखासीनं जटाधरं।
उपगम्यैकदा माता जगतां हिमशैलजा॥

End. भविष्यन्ति नरा गौरि
दिव्यदेहाजनेश्वराः।
यद्भीष्टं च तेषां ++ सर्वं स्यात् तपसा ...

Colophon. इति जैमिनीये ज्येष्ठमाहात्म्ये श्रीयुधिष्ठिरसंवादे द्वादशोऽध्यायः।

विषयः। ज्येष्ठमासमाहात्म्यवर्णनम्।

No. 96. ज्योतिर्मरीचिः। Substance, country-made paper, 11×3 inches. Folia, 30. Lines, 5 on a page. Extent, 480 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, zilla Mayamansing, parganá Aṭiyá, post Jāmurki, grām Hálālia, Paṇḍit Śasibhúṣaṇ Bhaṭṭācāryya. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय।

निमज्य ज्योतिरब्धौ च भास्कराद्यं सम्मतम्।
ज्योतिर्मरीचिरयं प्रोक्तो बालानामल्पबुद्धये॥
अथ वाराः। रविसोममङ्गलाश्च बुधो जीवः सितः शनिः।
एतानि वारनामानि पूर्वमुक्तानि सूरिभिः॥ इत्यादि।

End. अथ पक्षपरिमाणवचनं ।

माघाब्दे पञ्चशाब्दे पर्य्यांकाद्ये देये लाभौः ।

कान्तं वन्नं हन्तं पूर्णं चन्द्रं मला राशौ चेत्

कुतृखामः प्राठश्चतो राहुःक्रूरः पाद्यात्

तथाद्धाब्देषम्र्यांब्दे मध्येकाब्दे कर्त्तव्या ॥

(अतः परं खण्डितं)

विषयः । वारनिरूपणं । नक्षत्रनिरूपणं । तेषामधिपतिनिरूपणं । केन्द्रादिसंज्ञाकथनं । राश्याधिपकथनं । राशिनक्षत्रविभागकथनं । वारवेलाकथनं । गृहप्रवेशकालादिनिरूपणं । भूमिकम्पकारणनिरूपणं । संक्रान्त्यादिनिरूपणं । गुरुचक्रनिरूपणं । शुक्रादीनामष्टवर्ग-निरूपणं । पक्षपरिमाणवचनकथनं ।

No. 97. ज्योतिषरत्नं । By कमलाक्ष शर्म्मा । Substance, country-made paper, 14 x $3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 21. Lines, 4 on a page. Extent, 210 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Elángā *via* Tángail, Babu Nilkamal Bhaṭṭācāryya, zamindar. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः सौरव्याय ।

प्रणम्य कालिकापादं कमला(क्ष)श्च शर्म्मणा ।

क्रियते ज्योतिषां रत्नं विदुषां तुष्टिहेतवे ।

प्रतिपत्षष्ठी एकादशी नन्दा

द्वितीया सप्तमी द्वादशी भद्रा ।

तृतीया अष्टमी त्रयोदशी जया ।

चतुर्थी नवमी चतुर्दशी रिक्ता ।

पञ्चमी दशमी पूर्णिमा पूर्णा ।

नन्दाभद्राजया रिक्ता पूर्णा च तिथयः क्रमात् । इत्यादि ।

End. चन्द्रतो यदि वारिलग्नतो द्वादशद्वितीयराशिगामिनः ।

शुक्रवाक्पति-शशाङ्कनन्दना क्षामनकथाणि प्रश्नः ।

इत्यादि (अतः परं खण्डितं)

विषयः । तिथियोगकथनं । राशिकथनं । दशाविभागकथनं । यात्राकालनिरूपणं । विवाहकालनिरूपणं । अथ गोधूलिप्रशंसाकथनं । यज्ञोपवीतादीनां कालनिरूपणं । गर्भादि-दोषकथनपूर्वकं तेषां शान्तिकथनमित्याद्यावश्यकीयज्योतिर्निबन्धानां संग्रहः ।

No. 98. ज्योतिष्टोमविहारकारिका । Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 12. Lines, 2 on a page. Extent, 50 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit. Benares, Vāmanacārya. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. प्राग्वंशः षोडशायामो द्वादशव्याम इष्यते ।
प्राग्वंशात् पश्चिमे भागे पत्नीशालाचतुष्पदा ॥
वेदेर्निर्माणं सौमिक्याः क्रमैर्द्विद्वादशाङ्गुलैः ।
चाद्विविस्तृतं दिवि चन्द्रद्वियुगभूमिषु ॥

End. पश्चात् ततश्चतुरंशं तु दक्षिणोत्तरतः क्षिपेत् ।
+ + + मध्यतुल्याश्चयथा तस्य संभवः ॥
इति पदमानं । इत्येकपदमानेन सौमिकी वेदिरीरिता ।

Colophon. इति पदमानं समाप्तं ॥

विषयः । आपस्तम्बसूत्रोक्ताग्निष्टोमविहारनिर्माणविधानं ।

No. 99. ज्योतिष्टोमविहारकारिकाव्याख्या । Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 12. Lines, 7 on a page. Extent, 200 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Vāmanācārya. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. अथ कर्मकाण्डकलापे ख्यातीव निष्णाततरः कश्चिद्विपश्चित् पुरुषः सर्व्वेषां सप्ततन्तूनां प्रकृतिभूतज्योतिष्टोमसम्बन्धिविहारस्य प्रतिपादकानां अध्वर-कारिकाणां गूढार्थत्वात् सुखतोपलब्धये व्याख्यानमारभते ॥

End. "इत्येकं पदमानेन सौमिकी वेदिरीरिता" इति । ईरिता इतीतिकथनं विमतादिश्लोकार्थ्येनेति ज्ञातव्यं ॥

Colophon. इति श्रीदेवयाज्ञिकवामेव शारदाभक्तियुजा विरचितं पदमानेन सोम-विहारप्रतिपादकानां अध्वरकारिकाणां विवरणं समाप्तं ॥

विषयः । ज्योतिष्टोमविचारप्रतिपादककारिकाव्याख्या ।

No. 100. ज्योतिःसारः । By रमाकान्त । Substance, country-made paper, 20 x 5 inches. Folia, 6. Lines, 7 on a page. Extent, 180 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Sákrāil *via* Tangail, Paṇḍit Hariścandra Tarkaratna. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।

नत्वा श्रीनाथमालोक्य ज्योतिर्ग्रन्थान् समासतः ।
ज्योतिःसारं रमाकान्तो वक्ति बालावबुद्धये ॥
तत्रादौ जातकगणनं ।
मेषादयोऽपि मीनान्ता राशयो द्वादश स्मृताः ॥
यस्य मासस्य यो राशिस्तत्र सूर्य्योदयः ।
तत् सप्तमे चास्य प्रथमतन्नारम्भे उदयः ॥ इत्यादि ॥

End. जरायौ जीवफलं ।
चाद्याष्टमे बन्धुवियोगदुःखं ।
अन्ते चतुर्थे धनधान्यनाशः ॥
षष्ठे च रोगः कलहश्च तीये ।
सबूतमाप्नो द्वादशजीवे ॥ (अतःपरं खण्डितं)

विषयः । जातकगणनं । यामार्द्धादिनिरूपणं । पताकीनिरूपणं । व्यवहारनिर्णयः । यात्रानिर्णयः । मेकुकाचपतनिरूपणं । चौरादयकथनं । स्वप्ननिरूपणं । जरायौ जीवफलनिरूपणं ।

No. 101. टीकासर्व्वस्वं (अमरकोषव्याख्यानम्) । By सर्व्वानन्द । Substance, palm leaf, 14 x 1 inches. Folia, 60. Lines, 5 on a page. Extent, 2,100 slokas. Character, Uriá. Date ? Place of deposit, Puri, Śaṅkara Maṭha. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

बर्हिर्बो बर्हापीड़ः स्फुरितवरो बालपल्लवोहेम ।
मेदुरसुहिरश्यामलरुचिरो बाद्रेव गोविन्दः ।

सुदेऽसौ धीराणां न गुणकरमर्थ्यामनपरि-
श्रमः किच सार्थंकदिव विबुधाः सन्तुमुचितं ।
इति ये साक्षयाश्रजुमतयो मूलनतया
बलासेनी षेया गुणणु पुनरण्यत्रस्थिरयं ।
सपटीकासर्व्वस्वं इमटीकाधितृ कृतीत्यमरकोषे
श्रीमत् सर्व्वानन्दो बन्द्यघटीयार्तिहरपुषः । इत्यादि ।

End. निकुञ्जकुञ्जावित्यनेन सर्वोपसर्गनिहन्ति
उदयमिवोदयमुपमानादिति ।

Colophon. इति बन्द्यघटीय श्रीसर्व्वानन्दकृतौ टीकासर्व्वस्वे ग्रैवर्गः ।
(अतः परं खण्डितं)

विषयः । अमरकोषस्य व्याख्यानं ।

No. 102. ठाणाङ्गसूत्रम् । Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 78. Lines, 30 on a page. Extent, 3,900 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Diṅmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्री लोकापार्श्वनाथाय नमः ।

सुयं मे आउ सन्तेणं भगवया एवमक्खायं एगे आया एगे द (...) एगा-
किरिया एगेलोए, एगेअलोए, एगेधम्मे, एगेअधम्मे, एगेबन्धे, एगेमोक्खे, एगे-
बन्धे, एगेमोक्खे, एगेपुण्णे, एगेपावे, एगेआसवे, एगेसम्बरे,

End. इसपवे सोमाढापोग्गला अनन्ता पयत्ता इसअमतद्विताती पोग्गला
अनन्ता पयत्ता इसगुणं कालगा अनन्ता पोग्गला अनन्ता, एवं वर्षेविं
गन्धेवि रसेविं फासेविं इसगुण पो (...) ग्गला पोग्गला अनन्ता पयत्ता .

Colophon. सम्मत्तं च ठाणमिति .

विषयः । जैनमते धर्माधर्मादिशरीरसगुणादीनां वर्णनम् ।

No. 103. तत्त्वसारः (तन्त्रम्) । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 21. Lines, 5 on a page. Extent, 225 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Cakradhá, *viâ* Nārāyanganj, Paṇḍit Kālicandra Vidyābhūṣaṇ. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो भवाय ।

कैलासशिखरे रम्ये नानारत्नविभूषिते ।

आनन्दभैरवो देवः पप्रच्छानन्दभैरवीं ॥

श्री आनन्दभैरव उवाच ।

निगमागमशास्त्राणि मया तथा प्रकाशितं । (?)

तेषां मध्ये सारभूतं वद कान्ते कुलेश्वरि ॥

पुरा श्रीतन्त्रशास्त्रोक्तं बहुविधं मया ।

श्रीयन्त्रयामलाख्यञ्च तथाचोत्तरतन्त्रकं ॥

शक्तियामलमाख्यातं तथान्यं विस्तरं प्रिये ।

योगसारं समाख्यातं तथा गुह्यं वदस्व मे ॥

श्री आनन्दभैरव्युवाच ।

योगसारं तत्त्वसारं सर्व्वशास्त्रोत्तमोत्तमम् ।

प्रधानं सर्व्वशास्त्राणां तन्त्रादीनाञ्च भैरव ॥

यो न जानाति देवेश तस्य सिद्धिर्न जायते ॥

... ...

तत्त्वसारं विना यत्तु तत्सर्व्वं निष्फलं भवेत् ॥

... ...

श्री आनन्दभैरव उवाच ।

तत्त्वसारस्य माहात्म्यं वदस्वानन्दभैरवि ॥ इत्यादि ।

End.

यो नो पठेत् इमं मन्त्रं तस्य सिद्धिर्न जायते ।

अयमं शशिदां पीत्वा सर्व्वकर्म्माणि साधयेत् ?

न पिबेद् यदि मोहेन तस्य सिद्धिर्न जायते ॥

Colophon. इति श्रीतत्त्वसारे दशमः पटलः ।

विषयः । इति तत्त्वसारे १म २य पटलः । तत्त्वसारे शुद्धितत्त्वविधाने तृतीयः पटलः ।

तन्त्रसारे ४र्थः पटलः । तन्त्रसारे श्रीमद्दानन्दभैरवभैरवीसंवादे कवचसंस्कारो नाम पञ्चमः पटलः । तन्त्रसारे षष्ठीसाधनाक्रियोपाख्याने षष्ठः पटलः । तन्त्रसारे ७म पटलः । ८मः पटलः । नवमः पटलः । दशमः पटलः । सामान्यतो योगविधायकोऽयं ग्रन्थः ।

निगमतत्त्वसारः ।

No. 104. तत्त्वामृततरङ्गिणी । By कुलानन्दनाथ । Substance, palm leaf, 20 × 2 inches. Folia, 23. Lines, 5 on a page. Extent, 690 slokas. Character, Bengali. Date 1660. Place of deposit, Gaņeśamahallā, Benares City, Rāj Guru's Maṭha Appearance, very old. Very correct.

Beginning. प्रणम्य गुरुपादाब्जं ज्ञानानन्दरसाश्रयं ।
नत्वा ते तत्त्वसाराख्यं तत्त्वामृततरङ्गिणीम् ।
"नन्दे" दशमतत्त्वपदे श्रीमत् पूर्णचन्द्रे ।
चिन्मयचिद्विलासं पंचपीठान्तरस्थः ।
अभयवरकराब्जो योग (...) कुलकमलविलासी पातु मां देवदेवः ।

End. चिदानन्दः करयोगीरो निर्विकारः सदाशुची । (... ...)
श्रीकुलानन्दनाथेन श्रीनाथपदसेविना ।
ज्ञानीदेऽयंसमंदीय तत्त्वामृततरङ्गिणी ।

Colophon. इति तत्त्वामृततरङ्गिण्यामात्मविवेकोनाम सप्तमस्तरङ्गः ।
शून्यषट्शतचन्द्रे च गते शाकेऽसिते बुधे ।
वैशाखे लिखिता ग्रन्थे तत्त्वामृततरङ्गिणी ।

विषयः । प्रथमतरङ्गे गुरुशिष्यलक्षणम् . द्वितीयतरङ्गे शिष्यसम्बोधनम् . तृतीयतरङ्गे जीवशिवसम्वादः . चतुर्थतरङ्गे महामायाविवेचनम् . पञ्चमतरङ्गे प्रकृतिपुरुषविवेचनम् । षष्ठतरङ्गे अभेदकथनम् . सप्तमतरङ्गे आत्मविवेकः .

No. 105. तत्त्वार्थरत्नाकरः By प्रभाचन्द्र । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 94. Lines, 22 on a page. Extent, 2,266 slokas. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1697. Place of deposit, Benares City, Diṅmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Incorrect.

Beginning. अथ प्रथमतः १० संज्ञाविचित्रपत्राणि न सन्ति.
सत्यनामा ग्रभवतु . जिनप्रतिमाचैत्या (.) . जिन प्रसाद मद्यांकादि

(...) नान्तरौ . तत्र संजनवार्त्तां जानाति , यतत् को विशेषः (... ... ...) मिथ्यात्ववैरौगुणस्थानचतुष्टये . चतुर्थकं कतिपया, इत्यादुपचन्दचारी, चतुर्थगतवत् भाव॰कौशवत् . कुशाल द्वारसंग्राम एवा (.) हि कुशाल जानाति . ज्ञानकुशाल एवं विशेषः . इति भावार्थः .

End. एवं विचार्य्य मोक्षपदार्थभावनाज्ञातव्या इति भावार्थः . इति तत्त्वार्था· धिगमे मोक्षाख्ये दशमोऽध्यायः .

Colophon. इति तत्त्वार्थरत्नाकरग्रन्थे सर्व्वार्थसिद्धौ मुनिश्रीधर्मचन्द्रशिष्यप्रभाव-चन्द्रविरचिते (... ...) श्रोतव्यनिमित्ते मोक्षपदार्थकथनं नाम दशमोऽध्यायः . इति सर्व्वार्थसिद्धस्य टीका समाप्ता . संवत् १९९० । कार्त्तिक वदि .

विषयः । सर्व्वार्थसिद्धव्याख्या ।

No. 106. तलवकारोपनिषत्पदभाष्यटिप्पनम् । Substance, country-made paper, 15 x 4 inches. Folia, 6. Lines, 18 on a page. Extent, 216 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Gaṇeśa-maballā, Benares City, Rāj Guru's Muṭha. Appearance, old. Prose. Correct. .

Beginning. ॐ नमः परमात्मने .

यच्छ्रोत्रादेरविज्ञातं चक्षुर्वागाद्यगोचरं ।
ज्ञातोऽप्यज्ञं परंब्रह्म नित्यमुक्तं भवामितत् ॥

केनेषितमित्यादिकां तलवकारशाखोपनिषदं व्याचिख्यासुर्भगवान् भाष्यकारोऽयं प्रत्यगोचरस्यात्मनःसंसारित्वादसंसारिब्रह्मभावस्य उपनिषत्प्रतिपाद्यत्वासम्भवात् निर्विषयत्वाद्व्याख्येयत्वाभावाच्छास्त्रारम्भाविषयः संसारित्वप्रापकप्रमाणविषयत्वात् ब्रह्मताप्रतिपादने विरोधासम्भवात् सविषयत्वात् व्याख्येयत्वं प्रतिजानीते केनेषितमित्यादिना ॥

End. यो वै सर्व्वेश्वरो विष्णुः सर्व्वात्मा सर्व्वदर्शनः ।
ग्रहः बोधाम्बुधिः साक्षात्सोऽयं नित्योभयः प्रभुः ॥

एवं तलवकारस्य भाष्ये शङ्करनिर्मिते ।

पदभाष्याभिधानेऽस्मिन् विरचामि सुटिप्पणम् . ॥

Colophon. इति तलवकारोपनिषत्पदभाष्यटिप्पणं सम्पूर्णम् .

विषयः । तलवकारोपनिषत्शङ्करभाष्यव्याख्या .

No. 107. ताजिकपद्धतिटीका, By केशवाचार्य्य । Substance, country-made paper, 14 × 8 inches. Folia, 7. Lines, 9 on a page. Extent, 250 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetá, Grām Khunverā, Babu Vaikuṇṭha Náth Cakravarti. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ श्रीसूर्याय नमः ।

यत्ताजिकोक्तं फलं वाचनोक्तं

क्रमाद्योक्तमन्यैर्यतो दुर्गमेतत् ।

क्रमाद्वच्मि तत्पद्धतिं प्रस्फुटोक्त्या

गणेशं नमस्कृत्य बालावबोधं ॥

ज्ञात्वा जन्म घटोदयात् प्रतिसमं जन्मार्कतुल्यो रवि

र्यत्र × × युतं भवेद्गतसमाः मेषादिदिग्घ्नाः हृताः ।

खाभ्रैर्भेनिवासवादिसहितास्तुङ्गानवैवादिभेः

स्वादिः वासवधे स्फुटोऽब्जनिको मासः क्वचि × × युक् ॥

अस्यार्थः । स्फुटमासानुसारेण यथान् उदयात् द्वादशभावान् स्फुटीकृत्य वर्षलग्नं कार्य्यं । इत्यादि ।

End. अथ लग्नपतिर्वर्षनवांशपतिलग्नयोर्मित्रत्वे यथा × दृष्टिः यथा चन्द्रदृष्टो उच्चस्थो वा तदा लग्नोः शुभप्रदो तयोर्वैरत्वे यथा नीचस्थौ तौ अपमित्रौ तदा न शुभौ एवं अन्यत्रेषु भावेषु तदधिपतिलग्नवांशपतिश्च विचार्य्यः । पूर्व्ववत्तयोरपि मित्रत्वे शुभं वैरा × यद्व × मिति मिश्रे मिश्रफलं ज्ञेयं ॥

Colophon. इति श्रीकेशवाचार्य्यरचितताजिकपद्धतिटीका समाप्ता ।

विषयः । ताजिकपद्धतेर्व्याख्यानं ।

No. 108. तिथिनिर्णयः । By भट्टोजिदीक्षित । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 33. Lines, 13 on a page. Extent, 900 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1878. Place of deposit, District Chāprā Sisoyā, Paṇḍit Rāmanāth Misra. Appearance, tolerable. Prose and verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।
चैत्रशुक्लप्रतिपदि वत्सरारम्भः ।
तत्रौदयिकी तिथिर्ग्राह्या ।
चैत्रे मासि जगत् ब्रह्मा ससर्ज प्रथमेऽहनि ।
शुक्लपक्षे समग्रं तु तदा सूर्योदये सतीति ॥
हेमाद्रौ ब्रह्मोक्तेः । इत्यादि ।

End. चतुर्भुजाभ यवसौ भूत्वा त्वं चोलिकाशिशौ ।
अतस्त्वां पूजयिष्यामि भूते भूतिप्रदा भवेत (?) इति दिक् ।
इति चोलिका निर्णयः ॥

Colophon. इति पदवाक्यप्रमाणज्ञ-श्रीलक्ष्मीधरसूरेः सूनुना भट्टोजिदीक्षितेन विरचिततिथिनिर्णयः समाप्तः ॥ संवत्—१८७८ ॥

विषयः । प्रतिपदादिसकलतिथिव्यवस्थाकथनं ॥ चोलिकानिरूपणञ्च ॥

No. 109. तिथिनिर्णयः । वैद्यनाथ । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 22. Lines, 11 on a page. Extent, 500 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1821. Place of deposit, District Chāprā, P.O. Gopālganj, Harapurā Paṇḍit Jagadeo. Appearance, tolerable. Prose and verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।
विश्वानेश्वरयोगिना भगवतानन्तेन भट्टेन च ।
श्रीमद्भोजमहीभुजे तिथिगतो यो निर्णयोऽभीहितः (?) ॥
सोऽयं सम्प्रति वैद्यनाथविदुषा संक्षेपतः कथ्यते ।
ज्योतिर्वेदविदामनिन्दितधियामानन्दसम्भूतये ॥
तत्रैकभक्तानां अङ्गभूतासु प्रतिपदादितिथिषु साधारणो निर्णयः ॥

End. प्राक्पक्ष एव कथितोऽनु वशिष्ठमुख्यैः ।
जीवत्सु पक्षेऽपि पुनः शिष्टविपश्चः ।

Colophon. इति ग्रहणादितिनिरूपणं। अनेकवाक्यविरोधानेकवाक्यसम्मति-
पादनादितिथिनिर्णयोद्देशकनामाष्टमः परिच्छेदः, निरूपणं समाप्तं॥
संवत—१८२१।

विषयः। ...तपदादितिथिकृत्यनिर्णयग्रहणादिकथनं॥

No. 110. तिथिविवेचनम्। By रमापतिसिद्धान्त। Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 72. Lines, 6 on a page. Extent, 1800 ślokas. Character, Bengali. Date, Śaka 1332. Place of deposit, Cakradhá *viá* Nārāyanganja. Paṇḍit Kālī Candra Vidyābhūṣaṇ. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय।

प्रायशः सङ्कल्पानामेव कर्म्मणामारम्भकत्वात् आदौ स एव निरूप्यते। कायवाङ्मनोभिरर्चितं कर्म्म फलाय समर्थमिति श्रुत्या वयाचां मङ्गल-मुक्तं। तत्र केन रूपेण कस्यात्मनित्यत आह मनसा संकल्पयति वाचा अभिलपति कर्म्मणा चोपपादयतीति। इत्यादि।

End. अथ सुवर्णदानं। भविष्ये।

तथा तस्यां तृतीयायां यद्ददेषि ब्राह्मणाय वै ?।
माषयोड़शमात्रं वा सुवर्णं यः प्रयच्छति॥
सदैमरत्नखचिते विमाने सर्व्वगे शुभ।
सर्व्वपापविनिर्मुक्तः सर्व्वभूषणभूषितः॥
ततो रुद्रस्य सायुज्यं प्राप्नोति च न संशयः॥

... ...

तथाच शाख्ये।
सर्व्वदानानि नियमा व्रतानि च तपांसि च।
यत्रो दानं तथा जप्यं शास्त्रं सुरपूजनं।
गङ्गाया × × कृतं सर्व्वं कोटिकोटिगुणं भवेत्॥

Colophon. इति श्रीरमापतिसिद्धान्तविरचितं तिथिविवेचनं समाप्तं॥
पक्षचिकाक्षेन्दुमिते च शाके
कृष्ण भवानीचरणार्पितम्।

नभश्चसा × × × × × × ।

× × × यमाद् रघुनाथकर्ता ॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

विषयः । संकल्पनिरूपणं । मलमासविवेचनं । मासपक्षतिथिनियमनं । नक्षत्रविवेचनं । विकल्पविचारः । युग्मादिविवेचनं । अधतिथिव्यवस्था । प्रतिपदादितिथिकृत्यनिरूपणं । श्रीकृष्णाष्टमी, अशोकाष्टमी, श्रीरामनवमीनिरूपणं । दुर्गोत्सवकृत्यनिरूपणं । देवीमाहात्म्य-पाठफलकथनं । चातुर्मास्यव्रतादिविवेचनं । मलकृत्यनिरूपणं ।, दानव्यवस्था, तत्र भूमिदान-विधिफलादिकथनं । सुवर्णदानविधिफलादिकथनञ्च ।

No. 111. तिमिरचन्द्रिका । By रामरत्न । Substance, country-made paper, 20 x 5 inches. Folia, 56. Lines, 7 on a page. Extent, 1400 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Śivapur *via* Tangail, Paṇḍit Bhavāninath Bhaṭṭācāryya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. गुरवे नमः

विद्यावासरशर्वरी समकरा चैतन्यचन्द्रोदया
नानाचारविचारविश्वविमलज्ञानैकगम्याकृतिः ।
कापिध्यानसुतानन्दपदचिन्ता पाप × × × × ।
× × × × विधायिनी हृदि मया संध्यायते पूर्णिमा ॥
कलौ स्वल्पायुषः सर्व्वे साधकाः स्वल्पबुद्धयः ।
विधास्ये साधनं तेषां येन सूक्ष्मं भवेत् × × ॥
नानागमसमुद्रेभ्यो नानानिगमसागरात् ।
विविच्य पद्यरत्नानि निबध्नन्ते समासतः ॥
श्रीरामरत्नरचितां कृत्याकृत्यतमोनुदां ।
× × × × पश्यन्तु गुरवः प्राचीनपद्यनिर्म्मितां ॥
विविधविबुधजनवक्त्रविषमनानुसारेण जडबुद्धीनां
नानाविधसंशयतिमिरौघो ज्ञानलघुदूरीकरणाय
तिमिरचन्द्रिका नाम संग्रहो दीप्यतु । इत्यादि ।

End. यदि नो स्मर्य्यते नूनं तदा नैव शुभं भवेत् ।
एवं ज्ञात्वा नरेशानि प्रातिस्वस्त्ययनमाचरेत् ॥
इति शिवार्च्चिः ।

Colophon. इति तिथिरत्नचन्द्रिकायां सप्तमोल्लासः ॥ (अतः परं खण्डितं)

विषयः । दुर्गोत्सवादिनिर्णयः । प्रातःकृत्यनिर्णयः । स्नानाचमनादिनिर्णयः । सन्ध्यादि-विधिनिर्णयः । स्नानशोधनादिपूर्वकपूजानिर्णयः । उपचारादिनिर्णयः । नित्यपूजा-विधानादिनिर्णयः । यज्ञादिनिर्णयः । मालादिनिर्णयः । नित्यजपादिनिर्णयः । कुम्भादि-निर्णयः । शयनविधाननिर्णयः ।

No. 112. तुलापुरुषपद्धतिः By मानसिंह । Substance, country-made paper, 14 × 4 inches. Folia, 19. Lines, 7 on a page. Extent, 400 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Cakradhā *via* Nārāyanganja, Paṇḍit Kailās Candra Bhaṭṭācāryya. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।

प्रणम्य गोविन्दपदारविन्दं नत्वा गुरूंश्चैव तथा द्विजेन्द्रान् ।
धर्म्मार्थकामादिचतुष्टयार्थं प्रकुर्वते सत्कृविदुषां मतेन ॥
विचार्य्य धर्म्मशास्त्राणि दानसागरसंस्थिताः ।
क्रियते मानसिंहेन तुलापुरुषपद्धतिः ॥
तथाच शिवपुराणे अयने द्वे युगाद्यायां तथा च विषुवद्द्वये ।
चन्द्रसूर्य्योपरागे च वैशाख्यां कार्त्तिकेषु च ॥
कर्णुखोपचयोपेते तथा मन्वन्तरासु च ।
चतुर्दश्यष्टमीष्वेव पौषमास्यां विशेषतः ॥ (?)

— — — — —

धर्म्मोऽथ्वसबस्य देवताभवसन्निधौ ।
महादानानि देयानि नाप कार्य्यां विचारणा ॥ इत्यादि

End. मध्ये विष्णुगोविन्दप्रतिमाचयं स्वकल्याणां स्थापयेत् । शिव × × देव-द्वयमन्यमध्यायां स्थापयेत् । शिरोदेशे नागकुम्भं शिलापत्रकाभार्थं पञ्च-रत्नान्वितं कलशमाच्छादितं स्थापयेत् । ततो गुरुः सर्व्वमाविनाधारणं-नित्राक्षतं जपेत् —

Colophon. (अतः परं खण्डितं)

विषयः । तुलापुरुषदानविषयकविधिनियमादिकथनं ॥

No. 113. तृचकल्पपद्धतिः By वैद्यनाथ। Substance, country-made paper,1 5 × 5 inches. Folia, 11. Lines, 17 on a page. Extent, 275 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, BenaresCity, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

देशकालौ संकीर्त्य ममामुकरोगस्य सद्यः नाशद्वारा चिरारोग्यप्राप्तये तृचकल्पोक्तप्रकारेण तृचस्य न्यासपूर्वकं सप्तसंख्यं पीठपूजनं प्रधानमूर्त्तिपूजां —इत्यादि ।

End. आरोग्यसिद्धैर्विविधौषधीनां सूर्यार्घदानस्य शुभप्रयोगः ।

देवाकरिर्लुं समतानुरूपं श्रीवैद्यनाथो रचयाञ्चकार ॥

Colophon. इति श्रीयोगकोशस्थतृचकल्पपद्धतिः.

विषयः । वेदोक्तभगवद्भास्करार्घप्रदानादिविधानम् .

No. 114. तैत्तिरीयकभाष्यटीका By प्रकटार्थकार. Substance, country-made paper, 15 × 4 inches. Folia, 23. Lines, 22 on a page. Extent, 621 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Gaṇesamahallā, Benares City, Rāja Guru's Maṭha. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Beginning. ॐ श्रीगुरवे नमः ।

यत् प्रकाशसुखाभिन्नं यन्मायेव प्रकाशितं ।

विततं भाष्यते यद्व तत् स्या × × दृश्यनिर्भयम् ।

यजुर्वेदशाखाभेदं तैत्तिरीयकोपनिषदं व्याचिख्यासुर्भगवान् भाष्यकारस्तत्-प्रतिपाद्यं ब्रह्मजगज्जन्मादिकारणत्वेन तटस्थलक्षणेन मन्दमतीन् प्रति सामान्येनोपलक्षितं सत्यज्ञानादिना च स्वरूपलक्षणेन विशेषतो विनिश्चितं नमस्कारच्छलेन संक्षेपतो दर्शयति, यस्मात्ज्जातमिति ।

End. तैत्तिरीयकभाष्यस्य शङ्करस्य प्रकटीयसः ।

स्फुटार्थे × × कामेभ्यो निरमायि सुविष्पनम् ।

Colophon. इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीप्रकटार्थकारविरचिता भ्रुगुवल्लीभाष्य-टीका समाप्ता . समाप्तेयं तैत्तिरीयकभाष्यटीका .

विषयः । तैत्तिरीयकोपनिषद्व्याख्या .

No. 115. तोताद्रिमठस्थगुरुपरम्परा । Substance, country-made paper, 9 × 4 inches. Folia, 5. Lines, 7 on a page. Extent, 80 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Śaṅkara Maṭha, Paṇḍit Madhusūdan Tīrthasvámi. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीमते रामानुजाय नमः । अस्मद्गुरुभ्यो नमः । अस्मत् परमगुरुभ्यो नमः । अस्मत् सर्व्वगुरुभ्यो नमः । श्रीमते रामानुजाय नमः । श्रीपराङ्कुशदासाय नमः । श्रीमद्यामुनमुनये नमः । श्रीराममिश्राय नमः । श्रीपुण्डरीकाक्षाय नमः । श्रीमन्नाथमुनये नमः । श्रीमते शठकोपाय नमः । श्रीमते विष्वक्सेनाय नमः । श्रियै नमः । श्रीधराय नमः ।

अस्मद्देशिकमस्मदीयपरमाचार्य्यानशेषान् गुरून्
श्रीमल्लक्ष्मणयोगिपुङ्गवमहापूर्णौ (?) मुनिं यामुनं ।
रामं पद्मविलोचनं मुनिवरं नाथं शठद्वेषिणं
सेनेशं श्रियमिन्दिरासहचरं नारायणं संश्रये ॥
श्रीमन्नाभरणं तेजः श्रीरङ्गमयमाश्रये ।
चिन्तामणिमिवोद्भान्तमुत्सङ्गेऽनन्तभोगिनः ॥ इत्यादि ।

End. शठरिपुयतिराट् श्रीरम्यजामातृयोगि—
प्रवरमननभूम्नद्योगिसञ्जातभक्तिं ।
प्रमदमगुणपूर्णं नौमि रामानुजाख्यं
परिचितनिगमान्तद्वन्द्वमार्गं यतीन्द्रं ॥

विषयः । रामानुजादिश्रीधरान्तगुरूणां प्रत्येकं कतिपयश्लोकैः स्तवनं ।

No. 116. त्रिकाण्डमण्डनभाष्यम् । Substance, country-made paper, 16 × 7 inches. Folia, 75. Lines, 22 on a page. Extent, 1,650 slokas. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1923. Place of deposit, Benares City, Vāmanācāryya. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. भुजङ्गा भुजगा यस्य वामना वामलोचना ।
सर्व्वदः सर्व्वदा दिश्यात् सशिवः स शिवः स्वयं ॥ १ ॥
उर्द्धमेतिर्य्यगति सिध्यति धर्म्मसेतु ।
तच प्रमाय वचनैः सनकेतरैश्चेत् ।

येषां प्रकाशनदशा च गुरोः प्रकाशात् ।
तच्चात्मनेनमथनाद्रतो नमामि ॥

End. यं खल्वाने प्रायश्चित्तनिर्णयाधिकारे. बहुविकारो विस्तारो यत्र एवं भूतं प्रायश्चित्तान्तरं कान्दनादिषु वक्ष्ये वदिष्यामि इतीत्यादि पूर्वेणान्वयः ॥

Colophon. इति त्रिकाण्डमण्डनविवरणे पुनराधेयनिमित्तनिर्णयो नाम तृतीयकाण्डं ॥

विषयः । त्रिकाण्डमण्डनस्य पुनराधेयनिर्णयपर्यन्तव्याख्या .

No. 117. त्रिपुरी । Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 1. Lines, 16. Extent, 30 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Puri, Śaṅkara Maṭha. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः परमात्मने ।

शब्दस्पर्शरूपरसगन्धाद्यो विषयाः पञ्चपृथिव्यादयश्च परमात्मनः समुत्पन्नाः पृथिव्यापस्तेजोवायुराकाशमिन्द्रियाणि अहङ्कारो बुद्धिर्मनश्चान्तःकरणं । तत्र पृथिवी धारणे । आपः पिण्डीकरणे क्लेदने च । तेजः पचने प्रकाशने च । वायुर्व्यूहने । आकाशमवकाशप्रदाने । इत्यादि ।

End. जाग्रत्स्वप्नसुषुप्त्येकत्र वा जागरिते वैश्वानरः स्वप्ने तैजसः ? सुषुप्ते प्राज्ञः । स एव निर्विशेषस्तुरीयः स परमात्मा सोऽहमिति ॥

Colophon. इति त्रिपुरी समाप्ता ।

विषयः । संक्षेपेण वेदान्तवेद्यपञ्चभूतेन्द्रियजीवब्रह्मादीनां प्रकाशनं ।

No. 118. त्रिपुरीटीका । By आनन्दगिरि । Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 3. Lines, 16 on a page. Extent, 100 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Puri, Śaṅkara Maṭha. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

अध्यात्मादिप्रभेदेन यद्विद्या विभज्यते ।
तद्रूपं ब्रह्म सत्यमानन्दमात्ममव्ययं ॥

मुमुक्षूणां जीवब्रह्मैक्यज्ञानमेवमोक्षसाधनमिति न्यायेन तत्प्राप्त्यै त्रिपुटीतिप्रकरणमारभमाणः सुखप्रतिपत्त्यर्थमध्यारोपापवादन्यायेन तत्त्वमुपदिदिक्षुरध्यारोपप्रक्रियया प्रथमं सृष्टिमाचष्टे पृथ्वेति । इत्यादि ।

End. संप्रति अत्र × ×, निवर्त्य परिशोधितं तत्पदार्थमनूद्य तत्र तत्र प्रत्यगात्ममात्रत्वं कथयति सोऽहमिति । इति प्रबन्धेन प्रकरणं परिसमापयन् यथोक्तवाक्यार्थपरिज्ञानादज्ञान × × × × निवृत्त्या पूर्णपरमानन्दाविर्भावेन कृतकृत्यो भवतीत्येतदनवद्यो भवतीति ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीरामानन्दपूज्यपादशिष्यभगवदानन्दगिरिविरचितं त्रिपुटीविवरणं समाप्तं । श्रीगणेशाय नमः । श्रीकृष्णार्पणमस्तु ।

विषयः । संक्षेपेण पञ्चभूतजीवमध्यादिज्ञापकस्य त्रिपुटीतिनामकस्य प्रकरणस्य व्याख्यानं ।

No. 119. त्रिवर्णाचारः By जिनसेन । Substance, country-made paper, 14×6 inches. Folia, 265. Lines, 12 on a page. Extent, 6,625 ślokas. Character, Nāgara. Date Saṃvat 1844. Place of deposit, Benares City, Diṅmaṇḍalācārya Mahārāja Balacandra Sūri. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. ॐ नमः सिद्धेभ्यः ।

तज्जयति परं ज्योतिः समं समस्तैरनन्तपर्यायैः ।
दर्पणतल इव सकला प्रतिफलति पदार्थमालिका यत्र ॥
परमागमस्य जीवं निषिद्धजात्यन्धसिन्धुरविधानं ।
सकलनयविलसितानां विरोधमथनं नमाम्यनेकान्तम् ॥

End. धर्मार्थकामाय कृतं सुशास्त्रं श्रीजिनसेनेन त्रिवर्णभाषि ।
ये च त्रिवर्णेषु सदा रता वै कुर्वन्तु ते ज्ञानं मनोज्ञभावे ॥

Colophon. इत्यार्षे श्रीमद्भगवत्सारविन्दात् विनिर्गते श्रीगौतमर्षिपादपद्माराधकेन श्रीजिनसेनाचार्येण विरचिते त्रिवर्णाचारे उपासकाध्ययनसारोद्धारे सूतकशुद्धिकथनीयं नाम अष्टादश पर्व इति त्रिवर्णाचारः समाप्तः. संवत् १८४४. वैशाखशुक्लाष्टम्यां चन्द्रवासरे. लिखितं काशीमध्ये रामप्रसादब्राह्मण । ?

(

विषयः। प्रथमपर्वणि पूजकलक्षणम्, द्विजातिनिर्णयप्रकरणम्, ऋषभदेवस्य पञ्चकल्याणकवर्णनम्, द्विजोत्पत्तिः भरतराजस्वप्नोक्तश्रमणफलवर्णनञ्च. द्वितीयपर्वणि सामरिकादिकथनम्. तृतीयपर्वणि शौचाचारकथनम्. चतुर्थपर्वणि स्नानवस्त्राचमनसन्ध्यार्घनित्यतर्पणनित्यनैमित्तिकश्राद्धादिकं कथितञ्च. पञ्चमपर्वणि गृहस्थधर्मः, देवपूजानिरूपणञ्च. षष्ठपर्वणि जिनतर्पणम्, जिनस्तुतिकथनञ्च. सप्तमपर्वणि मन्त्रोपदेशकथनम्. अष्टमपर्वणि लोकसंस्थानमध्यलोकस्थवर्णनञ्च. नवमपर्वणि जिनचैत्यालयागमनादिभोजनान्तक्रियाप्रतिपादनम्. दशमपर्वणि स्वव्यापारकथनम्. एकादशपर्वणि शयनविधिः, रात्रिकृत्यं, गर्भोत्पादनं,-शरीरवर्णनञ्च. द्वादशपर्वणि गर्भाधानादिपञ्चदशक्रियास्वरूपवर्णनम्. त्रयोदशपर्वणि मोञ्जीबन्धनादिज्ञातवर्णनम्. चतुर्दशपर्वणि ब्रह्मस्वरूपवर्णनम्. पञ्चदशपर्वणि विवाहविधिवर्णनम्. षोडशपर्वणि वर्णलाभादिपञ्चक्रियावर्णनम्. सप्तदशपर्वणि अशौचप्रकरणवर्णनम्. अष्टादशपर्वणि सूतकशुद्धिकथनम्.

No. 120. "दयानन्दपराभवः." Substance, country-made paper, 8 × 3 inches. Folia, 6. Lines, 7 on a page. Extent, 84 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibihāṭi, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. श्रीमद् वयमौवाय नमः।

श्रीमद्वैदिकसंवेद्यरघुराजेन्द्रविक्रमात्।
योऽप्राप्नोद्रघुराजत्वं बान्धवेशः स इन्द्रवात्।
श्रीकाशीनगराधीशकाशीराजसमाश्रया।
दयानन्दो निरानन्दो वामनेन प्रकाश्यते॥

End. तत एवं पराभूतं दृष्ट्वा श्रीमदीश्वरीप्रसादनारायणाभिधं महाराजं सर्वे जनाः जयशब्दैः समं तोषयन्ति॥

Colophon. इति दयानन्दनिराकृतिप्रपञ्चसारः सुधीभिर्विभावनीय इति शम्.

विषयः। वामनाचार्य्यकर्तृकदयानन्दपराजयः.

No. 121. दानदीपावलिः। By योगीश्वर। Substance, palm leaf, 13 × 1 inches. Folia, 128. Lines, 6 on a page. Extent, 2300 slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, Śāsana Dāmodarpur, Puri, Paṇdit Sadāśiva Kāvyakaṇṭha. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Beginning. श्री गणेशाय नमः ।

जय सर्व्वसुराराध्य जय संसारमोचन ।
जय विघ्नतमश्चन्द्र जय सिद्धिप्रदायक ॥
लम्बोदरमवलम्बे जयमविलम्बे ददानमपवर्गं ।
यन्मौलिचन्द्रलेखा सिन्दूरितानमङ्कुरया जयति ॥
यवन्द्रान्वयसिन्धु × × × × नित्यं
स कंसमथनमपरौ मण्डयन् × × × ।
श्रीलक्ष्मीधरमीश्वरप्रविलसद्वंश्यो महाभूनिभान्
योऽयं कृत्यस्वभावप्रभवनयवरप्रीतिमिद्धाश्चभक्तिः ।
श्रीमद्भिःमद्दभानुः क्षितिपपदयुगयोऽर्थं
... ... (?)
(श्रीनत्वार्थादि तनुपवयपरिचया भारताद्युक्तकीर्णौ) (?)
नित्यानुष्ठानतैक्षा सुचरितविनया सत्यवैश्वानराधिः ।
श्रद्धाभाजां बुधानां विरचयतु चतुर्वर्गमार्गप्रकाशं
× × × × ॥

देवल-याज्ञवल्क्यौ मनुर्लिखितगौतमवृद्धवसिष्ठवसिष्ठा' विष्णुबृहस्पति-
पराशरांगिरसयोगियाज्ञवल्क्यशातातपमरीचिवदिष्टाः (?) सम्वर्त्तापस्तम्बौ
लघुहारीतः सहारीतः दानव्यासो व्यासः सलघुकात्यायनः बौधायन-
व्याघ्रपश्चिकप्रचेतयवाज्ञिखिलानि (निरूप्य (?) निपुणं सृतयः षट्त्रिंशन्मतं
यावत्)। ... ... महाभारतमन्वादितोक्तानि (?) ज्योतिषनानागम-
मतैर्यार्थैः प्रमाणकैरनुकृतानि । अथ दानपरिभाषा । इत्यादि ।

End. सर्वप्राप्तिकामोऽहमित्युक्त्वा पुत्रपौत्रयोग्यां प्रियदत्तां भूमिं ददानि तस्या-
दिलौकाराम्नं पूर्व्ववत् ।

Colophon. इति श्रीदानदीपावल्यां भूमिदानविधिर्नामचतुर्विंशतितमोऽध्यायः ।

(अतः परं खण्डितं)

विषयः । इति श्रीमन्महाराजाधिराजगजपतिनिःशङ्कभानोर्लक्षितपदकमलधूलिकला-
पालङ्कृतपाश्वयोगीश्वरविरचितायां दानदीपावल्यां पुण्यदेशकीर्त्तनं नाम प्रथमोऽध्यायः । पात्रा-
पात्रनिरूपणं २ । ३ । तुलापुरुषदानं । ४ । हिरण्यगर्भमहादानविधानं । ५ । ब्रह्माण्डमहा-
दानविधानं । ६ । गोसहस्रमहादानविधानं । ८ । कामधेनुमहादानविधानं । ९ । हिर-

धान्यरत्नमहादानविधानं । १० । हेमहस्तिरथमहादानविधानं । ११ । पञ्चलाङ्गलकमहादान-विधानं । १२ । धरामहादानविधानं । १४ । कल्पलतामहादानविधानं । १५ । सप्तसागर-महादानविधानं । १६ । रत्नधेनुमहादानविधानं । १७ । महाभूतघटमहादानविधानं । १८ । धान्याचलादिदशाचलविधिः । १९ । २० । गोप्रदानगुडधेन्वादिधेनुदानविधिः । २१ । चन्द्र-दैवताकाशकुसुमगोदानविधिः । २२ । भूमिदानविधिः । २४ ।

No. 122. दानरत्नप्रदीपिका । By चन्द्रचूडः । Substance, country-made paper, 17 × 4 inches. Folia, 10. Lines, 7 on a page. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Pāruikurā, Chittagong, Paṇḍit Kālikānta Vācaspati. Appearance, tolerable. Prose and verse. Correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।

सर्गादौ चन्द्रसोपानदानसागरपद्धतिः ।
क्रियते चन्द्रचूडेन दानरत्नप्रदीपिका ॥

प्रागस्तमनोत्तरदिने गयादौ दाता प्रेतक्रियाधिकारी × × × × × × × तदनु कृतनित्यक्रियः गुरुकुलद्विजयोरनुज्ञां गृहीत्वा दानव्याख्यानमाचरेत् ॥ इत्यादि ।

End. नमो ऽयं सवत्सालङ्कारसोपकरणगजो विष्णुदेवताकः ।
अद्येत्यादि कृतैतत् सवत्सालङ्कारसोपकरणगजदानकर्माविघ्नमस्तु ।
अच्छिन्नत्वात् समाप्तिवाक्यं नास्ति ।

Colophon.

विषयः । तिलदानविधिकथनं । भूम्यासनादिदानविधिकथनं ॥ धेनुदानविधिकथनं ॥ दोलादानविधिकथनं । गजाश्वनौकादिदानविधिकथनं ॥

No. 123. दिव्यसिंहकारिका । Substance, palm leaf, 17 × 1½ inches. Folia, 75. Lines, 6 on a page. Extent 2700 slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, Dāmodarpur Śāsana, Zilla Puri, late Paṇḍit Gopināth Misra. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । अविघ्नमस्तु ।

वात्स्यायनसमुत्पन्नो दिव्यसिंहाभिधः सुधीः ।
एकतः स्मृतिवाक्यानि लोपयित्वा लिखाम्यहं ।

आचाराल्लभते ह्यायुराचारादीप्सिताः प्रजाः ।
आचाराद्धनमक्षय्यमाचारो हन्त्यलक्षणं ।
श्रुतिस्मृत्युदितं धर्ममनुतिष्ठन् हि मानवः ।
इह कीर्तिमवाप्नोति प्रेत्य चानुत्तमं सुखं ।
आचाराद् विच्युतो विप्रो न वेदफलमश्नुते ।
आचारेण तु संयुक्तः सम्पूर्णफलभाग् भवेत् ॥ इत्यादि ।

End. द्रव्यहीनः पिबेदापो गायत्र्या चाष्टभुक् द्विजः ।
भुक्त्वा च पार्वणश्राद्धे प्राणायामान् षडाचरेत् ॥
श्रीरामः । इति ।

Colophon.

विषयः । संक्षेपेण कृते कालदीपमालदीपाख्ये स्मृतिसंग्रहे यानि याज्ञवल्क्यादुक्तानि कर्तव्य-कर्मोपपादकानि वचनानि इह तु तेषामेव संक्षेपेण वर्णनं ।

No. 124. दुर्गोत्सवचन्द्रिका । By रामचन्द्र गजपति । Substance, palm leaf, 17 × 1½ inches. Folia, 77. Lines, 4 on a page. Extent, 1540 Ślokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, Dāmodarpur Śāsana, Zilla Puri, Paṇḍit Sadāśiva Kāvyakaṇṭha. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीश्रीदुर्गायै नमः ।
यन्नीहारं चिकुरच्छलेन तपनं सिन्दूरबिन्दूपधेः
पीयूषद्युतिबिम्बमाननमिषाद् ज्योत्स्नां स्मितच्छद्मना ।
प्रालेन्दुं कुचकैतवाद्दिशिकुलं व्याजाद् वचश्रीवरी-
रर्घाशाय मिथ्या विश्वनिधये मूलप्रकृत्यै नमः ॥
सकलागमसारतत्त्ववेत्ता च कलानामिव सर्वतोऽर्थदः ।
तनुते भुवि रामचन्द्रदेवश्चरणाश्रीवरभक्तिमञ्जिकायाः ॥
यश्चोदेति यशोविधुक्षितमलाभानन्दमापाद्यं-
धाराभिः परिपश्चिपाञ्चरमनोमध्येऽमनापाप्तुभिः ।
का चिन्ता भवनाम्बुधौ मग्यतामन्यामरे स्वामिनः
श्रीदाम्भोधिरत्नस्वरूपरीवेषाय मेखाय ते ॥ (?)

कर्णः कर्णपथं न याति न च वै वैरोचनी रोचते
मोघाः कामदुघा बभूवुरनघा नीचोद्यमोचिः स्वयं ।
कल्पः कल्पतरवः परेषुगणना का नाम कामस्पृशां
यस्मिन् दानविधानमानवसुधाधामनवे जायति ॥
वृद्धान्यमनुयुञ्जाने जनोयमनुमंसते ।
अयं मूकायते नूनं वदान्यमिति पृच्छति ॥
श्वेतद्वीपं शिशिरशिखरौ लम्बते पद्मयुग्मं
मध्ये पादौ वहति कनककाधरवसुशोभां ।
ताराहारापतिरपि तनूर्धूतपद्मानुकारी
यस्याः स्वैरं स्फुरति भुवने यस्य सा कीर्त्तिवंशी ॥
भीतेव प्रथमं विरोधिवसुधा यद्वाजिराजीखुर
क्षोभोद्भूतरजश्छलेन रिपुभिः सार्कं द्युलोकं गता ।
श्रुत्वा तव धरानुपालनयशःसर्वारमारीगणै-
र्गीतं निर्भयतामुपागतवती भूयः परावर्त्तते ॥
स निशम्य सम्यगखिलागमोदितं विबुधैर्विचिन्त्य बहुधानुमोदितः ।
शरदुत्सवे गिरिभुवः समर्चनचन्द्रिकां दिशति सम्मतां सतां ॥
मन्त्राः सन्ति क्षितिधरभुवो लक्षशो दक्षिणेऽपि (?)
प्रायो मार्गे अपकृतविधौ ये फलं साधयन्ति ।
चतुर्विंशत्यक्षरमनुरयं किन्तु सच्चिन्तितानां
नानार्थानां क्षमा इति ततः कीर्त्यते तत् प्रयोगः ॥
एषा विद्या सर्व्वभावानवद्या पद्या मुक्तेः सेविता मुक्तिकामैः ।
यद्दु वा दत्ते कामनां मन्त्रमुख्यः सद्योदत्ते तं तमेवास्य कामं ॥
ईशानसंहितादौ यदीरितं कालिकापुराणादौ ।
यद्बोधि यद्यामले सम्मोहनसम्मुखोक्तेषु ॥
यदलम्भि तन्त्रसारसारस्वततन्त्रमन्त्रवरवाक्यैः ।
अन्यासु संहितासु च तन्त्रेष्वथवा पुराणेषु ॥
तत्तत् विषये निबन्धे यदिदं विषये विलोकितं किमपि ।
दुर्गायाः शरदुत्सवविषये तत्तत् निबध्नीमः ॥   इत्यादि ।

End.

यन्नार्थीं मुदितां विचिन्त्य हृदये सचिन्तवेदीचितं ।
श्रोतर्षीमिव तां विमेचविभवैरानीय सम्मानयन्
न्यासारे विनिवेश्य देहितिविधिभूर्यस्य नाम्नामिधिः ।
यावद् व्योमभूयं हसति मधुकराः कार्मुकं मन्मथारे-
र्यावत् तद्वैरिकर्णे स भवतु भगवान् भूषणं पन्नगेशः ।
यावत् तुङ्गस्यमायो विचरति कमलायामुगूढ × × ×
तावच्छ्रीरामचन्द्रक्षितिपतिरचिता निर्मितिः श्रीविद्यानां ।

Colophon. इति श्रीरामचन्द्रनृपतिविरचिता दुर्गोत्सवचन्द्रिका सम्पूर्णा । श्रीदुर्गे नम चरणे ।

विषयः । श्रीदुर्गा-जपविधि-होमविधि-तर्पणविधि-चतुर्विधदेवभावनादुर्गासमर्चनविधि काङदेवीविधानादिविवेचनं ।

No. 125. देवीमाहात्म्यटीका (सबुद्धिणी) सुबोधिनीनाम्नी By माधवानन्द चक्रवर्त्ती । Substance, country-made paper, 18×4 inches. Folia, 37. Lines, 8 on a page. Extent, 750 slokas. Character, Bengali. Date, Saka 1712. Place of deposit, Elanga *viâ* Tangail, Babu Nilkamal Bhaṭṭācāryya, Zemindar. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमश्चण्डिकायै ।

प्राक्किल भगवद्बादरायणान्तेवासी जैमिनिर्महाभारतविषयेषु केष्वतीत-पदार्थेषु सन्दिहानो मार्कण्डेयं महर्षिमुपगम्य प्राचचीत × × अथ तेनोक्तं नायमस्माकं कथाक्षण इति सर्वार्थाभिज्ञान् विन्ध्यापकन्दरनिलयां-श्चतुरः पक्षिणः पृच्छेति अमुना उपदिष्टोऽसावपि तथैवाकार्षीत् । पुनर्जैमिनिप्रश्नानुरोधात् सर्व्वादिपुराणाख्यानावसरे तुरीयपुरा-णाख्याख्यायां मार्कण्डेयभागुरिसम्वादात्मकमितिहासमनुवर्णयन्तोऽष्टममन्वन्त-रमुपक्रममाणा धर्म्मपक्षिणः जपुर्मार्कण्डेय उवाचेति इत्यादि ।

End. एवमिति । एवं प्रकारेण सुरथः देवात् वरं लब्ध्वा सूर्य्याज्जन्म समासाद्य सावर्णिर्मनुर्भविता अधिपयंभः अधिपमेडः सावर्णिर्भवितामनुरिति पुनराहभिः समाप्तिं द्योतयति सम्प्रदायात् । तथा चाह्लादिति चतुर्भुजेन लिखितमिदमिति । चतुर्भुजाख्येन देवीमाहात्म्ये त्रयोदशाधिकानि

षड्शतानि भवन्ति । तथापि नन्दाचयः । १० । मनुतरः १८ । एकावहा । १४ । वक्रिपवी । १० । नन्द माता । ४९ । सुदशा । १९ । वाचवित्त । १४ । सार्द्धशताङ्काला । ११ । नन्दपचः । ५९ । सार्द्धसाचितः । १० । पचमर । ५५ । सार्द्धसाचयः । १८ । × × × १० । × धामयः पादमधाः क्रमेण । एवं १२ । सार्द्धचतुरा × × षड्शतानि । × × × × इति चण्डिमानं ।

एतं चयोविंशतिसंयुक्ता चतुष्टुभ्ता षड्कलिता इमत्य ।
तथापि यः समशतीप्रकारः स षड्शता- द्विकानियम्यतः स्यात् ॥

Colophon. इति श्रीमाधवानन्दचक्रवर्त्तिविरचितायां सुबोधिन्यां देवीमाहात्म्यव्याख्यानं समाप्तं । शकाब्दाः । १७११ ।

विषयः । देवीमाहात्म्यव्याख्यानं ।

No. 126. देवीमाहात्म्यटीका By छतिदास । Substance, country-made paper, 12 × 3 inches. Folia, 77. Lines, 18 on a page. Extent, 594 slokas. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1582. Place of deposit, Benares City, late Babu Hariscandra. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. (अस्य प्रथमतः कतिपयपत्राणि न सन्ति) ।

End. सुरथः क्षत्रियवंशः क्षत्रियश्रेष्ठः. क्षत्रिय इति वाद्गुणोरपरत्वं. सूर्यात् विवस्वतो जन्म समासाद्य प्राप्य सावर्णिर्मनुर्भविता भविष्यति.

Colophon. श्रीछतिदासविरचितायां सन्दर्भदीपिकायां भट्टारिकाटीकायां देवीमहात्म्यविवेचनं समाप्तम्. संवत् १५८२.

विषयः । देवीमाहात्म्य-व्याख्या .

No. 127. दैवज्ञमनोहरः By लक्ष्मीधर । Substance, country-made paper, 9 × 4 inches. Folia, 127. Lines, 10 on a page. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, District Chāprā, P.O. Gopālganj, Paṇḍit Jagadeo. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

... मेरुपक्षहो देवः । ... परमेश्वरः (वाहि वासुभेवा × × ×) क्षितिं मनसिजः सदा ।

तिथ्यादिकाला × × × लक्षणां
जगत् प्रवृत्यादिकहेतुभूतां ।
कालत्रयज्ञानकर्त्रीं च दुर्गां
+ + + + + + देवीं । इत्यादि ।

End. यत्नेन जायते सिद्धौ रजसोऽर्द्धयुक्तं लभेत् ।
ततो नास्ति च सर्व्वस्वं तेषां एव फलक्रमात् ।
तिथिः पञ्चगुणाकार्य्या दिनमतन्त्र विन्यसेत् । (?)
वह्निभिस्तु हरेत् भागं शेषं यात्रा विनिर्द्दिशेत् ।
+ + + + +
तत्पुत्रस्तु मंजुभट्टाख्यो देवाद्रौ सर्व्वशास्त्रवित् ॥
तत्सूनुर्वामनोविद्वान् प्रतिष्ठाने द्विजाग्रणीः ।
तस्यात्मजः पाठकदण्डपाणिः काशीरतो वेदविदां वरिष्ठः ।
तदात्मजः पुष्पपुरीनिवासी स्वकर्म्मनिष्ठो धरणीशमान्यौ ।
धार्म्मिको नामनीकः समस्तशास्त्रार्थवित् उपकारपरायणः
तदात्मजः केशवनामा नाम्ना भक्तिज्ञानपरकः स रुद्रः ।
बभूवतः तस्य च सत्पुत्र्यां ? यो लक्ष्मीधरसनुजोऽभिजातः ।
लक्ष्मीधरप्रौढ़क्रियावशात् (च कालज्ञ) तात्मनियज्ञोधरण्यां । ?
ग्रन्थं चक्रे हि रुचिरं स दैवज्ञमनोहरं ।
बालव्युत्पत्तये तेन प्रीयतान्च परेश्वरः ॥ *॥

Colophon. इति श्रीदैवज्ञमनोहरे संहितासारे केशवभट्टसुतलक्ष्मीधरेण कृतं फलग्रन्थः सम्पूर्णः । शुभमस्तु ।

विषयः । ऋतुफलादिकथनं । पुंसवनसीमन्तोन्नयनादिकथनं । विवाहविहितनक्षत्रादि-कथनं । यात्रादिनिर्णयः । गृहप्रवेशादिकथनं । रोगदिनमर्य्यादादिकथनं । राजाभिषेकादिकथनं । निर्गमविध्यादिकथनं । गृहार्थदायप्रकरणकथनं । वास्तुप्रकरणकथनं । नष्टादिकथनं । चभोज्यमूलविचारादिकथनं । यज्ञवेधादिकथनं । कोष्ठचक्रादिकथनं ।

No. 128. दोलतत्त्वामृतम् । By कृष्णनाथ न्यायपञ्चानन । Substance, English paper, 18 × 3½ inches. Folia, 10. Lines, 6 on a page. Extent, 240 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Elanga *vià* Tangail, Babu Nilkamal Bhaṭṭācāryya, Zemindar. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।

सीताया वल्लभो देवो गिरिजानन्दवर्द्धनः ।
श्रीशो वा गिरिशो वापि पुनातु दुरितात् सदा ॥
दोलयात्राविधेस्तत्त्वामृतं भाषे यथामति ।
श्रीकृष्णनाथः प्रणमन् गोपीवल्लभमच्युतं ॥
तत्रादौ वक्तृतत्त्वव्यवस्था लिख्यते ॥ इत्यादि ।

End. यत्तु विवेके दोलयेदेवं इत्युक्तवाक्यघटकं तदपि पञ्चाहानि यद्यपि वा इत्यत्र यद्यपि इत्यस्य समानार्थकं पूर्व्वोक्तमध्याह्नापराह्नपरत्वा इत्यन्यदेतत् । न च पौनरुक्त्यं यद्दोलयात्राव्याकालप्रदर्शनार्थत्वादित्यास्तां विस्तरः ।

Colophon. इति श्रीकृष्णनाथन्यायपञ्चाननभट्टाचार्य्यविरचितो दोलयात्रातत्त्वग्रन्थः समाप्तः ।

दोलारूढं नमस्यामि कृष्णं वङ्गविधायकं ।
तमिमं मनसो यन्तु बलस्य नखरोचिषा ॥

विषयः । दोलयात्रायाः प्रमाणप्रयोगादिकथनं ।

No. 129. ग्रन्थसारसंग्रहः । By रघुदेवः । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 23. Lines, 13 on a page. Extent, 920 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Puri, Śankarācāryya Maṭha, Madhusūdana Tirthasvámi. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्रीरामाय नमः । श्रीसीतायै नमः ।

यत्पादाब्जस्फुटपरिचयां स्वादनायार्द्धदेहं
गौरी प्राप्ता हरिरपि यदीयार्द्धदेहं जहार ।
अत्युद्दामापरिमितगुणग्राममीशं तमाद्यं
वन्दे यस्मादमलमतिभिः प्राप्यते मोक्षलक्ष्मीः ॥

रघुवीरकृतद्वयसारसंग्रहश्लोकनैः ।
सन्तनुतन्तु निःशङ्कं सिद्धान्तमिह वर्त्मसु ॥

अथ सकलशिष्टैर्यन्यादौ मङ्गलस्योपनिबद्धत्वादादौ मङ्गलफलं विचार्यते । अत्र केचिन्मङ्गलं समाप्तिफलकं समाप्त्यन्यफलकत्वे सति सफलत्वादित्यनुमानात् मङ्गलं समाप्तिफलकमिति सिद्धिरिति समाप्तिरेव मङ्गलफलं । इत्यादि ।

End. अथ सजातीयविजातीय × × नभिभूततेजो × × × गोलोकान्त × × तेजःस्वरूपमेकमेव गोलोकद्वयवर्त्तिचक्षुः तदेव चाक्षुषजनकं अतो न तथाविधापराभिभूततेजोऽवयवारब्धगोलोकान्तर्वर्त्तितेजसः प्रत्यक्षजननापत्तिरित्यपि बोध्यं । (अतःपरं खण्डितं)

Colophon.

विषयः । द्रव्यगुणकर्मादिषड्भावपदार्थानामभावपदार्थस्य च विवेचनं अत्र सप्तैव पदार्था न्यायसम्मता ॥

No. 130. द्वितीयश्येनप्रयोगकारिका Substance, country-made paper, 9 x 4½ inches. Folia, 8. Lines, 20 on a page. Extent, 320 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1858. Place of deposit, Benares City, Vámanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. प्रकृतौ षोडशिन्यग्निरग्निष्टोमेऽपि नेष्यते ।
विकृत्योस्तु नयोरिष्टः साद्यस्क्रादिनिषेधतः ।

End. आकृतिष्टोमवदत्र पुनर्मन्त्रा याथं न चाहितश्चाहितश्चाप्युपस्थानेऽपि च अजन एव भवेदुपत्वा तन्वमुनु सकलं प्रकृतिः प्रयोगः ।

Colophon. इत्यग्निचयनकारिका समाप्ता ।

विषयः । अग्निचयनविधानम् .

No. 131. द्वितीयश्रेनोपाधानकारिका । Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 5. Lines, 9 on a page. Extent, 100 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Vāmanācāryya. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. द्वितीये श्येनचित्याने, चन्तेऽश्री पूर्व्ववद्विता ।
शंकुः शिरोपे तत् पश्चात् प्रश्नमे प्रश्नमे इष्ट ।

End. लांक प्रथास्ततः शिष्टा एकोनविंशद्देवषि ।
चिरत्वादि यथापूर्व्वं समाप्ता श्येनकारिका ।

Colophon. इति द्वितीयश्येने अनाधिकप्रकारायां यास्कोपधानमन्त्रोपधानकारिका समाप्ता .

विषयः । द्वितीयश्येनोपधानविधिः .

No. 132. आपस्तम्बद्विसहस्रकारिका । Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 3. Lines, 18 on a page. Extent, 120 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. प्रयोगश्च द्विसाहस्रे मन्त्रास्तु विहिताः पुनः ।
द्विसाहस्रेऽपि च ज्ञेयाः सर्व्व एव विचक्षणैः ।
अपि वा सन्ततिर्ज्ञेयाः प्रजावेपि ह्यतीयके ।
वशानामुपधानं स्यात्त्रिष्टतां चापि चध्यते ।

End. चात्वाकोपधानं स्याच्छिष्टा लोकं यथा इव ।
चितौ चिरत्वमित्यादि चितिक्लृप्तैः प्रवर्त्तते ।

Colophon. इति द्विसाहस्रकारिकाः समाप्ताः ।

विषयः । द्वितीयश्येनद्विसहस्रत्रिसहस्रइष्टकाभिः रचनाप्रकारः ।

No. 133. धम्मिलचरित्रम् । Substance, country-made paper. 12×5 inches. Folia, 109. Lines, 24 on a page. Extent, 3,927 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Dinmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Verse. Correct

Beginning. अर्हं श्रीपार्श्वप्रभु नमोनमः ।
बोधिबीजं सतांक्षात्मभूमौ व्यमुप्ता इव ।
योऽध्यात् इवं पद्मोपाम्ने स श्रीमान् ऋषभःश्रिये ॥

End. एवं बुधा-श्रुतिसुधां श्रुतिधम्मिलस्य ।
सम्यक् ५१ निरम्यचरितं करुणाकरस्य ।
आमुष्मिकैहिकसुखाय भजन्तु जन्तुः ।
इत्यार्थमादरमुदारधियः सदैव ॥

Colophon. इति श्रीजयशेखरसूरीन्द्रकृतं धम्मिलचरितं सम्पूर्णम् .

विषयः । धम्मिलनामकस्य कस्यचित् वैश्यपुत्रस्य चरितम् .

No. 134. बौधायनधर्मप्रश्नः By बौधायन । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 28. Lines, 18 on a page. Extent, 560 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City. Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. अथातः सामयाचारिकान् धर्मान् व्याख्यास्यामो धर्मज्ञसमयः प्रमाणं वेदाश्च चत्वारो वर्णा ब्राह्मणक्षत्रियवैश्यशूद्राः तेषां पूर्वः पूर्वो जन्मतः श्रेयान् शूद्राणां अदुष्टकर्मणामुपायनं वेदाध्ययनं अग्न्याधेयं फलवन्ति च कर्माणि शुश्रूषा शूद्रस्येतरेषां वर्णानां पूर्वस्मिन् पूर्वस्मिन् वर्णे निःश्रेयसं पुरा उपनयनं विद्यार्थस्य श्रुतितः संस्कारः ॥

End. मध्यमिलीतानां वृद्धानां आत्मवतां अलोलुपानां अदाम्भिकानां इत्यपाहस्य धर्मतैवमुभौ लोकावभिजयति लोभ्यः सर्ववर्णेभ्यश्च धर्मशेषान् प्रतीयात् इत्यक .

Colophon. — — — — — —

विषयः । चतुर्णां वर्णानां धर्मकथनं

No. 135. नयमयूखमालिका। (By अप्पयदीक्षित।) Substance, country-made paper, 11×4 inches. Folia, 130. Lines, 16 on a page. Extent, 2,080 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibihaṭi, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीहयग्रीवाय नमः ।

श्वेतारवैर्यः श्रुतिहृन्दानवैरैः क्षीणां ययन्ति अन्तोदितां पुरा ।

निश्वासपङ्क्तिं निखिलामपि चयीमयाननः पातु स चाचिरं हरिः ॥

श्रेयसां निधिमिव श्रियःपतिं प्रेक्षतां प्रियचिताध्वदर्शना ।

लक्षणार्थ्यमिव हृदयानुसारिणी रच्यते नयमयूखमालिका ॥

End. बृहदारण्यकवचसां चर्चां (.) ब्रह्मजीवैक्यं मुमुक्षूणामभेदश्रवणात् पत्यादिशब्देभ्यः .

Colophon. इति श्रीभरद्वाजकुलजलधिकौस्तुभश्रीमदद्वैतविद्याचार्यश्रीविश्वजिद्याजि श्रीरङ्गराजाध्वरिवरसूनोरप्पयदीक्षितकृतौ नयमंजसारे (?) नयमयूख- मालिकाख्ये द्वितीयपरिच्छेदे प्रथमाध्यायस्य तृतीयः पादः .

विषयः । उत्तरमीमांसावृत्तिः .

No. 136. नलचरित्रम् । Substance, country-made paper, 11×4 inches. Folia, 148. Lines, 15 on a page. Extent, 5,950 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Diṅmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीशङ्खेश्वरपार्श्वनाथाय नमः ।

नमोस्तु जिनदेवाय विघ्नविध्वंसकारिणे ।

चाण्डापुरसंस्थायिशान्तये हतमानवे ॥

स्वस्ति श्रीसेवते नित्यं यस्याङ्घ्रिपद्मयामलं ।

तं वर्द्धमाननामानं नमामि नतनाकिनम् ॥

End. सतीशिरोमणेर्मैत्रगुणाः संकथिता मुदा ।

प्रसादेन गुरोर्लब्धा यादृशा तादृशाः पुनः ॥

पूर्वभवचरित्रेण धनदाख्यसुरस्य च ।

चरित्रं नलराजस्य पवित्रं कथितं मया ॥ इत्यादि ।

Colophon. — — — — —. —

विषयः । जैनमते नवचरित्रवर्णनम् ।

No. 137. नवतत्त्वटीका । Substance, country-made paper, 11 × 4 inches. Folia, 8. Lines, 16 on a page. Extent, 500 ślokas. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1772. Place of deposit, Benares City, Dinmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. जयति श्रीमहावीरः श्रेयः श्रीश्रेणिसंश्रयः ।
सम्यक् जीवादितत्त्वानामवबोधनिबन्धनम् ॥
नवतत्त्वस्य सूत्रस्य परिमितपरिमाणस्य प्रभूततरा ।
(. .) व्यातीव गम्भीरार्थस्य मुग्धजनावबोधाय विचारः कश्चिदुच्यते ॥
तथाहि जीवाजीवेत्यादि ॥

End. चाजीवस्य मूलभेदाः (१४) तेष्वत्र (१) देशः (२) प्रदेशपरमाणु (४) ते च द्रव्य-क्षेत्र-काल-भाव ते चतुर्गुणाः क्रियन्ते ततः (५६) भवन्ति, (२५) भेदाः मिलिताः (८१) भवन्ति, एषां मध्ये भङ्गाः (४८) मिलिता भवन्ति, सर्व्वे (५६१) चाजीवस्य इति चाजीवस्य (५६१) भेदाः सम्पूर्णाः ।

Colophon. सम्वत् १७२१ पौषकृष्णपक्ष ॥

विषयः । जैननवतत्त्वसूत्रव्याख्या ।

No. 138. नवीननिर्माण By रघुदेव शर्म्मा । Substance, country-made paper, 9 × 4½ inches. Folia, 104. Lines, 12 on a page. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Durgāghāṭ, Bābācārī Sāstri. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीनरसिंहाय नमः ।

ओम् नवनवनीतं विनीतमिव यातमङ्गलम्बायाः ।
वेदाविदितगुणवन्तं नन्दसुतं तं नमस्यामः ॥
अथ ततः पण्डितमण्डलीनां गूढार्थतत्त्वप्रतिपत्तिहेतोः ।
संक्षेपतः श्रीरघुदेवशर्म्मा नवीननिर्माणमिदं तनोति ॥

प्रत्यक्षप्रमाणोपजीवकत्वात् प्रत्यक्षानन्तरं अनुमानं निरूप्यते प्रत्यक्षप्रमि-
त्युपजीवकत्वात् प्रत्यक्षप्रमित्यनन्तरं अनुमितिर्निरूप्यते । ननु सङ्गतं न
प्रगृह्णीत इति वाक्यात् अनन्तरनिरूप्यत्वे सङ्गतिरपेक्षिता किं तत् प्रदर्शनेन
किम्वा निरूपणीयनिरूपणप्रतिज्ञयेति चेन्न । यतो यत् यत् प्रतिपाद्य-
निरूपितसङ्गतिमत् प्रतिपादकः × × × × × × × ×
वाक्यं भवतीति नियमात् प्रत्यक्षप्रत्यानुमानत्वयोरेकप्रयोजकत्वज्ञानार्थं
सङ्गतिप्रदर्शनं । तस्य च यन्प्रहृतौ इष्टसाधनताज्ञानविषया उपयुक्त-
त्वात् न वैयर्थ्यं × × × × × × × × न च घटादि-
प्रत्यक्षेऽपि इदानीन्तनवर्तिसाध्यत्वानुमितिप्रयोज्ययागादिजन्यादृष्टद्वारानु-
मित्युपजीवकत्वमस्त्येवेति कुतो न व्यभिचार इति वाच्यं ।

End. नन्विदमयुक्तं तथापि हेतुसामानाधिकरण्याभावप्रतियोगितावच्छेदकत्वांशे
तद्धर्मितावच्छेदकव्याप्तिज्ञानं नानुमितिहेतुः तथासति हेत्वधिकरणवृत्त्यभाव
प्रतियोगितावच्छेदकसाध्यतावच्छेदकमिति व्यभिचारज्ञानकालेऽप्यनुमित्या-
पत्तिः किन्तु तदंशे तद्धर्मितावच्छेदकं तथाविधज्ञानमेव तथा, तथा च
गोत्वे समानाधिकरण्यं ।

Colophon. अतःपरं खण्डितं

विषयः । अनुमानचिन्तामणिव्याख्या ॥

No. 139. नानार्थरत्नं By श्रीनाथ । Substance, country-made paper, 16 × 5 inches. Folia, 4. Lines, 6 on a page. Extent, 80 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Mayamansing, Pargana Aliá, Post Jamurki, Gram Haláliá, Paṇḍit Candra Nāth Bhaṭṭācāryya. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।

यं मधुपव्रजपक्षां निकरैः प्रभाते
किञ्चित् स्फुरत्कमलकोरकवत्सयुग्माः ।
संयत्य चेन्द्रियगणान् मुनयः स्तुवन्ति
भूयादसौ पशुपतिर्मम साध्यसिद्ध्यै ॥
नानाकोषान् समालोक्य विचिन्त्य पण्डितैः सह ।

नानार्थरत्नं कुरुते श्रीश्रीनाथ इदं लघु ।
नानन्ति पण्डिताः सर्वं तद्वै न परिश्रमः ।
संक्षिप्तविषदो ग्रन्थः शिशुभिर्बुध्यते मुदा ।
अनेकार्थकोषेष्वनेकेषु सत्सु भवेदयं एव प्रबन्धो लघुर्नो ।
शिवो पूर्वदेवे यथा अम्बिकोपे कृत्वा तत्र भावे किमपि अरारिः ॥
नानार्थः प्रथमान्तोऽत्र ज्ञेयो लिङ्गमुक्रमतः ।
स्त्रीपुंनपुंसकैः शब्दैर्योज्यमपि क्वचित् ।
सप्तम्यन्तस्तु तद्वाच्यं सप्तमी न विशेषणे ।
वक्ष्यामि क्रियां पुंसि क्लीवे चेतीव निश्चितं ।
... ... पर्याय उच्यतेऽधुना ॥
प्रकाशे परमे काले सप्तस्वात्मनि कः पुमान् ॥ इत्यादि ।

End. इन्द्रे सूर्ये यमे विष्णौ भौरौ सोमे कपौ हरिः ।
× × × सिंहे च मयते भेके केतौ शुकेऽपि च ।
लोकान्तरे घोटकेऽपि भुजङ्गेऽपि हरिः स्मृतः ॥

Colophon. (अतः परं खण्डितं)

विषयः । नानार्थशब्दकथनं ।

No. 140. नाममालावृत्तिः Substance, country-made paper, 13×4 inches. Folia, 164. Lines, 18 on a page. Extent, 8856 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1658. Place of deposit, Benares City, Digmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Beginning. श्रीवीतरागाय । अर्हम् .
धर्मतीर्थकृतां वाचं नत्वा तन्नामिधायिनीं ।
स्वोपज्ञनाममालाया विवृतिं विदधाम्यहम् ।
ननु योऽर्थमयमारम्भः किं तथाभिधानैः,
पराभिन्नां लोकं हि नाशियन्ते मनीषिणः.

End. दिग्देशे काले पूर्वादौ प्रागुदक् प्रत्यगादयः,
अवधीनामवनत्वात् दिक्शब्दाभिदर्शितम् .

यदाह :.

इयन्त इति संख्यानं निपातानां न विद्यते,

प्रयोजनवशादेते निपात्यन्ते पदे पदे ॥ इति ।

Colophon. इत्याचार्य्यश्रीहेमचन्द्रविरचितायां स्वोपज्ञाभिधानचिन्तामणिनाममाला-टीकायां सामान्यकाण्डः षष्ठः । समाप्ता चेयं अभिधानचिन्तामणि-नाममालायाष्टीका. संवत् १९५८ भाद्रपदमासे कृष्णपक्षे भृगुवासरे ॥

विषयः । हेमचन्द्राभिधानव्याख्या ॥

No. 141. नारदसंहिता । Substance, country-made paper, 14×5 inches. Lines, 12 on a page. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, District Chapra, P.O. Gopalganj, Harapurā, Jagadeo Paṇḍit. Appearance, tolerable Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्रीगुरवे नमः ।

अतः प्रवृत्त साक्षाद्धीवरो भगवो भवान् ।

आख्यायायां निर्मितो ... ... ।

यज्ञे शुभाशुभफलप्राप्तये सर्वदेहिनां ।

घोराख्यस्य शास्त्रस्य व्यवहारप्रसिद्धये ॥ इत्यादि ।

End. श्राद्धकर्मण्यमावस्या सत्यश्राद्धफलप्रदा ।

चलाद्वयं तुष्यत्रहये च ।

चलचये मेघचतुष्टये च ।

सौम्यद्वये च नवचायये च ।

श्राद्धप्रदाता बहुपुत्रवान् स्यात् ॥

Colophon. इति श्रीनारदसंहितायां श्राद्धलक्षणं ॥ शुभमस्तु ॥

विषयः । १ अध्याये शास्त्रोपनयनकथनं । २ ग्रहचारादिकथनं । ३ संवत्सरादिकथनं । ४ तिथिलक्षणकथनं । ५ वारलक्षणकथनं । ६ नक्षत्रादिलक्षणकथनं । ७ योगकथनं । ८ करणादिकथनं । ९ मुहूर्त्तादिकथनं । १० उपग्रहादिकथनं । ११ संक्रान्तिकथनं । १२ गोचरादिकथनं । १३ चन्द्रताराबलादिकथनं । १४ लग्नबलाबलादिकथनं । १५ आद्य-ऋतुलक्षणकथनं । १६ गर्भादिकथनं । १७ पुंसवनकथनं । १८ । सीमन्तोन्नयनकथनं ।

१९ प्रेतकर्मकथनं । २० नामकर्मकथनं । २१ अन्नप्राशनं । २२ । २३ । नवशाहुरार्पणादिकथनं । २४ गुरुमनादिकथनं । २५ चुरिकाबन्धनकथनं । २६ । २७ । विवाहप्रश्न-कन्यावरपूजादिकथनं । २८ गुरुप्रतिष्ठाकथनं २९ । ३० विवाहनक्षत्रपूजादिकथनं । ३१ । ३२ यात्राप्रवेश-कथनं । ३३ । ३४ वृष्टिलक्षणकूर्मविभागादिकथनं । ३५ उत्पातकथनं । ३६ वायसमैथुन-शान्तिकथनञ्च । ३७ पक्षिगरुडाशुभशान्तिः । ३८ । ३९ । ४० । ४१ । ४२ । पोतपिण्डा-दिशान्ति । ४३ परिवेषलक्षणं । ४४ शुभलक्षणादिकथनं । ४५ नावलक्षणकथनं ।

No. 142. नारायणशतकम् । (पीताम्बरकविचन्द्रकृत-टीकासहितम्) By विद्याकरपुरोहित । Substance, palm leaf, 11 × 1½ inches. Folia, 92. Lines, 5 on a page. Extent, 1400 slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, Puri, Uria Matha, Mohanta Adhikari Rámkrisn. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीनारायणशतकं ।

सविश्रमं चिरमं यदि समुदयते मत्तमन्मेदुमिच्छा
मेयः पाये तदा से हृदि निवसमनकोपपूरस्य पूर्वं
आसाद्य द्योतमानं श्रममदमुद्रां संहतांचःपतत्रं
दध्याद्ध्याव्यद्दीपं हविततमतमशोममौमस्य धाम ॥
चित्तोरःपीठपद्मं नदितरलशनाशब्धयाशब्दसीमां
लक्ष्म्यां विभमाभ्यावपि सुभगतमे किञ्च सचारचावं ।
शेषर्षिं प्रमुखानामपि वनजवनीमादरादूवर्युग्मं
न्यस्याभोजातया यत् परिचरति चरेतत् सरेत् पादपद्मं । इत्यादि ।

टी॰ प्र॰ कमला चपलाश्लिष्टा जघनश्रीघनायितं ।
तापत्रयव्यपोहाय नारायणमुपास्महे ॥
पीताम्बरेण मिश्रेण कविचन्द्रेण तन्यते ।
नारायणीयशतकव्याख्या विमदचन्द्रिका ॥ इत्यादि

मू॰ च॰ योगीन्द्राणां विचः षड्विधधरविषमाभिच्छनां योगुमद्रा
मन्मोचोन्मैषोनो धनुभिरगमितैविषमुद्यद्गुणैश्च ।
निर्व्याजीभूय भूयः सपत्नयति मतिं चोभया भावकृत ।
न्यस्तोदोषां विभूषां मचयतु मचिरं मोक्षिमाद्यायमोक्षैः ॥

End. इति श्रीविद्याकरपुरोहितविरचिता श्रीनारायणस्य प्रत्यक्षवर्णना समाप्ता ।

टी॰ आ॰ शिरसः विभूषां मौक्तिकमिति पूर्व्वमते मवीयतु भक्त। इति शेषः अथ शेषोल्लापितो विरोधालङ्कारः ।

विद्वन्महद्धिरदसिंहवरसिंहसूनुः पीताम्बरः कविकदम्बकेशरौशः ।

विद्याकराभिधपुरोहितसूरिकृतनारायणीयशतकस्य चकार टीकां ॥

Colophon. इति श्रीपीताम्बरकविचन्द्रकृता श्रीनारायणशतकटीका सम्पूर्णा ॥

विषयः । श्लोकशतेन श्रीनारायणस्य प्रत्यक्षवर्णनं ॥

No. 143. नाशीकेतोपाख्यानम् । Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia, 38. Lines, 8 on a page. Date Sam. 1862. Place of deposit, District Chaprā, P.O. Gopālganj, Harapurā, Jagadeo Paṇḍit. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

सूत उवाच ।

गङ्गातीरे सुखासीनं शतव्रतमखाहृतं ।

प्रमदाभिर्वृतं नव दीक्षितं जनमेजयं ॥

प्रायश्चित्तविशुद्ध्यर्थं (× ×) द्वादशवार्षिकीम् ।

उपदेष्टुं महाभागो द्विजश्च शतवांशया ॥ इत्यादि

End. श्रावणमाप्नोति परमं सर्व्वाभीष्टफलप्रदं ।

धर्म्मः सम्वर्द्धते तस्य हिमांशुरिव सिते यथा ॥

तस्मात् श्रुत्वा प्रयत्नेन वाचकं तोषयेत् नरः ॥

सन्तानवृद्धिजनकं रहस्यमवनीपतेः ॥

Colophon. इति श्रीनाशीकेतोपाख्याने जन्मविशेषप्राप्तिभूतशुभाशुभकथनं नाम षष्ठादशोध्यायः ॥ संवत १८६२ ॥

विषयः । १ अध्याये उद्दालक-पिप्पलादसंवादमुखेन पुत्रफलादिकथनं । २ चन्द्रवत्या-आरण्यगमनकथनं । ३ पितापुत्रसंयोगकथनं । ४ चन्द्रावतीविवाहकथनं । ५ धर्म्मराजदर्शनं । ६ पितापुत्रसंवादकथनं । नरककीर्त्तनं । ८ नरकनामिधामान्यकथनं । ९ नरकावशेषकथनं । १०–११ नरकविशेषवर्णनं । १२ कालान्तरयुक्तकथनं । १३–१४ स्वर्गसाधनधर्म्मोपदेशकथनं ।

१५ पुत्त्रोद्दानादौ वर्णनं । १६–१७ संस्कारनिर्णयः । १८ अनुविधेयप्राशिताशुभाशुभादिकथनं ।

No. 144. नित्यहोमकारिका । By बलराम । Substance, palm leaf, 11 × 1 inches. Folia, 2. Lines, 5 on a page. Extent, 30 slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, late Paṇḍit Gopīnāth Misra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. शुभमस्तु । नमो यज्ञपुरुषाय ।

आहिताग्नेर्होमकर्म सायंप्रातर्विधीयते ।
नर्य्योऽध्वर्य्यं तथाशंसोऽध्वर्य्युर्वा स्वयमेव वा ॥
नर्य्योऽग्नेयो गार्हपत्यः शंसस्त्वाहवनीयकः ।
अध्वर्य्यो दक्षिणाग्निः स्यादिति याज्ञिकसम्मतिः ॥
अध्वर्य्युश्चरत्यामौति प्रागस्तमनोदयात्
वदेत् स्वाम्युद्धरेत्येतन्मदीये होमकर्मणि ॥ इत्यादि ।

End. नर्य्याध्वर्य्योरेतरा गत्वा कृत्वाध्वर्य्येन्तु चेतसा ।
निष्क्रामेदक्षिणद्वारा स्वाङ्ग मार्गमाचरेत् ॥
बलरामेण रचिता नित्यहोमस्य कारिका ।
बालबोधाय विद्वद्भिः क्षम्यतामत्र चापलं ॥

विषयः । नित्यहोमविषयिणी नियमावलिः ।

No. 145. नित्याचारः । By विद्याकर वाजपेयी । Substance, palm leaf, 15½ × 1 inches. Folia, 128. Lines, 6 on a page. Extent, 1180 slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, Śāsana Dāmodarapur, Puri, late Paṇḍit Gopīnāth Miśra. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । अविघ्नमस्तु ।
यदा यदापि धर्म्मोऽत्यर्थीकृतधर्मीकृतः ।
मध्यातपादकर्पेण यो जातस्तं हरिं भजे ॥

सातपादपदाम्भोजं नत्वा वाजसनेयिनां ।
नित्याम्याह्निकक्रत्यानि लिख्यन्ते तत्प्रसादतः ॥
दुरितक्षयकार्य्याणि कानिचिच्च प्रसङ्गतः ।
तथा वैश्वदेवक्रत्यानि लिख्यन्ते चैव नित्यवत् ॥
प्रसक्तानुप्रसक्ता च यद्वत् पुंसामवेक्षितं ।
तस्मात् सर्व्वमिदं लोके प्रसङ्गात् साधुतुष्टये ॥ इत्यादि ।

End. तेनैतेषां मध्येऽश्वादीनां प्रवेशाच्च शवाद्यशुचिरिति "क्षुते स्नेहपरित्यागे पीते वा भक्षिते सति । चण्डालस्य च सम्भाषे स्वप्ने वाचम्य प्राश्यतो"त्यादि वाक्यैर्यत्र यथाशुचिवक्ता तत्र तत्रैवाचमनं वश्यशुचिनिर्हत्यर्थं प्रत्यवायानुत्पादार्थञ्च यत्र वशुचिर्नास्ति तत्र प्रत्यवायानुत्पादनीयतार्थं एवं ताम्बूलभक्षणादावपि वश्यशुचिभावेऽपि चाचमनं प्राप्नोति चतएव भट्टपादैः परस्परश्रुतताम्बूलभक्षणं दैवतानावाचमनं च दाक्षिणात्यानां दुराचारा उक्ता इति ।

Colophon. इति श्रीमदग्निचिद्विद्याकरवाजपेयिकृतौ नित्याचारे दिवसस्य प्रथमभागकृत्यं समाप्तं ॥ शुभमस्तु ॥

विषयः । निद्राभङ्गादारभ्य दिवसस्य प्रथमभागपर्य्यन्तं वाजसनेयिनां वैश्यवाताच्च कर्त्तव्यानां कर्म्मणां समुदाहरणं । प्रसङ्गात् तिथिप्रभृतीनां लक्षणनिरूपणञ्च ।

No. 146. नित्याचारपद्धतिः । By गोपालानन्द । Substance, palm leaf, 13×1 inches. Folia, 79. Lines, 6 on a page. Extent, 1985 slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Beginning. पूर्व्वभागः कृत्यः ।

राधाधरमधुपानालसलोलविलोचनोऽवतु नः ॥
श्रवणिःश्रेयसार्थवमयनेन भूतभूरियमः
कौलोद्भवीपूर्व्वचन्द्रः गौमाक्षेयशर्म्माऽजनि ।
वरचितवो साङ्गिः काश्यपपुराणाम्बवलोक ?
भूयो द्विजजन्मां सामविदां चिताय ॥

कात्यायनमुनिमहितं गोभिलभाष्यं तथा गौतम ।
श्रीगोपालानन्दस्य मानसं प्राप्य दुर्लभं ॥
तथात्मानं समादध्यात्मश्रमेण यथापुनः ।
ब्राह्मे मुहूर्त्ते बुध्येत् धर्मार्थौ चानुचिन्तयेत् ॥
रात्रेः पश्चिमयामस्य मुहूर्त्तो यस्तृतीयकः ।
स ब्राह्म इति विज्ञातो विहितः संप्रबोधने ॥ इत्यादि ।

End. इदमाह्निमतं पुण्यं प्रातरुत्थाय यः पठेत् ।
दुःस्वप्नं जायते तस्य सुस्वप्नं नात्र संशयः ॥

Colophon. इति श्रीगोपालानन्दविरचिते नित्याचारपद्धतौ प्रातराद्यादिरात्रिकृत्यपर्य-
न्ताह्निकं समाप्तं ॥ समाप्तोऽयं नित्याचारपद्धतिः ।

विषयः । सामगानां नित्यकृत्यनिरूपणं ।

No. 147. निर्णयामृतं । By अल्लाडनाथ । Substance, . country-made paper, 13×5 inches. Folia, 81. Lines, 11 on a page. Extent, 2400 slokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, District Chaprā, P.O. Samariā Siśoya, Paṇḍit Rāghava Prasād. Appearance, very old. Prose and verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ॥
कारणमेकं जगतां कारणमात्रेण कारणं विपदां ।
किमपि मनोमननीयं प्रत्यूषव्यूहदारणं वन्दे ॥
१० श्लोकाः न सन्ति ।
× × × × ×
× × × × ×
× × × × ×
अनेन द्वितयेन सदाभिषिक्ताः
सिंहासनाध्यासयिनो निरस्ताः ।

श्रीसूर्य्यसेनेन वनेऽपि राज्यं
कान्तातपत्राः कलयन् प्रसिद्धाः ।

× × × × ×

चकास्ति यस्यातिततः प्रतापः
प्रतापसेनोद्भवजः प्रसिद्धः ।
भक्ताभिरामस्य सदाघजस्य
यो वक्त्रसाकारमुपैति भव्यं । एकः श्लोकोनास्ति ।

× × × × ×

श्रीदेवसेन स्तनयोपि गोपी-
नाथाय यस्याजनि कामरूपः ।
ग्रन्थप्रसादेन महेश्वरस्य रामारतिस्तुष्टिमुपैति यत्र ।

× × × × ×

× × × × ×

× × × × ×

× × × × ×

चत्वारः श्लोकाः न सन्ति ।
विद्वत्सु तस्वपि महत्सु समाश्रितेषु ।
श्रीसिद्धलक्ष्मणसुतः सुतरामसुष्य ।
श्रीसूर्य्यसेनन्टपतेरपरेऽजसोऽभूत् ।
यस्याङ्गनाथमतिमानतिमानपात्रं ।
एनं कदापि सुमतिं नृपतिः समाज्ञा ।
श्रीनादिकर्म्मसु स कालविनिर्णयाय ।
चादिश्यदस्यपनिसम्यक्यमा नियात-
प्रज्ञाबलाचितमतःमतमन्युवक्त्रः ।
अगाधधर्म्मपाथोधिमवलोक्य मया धिया ।
समुद्धृतं नृपादेशात् तेनेदं निर्णयामृतं ॥

End. प्राप्ते भाद्रपदे मासि एकादश्यां सितेऽहनि ।
कोटिदानं भवेद्दिव्योमेशपूजां प्रवर्त्तयेत् । इति ।
कोटिदानं पार्श्वपरिवर्त्तनं ।

Colophon. इति भाद्रपदैकादशी । अतःपरं खण्डितं ।

विषयः । तिथ्यादिनिरूपणं । मासादिनिरूपणं । ग्रहणादिकथनं । कर्म्मोपनिरूपणं । कर्म्मसामान्यनिरूपणं । नक्ततिथिकथनं । एकभक्ततिथ्यादिनिरूपणं । उपवासादिव्रत-साधारण-युग्मतिथ्यादिनिरूपणं । तिथिसामान्यनिरूपणं । तिथ्यादिव्यवस्थाकथनं । दुर्गोत्सवव्यवस्था-कथनं । हरिशयनादिकथनं । अतःपरं खण्डितं ।

No. 148. नैषधचरितटीका (मनोहारिणी) By उदयकर । Substance, country-made paper, 12 × 4½ inches. Folia, 473. Lines, 9 on a page. Character, Nāgari. Date, Sam. 1851. Place of deposit, Śison, District Chaprā, Paṇḍit Rāghava Miśra. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

इह खलु पुराणपथप्रथितनिखिलनायकगुणग्रामविश्राममहाराजाधिराज-श्रीमन्नलराजचरितमुपवर्णयितुमुपक्रममाणो वस्तुनिर्देशमुखेन कविरलङ्कार-खचितं महाकाव्यमुपक्रमते । निपीयेत्यादि । अस्यार्थः । स नलः आसीत् अभवत् । स कः सुधाः पण्डिताः यस्य नलस्य कथां निपीय × × × × सुधामपि अमृतमपि न आद्रियन्ते विषयीकुर्व्वन्ति । अर्थात् यत् कथामित्यन्वयः ॥

End. नत् परीभूय तदेकपरायणा नित्यमेव तमेव परमात्मानं प्रतिपादयन्तौ अनित्यत्वादन्यदुक्तं परिहरन्तीत्यर्थः ॥

आनन्दपदाङ्कसर्गभङ्गपद्यमिदं ।

× × ×, × ×

स श्रीराजकरः सुधाकरकरहारश्रियाकीर्तिभिः

प्रख्यातः पृथिवीतले जनयिता यस्य प्रशस्यात्मनः ॥

रामरत्नमभूत सत्यवती सूतिः मनीभूषणं ।

सोऽयं काव्यकलाकलापकुशलो श्रीरामचन्द्रः कविः ।

मीमांसान्यायतर्कश्रुतिपथपथिकः सर्व्वमन्त्री धरात्मः ।

कल्याणी पुण्यवाणी तनयमजनयत् यस्य साध्वीधुरीणा ।

टीकायां नैषधस्योदयकरकविना येन यत्नैः कृताया-
मस्यामेकादशोऽगादिह बुधगुणनिषेव्यस्य वद्मेन सर्गः ॥

× × × × ×

अङ्गुल्यामङ्गुलीयं कुसुमखचचिता कर्णयोः स्वर्णभूषा ।
तोषायास्याः समाप्तावुदयकरकवे रामचन्द्रेण दत्तं ॥

Colophon. इति श्रीतीरभुक्तिवास्तव्यमहामहोपाध्यायश्रीमद्गदाधरप्रपौत्र महामहोपाध्याय-
श्रीरामधरपौत्र-श्रीस्वर्णधरात्मजमहामहोपाध्याय श्रीमदुदयकरविरचिता
सकलकायस्थवंशावतंसविविधविद्यानवद्यविद्वद्गोष्ठीगरिष्ठसकलधर्म्मशास्त्रा-
भ्यासनिर्णीतसत्यज्ञानविख्यातयशोराशिविकसितशिशिरकिरणकिरणजात-
सद्गुरुसतृकृष्णश्रीश्रीकरप्रपौत्रसद्गुरुभास्करपौत्रसद्गुरु-श्रीराजकरात्मजसत-
तसापतेयसलिल वउवर्षणप्रीणितानेकभूदेवहृन्दवदनारविन्दसचकविसमक-
रन्दसन्दोहसुन्दरस्वान्तनिर्णीतविविधगुणगणाद्भुतासारस्थापित-भूतधात्रीवलय-
सकलार्थिसार्थकृतार्थीकरणकल्पद्रुमावतारदुस्तरसरस्वतीपूरावगाहन-निपुण-
सद्गुरु-श्रीरामचन्द्रकारिता सकलकविकुलावतंसश्रीहर्ष-कविविरचितनैष-
धाभिधानमहाकाव्ये श्रीमन्मनोहारिणीटीका समाप्ता ॥ संवत्सरे एकाधिक-
पञ्चाशत्के समयनाम्नि पौषे मासु × × × लिखितपुस्तकमिदं ॥

विषयः । नैषधकाव्यस्य व्याख्यानं ॥

No. 149. न्यायशास्त्रप्रदीपः । Substance, country-made paper, 14 × 4 inches. Folia, 18. Lines, 7 on a page. Extent, 250 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Mayamansinha, Pargana Aṭiyá, Post Jamurki, Háláliya, Paṇḍit Gurudāsa Vidyāratna. Appearance, tolerable. Prose. Incorrect.

Beginning. अथ शब्दप्रमाणं निरूप्यते ।
तत्र भ्रमप्रमादविप्रलिप्सारहितेन पुरुषेण प्रयुक्तं प्रमाणं ।
भ्रमो ऽतद्वति तत्प्रकारकं ज्ञानं । प्रमादोऽनवधानता विप्रलिप्सा प्रतारणेच्छा ।
अभिप्रयुक्तं वाक्यन्तु न प्रमाजनकं किन्त्वप्रमाजनकमेव । इत्यादि ॥

End. अनेन घटेन जलमाहरेत्यत्र घटपटप्रयोगे प्रथमत एवाप्रयोजनकत्व-
ज्ञायमानायां लक्षणा, एषा च लक्षणा यदि लक्ष्यार्थस्य तद्वाचकपदेन ।

यता गौरीवरचरणयुगलं वीतभीश्च यता
मान्यान् सर्व्वानपि परगुणोद्देशिनः सन्नतश्च ।
सर्वेषुर्वा × × × × विश्राम-हेतुं ।
भट्टाचार्यो वितनुत इमं न्यायशास्त्रप्रदीपं ॥

विषयः । आकाङ्क्षादीनां लक्षणकथनं । शाब्दबोधे विशेष्यविशेषणभावनिरूपणं । नञर्थविवेचनं । एवकारस्य व्युत्पत्तिविवेचनं । उपसर्गार्थविवेचनं । निर्द्धारणवाक्यस्य व्युत्पत्तिकथनं । द्विकर्म्मकवाक्यार्थनिरूपणं । आख्यातविचारः । लक्षणादिनिरूपणं ।

No. 150. **न्यायामृततरङ्गिणी ।** Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 102. Lines, 8 on a page. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Durgāghāṭ, Benares City, Paṇḍit Bābāchārī Sāstri. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

ॐ श्रियः सदानन्दमुपैतु शं तं भुजे ।
भुजेऽप्यशेषं तदशेषशक्तिभिः ॥
विशेषवाचीमिलमाश्रमो मुदा ।
मुदारमीशं प्रियवल्लभं नुमः ॥
× × × × × × × धर्म्मव्याख्यातपूर्वाविष्कृतमहाचारश्रुतिव्याहृतिव्याजेन
प्रणमामि तं पितरमुद्बोधाय शब्दार्थयोः ।
× × × ×
नमामि तं व्यासकुलावतंसं
नारायणाचार्य्यमथाग्रजं मे ।
व्यासविन्दूरमाचार्य्यकृतौ षड्व्याकृतिष्वज्ञात् ।
रामो × × आनत्य गुरुं × × ×
उद्यद्यामसरोद्भ्रंशदुकर्णो गम्भीरकुम्भीं नयत् ।?
भद्रान् सत्प्रतिबिम्बममुमवद्याप्यर्णोविषिचिन्तोक्तं ।
न्यायामृत-तरङ्गिणी द्विजमुखैर्न्यायायतं व्याहृतं ।
सेवं सेवनिरातुरा इतरभेऽराजन्त सेवा इव ॥

इह खलु सकलविद्वज्जनविचिन्तामणिर्व्याप्ततीर्थं × × × × × विशेष-
चतुष्टयवत्त्वेनेष्टदेवतामभिष्टौति । निखिलगुणनिकायमित्यादिना ।

End. तस्मात् प्रतिकर्म्मव्यवस्थानुपपत्त्या ×, × प्रतिभासमानं शरीरमिति मोचाचेः
साधनवतः पश्चाद्व्याप्तिरिति परदीत्याचारमुपाधिर्द्रष्टव्यः ।
व्याप्तिग्रहतर्काणां पूरैः पञ्चयुगं युजि ।
न्यायाम्बुतरङ्गिण्यां हस्तादेवपाचयः ।
अतःपरं खण्डितं ।

विषयः । व्याप्ततीर्थकृतन्यायाम्बुतस्य व्याख्यानं ।

No. 151. पञ्चपक्षीटीका By शुकदेव । Substance, country-made paper, 15 × 3 inches. Folia, 10. Lines, 8 on a page. Extent, 130 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Medinipur, Post Garvetá, Grám Khunverá, Babu Vaikunṭhanáth Cakravarti. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐनमो विघ्नेश्वराय ।
देवदेवं परं ध्यात्वा देवानां सर्व्वदेहिनां ।
त्रिलोकानाथ दीनानां भीमं सर्व्वमोचदं ।
सर्व्वज्ञं सर्व्वगं शान्तं ज्योतिर्ब्रह्ममयं शिवं ।
प्रणम्य पञ्चपक्षीणां क्रियते विवेचनं ॥
इदमेवाद्भुतं प्रोक्तं सम्यक् सारबोधकं ।
गोपितं कोटिशास्त्रेषु इदानीं प्रकटीकृतं ॥
कल्पनीया अकाराद्यो रथादिस्वरपञ्चकाः ।
नन्दाद्यास्तिथयः पञ्च रेवत्यादिभपञ्चकाः ।
मेषाद्याराशिभेदाश्च नन्दाद्या विषयास्तथा ।
भास्कराद्या ईश्वराद्याश्च पञ्च पञ्च यथामताः ।
× × × × × × × ×
कादिहान्ता वर्णयुता शुभाद्यास्तत्त्वरूपकाः ।
ऊर्द्धाधसमदृष्टिश्च प्रश्नरूपाः × × प्रदाः ।
मुनयो महादेवं पप्रच्छुः भूयः किं कृत्वा सर्व्वशास्त्रविशारदं सर्व्वेषां पक्षीणां

तन्त्रार्थज्ञानज्ञानार्थं विशारदं अभिनम्य नत्वा मुदा पर्वेव किमर्थं अविच्छदर्थबोधाय आदिप्रयोजनज्ञानाय । इत्यादि

End. अन्योऽन्यसत्ताकरूपं, सर्गः सम्बन्ध पञ्चमः ।
मारणं मोचनञ्चैव मोचनञ्च तथैव च ।
सन्धानं प्रमथनं कामवाणाः प्रकीर्तिताः ॥
इत्युक्तं पञ्चपक्षीणां लाभालाभजयादिकं ।
उक्तं श्रीशुकदेवेन सम्यक् सङ्करोदितं ॥

Colophon. इति पञ्चपक्षीटीका समाप्ता ॥ श्रीहरिः । श्रीमते रामानुजाय नमः ।

विषयः । पञ्चपक्षीव्याख्यानं ।

No. 152. परामर्शदीधितिटीका । By गदाधर । Substance, country-made paper, 16 × 3 inches. Folia, 55. Lines, 8 on a page. Extent, 5000 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Mayamansinha, Pargana Aṭiyá, Post Jamurki, Gram Háláliya, Paṇḍit Gurudās Vidyāratna. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः श्रीकृष्णाय ।

पक्षतां निरूप्य विशिष्टपरामर्शस्यानुमितिहेतुता, ज्ञानद्वयकारणतावादि-मीमांसकविप्रतिपत्तिं निरस्य मणिकारेण व्यवस्थापिता तत्र युक्तिं दर्शयति लाघवोपघातेनेति । इत्यादि ।

End. अयथाभ्युपगमवादः तत्तत्पक्षतावच्छिन्नविधेयकानुमित्यनुमितित्वरूप विशेष-कारणकार्यतावच्छेदकमर्मे तत्तदनुमितित्वादिनिवेशेनैवोपपत्तेस्तदवच्छिन्नं प्रति हेतुत्वान्तरस्य निर्युक्तिकत्वात् सुखादिसाधारणजन्यविशेषगुणत्वा-वच्छिन्नं प्रति मनस्त्वेन कारणताकल्पनात् तत एवानुमितौ मनःकारणत्व-निर्वाहेऽनुमितित्वावच्छिन्नं प्रति ज्ञानत्वादिना हेतुत्वमपि निर्युक्तिक-मित्यवसरसङ्गीतमत्र बोध्यं ॥

Colophon. इति श्रीगदाधरभट्टाचार्यविरचिता परामर्शदीधितिटीका समाप्ता ॥
श्रीतारिणीचरणपङ्कजमधुलिपि ॥

विषयः । रघुनाथशिरोमणिविरचितायाः परामर्शदीधितेर्गदाधरकृता व्याख्या ।

No. 153. परिभाषाप्रदीपार्चिः । By उदयङ्कर । Substance, country-made paper, 10 × 4½ inches. Folia, 116. Lines, 8 on a page. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, District Chapra, P.O. Samāriya Sisoyā, Paṇḍit Rāghava Prasād. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अमदद्‌यानन्दनिदानं शिवयोश्चिरं नमस्कुर्वन् ।
चेरमं निष्प्रत्यूह फलाप्तये ।?
मल्लकीपुस्तककरां पुण्डरीकासनस्थितां ।
शारदां गौरकुन्देन्दुधवलां भावयेतरां ॥
कृत्वा पाणिनिसूत्राणां मितहत्त्वर्थसंग्रहं ।
परिभाषाप्रदीपार्चिस्तत्त्वोपायो निरूप्यते ॥
तत्र तावत्, नानाशिङ्कत्वे प्रतिसन्दिग्धार्थस्य नियामकत्वात् परिभाषात्वं ॥
इत्यादि ।

End. व्यतिरेकोऽनुमानत इत्येव परिभाषायां वर्णेषायां (......) सर्व्वमपे
विवेचयिष्यामः ॥
परिभाषाप्रदीपार्चिषदयङ्करदर्शिते ।
द्वितीयो × × × × × कृताध्यायः समाप्तः ॥

विषयः । पाणिनिपरिभाषायाः व्याख्यानं ।

No. 154. पर्य्यायमुक्तावली । Substance, palm leaf, 10½ × 1 inches. Folia, 47. Lines, 4 on a page. Extent, 282 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Puri, Imār Maṭha or Rājgopāl Maṭha, Mohānta Mahārāj Sri Raghunandan Rāmānuj Dās. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । अविघ्नमस्तु ।

बर्हिबर्हापीडः स्फुरितपरी वाल × × × मोहे ।
मेदुरमुदिरश्यामलवपुरव्यादेष गोविन्दः ॥
पूर्व्वं लोकहिताय माधवकराभिख्यो भिषक् यो बहु-
कोषान्वेषण-तत्परः प्रवितनायुर्व्वेदरत्नाकरात् ।

माला रत्नमयी चकार च यथालाभं न शोभाधिका
सायाभिः कमनीयभङ्गिरचना × × × × ।
उत्तमगुणपरिचा × मौकर्य्यादयबोधतिमिरघ्ना ।
सम्प्रति सुधियां हृदये विलसतु पर्य्यायमुक्तावली । इत्यादि ।

End. लतावर्गः कथितो द्वयैरभिविंशपद्मिभिः ।

Colophon. इति पर्य्यायमुक्तावल्यां भुक्तादिलतावर्गे विंशतिः ।
अतः परं सम्भवतः खण्डितं ॥

विषयः । इति पर्य्यायमुक्तावल्यां कर्पूरादिसुगन्धिवर्गः । १ । इति जीवकादिमधुरस्निग्धवर्गः । २ । इति कर्कटाख्यादि-शीतस्निग्धवर्गः । ३ । इति चविपंचादि-सारजवर्गः । ४ । इति माणिक्यादिरत्नवर्गः । ५ । इति धातूपधातुवर्गः । ६ । इति द्राक्षादिमधुरवर्गः । ७ । इति दाडिम्बाद्याम्लवर्गः । ८ । जीवन्त्याद्युत्तमशाकवर्गः । ९ । इति पाठादितिक्तशाकवर्गः । १० । इति जात्यादिपुष्पवर्गः । ११ । इति कुष्माण्डादिलतापत्रवर्गः । १२ । इति कशेरुकादिकन्दवर्गः । १३ । इति न्यग्रोधादिमहावृक्षवर्गः । १४ । इति मन्दिरवादिक्षुद्रवृक्षवर्गः । १५ । इति दुर्व्वादिवर्गः । १६ । इति ताम्बूलादिलतावर्गः । १७ । इति वरीवादिशिम्बिधान्यमुख्यधान्यवर्गः । १८ । इति श्यामाकादिक्षुद्रधान्यवर्गः । १९ । इति भुक्तादिलतावर्गः । २० ।

No. 155. परिभाषासूत्रभाष्यम् । By कपर्दिस्वामी । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 33. Lines, 22 on a page. Extent, 794 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Vāmanāchāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. अथ व्याख्यास्यामः । व्याख्यानं नाम शब्दप्रतिपादितार्थस्य न्यायतस्तार्थ-स्वरूपकथनं । अथशब्दोऽयमर्थोऽानन्तर्य इति एव यज्ञसूत्रेण साङ्गोपाङ्गो यागोऽभिधीयते ।

End. यस्य तत्र प्रयोजनं नास्ति न तस्य तत्र प्रवचनं यथाद्यविपार्थ्येदर्शपूर्णमासाथे सोमे सारस्वते ।

Colophon. इति कपर्दिस्वामिभाष्ये परिभाषापटलम् ।

विषयः । परिभाषासूत्रव्याख्या ।

No. 156. पाकावली । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 18. Lines, 7 on a page. Character, Nāgara. Date, Saṁvat 1828. Place of deposit, District Chāprā, Sisoyā, Paṇḍit Rāghava Prasād. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगुरुचरणाभ्यां नमः ।
अथ पाकविधि लिख्यते ।
प्रथमक्षीरोध्मः सौभाग्यशुण्ठीपाकः ।
प्रस्थत्रयं शुद्धमथो पयस्य विपाचयेत् अष्टतैःसमे च ।
चतुर्गुणक्षीरसमन्वितं संशुद्ध तावायसजे कटाहे ।
प्रत्येकतो जातिफलं पलत्रयम् क्षीरत्रयं धान्यलताकके च ।
चतोपकुल्याधनवालकादि द्राक्षाविदारी घनसारकश्च । इत्यादि

End. गोक्षुरकः शतमूलिका वानरी नागबला चातिबला च
शर्करया पयसा निशि येषं यस्य गृहे वनिता शतमस्ति ।

Colophon. इति पाकविधिः । संवत् १८२८ ।

विषयः । सौभाग्यशुण्ठीपाककथनं । सुपारिपाककथनं । शुद्धक्षीपाककथनं । गोक्षुरपाकादि-पेठपाक-चरितक्षीपाकादिकथनं कामेश्वररसपाकादिकथनं ।

No. 157. पार्श्वनाथचरित्रम् । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 162. Lines, 17 on a page. Extent, 9720 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Diūmaṇḍalācārya Mahārāja Bālcandra Sūri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. नमः श्रीसर्वज्ञाय ।
श्रियं दिशतु वो नाथ नि × × × पू × × × तु वः प्रभुः
शङ्करः पुण्डरीकाक्षः श्रीमन्नाभिसमुद्भवः ।
पूज्यः प्रकृतिः श्रीनेमे यांतु × × × देवताश्रयी ।
× × × भराद्यो यस्याः श्रीरं जीवतुल्यं पुनः ।

End. यावत् संसारतापव्यतिकरभिदुरा वाङ् जिनानां मुनीन्द्राः ।
प्रज्ञाकान्तावशाढ्या विबुधयति सुधादीर्घिका दर्पमग्रां ।

तावत् × × × × सरकमलकलां पुष्पदन्ताभमलां ।
चित्रं चित्रहरिरचितविमलमहाकाव्यमेतद्विभोतु ॥

Colophon. इति श्रीमलधारि श्रीदेवप्रभसूरिविरचिते पाण्डवचरिते महाकाव्ये बलदेव-स्वर्गगमनं श्रीनेमिनाथमोक्षगमनं पाण्डवनिर्वाणवर्णनं नामाष्टादशोऽध्यायः ॥

विषयः । जैनमते पाण्डवचरित्रवर्णनम् ।

No. 158. पार्श्वनाथचरित्रम् । Substance, country-made paper, 11 × 4 inches. Folia, 79. Lines, 15 on a page. Extent, 3555 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dinmaṅdalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. ॐ नमः

श्रिये तत् परमं ज्योति र्द्योतिताशेषदिङ्मुखं ।
समस्तं वस्तु यज्ज्ञाने प्रत्यक्षमिवाजनि ॥

End. विद्याविचारप्रतिबोधसिद्धिं सौधाधिराजप्रतिबन्धयुक्तं ।
श्रीपार्श्वभर्तुश्चरितेऽत्र सर्गःषष्ठः समाप्तिं समीयाय रम्यः ॥

Colophon. श्रीहेमविजयगणिविरचिते श्रीपार्श्वनाथचरित्रे षष्ठः सर्गः सम्पूर्णः ।

विषयः । जैनतीर्थङ्करेषु त्रयोविंशतीर्थङ्कर-श्रीपार्श्वनाथचरित्रवर्णनम् ।

No. 159. पितृमेधभाष्यम् । Substance, country-made paper, 11 × 6 inches. Folia, 8. Lines, 10 on a page. Extent, 180 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. श्रीः

जीवतः कर्माणि यजमानोऽनुवर्तते अग्निहोत्र-चातुर्मास्य-दर्शपूर्ण-मासादीनि कर्माणि मुख्यार्थयजमानस्य यथा श्रीहितकालानपेक्षया जीवतो यजमानस्य श्रौतं प्रधानकरणमार्गेणापि संस्थापानि ।

End. दक्षिणतोऽग्रेवेकस्थिरस्थादिरिति नित्यवाप्य प्रत्यंमाः पैतृकर्मोपर्करस्वसमर्चाः चिः प्रदक्षिणं करोति ।

Colophon. इति पितृमेधभाष्यं समाप्तं ।

विषयः । पितृमेधव्याख्या ।

No. 160. पूर्णाभिषेकदीपिका । By आनन्दनाथ । Substance, country-made paper, 18×5 inches. Folia, 55. Lines, 10 on a page. Extent, 2000 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Sivapur via Tangail, Paṇdit Bhabāninātḥ Bhaṭṭacāryya. Appearance, tolerable. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाय परमात्मने ॥

नत्वा श्रीगुरुपादाब्जमानन्दनाथशर्म्मणा ।
क्रियते कौलिकप्रीत्यै पूर्णाभिषेकदीपिका ॥
ज्ञात्वा श्रीशिवयोः सदागममतं सत्सम्प्रदायाद् गुरो
रन्येषेव मुमुक्षूणामपि सतामानन्दसन्दायिका ।
शोध्येयं खलु यत्नतो यदि भवेत् संसारदुःखार्णवात्
सन्तर्तुं हि समिच्छुको यतिवरो कुर्व्वन्तु दिव्यं मम ॥

आचारचिन्तामणौ । कलारामात्मिका पूजा न प्रशस्ता च पुरातिकेति ।
आगमकल्पद्रुमे । श्रुतिस्मृतिपुराणोक्तैः पूजा कार्य्या युगत्रये ।
आगमोक्तविधानेन कलौ देवान् यजेत्सुधीः ॥ इत्यादि ।

End. तथानन्दो ब्रह्ममयस्तथा वेदितं विश्वं ।
तस्यांशेन सर्व्वाः सम्भवन्तीति ॥

Colophon. इत्यर्कवाणीवंशीयश्रीरामनाथसूनुना ।
भूदेवानन्दनाथेन देवेनाकृतदीपिका ॥
× × × × × संमाने शाके सङ्कुबदेशतः ।
समाप्तेयं पञ्चौ शोध्या पूर्णाभिषेकदीपिका ॥

विषयः । कलावागमोक्तविधानेन पूजाकर्त्तव्यतिकथनं । आगमस्य वेदाद्यप्राचारभाव-कथनं चतुर्विधाश्रमकुलाचारपूर्णाभिषेकविधानं अभिषेकभेदकथनं । अभिषेकभाव-चक्रानुष्ठाना-

निर्णय-गुर्विर्णय-कुलधर्मप्रशंसा-कौलिकलक्षण-कौलज्ञानप्रशंसा-कौलार्चनफल-उत्तमाधमनि-कौललक्षण-वीरलक्षण-दिव्यवीरपूजाकालनिर्णय-योगानुष्ठान-कामकलानिर्णय-तत्त्वज्ञान-निर्णयाः । कौलकर्मणामासनादिनिर्णय-कौलयोगिरक्षणमालानिर्णयाः कलौ पश्वाचाराभावः दिव्यवीरयोः पुरश्चरणविधानं । प्रश्नाधिकारेणादिकथनं । दिव्यवीरयोः प्रायश्चित्तविधानं काशीकुलदेवताकुलदेवतानिर्णयः । चन्द्रसूर्यग्रहणादिनिर्णयः । दिव्यवीरस्नानविधिः पूर्णाभिषिक्तपानविधानमुक्तिलक्षणादिकथनं ॥

No. 161. प्रक्रियादीपः (खण्डितः) By प्रद्युम्नविद्याभूषणाचार्य्य । Substance, palm-leaf, 15×1 inches. Folia, 79. Lines, 4 on a page. Extent, 3990 slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, Puri, Rājgopāl Matha, Mahanta Mahārāj Sri Raghunandan Rāmānuj Dās. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्रीसरस्वत्यै नमः ।

लम्बोदरपदयुगलं वृन्दारकवृन्दवन्दितं वन्दे ।

भक्तजनकल्पवल्लीं जगदम्बामम्बिकाञ्च गुरुं ।

आचान्धकारशमनो विविधपदार्थावधारणे वेतुः ।

विद्याभूषणरचितो विधीयते प्रक्रियादीपः ॥

पदसाधनपरिपाटी योग्यैः सुकुमारबुद्धिप्रतिपत्त्यै ।

परिशीलितरचनया सुधीः क्रियतेऽनुदिष्टानां सद्भिः ॥ (?)

अ इ उ ऋ लृ ए ओ ऐ औ च इति सूत्रचतुष्टये एकादश-प्रत्याहारा उक्ताः ॥ इत्यादि ।

End. इति उभयपदिनः, अथ कण्ड्वादयः कण्ड्वादिभ्यः कण्ड्वादेरन्तरे यो भवति कण्डूयति कण्डूयः स्त्रीलिङ्ग भवित ... ... कण्डूयाञ्चकार महीयाञ्चकार । अतः परं खण्डितं ॥

विषयः । संज्ञासन्ध्यादिप्रदीपो व्याकरणविशेषः । नास्त्यस्य समाप्तिः केवलमस्य पुष्पिकयेकया लिख्यतेऽस्य कर्त्तुर्नाम यथा इति श्रीप्रद्युम्नविद्याभूषणाचार्य्यविरचिते प्रक्रियादीपे तन्त्रिप्रक्रिया समाप्ता ।

No. 162. प्रतिहारसूत्रभाष्यम् । By वरदराज । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 39. Lines, 16 on a page. Extent, 1950 ślokas. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1693. Place of deposit, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. ॐ महागणपतये नमः . ॐ नमः श्रीसामवेदाय
ॐम् वागीशाद्याः सुमनसः सर्वार्थानामुपक्रमे,
यं नत्वा कृतकृत्याः स्युस्तं नमामि गजाननम् .
नमोऽस्तु तस्मै देवाय यः प्रसूयापराजन्मनां ।
कार्त्स्न्ये च वेदे प्रथमः साक्षात् देवकी ×सुतम् । ?
यो वामनाचार्यमपात् (?) चनन्तनारायणयज्वसुतात्
चजनि उज्झिकान्वयो यः सान्ने श्रौते च सामवेदे यः ।
रचयति स वरदराजः प्रतिहारार्षेयकल्पयो र्दत्तिं ।
श्रौत्य च प्राचक्सूत्रोपग्रन्थ-निदानतद्व्याख्याः ॥

End. चपि चैकार्षेयानां + + + + देवत + + + न्यायोक्ताभिः प्रदर्शितं पूर्वं कार्त्स्न्या छन्दोदैवतविनियोगानां तु दर्शयिष्यामः . चार्षेयकल्प-विवृतिस्तु + + + + 'नाचि + + + + नुसारेण क्रमात् .

Colophon. इति श्रीवरदराजकृतौ प्रतिहारभाष्ये पञ्चदशखण्डः प्रतिहारभाष्यं समाप्ति-मगमत् . संवत् १६९३ . कार्त्तिकशुक्लद्वादशीयुक्ते .

विषयः । सामवेदप्रतिहारसूत्रव्याख्या .

No. 163. प्रत्यक्तत्त्वविवेकटीका । By रामकृष्ण । Substance, country-made paper, 11×5 inches. Folia, 195. Lines, 10 on a page. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, District Chāprā, Sisoyā, Paṇḍit Rāghavaprasād. Appearance, very old. Prose. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।
नत्वा श्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यमुनीश्वरौ ।
प्रत्यक् तत्त्वविवेकस्य क्रियते पददीपिका ॥

प्रारिप्सितस्य ग्रन्थस्याविघ्नेन परिसमाप्तिप्रचयगमनाभ्यां शिष्टाचारादिप्राप्त-
मिष्टदेवतागुरुनमस्कारलक्षणं मङ्गलाचरणं तेनानुष्ठितं ।
शिष्यशिक्षार्थं श्लोकेनोपनिबध्नाति । अर्थात् विषयप्रयोजने सूचयति ।
नमः श्रीमच्छङ्करानन्दगुरुपादाम्बुजन्मने इत्यादि ।
शं सुखं करोति इति शङ्करः सकलजनमहानन्दकरः परमात्मा एष ह्येवानन्द-
यतीति श्रुतेः । आनन्दः निरतिशयप्रेमास्पदत्वेन परमानन्दरूपप्रत्यगात्मा,
शङ्करश्चासावानन्दश्चेति शङ्करानन्दः प्रत्यगभिन्नः परमात्मा स एव गुरुः ।
परिपक्वमलोत्साहनहेतुशक्तिपातेन योजयति परे तत्त्वे सदीक्षया
चार्य्यमूर्त्तिस्थ इत्यागमात् ++++++ जीवब्रह्मणोरेकत्वलक्षण-
विषयसम्भावनाय जीवस्य सत्यज्ञानादिरूपत्वादिकं दिदर्शयिषुरादौ ज्ञान-
स्याभेदप्रतिपादनेन नित्यत्वं साधयति शब्दस्पर्शादयः इत्यादिना ।

End. तद्वाक्यगतस्यैकीभूत इतिपदस्यार्थमाह । विज्ञानमय (मुख्ये यो नूपयुक्तः)?
++++ येनैक्यतां प्राप्त इति यथात्मा पुरा जागरावस्थायां
विज्ञानमयमुख्यैः स वा अयमात्मा ब्रह्मविज्ञानमयो मनोमयः +++
+++मोदमय इत्यादिश्रुत्युक्ताकारविशेषैर्युक्तोऽभूत् अतःपरं खण्डितं ।

विषयः । प्रत्यक्तत्त्वविवेकाख्य-पञ्चदशमनुक्रमणिकाया व्याख्यानम् ।

No. 164. प्रपञ्चसारसम्बन्धदीपिका । By उत्तमबोधः । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 306. Lines, 9 on a page. Extent, 6000 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Patna City, Samskrita Sanjivani, Pandit Jayanārāyana Vājapeyi. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।
वन्देऽहं दक्षिणामूर्त्तिं सर्व्वविद्याप्रवर्त्तिकां ।
भुक्तिमुक्त्योः प्रदातारं सर्व्वज्ञं सर्व्वपूजितं ।
+++++ सरस्वती मा कृपया गिरं मे ।
+++++ प्रपञ्चसारार्थयुतं करोतु ।
व्याख्या विशेषानालोच्य सारं संगृह्य यत्नतः ।
प्रपञ्चसारसम्बन्धदीपिका रच्यते मया ।

इह खलु प्रपञ्चागमसारसंग्रहभूतं प्रपञ्चसाराख्यं तन्त्रं प्रारभमाणो भगवान् भगवत्पादाचार्य्यः प्रारिप्सितपरिसमाप्तिप्रत्यूहविघ्नविध्वंसनादिलाभाय + + + + + + प्रचारश्चौपयिकं त्रिपर्य्यादिचतुष्टयं चर्यात् सूचयति । चकचटतपयाद्यैरित्यनेन श्लोकेन । अराणि शरीराणि शौर्य्यमाचनया तानि पुरुषाणां भोगापवर्गाय चेश्वररूपेण ददाति प्रयच्छतीति ॥ इत्यादि ।

End. रवीन्दुवह्नीनां उपलक्षणमेतत् ब्रह्मादीनां जगादीनाञ्च ये जनन्ति भुवनानि पुष्णन्ति रक्षन्ति तस्मै परिपूर्णतेजसे ज्ञानशक्तिबलवीर्य्यतेजोभिरत्यूर्जित-मचिन्त्ये नमोऽस्तु इत्यर्थः । + + + + + + + भजे + + + + + + सततमेतदैश्वंसकः ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीमदुत्तमप्रकाशपूज्यपादशिष्येण उत्त-मबोधकृतायां श्रीमत्प्रपञ्चसारसम्बन्धदीपिकायां षिंशत्पटलः । समा-प्तोऽयं ग्रन्थः ॥

विषयः । शङ्कराचार्य्यकृतप्रपञ्चसारस्य व्याख्यानम् ।

No. 165. प्रयोगपल्लवः । By भवनाथ । Substance, palm-leaf, $16 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Folia, 16. Lines, 5 on a page. Extent, 600 slokas. Character, Uria. Date, Saṃ. 1713. Place of deposit, Puri, Mahimprakāsmaṭh, Paṇḍit Valadeva Bramhacāri. Appearance, old. Prose and Verse. Generally correct.

Beginning. भवान्यै नमः ।

नत्वा शङ्करचरणौ भवनाथः पल्लवं तनुते ।
मूकयितुं बालसङ्घान् व्याख्यानविधानम् वावदूकयितुं ॥
अगणितशब्दान्वेषणखिन्नाः किमेतद्दृष्ट्वा भवथ ।
शब्दाः प्रयोगमाला पल्लवयन्तु पल्लवं वीक्ष्य ॥
मूलभूताः प्रयोगाणां सर्व्वेषामेव धातवः ।
धातव एव प्रथमं कथ्यन्ते तद्वशा इव ॥
धात्वादिका × × × × भवधात्वन्तर्गताख्या ।
इकारः श्रूयते × × × × × × । इत्यादि ।

End. पचाद्यां पचीरन् पचीष्ठाः पचीयास्तां
पचीध्वं पचीय पचीवहि पचीमहि ॥

Colophon. इति श्रीमन्महामहोपाध्यायपदवाक्यपदाङ्कितश्रीभवनाथविरचितः प्रयोग-
पल्लवः समाप्तः ॥

प्रयोगाः क्रियन्ते कति कति न येषामविगताः
विवर्त्तोऽप्यन्या इव दधति सम्यगपरिचिताः ।
अथावीनामार्थं करबदरवद्यावनकरं
तदखिलं मातृसर्थ्यै विलिखित विचारप्रचयिनः ॥
अयनचन्द्रतुरङ्गभूमिभिर्विमानिते शकवर्षे ।
गुरुदिने रविपौषमिते ऽलिखत् जयनन्दोभवदेवसन्मतिः ॥

विषयः । कतिपयधातूनां साधारण-प्रयोगीकरणं ॥

No. 166. प्रश्नचूडामणिः । By चन्द्रशेखर । Substance, country-made paper, 13 × 3 inches. Folia, 17. Lines, 6 on a page. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Medinipur, post Garvetā, gram Khunverā, Babu Vaikunthanāth Chakravarti. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।
धर्मचिन्ता हि कर्त्तव्या प्राज्ञैः कष्टगतैरपि ।
यदा यदा प्रचलति तदायुः क्षीयते ध्रुवं ॥
सर्व्वज्ञः सर्व्वभूतात्मा सर्व्वदाता जगत्पतिः ।
सुरासुरपरित्राणो ध्येयो रविः स प्रपद्यतां ॥
पञ्चवर्णात्मकैर्वर्णैः पञ्चभिश्चन्द्रशेखरः ।
अप्रमत्तेभ्यो धातुभ्यः प्रोक्तो लोकशुभाशुभम् ॥
शुभं लाभो जयं जीवो ज्ञानं मौनं तथान्यथा ।
अस्ति नास्ति वियोगश्च चिन्तां चिन्तादिकं चिर
वर्णाकारयोगातिदिक्संख्या चराचराः ।
वर्णैर्गुणामयपञ्चाङ्गःस्यादुक्तो वर्णसंख्योद्भवं ॥ ?

स्वारस्य सरतं यच प्रसङ्गेन तदात्मकं ।
भाविनः + + + + + सारं चूडामणेः कृतं ।
प्रथमवर्गविन्यासो यथा + + + + + + ।
एकद्वित्रिचतुर्वर्गैः क्रमाद्वर्गचतुष्टयं । इत्यादि

End. यात्राभुवः । आगमयं एकेन शुभा यात्रा द्वाभ्यां चतुः शून्येनाशुभा यात्रा । गुर्विणीभुवः । एकेन पुत्रः द्वाभ्यां स्त्री शून्ये वन्ध्या । जयविजयभुवः । एकेन जयः द्वाभ्यां सन्धिः शून्येन भङ्गः ।

Colophon. इति प्रश्नचूडामणिः ।

विषयः । शुभाशुभलाभालाभजयपराजयजीवस्थानमौनप्रभृतिनिरूपकवर्गनिरूपणं । प्रश्नपरच्चक्रमनिरूपणं । संयुक्तासंयुक्तप्रश्ननिरूपणं पथिमपनिरूपणं । सिंहावलोकितादि-चक्रनिरूपणं । यात्राभुवगुर्विणीभुवविजयभुवादिनिरूपणञ्च ।

No. 167. प्रश्नदीपिका । By दामोदरदैवज्ञ । Substance, country-made paper, 9×4 inches. Folia, 10. Lines, 10 on a page. Extent, 200 ślokas. Character, Uriyā. Date ? Place of deposit, Puri, Sañkaramatha Madhusūdana Tirthasvāmi. Appearance, fresh. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

मथिकर्णीकलावासं नत्वा सिद्धविनायकं ।
चण्डीश्वरकलावासदामोदरविनिर्म्मिता ॥
नारायणसुतदैवज्ञप्रश्नस्येयं प्रकाशिका ।
सिद्धान्तज्ञैः सुमत्कैः दृश्यापि च तुष्टये ॥
चथेष वराहमिहिराचार्य्यात्मजः प्रश्नविषकुरादौ निर्विघ्नतापरिसमाप्त्यर्थं मङ्गलं कृत्वा सम्बन्धाद्यनुबन्धये चतुष्टयमात्र प्रविपत्त्येत्यादि ।

End. श्रीजानकीरघुनाथाङ्घ्रिजातो दामोदरःकृती ।
तेनेयं रचिता टीका सुप्रश्नस्य प्रदीपिका ॥

Colophon. इति श्रीदामोदरदैवज्ञविरचितायाः षट्पञ्चाशिकायां प्रश्नदीपिकायां सप्तमोऽध्यायः ।

विषयः । होराषट्पञ्चाशिकाया विवृतिः ।

No. 168. प्रस्तारः । Substance, country-made paper, 13 × 3 inches. Folia, 4. Lines, 8 on a page. Extent, 100 slokas. Character, Bengali. Date, Śaka 1766. Place of deposit, Zilla Medinipur, post Garvetā, grām Khuānvera, Babu Vaikunṭhanáth Chakravartí. Appearance, fresh. Generally verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः श्रीकृष्णाय ।
नराणां प्रस्तारकेन मनोगतशुभाशुभं ।
तां सर्वरूपिणीं वन्दे भारतीं परमेश्वरीं ॥
विना वर्ण्णं विना भावं विना पदविचारणं ।
षट्स्वरैर्मात्रार्थैः प्रस्तारो निरूप्यते ॥
च ट ए यो भवेज्जीवं था ट ऐ थौ च मूलकं ।
त फ थं च भवेद्धातुः सम्भयोनिं यथा + + + इत्यादि ॥

End. पञ्चमेनैव वर्गाणामन्यावरविनिर्णयः ।
यदि संगीयते प्रष्टा यत्र संज्ञोपि प्रच्छति ।
चौरस्य नष्टतो वापि तां द्रिमं नवमं वदेत् ॥
नष्टेऽस्य प्रश्नाचरवर्णसंख्यां त्रिभे विभाजयानुदृष्टभावात् ।
विज्ञीतसंख्याप्रितदूरितस्य ग्रेयं ततः पञ्चहताय चिह्नात् ॥
नष्टं स्वके भूतहतोऽस्य देयाङ्कवै चिट्ठेये च हरतु परेव ॥

Colophon. इति निरूपणाश्रीरामचौद्धवे प्रस्तारे .....ःसमाप्ता ॥ लिपिरियं श्रीरामनारायणशर्म्मणः । शकाब्दाः १७६६ । ५ । २ तां भाद्रपाड़ा ।

विषयः । वर्णस्वरनिरूपणं तत्र च पञ्चविधभेदकथनं सर्वांशस्वयोनिभेदकथनं तत्र धातुविधभेदकथनं तिथिविशेषे प्रश्नानामक्षरभेदकथनं शुभकर्मादिकथनं नाशपत्रनिरूपणं चौरस्य नामाद्यक्षरज्ञानकथनञ्च ।

No. 169. प्रश्नोपनिषद्भाष्यटीका । By नारायणेन्द्रसरस्वती । Substance, country-made paper, 14 × 4½ inches. Folia, 33. Lines, 10 on a page. Extent, 825 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Rājgurn's Math, Gunesumahalla, Benares City. Appearance new. Prose. Correct.

Beginning. ॐनमो गणेशाय .

अथर्ववेदे ब्रह्मा देवानामित्यादिमन्त्रैर्विद्याया निर्णीतत्वात्, तस्यैव ब्राह्म-
णेन तदभिधानं पुनरुक्तमित्याशङ्क्य तत्रैव विस्तरेण प्राणोपासनादिसाधन-
साहित्येनाभिधानात् पौनरुक्त्यमिति मत्वा ब्राह्मणमवतारयति . सुकेशेति ।

End. तस्मादिदिति 'पिप्पलादेन किं पूज्यतरं परिचार्य्यं तामितं किन्तु नमस्य-
मित्यर्थः . अतएव वाजसनेयके माद्यापि सच शाखा + + + मिति-भावः ।

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमत् कैवल्येन्द्रशिष्यज्ञानेन्द्रगुरुचरण-
सेविनारायणेन्द्रसरस्वतीविरचितं प्रश्नोपनिषत्भाष्यविवरणं समाप्तम् .

विषयः । प्रश्नोपनिषद्भाष्यव्याख्या .

No. 170. प्रायश्चित्तकुतूहलम् । Substance, country-made paper, 15 × 4 inches. Folia, 42. Lines, 9 on a page. Extent, 1000 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

स्मृतः स्मृतिं यच्छति यो जनानां मतं मतानामपि योजनानां ।
आराध्य भक्त्या तमनन्तदेवमथ ब्रुवे दुःशमनन्तदेव ॥ १ ॥
उक्तानि श्रौतविध्यपराधे प्रायश्चित्तानि स्मार्त्ते ऽधुना वक्ष्यामः ।
स्मार्त्तत्वञ्च स्मृत्याद्यनुमितश्रुतिमूलत्वं सकलाङ्गकलापशालित्वं ।

End. वेदाक्षराणि यावन्ति पठितानि द्विजातिभिः ।
तावन्ति हरिनामानि कीर्तितानि न संशय इति ।
अवादीत्यनन्तेन प्रायश्चित्तकुतूहलम् ।
प्रीयतु भगवांस्तेन स्मृतिमयो गुणाश्रयः ॥

Colophon. श्रीमदनन्तदेवोद्भवस्य रघुनाथविदुषः कृतौ प्रायश्चित्तकुतूहले द्वितीयः
परिच्छेदः ॥

विषयः । स्मार्त्तप्रायश्चित्तविधानम् .

No. 171. प्रायश्चित्तप्रदीपः । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 107. Lines, 18 on a page. Extent, 1926 slokas. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1713. Place of deposit, Benares City, Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. नत्वा बौधायनाचार्य्यं देवीञ्च गौतमं तथा ।
विध्यतिशमते प्रायश्चित्तदीपःप्रकाश्यते ।
गौते बौधायनोक्तानि प्रायश्चित्तानि यानि तु । उक्तानि इत्यादि ।

End. समस्ताभिः सोम् सार्वेत्यादि एतैः सर्वैः प्रायश्चित्तानि कुर्य्यात् ।

Colophon. इति प्रायश्चित्तप्रदीपे सोमप्रायश्चित्तं नाम पञ्चमं प्रकरणम् ।

विषयः । बौधायनीयप्रायश्चित्तसंग्रहः ।

No. 172. प्रायश्चित्तविशोधनं । By वासुदेवत्रिपाठी । Substance, palm-leaf, 18 × 2 inches. Folia, 97. Lines, 5 on a page. Extent, 2800 slokas. Character, Uria. Date . ? Place of deposit, Dakṣiṇa Baidyanāthpur Šāsan, Nilgiri State, *viá* Balasore, Paṇḍit Bināyak Misra. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीनारायणाय नमः ।
प्रायश्चित्तविशुद्धिसाधनधियो ध्यायन्ति धीरा ध्रुवं
यं निर्व्याजमजं सुरादिरचितं बीजं जगत् व्यापकः ।
श्रीरामं स्मर कोटिसुन्दरतरं कामं नमस्कृत्य तं
प्रायश्चित्तविशोधनं वितनुते श्रीवासुदेवः सुधीः ॥
विद्यन्ते विदुषां निबन्धनिचया यद्यप नानाविधाः
प्रायश्चित्तविशोधने बहुमताश्चे ते प्रपञ्चोत्तराः ।
तानेव प्रविलोक्य सारमखिलं संग्रह्य संक्षेपतः
किञ्चित् कौतुकपेशलत्वादपि मे शोध्यं प्रयत्नोद्यमः ॥
अथ प्रायश्चित्तलक्षणं ।
प्रयतत्वादोपचितमशुभं नाशयतीति प्रायश्चित्तमिति । इत्यादि ।

End. विभुत्व नास्तिकः कांचित् पर्वं इति न हि कालिनीषशुद्धयाक्षपयेन
तद्दर्शन वा भोजनं निर्वपति । शिवं ।
विदुषा वासुदेवेन प्रायश्चित्तविशोधने ।
सद्ग्रन्थप्रसिद्धिविविधप्रायश्चित्तनिर्णीतिः ।
नानानिबन्धानालोच्य वासुदेवत्रिपाठिना ।
कृतं मुदेऽस्तु विदुषां प्रायश्चित्तविशोधनं ।
चमत्कृतराः सारविचारचतुरा भीष्ट अर्थितं रचितं नियमं ।
परिचयतः कवचाग्रहद्या स्फुटं सन्तः प्रयतोऽर्थये तान् ॥
यो नाम नास्तिकतयाथ मर्त्यं प्रयत्ने सम्योधयन्निजमनस्यविवृद्धिसिद्ध्यै ।
सद्यामयेनमधिरोपयितायमासां कर्तां समस्तजिनमजसाधनानां ।

Colophon. इति श्रीवासुदेवत्रिपाठिविरचितं प्रायश्चित्तविशोधनं सम्पूर्णं ॥
श्रीहरिवंशपतेरङ्केऽब्धिद्युगसम्मिते ।
विनायकाख्यो विप्रोऽपि अलिखत् पुस्तकं शुभं ।

विषयः । विविधप्रायश्चित्तविवेचनं ।

No. 173. प्रायश्चित्तशतद्वयी । By आपस्तम्बीया । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 13. Lines, 14 on a page. Extent, 350 slokas. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1749. Place of deposit, Benares City, Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. यस्य श्रुतौ लक्षणमात्रमेव चित्तस्य दृष्टं श्रुतिलक्षणं तत् ।
ततो निमित्तेन विवर्जितं स्यात् विशेषणं वामनचिन्तितं च ॥ १ ॥ ?

End. इति जनगुरो भिरीक्ष्य रचिराचार्याभिधो भास्करो ।
पूर्वाचार्यमतं विलोक्य रचितं कल्याणदायामपि ।
लोकानां हितं अत्र जनकात् संप्रार्थयितुः शुभं ।
प्रायश्चित्तशतद्वयं बुधजनैः संपूज्यमानः सुधीः ।
लिखितं श्रीधरविनायकभट्टात्मजेन भार्गवेणेदं पुस्तकं संवत्—१७४९ ।

विषयः । आपस्तम्बीयप्रायश्चित्तप्रकरणं ।

No. 174. प्रायश्चित्तप्रदीपिका । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 73. Lines, 14 on a page. Extent, 1628 slokas. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1768. Place of deposit, Benares City, Vamanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. व्याख्यातो भास्कराद्यैश्च प्रायश्चित्तप्रपाठकः ।
मतद्वयेन लोकानां दुर्ज्ञानाच्च गुणान्वितः ॥१॥
तान् दृष्ट्वा भवति लोकान् तदर्थमनुसंदधत् ।
करोमि सुखबोधार्थं प्रायश्चित्तप्रदीपिका ।

End. भूर्भुवः स्वः स्वाहेति स्वार्तकर्मा × × चेदं. प्रायश्चित्तं बहूनामापस्तम्बे जैमिनी-
प्राप्यंमोक्तं ।

Colophon. इति पञ्चमः पटलः समाप्तः ।

विषयः । आपस्तम्बीयप्रायश्चित्तमतद्वयीव्याख्या ।

No. 175. प्रायश्चित्तमतद्वयी । Substance, country-made paper, 10 × 5 inches. Folia, 6. Lines, 14 on a page. Extent, 168 slokas, Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Benares, Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. नैमित्तिकेषु प्रतिखण्डकेषु सूत्रे यदुक्तमिह वाक्यपुञ्जैः ।
तद्भाष्यवृत्त्याद्यनुसृत्य सम्यक् सुखावबोधाय विलिख्यते तत् ।

End. स्यात् समयोरेव तदाप्ययं स्यात् ।
यदा प्रसक्तो न संधायते यः ।

Colophon. इति तृतीयप्रकरणम् ।

विषयः । आपस्तम्बसूत्रीयप्रायश्चित्तविवरणम् ।

No. 176. प्रायश्चित्तमतद्वयीव्याख्या । By वेङ्कटेशवाजपेयी । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 64. Lines, 11 on a page. Extent, 1736 slokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Benares, Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. आपस्तम्बमुनिं नत्वा प्रायश्चित्तशतद्वयीं ।
मन्दानां सुखबोधाय व्याकरिष्ये यथामति ।
तत्र तावत् प्रायश्चित्तस्य ग्रन्थस्य विषयप्रयोजनादिकं दर्शयति नेति वेदेषु
इत्यादि ।

End. ततोभयरक्षिते देशे काले वा ज्ञानादारभ्य अनुयोगः समापनीयः ।

Colophon. इति वत्सकुलभूषणश्रीवेङ्कटेशवाजपेययाजिनः कृतौ प्रायश्चित्तशतद्वयी-
व्याख्याने तृतीयं प्रकरणं समाप्तं ।

विषयः । वेङ्कटेशप्रायश्चित्तशतद्वयीव्याख्या ।

No. 177. प्रैष्याध्यायः । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 17. Lines, 22 on a page. Extent, 272 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । ॐम् ।
होतायक्षदग्निं समिधा सुषमिधा समिद्धं नाभा पृथिव्याः संगथे वामस्य ।
वर्ष्मन्दिव इडस्पदे वेत्वाज्यस्य होतर्यज । १ ।
होतायक्षत्तनूनपातमदितेर्गर्भं भुवनस्य गोपां × × × × ×

End. विश्वान्देवान् हवामहेऽस्मिन् यज्ञे सुपेशसः ।
तरमं यज्ञमागमं देवासो देव्या धिया,
जुषाणा अध्वरे सदो ये यज्ञस्य तनूकृतः ।
विश्व आ सोमपीतये वाचमद्य देवीं
वाचाश्विन् यज्ञेषु पेशसा, सरस्वतीं हवामहे ॥

Colophon. इति पुरोरुक् ।

विषयः । अस्मिन् चत्वारोऽध्यायाः तत्र प्रथमे प्रैषाध्यायः । द्वितीयो निवीताध्यायः । तृतीयः कुन्तापाध्यायः चतुर्थः पुरोरुगध्यायः । ऋग्वेदान्तर्गतोऽयमध्यायः किन्त्वधुना संहिता-पाठेऽस्य पाठो न दृश्यते ।

No. 178. पञ्जिकासमुच्चयः । Substance, country-made paper, 8 × 2½ inches. Folia, 56. Lines, 5 on a page. Extent, 1120 slokas. Character, Bengali. Date, Śaka 1641. Place of deposit, Zilla Mayamansing, Pargana Aṭiyá, post Jámunki, gram Háláliá, Paṇḍit Abhayacandra Bhaṭṭācāryya. Appearance, very old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गुरवे ।

विश्वेश्वरं गुरुतरं प्रणिपत्य भूमौ ।
कायं निपात्य प्रणिपत्य च वासुदेवं ।
स्वीयं मतं कथितदपि प्रतिस्पष्ट्य यत्ना-
त्तन्वे सुशिष्यपरितोषविभावनाय ॥
अविघ्नप्रंरिते × × मोयते पञ्जिका × × × × महाचार
परिप्राप्तं समाप्तिफलकं मङ्गलं मन्यमानो ग्रन्थकृत् प्रारब्धपरिसमाप्तिकाम
इष्टदेवता नमस्कारकपं मङ्गलं विधाय
× × × आह । अथ शब्दानुशासनमिति ॥ इत्यादि ॥

End. यद्यपि बाह्यप्रयत्नपार्थक्येऽपि आभ्यन्तरप्रयत्नतुल्यत्वमस्त्येव
यद्येवं बकारटकारलोपोविधेय इति चेत् नैवं यत्नोपमा
वनितोप इत्यतो ऽच् प्रथममित्यनुवर्त्तते ।
× × × × × लोपाभ्युपगमात् ॥ देवापाद: ॥
पञ्जिकेयं समाप्ता । शकाब्दाः १६४१ ॥
स्वार्थेवेनमितातीतशकाभिन + वत्सरे ।
यत्नादेतां पञ्जिकान्तु रघुनाथोऽलिखत् स्वयं ॥
चागते द्विवसध्येया पोथिका शुचिपचके ।?

Colophon. श्री × × × × × × × × × सार्थान्तु पञ्जिकां ॥
हरते य इमं ग्रन्थं पञ्जिका पञ्जितो पि सः ।
गर्द्दभो गर्द्दभी तस्य माता मातश्च गर्द्दभः ॥

विषयः । षत्वणत्वाश्रयन एकत्र इति पञ्जिकासमुच्चये द्वितीयोऽध्यायः ॥ इति

No. 179. बालबोधरत्नकौमुदी । Substance, palm-leaf, $14 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Folia, 83. Lines, 3 on a page. Extent, 1000 slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, District Purī, Parganā Ráhán, grām Jagannātha, Vidyādharpur, Paṇḍit Rāmacandra Miśra. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Beginning. यमुनायास्तटे रम्ये गोपीगोपसमावृते ।
सुवर्णवेणुना भान्तं वन्दे गोपीजनसुन्दरं ॥
ग्रहः—विचरा विषमाः खेटाश्चभौमाः खेचराः खगाः ।
व्योमाधिवासिनश्चापि यथार्थं परिकीर्त्तिताः ॥
आदित्यः सविता सूर्य्यो भास्करोऽर्को दिवाकरः ।
उष्णांशुस्तपनो भानुः सहस्रांशुः प्रभाकरः ॥ इत्यादि ।

End. जलधरवनभीत्या वासवश्चानुरक्तः
समवसिरशरीरश्चन्द्रमाशो हस्तत्रकः ।
अभिभवति सपत्नानामुखिवासरहि
यत्र निधिधनभोगी पण्डितश्चान्तराशौ ॥

Colophon. इति श्रीबालबोधरत्नकौमुद्यां सप्तदशोऽध्यायः ।

विषयः । ग्रहाभिधानं । नक्षत्राभिधानं । चन्द्रादिग्रहविधानं । राहुरिहिभद्रकथनं । लग्नफलकथनं । तिथिफलकथनं । वारफलकथनं । लग्नदृष्टिफलकथनं । चतुर्थपञ्चफलकथनं । नवमसप्तमपञ्चफलकथनं । केन्द्रस्थकथनं । पञ्चयोगफलकथनं । राशिफलकथनं । इत्यादि ।

No. 180. बौधायनकल्पं By श्रीविष्णुनाचार्य्य । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 141. Lines, 9 on a page. Extent, 2820 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares. Paṇḍit Gobinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. यामीमाद्याः सुमनसः सर्व्वार्थानामुपासने ।
यं नत्वा कृतकृत्याः स्युस्तं नमामि गजाननं ।
यथोक्तबौधायनकल्पसूत्रतावश्चिरूपितं ।
होमस्य प्रियमाह्नवे मीमांसासंप्रदायं ।१।

यः शाबराचार्यपदाभिषिक्तः मौनिश्राचार्यसदृशवचाः ।
प्रसन्नगम्भीरमतिः स्फुटार्थं बौधायनं कल्पमयो विधास्ये । २ ।

End. स्वाहा प्रजापतये इत्यभीघात् पूर्वेधोपोद्य प्रश्नप्रतिष्ठानमस्य इत्यनेनानुवाकेन प्रतिमन्त्रं जुहोति ।

Colophon. इति समाप्तः ।

विषयः । श्रौतकर्मणां विधानं ।

No. 181. बौधायनसूत्रवृत्तिः (दर्शपूर्णमासप्रकरणम्) । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 238. Lines, 9 on a page. Extent, 4760 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. नमस्कृत्य गुरुम् सम्यक् भाष्यार्थमवधारयन् ।
बौधायनीयसूत्रस्य कुर्वे वृत्तिं सुबोधिनीं ।
आमावास्येन वा पौर्णमासेन वा हविषा यक्ष्यमाणो भवति स पुरस्तादेव इत्यादि ।

End. बौधायनकृतव्याख्या वृत्तिःसूत्रस्य मायवे ।
दर्शस्य पौर्णमासस्य सम्पूर्णः प्रीयतां शिवः ।
क्वेदं बौधायनं सूत्रं क्व मेऽल्पविषया मतिः ।
गुरोः कटाक्षजनुते वृत्तिमेवं सुबोधिनीं ।

Colophon. शुभमस्तु ।

विषयः । बौधायनीयदर्शपौर्णमासव्याख्या .

No. 182. प्रश्नसूत्रवृत्तिः । अनुभाष्यानुसारि (प्रथमाध्यायावधि) । Substance, country-made paper, 16×6 inches. Folia, 43. Lines, 10 on a page. Extent, 860 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, late Hariscandra Babu. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीकृष्णाय, नमः ।

नत्वा श्रीमद्भाष्यार्य्यपादपद्मयुगं सदा ।

तदीयभाष्यमार्गेण ब्रह्मसूत्रार्थं ईर्य्यते ।

End. वैदिकानां वेदानुसारेण वस्तुविचारः कर्त्तव्यः । तद्विपरीतवादानां अप्रामाण्यादस्मद्वेदे न कापि शङ्का इति सर्वं सुस्थं । अतएवास्मिन्नध्याये विरुद्धैव मतान्तराणि निराकरिष्यन्ते । अध्यायसमाप्तिद्योतिका सूत्रैकदेशावृत्तिः ।

Colophon. इति श्रीमद्ब्रह्मसूत्राणां अनुभाष्यानुसारिवृत्तौ प्रथमाध्यायस्य चतुर्थःपादः प्रथमाध्यायः समाप्तः ।

विषयः । ब्रह्मसूत्रव्याख्या .

No. 183. ब्रह्माण्डनिर्णयः (ब्रह्मयामलोक्तः) । Substance, country-made paper, 8 × 3 inches. Folia, 5. Lines, 7 on a page. Extent, 100 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Sāṅkrail *via* Tangail, Babu Bijaya Siṁha Dās Gupta. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगुरवे नमः ।

अथ ब्रह्माण्डनिर्णयः ।

ईश्वर उवाच । यस्मिन् काले महादेवि किञ्चिन्नास्ति जगत्त्रये ।

न नक्तं न दिवा सन्ध्या न मेघश्च नम्बरः ।

न जलञ्च न चाकाशं न मनोबुद्धिगोचरं ।

तस्मिन् काले जगत्स्वामी प्रकृतिसमुपागतः ।

इत्येवं चिन्मयादेवि सम्भूता त्रिगुणात्मिका ।

महामाया महाघोरा नित्यं मे मोक्षकारिणी ।

मायोपहतचैतन्यं सकलं बहुसुदानं ।

पृथिव्यापस्तथा तेजो वायुराकाशमेव च ।

एतानि पञ्चभूतानि मायायोपायचेतसे ।

ब्रह्मा विष्णुश्च रुद्रश्च चन्द्रादित्यनभश्चराः ।

अग्नी वायुश्च ये देवास्तथा स्थावरजङ्गमाः ।

अण्डजाः स्वेदजाश्चैव तथोद्भिज्जजरायुजाः ।

एवं क्रमेण सृष्टिः स्यात् संहारस्य विपर्य्ययः । इत्यादि ।

End.

इत्येतत् कथितं देवि यथा मां परिपृच्छसि ।
सुकुलीनाय शान्ताय भक्ताय दृढचेतसे ।
प्रकाश्यं वा कदाचिच्च न देयं यस्य कस्यचित् ।
प्रकाशिते ऽप्रकाशः स्यादप्रकाशे प्रकाशितः ।
एवं ज्ञात्वा सदा योगी गोपयेन्मातृजारवत् ॥

Colophon. इति ब्रह्मज्ञानस्तोत्रः ।

विषयः । संक्षेपतः वस्तुप्रकारप्रकाशनं ॥

No. 184. ब्रह्मामृतवर्षिणी (ब्रह्मसूत्रवृत्तिः तृतीयाध्यायमात्रं) By धर्म्मभट्ट । Substance, country-made paper, 10 × 4½ inches. Folia, 41. Lines, 16 on a page. Extent, 2000 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Puri, Saṅkara Maṭha. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ श्रीपरमात्मने नमः ।

पूर्व्वस्मिन् पादे जीवोपकरणभूतभौतिकानि प्राण × × × इत्युक्तं तदुप जीव्य तदुपहितजीवस्य संसारप्रकारवैराग्यार्थं निरूपयितुं देहान्तरारम्भ-भूतसूक्ष्मपरिष्वक्तस्यैव जीवान्तरगमनमित्याह × × तदन्तरप्रतिपत्तौ × × × × × ब्रह्मनिरूपणाभ्यां पूर्व्वस्मिन्नध्याये ब्रह्म × × × × × श्रुति-न्यायविरोधनिरासेन समन्वयस्य प्रामाण्यनिरासेन तार्त्तीयोविचारो भवतीति अनयोरध्याययोः हेतुहेतुमद्भावसंगतिः । इत्यादि ।

End. नहि साक्षात्काररूपविद्यायां उपचयापचयावस्थितिः नहि पूर्वोत्तरभावि तत्साक्षात्कारयोश्चिरत्वाचिरत्वमतिशय इति कश्चिदभ्युपैति तस्मान्निर्वि-शेषब्रह्मसाक्षात्कारस्य एकरूपत्वात् तद्रूपो मोक्षो निरतिशयानन्दात्मक-एकरूप एवेति सिद्धं चर्व्वाणोऽध्यायसमाप्तिद्योतनार्थः । १७ ।

Colophon. इति श्रीधर्म्मभट्टकृतौ ब्रह्मसूत्रवृत्तौ ब्रह्मामृतवर्षिण्यां तृतीयाध्यायस्य चतुर्थपादः समाप्तः ।

विषयः । ब्रह्मसूत्रव्याख्यानं ।

No. 185. ब्रह्मोपनिषद्व्याख्या श्रुत्यन्तप्रकाशिका By केशवकाश्मीरी। Substance, country-made paper, 9 × 3 inches. Folia, 29. Lines, 12 on a page. Extent, 870 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Puri, Rājgopāl Maṭha Mohānta, Śrī Raghunandan Rāmānujā Das. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीमते रामानुजाय नमः।

सनन्दनपदद्वन्द्वं भक्तिनम्रैकचेतसा।

प्रणम्य क्रियते व्याख्या ब्रह्मोपनिषदो मया॥

तत्र श्रीब्रह्मसूत्रारम्भे निरीश्वरवादं दूरीकृत्य इममं व्यासभूतमापन्नं श्रीकृष्णं श्रीमुखेन तत् तत् ब्रह्मपद्मेन्द्रादिवाक्यैस्तत्त्वभेदादिभिरन्यथान्यथैव सर्वेषां विदुषां प्रमाणभूतैः शास्त्रविषयत्वेन प्रतिपादितं ज्ञात्वा तस्यैव सर्वेश्व-र्यैश्वर्यसम्पन्नस्य भगवतः स्वरूपगुणशक्तिज्ञानात्मोपलक्षणकं निर्णीय अन्ये-षाञ्च श्रुतिपरिकल्पितवेदविरुद्धकल्पनामात्रकस्य तद्वचनस्य निषिध्य अन्येषां तत्त्वबोधोत्सुकानां [illegible] श्रुतिपरामर्शहीनानां मोक्षो भवति [illegible] राजा परीक्षित्[illegible] श्रीमुखं [illegible] इत्येतदध्यायस्य बीजं। इत्यादि।

End. [illegible] ध्यायेदित्यनेन साधनाध्यायार्थः संपन्न [illegible] इत्यनेन फल-ध्यायार्थश्चेति संपूर्णा चतुरध्यायिनी ब्रह्ममीमांसा श्रीमुखेनैकत्रिंश श्लोके व्याख्याता इति भावः। ५०।

Colophon. इति श्रीकाश्मीरिकेशवविरचिता श्रुत्यन्तप्रकाशिका ब्रह्मोपनिषट्टीका समाप्ता॥ श्रीमते रामानुजाय नमः।

विषयः। ब्रह्मोपनिषद्व्याख्यानं॥

No. 186. भक्तामरस्तोत्रवृत्तिः। Substance, country-made paper, 13 × 5 inches. Folia, 9. Lines, 18 on a page. Extent, 684 slokas. Character, Nāgara. Date 1653. Place of deposit, Benares City, Diṅmaṇḍalā-cārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. प्रणम्य परमानन्ददायकं परमेश्वरं।

वृत्तिं भक्तामरस्यार्थं कुर्वे [illegible]

End. नामतन्त्रमितिविशेषयं तं कथयता शोचकमुखविना नामतन्त्र इति समाप्त । यन्मनसिकृत्यापुयश्वनाशो राजप्रसादवान् स तुर्पति यमनात् पार्श्वभावाति इति मङ्गलम् .

Colophon. नयननगररवेन्दुमिते वर्षे वैराठकाविजनरे वाछजनविरोधार्थं विजय-रमण्यां चि संयमाप्ता . इति गोभ्रामरकोषवृत्तिः .

विषयः । पञ्चदेवतामिकोषव्याख्या .

No. 187. भक्तिकुलसर्व्वस्वं । Substance, palm-leaf, $20 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Folia, 15. Lines, 3 on a page. Extent, 180 slokas. Character, Bengali. Date, Śaka 1696. Place of deposit, Zilla Mayamansing, Pargana Aṭiā, Post Jāmurki, gram, Hālāliā, Paṇḍit Abyayacandra Bhaṭṭācāryya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः परदेवतायै ।

अथ भक्तिकुलसर्व्वस्वनामकोषं ।
कैलासशिखरे देवं महादेवं महेश्वरं ।
भवानी रहसि प्रीत्या पप्रच्छ परमेश्वरं ॥

श्रीपार्व्वत्युवाच ।

कथमीशान सर्व्वज्ञ लभ्यते भक्तिरुत्तमा ।
साधकाः सर्व्वदा येन तन्मे कथय सुप्रभो ॥

शङ्कर उवाच ।

विना पूजां विना ध्यानं विना जापं विना बलिं ।
विना न्यासं विना धूपं विना भूतविशोधनं ।
विना पुष्पं विना गन्धं विना पर्य्यटनेन वा ।
तथार्चनं विना होमं विना नित्योदितां क्रियां ।
प्राणायामं विना ह्रासं येन तारा प्रसीदति ।
लभ्यते येन कल्याणं तन्मे निगदतः शृणु ।
नाम्नां सहस्रं तारायाः कथयिष्याम्यसंशयं ॥

– – – – –

अस्य श्रीभक्तिकुसुमसर्व्वस्वनामस्तोत्रस्य × × ऋषिरनुष्टुप्छन्दः—
— — — विनियोगः । इत्यादि ।

End. यः स्तोत्रं कुसुमाभकं प्रतिदिनं भक्त्या पठेन्मानवः
स व्याधिप्रचरैर्धनेश्वरसमो विद्यामदैर्वाक्पतिः ।
सौन्दर्येण च मूर्त्तिमान् मनसिजः कीर्त्या च शीतद्युतिः
शक्त्या शङ्कर एव शौर्य्यविभवैर्भूमेः पतिर्नान्यथा ।

Colophon. इति वरगौरीपञ्चाङ्गे श्रीतारादेव्याभक्तिकुसुमसर्व्वस्वनामस्तोत्रं समाप्तम् ।
— — — — शकाब्दाः । १९९९ ।

विषयः । श्रीतारादेव्याः स्तवनामकथनं ।

No. 188. भक्तिरहस्यम् (वल्लभमतानुसारी) । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 9. Lines, 12 on a page. Extent, 200 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, late Hariscandra Babu. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।
पदनखमणिविधुमूर्तिरेखाद्यत्कपतामिवाय + + + ।
यं समुपास्य निरौपम्यं वन्दे नन्दमन्दिरे कश्चित् ।

End. यथा भागवते प्रोक्ते नि + + + चैव हि ।
मनोवाक्काय + + + च सत्यं प्रमदमावपि ।
भवत्यं श्रीशेनं ध्यानं परेरकृतकर्मणः ।

विषयः । भक्तिविषयकप्रमाणम् .

No. 189. भक्तिवर्द्धिनी By वल्लभाचार्य्य । Substance, country-made paper, 10 × 5 inches. Folia, 10. Lines, 8 on a page. Extent, 150 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, late Babu Hariscandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

प्रणवपदविज्ञाधारं ललितविहारं मनोहराकारं ।
नमतः परं मदीयं जयति विभो मचकं मचनं ।
दूरमितमोहचिन्ता पचामृतकोटियोजमोक्षचिता ।
चतुरचतुर्विलसति यस्मिन्पुंसि शुभं ममो भवते ।

End. यत्त्वं श्यामसमस्तं श्रुतिवनमीतं यैर्हि समेत्यापि ।
तर्हि त्वं मम हृदये वस भावय मयीश मे हृदयं ।
सुखयतु सदैव भक्तान् भवदीयाभक्तिवर्धिनी एषा ।

विषयः । वल्लभाचार्यकृतवेदान्तमतमादाय भगवद्भजनम् ।

No. 190. भक्तिहंसः By विठ्ठलदीक्षित । Substance, country-made paper, 8 × 5 inches. Folia, 14. Lines, 8 on a page. Extent, 120 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, late Hariścandra Babu. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीकृष्णाय नमः ।

जयन्ति पितृपादाब्जरेणवो यत्प्रसादतः ।
भक्तिःप्राप्ता तदन्यच्च मोक्षाभावश्च पश्चितैः ।
मन्त्रोपासनवैदिकतान्त्रिकदीक्षार्थवादिविविधिभि र्यः ।
चञ्चुद्यो रमते निजभक्तेषु स हंसस्तु सर्वेशं ।

End. व्रजामि शरणं मुदा शरणमैत्रिकामुषिते ।
निरञ्जनिजसंश्रयो य इह भाग्यवद्भिः श्रुतः ।
मनोमयतपादपद्मजपरागरागान्वितं ।
करोति सततं हि मानिजनतूजवात्मजनं ।

Colophon. इति श्रीगोपीजनवल्लभचरणैकतानश्रीविठ्ठलविरचितो भक्तिहंसः समाप्तः ।

विषयः । वल्लभमतानुसारेण कृष्णस्तुतिः ।

No. 191. भगवद्भावना । वल्लभाचार्य्यसम्प्रदायानुयायिनी (असम्पूर्णा) । Substance, country-made paper, 7 × 4 inches. Folia, 41. Lines, 18 on a page. Extent, 312 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, late Hariścandra Babu. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीकृष्णाय नमः ।

श्रीमदाचार्य्यचरणं शरणं सर्व्वदेहिनां ।
समस्तदोषहरणं मन्ये राजतां मम ।
प्रातरारभ्य भगवद्भावना विलिख्यते ।
सेवनायां यत्सद्भावानभिज्ञं प्रशिक्ष्यति ।

End. किं कर्त्तव्यं दुर्व्विहितो भवानेकगतो मम ।
अतो निवार्य्यते चैवं श्रीकृष्णश्च स्मरे स्मरे ।
(इतो नास्ति)

विषयः । श्रीवल्लभाचार्य्यमते भगवद्भावना .

No. 192. भगवद्गीताटीका By गङ्गाधरकविराज । Substance, country-made paper, 10 × 6 inches. Folia, 315. Lines, 12 on a page. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Benares City, Babu Paresānāṭh Rāy Kavirāja. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. ॐनमो गणेशाय .

प्रणमामि गुरुं ब्रह्म परमात्मपरात्परं ।
परमेष्ठिगुरुं देवीमयं स्वाभीष्टसिद्धये ।
अथ तैत्तिरीयोपनिषदि . असद्वा इदमग्र आसीत् ततो वै सदजायत, तदात्मानं स्वयमकुरुत तस्मात्तत् सुकृतमुच्यते ।

End. यत्रेत्यादि हे राजन् यत्र युद्धे योगेश्वरः कृष्णो वर्त्तते, यत्र युद्धे पार्थोऽर्जुनो धनुर्द्धरो योद्धा वर्त्तते तत्र युद्धे श्रीश्च विजयश्च भूतिरैश्वर्य्यं चेत्येतानि ध्रुवाणि निश्चितानि इति मम मति मेव मतमित्यर्थः अध्यायं समापयति .
इतीत्यादि इत्यध्यायस्य व्याख्या समाप्ता .

Colophon इति गङ्गाधरकविराजेन कृता भगवद्गीताव्याख्या समाप्ता . इति .

विषय । भगवद्गीताव्याख्या .

No. 193. भगवद्गीताटीका (परमार्थप्रपा) By देवज्ञसूर्यपण्डित । Substance, country-made paper, 8 × 4 inches Folia, 156. Lines, 12 on a page. Extent 3180 slokas Character, Nagara. Date ? Place of deposit, Benares City, late Babu Hariscandra Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning श्रीगणेशाय नमः .

एवं द्वितीयाध्यायमारभ्य षडध्यायान्तेन क्रमेण द्वैतादिव्यतिरिक्तात्मस्वरूपदर्शनपूर्वकं तत्प्राप्त्युपायभूतकर्मयोगं साधयित्वा ... निरूप्य ... प्रकटयन् ... परमार्थपयपारोऽभूतविषयं ... स्वरूपं निरूपितम् ।

End तात्पर्यश्लोकश्च .—

प्राक्संस्कारानुरूपं विविधविधुरधियः श्रद्धया संयजन्ते
दौ (...) क्रियाद्यैस्त्रिविधगुणवशात् तत् फलं ते लभन्ते ।
तद्धेतुत्वं निवृत्तं प्रभवति (... ...) देवा विवर्ती ।
तेन श्रद्धार्पणं स्यादिदमिति दृश्यं सप्तयुक्तं निवृत्तम् ।

Colophon. श्रीमद् देवज्ञपण्डितसूर्यविरचितायां भगवद्गीताटीकायां परमार्थप्रपायां श्रद्धाविवेको नाम सप्तदशोऽध्यायः .

विषयः । भगवद्गीताव्याख्या .

No. 194. भगवद्गीताटीका ; श्रीकृष्णाभिप्रायमञ्जरी By कल्याणभट्ट । Substance, country-made paper, 10 × 5 inches. Folia, 300. Lines, 9 on a page. Extent, 4800 slokas. Character, Nagara. Date ? Place of deposit, Benares City, Bibihati. Pandit Vāmanācarya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning (अत्र त्रयोदशाध्यायमारभ्य अष्टादशाध्यायपर्यन्तं नास्ति)

श्रीगणेशाय नमः। श्रीराम(...)यं

श्रीमद्गोकुलाधीशं परमानन्दविग्रहं।
कृपाम्बुधिं गुणनिधिं नमामि पुरुषोत्तमम्॥
चपौचरायां यं प्राप्य भजन्ते यतकोटयः।
श्रुतिस्मृतिपुराणाद्यैरलभ्यं चरणाम्बुजं॥

End. स्पष्टं।

Colophon. इति भगवद्गीतोपनिषट्टीकायां निःशङ्कलहीयविविधप्रकर्षप्रकाशमानारभ-टीकायां श्रीकृष्णचरणकिङ्कर्यां तदितिगुणगुणमार्जन्यां श्रीकृष्णकिङ्कर श्रीकल्याणभट्टविरचितायां चतुर्धारचाभिख्यानद्वादशाध्यायव्याख्या।

विषयः। वल्लभमतानुसारेण भगवद्गीताव्याख्या।

No. 195. भगवद्गीताचिन्तामणिः By कमललोचन। Substance, plam-leaf, 10×2 inches. Folia, 94. Lines, 4 on a page. Extent, 1500 ślokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, District Puri, Pargana Rāhān, grām Jagannātha Vidyādharpur, Paṇḍit Rāmcandra Miśra. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐनमो भगवते वासुदेवाय।

तत्र भगवान् वेदव्यासः श्रीभागवतशास्त्रं प्रारिप्सुः तावत् प्रथमस्कन्धे जन्माद्यस्येत्यादि-पद्यमयीं नान्दीं निबध्नन् तदीयतया प्रथमस्कन्धादारभ्य द्वादशस्कन्धावधि सकलपदान् श्रीभगवतः प्रवृत्तीनामुपाख्यानचिन्तामणी-वाकलयामास तद्वद्यथा प्रक्रियाप्रवृत्तौ गीता चेत् तत्र भक्तादिपरोक्षस्वरूप-महिमावर्णनं प्रवृत्तः अवतारायां साधारूपस्य च महिमवर्णनं गीता तत्र तावदादौ सूतशौनकादिसंवादरूपषट्प्रश्नप्रवृत्तवादजन्माद्यैति। इत्यादि।

End. चामिरत्नकुलकं

वाचितमायाविलासं सत्यं तं परं धीमहि।
यासौ ज्योतिर्विवसायः प्रवरतरभरद्वाजवंशावतंसः
माम्नाता कृष्णभट्टोऽभवद्य तनुजोऽयमतो रामचन्द्रः।
तत् पुत्रश्चित्रवाग्ध्यायनमरचनपट्टः श्रीगोविन्दनामा।

तस्यात्मीयसुतो यः सर्वगुणकलासम्पन्नः हयग्रीवः ।
तस्यात्मजः कमललोचननामधेयः श्रीगोपीनाथनिरतः करुणाकरत्वात् ।
कौतूहलं हृदि दधौ रतिमंजरीं श्रीमाधवनामर्षि विरचितवान् यथावकाश ॥

— — — — —

Colophon इति श्रीभगवत्कौशाखित्मासिन्धौ श्रीभागवतमहात्म्ये पञ्चाध्याये हारमञ्जर्याख्ये-
टिप्पणीं । समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । भागवतव्याख्येयं ।

No. 196 भक्तमञ्जरीयमाटिका By नरसिंहमिश्र । Substance, palm-leaf. 16 × 1 inches. Folia, 42. Lines, 6 on a page. Extent, 1300 ślokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Dāmodarpur Śasana, Zilla Puri, Late Paṇḍit Gopināth Miśra. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । अविघ्नमस्तु ।

जिज्ञास्य यदनेकसाधनपरैः सद्भाग्यपुण्योदयै
र्ज्ञेयास्य यतोयदेवसकलं यच्चात्मयोनिः स्वयं ।
यच्च तत्पदमव्ययात्स्मृतिविदो नित्यं स्तुवन्ति स्फुट
मत् चिदात्मसुखात्मकं श्रुतिशिरोवद्य निरीहं भजे ॥

अपि च । या विद्या सदसद्विलक्षणपरा सर्व्वैकसिद्धिप्रदा
नित्यं विश्वविवर्तनैकनिरता सर्वत्र सर्वोत्तमा ।
याधिष्ठानवती गुणत्रयमयी सर्वात्मरूपात्मिका
सा पायाद्भवमोचनं भगवती भक्ता भवान्या सदा ॥

\+ \+ \+ \+ \+

नाभ्यम्भोरुहधारः । पुरीवत्सात्म । समस्तांषं । यतो यतिरसौ योऽयं
समस्तमयः — — — — अस्ति च दक्षिणपारावारतीरे सकलपापक्षय-
हरणपुण्यमण्डलमण्डन — — — — — श्रीपुरुषोत्तमाभिधं पुण्यक्षेत्रं । तत्र
च सकुसुमदम्भ विमलितमन्दतरमकरन्द — — — — — नवरत्नसंमत् ।
तदच्छिवे ।

मचति परितोषणं सकलकार्य्यतो यत् सतां
ततो रचय चातुरीं चतुरनर्त्तने नन्दने ।
सभा गजपतेरियं भजति कौतुकं दर्शने
त्वमेव भरतागमा भवसि सर्व्वभूमण्डले ॥

अपिच । अयमर्थोऽपि भवत्या विदितमेव । यत् खलु सकलशास्त्रार्थसारज्ञान-विमलनिराकृताशेषविपदः ... ... सङ्गीतकलाकौशलविलोकनचपला-धरासुराः शोभन्ते । तदेतेषां चरणोपादनिमित्तं कापि नवीना नाटिका अभिनेतव्या भवत्या ।

सूत्र । आकर्णय प्रिय । पृथ्वीयं नवखण्डिनी सुरचिरस्तत्राप्ययं भारतः
खण्डोऽप्युत्कलदेश एव रुचिरस्तत्रापि भव्यतमा ।
तत्राप्यनुपमाविभ्रामरचितं केन्दुझरीराष्ट्रकं
यत्रायं वसुधाधिपः शिवपुरो नारायणः शोभते ॥

सूत्र । प्रिय । तदीयोक्तिचन्द्रोदया नाटिकेयं धरित्री भविष्णी तदेवाभिनीता ।
वसन्तावसन्ना सदा धीरहृद्या क्वचिद्भूरिगद्या प्रबन्धानवद्या ॥ अपिच ।
शिवचन्द्रोदयनाटिकायामभिनीतायां कस्य न भवति चेतः पीयूषसिन्धौ निमग्नं वा ॥ इत्यादि ।

End. पृथ्वीं श्रीवलभद्रदेवनृपतिर्नीतं प्रशास्तु स्वयं
विप्रा वेदविदो भवन्तु गुणिनः सम्पत्तिमन्तो भुवि ।
भूयात् श्रीपदारविन्दयुगले भक्तिश्चिरं स्थायिनी
जीयासुर्नरसिंहमिश्रकविता यावन्महीमण्डलं ॥
इति यथार्थमाराध्य । एवमस्त्विति परिक्रम्य यथोचितस्थानं प्रति ।
इति निष्क्रान्ताः सर्व्वे ।

Colophon. इति श्रीनरसिंहमिश्रविरचितायां श्रीशिवनारायणभञ्जमहोदयनाटिकायां जीवन्मुक्तिप्रतिपादनं नाम पञ्चमाङ्कः समाप्तः । समाप्तेयं नाटिका ।
श्रीशाम्बशिवाय नमः ।

विषयः । इति—१ । २ । ३ इति विवेकनादर्शनोद्योगो नाम । ४ । जीवन्मुक्तिप्रतिपादनं नाम । ५ ।

No. 197 भरद्वाजसंहिता (सटीका) । Substance, palm-leaf. 16×1¾ inches. Folia, 106. Lines, 6 on a page. Extent 4000 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Puri, Rājgoāpl Maṭha Mohāuta, Mahārāj Raghunandan Ramanuj Das. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

मूलस्य श्रुत्वा तु सकलान् धर्मान् सिद्धिमंश्चाथ शाश्वतीं ।
भूय एव मुनिश्रेष्ठमिदमूचुर्महर्षयः ॥
केनोपायेन भगवन्निह सर्व्वेऽपि जन्तवः ।
प्राप्नुयुः परमां सिद्धिं सद्यो विगतकल्मषाः ॥
तेषां तद्वचनं श्रुत्वा भरद्वाजो महामुनिः ।
सश्चार परम गुह्य पुनश्चेदमभाषत । इत्यादि

श्रीमते रामानुजाय नमः ।

टीकायां अथ तत्रभगवान् भरद्वाजो महामुनिः समाराध्यविद्योपकल्पसम्प्राप्ताः.
मद्योवनेच्छया सकलवद्रास्थेषु प्रतिपन्नं न्यासाख्यं योगं सकलधर्म्मोपदेशा
नन्तरमुपनिषत्कल्पेन भरितशेषेणापादिशत् । तत्र सद्यस्तमर्थामी शिष्याणां
महर्षीणां प्रश्नकल्पितानां तादृशोपायश्रवणकौतूहलवतां प्रश्नवाक्योऽयं
श्रुत्वेत्याद्यश्लोकः । इत्यादि ।

End.

मूलस्य वैराग्य वर्ण्यं न तेषां लब्धामानभग्नदिभिः ॥
इतिर्षि जीवितं गुप्ति मार्गो वैराग्यमुच्यते ।
वैराग्ययुक्ता- :.. ... ... ॥
इत्थं विज्ञातमना न्यासः ज्ञातो हत्यच्युपादप ।
वसौ पञ्चमयः संन्यस्तं चाप्यद्यते विभा ॥
इतिं सर्व्वोऽनुभूयेमामनुकम्पामिवात्मनः ।
परत्र चानुमोदन्ते परमेव विपश्चिता ॥ (१)

Colophon. इति श्रीभरद्वाजसंहितायां परिशिष्टे चतुर्थोऽध्यायः ।

टीकायां. चन्द्रापामकानामपि येनतासां तमहं वन्दे श्रीयतिमतयुवयापितिगराचिन.
स एव भगवान् न तदुपचितानि प्रयच्छति । श्रीरामानुजाय नमः ।

विषयः । इति श्रीभरद्वाजसंहितायां न्यासोपदेशः । १ । २ । ३ । ४ । इति—परिशिष्टे । १ । २ । ३ । ४ ।

No. 198. भारतामृतकाव्य By दिवाकर । Substance, palm-leaf, 13 × 1½ inches. Folia, 88. Lines, 4 on a page. Extent, 1760 ślokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Dāmodarpur Sāsana, Zilla Puri, late Paṇḍit Gopīnāth Miśra. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. सरस्वत्यै नमः ।

प्रणेतुमाम्नायविधौ नवैकधा
दधार यः सत्यवतीतनूजतां ।
प्रदर्शितार्द्वैतपथो विरच्यतां
स रच्यतां मय्यनुकम्पया हरिः ॥
महाजयं यद्यपि दुष्करः परैः
कवीश्वरैः कौरवकीर्त्तिसागरः ।
तथापि पाराशरपादचिन्तना-
नरीसुरीकृत्य तरीतुमुद्यतं ॥
इयं मदीया कविता न तादृशी
तथापि सन्तः परितोषमेव वः
भवन्ति भावाश्रित साधुतां वने
परिस्पृशादृषुतिरिव सरद्विषः ॥ इत्यादि ।

End. हरितामवलोक्य चक्रवाक हरिदात्तद्युतिचारिताम्बरं ।
हरितद्धयतो दधे युवीचः सवधूको मधुपारवाभिलापं ॥
यं प्रासूत पतिव्रता गुणवती गुप्ता विशुद्धाशयः
श्रीवैद्येश्वरतो विभूषितभरद्वाजान्वयाद्दाक्षकं ।
यो देव्याः स्तुतिमविभावयुषितुः श्रोकैः प्रवेनाकरोत्
तत्काव्ये प्रथिता रवेन सुभगः सर्गोऽभवद् द्वादशः ।

Colophon. इति श्रीभारतामृतकाव्ये सायंचन्द्रवर्णनं नाम द्वादशसर्गः ।

(अतः परं न दृश्यते)

यं प्राहुत पतिव्रता मुखवती सुता विमुक्ताञ्जनः
श्रीवैदेश्वरतो विभूतिनभरद्वाजान्वयाद्वाञ्जनं ।
काव्ये तस्य दिवाकरस्य हनितो बालाधरस्यादुनि
यस्ये भवयद्योयमादिवदितः सर्गः समाप्तोभवत् ॥

विषयः । इति श्रीकविचन्द्ररायकृते भारतामृते महाकाव्ये कुन्तायनसारस्वतना पुण्यकः प्रभृतिसम्भ्रदसराजवर्णना नाम प्रथमःसर्गः । इति भर्त्तप्रभृतिनवराजवर्णनं नाम द्वितीयः सर्गः । इति तृतीयः । इति शान्तनुवंशप्ररोचो नाम चतुर्थः सर्गः । इति कुरुपाण्डवसम्भवो नाम पञ्चमः सर्गः । इति निर्वीर्यजतुरुग्भो नाम षष्ठः सर्गः । इति द्रौपदीस्वयम्बरप्रस्तावो नाम सप्तमः सर्गः । इति इन्द्रप्रस्थनिवासो नामाष्टमः सर्गः । इति सुभद्राहरणो नाम नवमः सर्गः । इति खाण्डववनवर्णने चतुर्वर्णनं । १० । इति पुष्पावचयजलक्रीडावर्णनं । ११ । इति सायं-चन्द्रवर्णनं नाम । १२ ।

No. 199. भार्गवोपपुराणं । (चत्वारिंशद्दशाध्यायपर्य्यन्तं उत्तरखण्डं) : Substance, country-made paper, 11 × 6½ inches. Folia, 83. Lines, 12 on a page. Extent, 2000 slokas. Character, Nagara. Date ? Place of deposit, Puri, Rájgopál Maṭha Mohânta, Mahâraj Śrí Raghunandan Rāmānuj Dās. Appearance, fresh. Verse. Generally incorrect.

Beginning. श्रीमते रामानुजाय नमः । श्रीकृष्णगुरवे नमः ।
यस्य द्विरदवक्त्राद्याः पारिषद्याः परश्शतं ।
विघ्नं निघ्नन्ति भजतां विष्वक्सेनं तमाश्रये ॥
श्रीशौनकादय ऊचुः ।
सर्व्वधर्म्मार्थतत्त्वज्ञ सर्व्वशास्त्रविशारद ।
तत्त्वार्थविदुषां श्रेष्ठ सूत द्वैपायनप्रिय ॥
यानि कर्म्माणि लोकेषु चरितान्यपि शार्ङ्गिणः ।
× × × × × द्वयाभिः श्रुतस्य वदतास्वर ॥
कृतकृत्या वयं ज्ञाताः पवित्रीकृतचेतसः ।
योगिनां तु चरितानि भगवद्भक्तयोगिनां ॥
मोक्षाश्रयतनन्यानि त्वया धर्म्मोपदेशिना ।
न तृप्तिं यान्ति चेतांसि तत्त्वानानि वदस्व नः ॥

सूत उवाच ।

साधु पृष्टोऽस्मि मुनयो भवद्भिर्मोक्षकाङ्क्षिभिः ।
चिरकालादिदं वस्तु भवतां वह्नि मे मनः ॥
भवन्त एव पृच्छन्ति मामिदं मुनिपुङ्गवाः ।
आसीत् परमगोपनीयमधुना मम चेतसि ।
वक्ष्यामि सर्व्वमेतद्वः शृणुध्वं तत्समाधिना ॥ इत्यादि ॥

End. वैराग्यज्ञान × × × तपश्रेयः प्रदायकं ।
महायोगीश्वमाहात्म्यमिदं मुक्तिप्रदं नृणां ॥
आयुष्यं श्रीकरं भद्रं यशस्यं विजयावहं ।
धर्म्यं पवित्रं पापघ्नमारोग्यकरमुत्तमं ॥
यः श्रावयेत् सदा नृणां × × × × × सः ॥
... ...
इत्येतदाख्यानमनुत्तम शुभं योगीश्वराणां महतां मनोहरं ।
भक्त्यान्वितो यः शृणुयात् × × × सौभाग्यवान् गच्छति तत् परंपदं ॥

Colophon. इति श्रीभार्गवे उपपुराणे उत्तरखण्डे नरनारायणसम्वादे महायोगि-माहात्म्ये चत्वारिंशोऽध्यायः । श्रीमते रामानुजाय नमः ॥ इदं पुस्तक-वापुजित × × दस पाण्डेय मुम हैदराबाद् चामवरस्थानाय लिखित दर्वस्ता-सन ॥ (?) ॥

विषय इति श्रीमद्भार्गवीयपुराणे (भार्गवोपपुराणे) उत्तरखण्डे नरनारायणसम्वादे महायोगिमाहात्म्ये प्रथमोऽध्यायः । (एवं सर्व्वत्र द्वित्र्यादिभेदेन) महायोगीतिपदवाच्योऽत्र रामानुज एव तत्र नारायणावतारत्वेन वर्णितवान् सच तदा जन्मारभ्य चरितवर्णनादिना ।

No. 200. भावचूडामणि । Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 12. Lines, 6 on a page. Extent, 200 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Cakradha *via* Narayanaganj, Paṇḍit Mahendra Candra Bhaṭṭācāryya. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।
अथ द्विजवीरपद्मभावसङ्केतान् तद्भेदांश्च भावचूडामणौ ।

गौरिक उवाच ।

समवायारघहेतं भावहेतमेव च ।

ज्ञापितन्तु मयादेवि कथयाम्यनुकम्पया ॥

एकज्ञानां चि मन्त्राणां यदि भावो न जायते ।

सिद्धिर्न जायते देवि सत्यं सत्यं चि मेऽधुना ॥

सर्व्वमन्त्रेषु विद्यात्तु भावहेतमेव च ।

तथापि मन्त्रिमन्त्रेषु विशेषात् सर्व्वसिद्धिदं ॥ इत्यादि ।

End. तथापि प्रकृतेर्योगात् चिप्रं प्रत्ययतां लभेत् ॥

सांयाचिकः कुदेशात्तु यथा भावं प्रपद्य च ।

नानादेशं समुत्तीर्य्य समुद्रं विशते चिरात् ॥

Colophon. इति भावचूडामणौ पञ्चभावनिर्णयः समाप्तः ।

विषयः । अधिकारिभेदेन दिव्यवीरपशुक्रमात् मन्त्रप्राप्तिविधायकानां भावानां लक्षण-कथनं ॥

No. 201. भावदीपिका । By अच्युतवीर । Substance, country-made paper, 16×6 inches. Folia, 14. Lines, 7 on a page. Extent, 400 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Mayamansimha, Parganā Aliyá, post Jāmurki, grām Háláliyá, Paṇḍit Gurudās Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।

श्रीमद्गुरुपदाम्भोजविगलन्मकरन्दीपिका ।

करोति येषिता नित्यमज्ञानध्वान्तसंचयं ॥

निःशेषानमभ्यन्तोच मकरन्दमधुव्रतः ।

श्रीयुताच्युतवीरोयं चकार भावदीपिकां ॥

मन्त्रसाधने भावज्ञानमावश्यकं तदज्ञाता कश्चिदपि मन्त्राधिकार इत्यनिर्णीय सर्व्वे भक्ता एव जानीयन्तं सकलं लोके वेदविषयमाचरन्ति तदर्थं परमप्रविधानेन भावो निरूप्यते । इत्यादि ।

End. कुम्भयित्वा ततो वायुं कुम्भको तु कथ्यतेऽपि ।

योजयित्वा ततो बीजं बीजा आदायनामकं ॥

समागमं कारयित्वा शिवो भवति नापरः ॥
इत्याचार्यो गुरुपादाद्यमज्जनः ।
पुष्कराख्य पौत्रेण अमार्द्दनतनूभुवा ।
पीयूषाद्भुतपीरेण कृतेयं भावदीपिका ॥

Colophon. इति भावदीपिका समाप्ता ॥

विषयः । द्विपञ्चीरपद्मज्ञानात् भावस्तु षिविधस्य तेषां यथाक्रमेयोपसम्प्रकाशन-ज्ञानत्र्यकर्ममनिरूपणं । एवं भावनिर्णयनादेव शिवो भवतीति विचारपूर्वकं ग्रन्थकर्तुः श्री-पुष्कराख्यस्य सम्यग् ज्ञानेनैव सर्वोत्सिद्धिरित्यादि कथनं ।

No. 202. भावसारः । Substance, palm-leaf, 11 × 1 inches. Folia, 25. Lines, 4 on a page. Extent, 300 slokas. Character, Uriya. Date ? Place of deposit, Puri Saṇkaramaṭha, Paṇḍit Madhusūdana Tīrthasvāmi. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः परमात्मने ।
नत्वा शिवेश्वरीं देवीं संविन्मदविनोदिनीं ।
समाप्यविद्यासिद्ध्यै भावसारं तनोम्यहं ॥
क्रियाकलापवद्धं शिवोक्तं विपदाहितं ।
तत्प्रकर्तुरकर्तुर्वा द्वयोरपि शिवाय च ॥
कर्त्ता भवेन्मूलयोगी कर्ममार्गविशारदः ।
अकर्त्ता कर्मसन्न्यासी ब्रह्मानन्दपरायणः ॥
कुर्य्यात्कर्मविचारेण कामाचारं विचार्य्यवेत् ॥ इत्यादि ।

End. इत्येवं योगमार्गे चि ध्यानाध्यदेवमपक्षे ।
विरमेज्ज्ञानतो वृत्तं बाह्यपूजाचरेत् ततः ॥
इत्येवं ध्यानतो वापि धारणात् पाठनादपि ।
लभेत् सौख्यं मोक्षं राज्यसिद्धिं शिवाज्ञया ॥

Colophon. इति भावसारे प्रथमाभिप्रायः ।

विषयः । पराविद्यासाधनविधिकथनं ।

No. 203. भाष्यभावप्रकाशः By श्रीनिवासः । Substance, palm-leaf, 14×1½ inches. Folia, 109. Lines, 5 on a page. Extent, 3500 slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, Jagannātha Vidyādharpur, parganā Ráhán, district Puri, Paṇḍit Rāmācandra Miśra. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीराधोधिप्रभवनिधौ श्रीश कृष्णौ मदीयौ
मध्ये तीर्थं विकचवदनाम्भोजमाविर्भवन्तौ ।
श्रीमत्पुत्रेण सुचिरमचिताम्बुतैः सान्द्रपाथे
श्रीकान्तपादस्फुरितमचितं मङ्गलं मङ्गलेषु ॥
यद्बुद्धिवैभवममेयमतोषं श्रावेषु नमं विषयीकरोति ।
नारायणो यः परया समस्त्या तमाश्रमीयं प्रणमामि नित्यं ॥
श्रीचित्ताद्येषशास्त्रजनताभ्रस्वादनः ।
भाष्यभावप्रकाशोऽयं श्रीनिवासेन तन्यते ॥
तत्र चिकीर्षितस्य ग्रन्थस्य व्याख्यायवचितपूर्वकाले नियमतः क्रियमाणस्य इष्टाधनतायां असंदिग्धानामविगीतशौकिकाचारविषयतेन. अनुमितकर्तव्यताकस्य नमस्कारस्य परिशेषानुमानात् समासिपत्रकमपि स्वो मन्कामनाया ह्लस्य परापरगुणनमस्कारस्य शिष्यशिक्षाचै नियमनं कुर्वन्नेव प्रयोजनाभिधेये दर्शयति प्रणम्येत्यादि ।

End. नानाभाषासु पापमानसभ्यादिभ्यः गुणयः पद्मकूलनकं इति ग्रन्थप्रयोजकलमहत्येति निष्पत्तुचेव परचिविरिति संक्षेपः ।
द्विजादिदिलङ्गनरपादलिखाश्लोऽयं
ग्रन्थः समाप्तिं श्रिवपत्कमलप्रसादात् ।
सच्छ्रीनिवासविदुषा नभसाद्भाव
भाष्यप्रकाश इत्यपरचिताक्रमीतः ॥

विषयः । प्रभवपादविरचितभाष्यव्याख्यानं ।

No. 204. भास्करनिर्णयः । Substance, country-made paper, 9×4 inches. Folia, 28. Lines, 10 on a page. Extent, 560 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1859. Place of deposit, District Chāprā, P. O. Gopālganj Harapurā, Jagadeo Paṇḍit. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

नमस्कृत्य गिरिजानाथ पादपद्मप्रभूयते ।
यत्प्रभावात् स्थितास्तत्र सर्वं निर्णयभास्करं ।
प्रणम्य लम्बोदरविघ्नराजं समस्तदेवैरभिवन्द्यमानं ।
बुद्धिप्रदं लोकहिताय वक्ष्ये करोम्यहं निर्णयभास्कराख्यं ॥
अथ एकभक्ततिथिनिर्णयः । तथाचाङ्गिराः ।
मध्याह्नव्यापिनीग्राह्या एकभक्तव्रतातिथिरिति ॥ इत्यादि

End. अन्यच सुर × × ×.× × ×
कर्पूरांशो सुवर्णलव ।
सम्बंरा निर × × × दमार्जन
× × × × प्रवदन्ति सन्तः ॥

Colophon. इति भास्करनिर्णयः समाप्तः ॥ सम्वत १८५९ ।

विषयः । एकभक्तादितिथिनिर्णयः । प्रतिपदादिसकलतिथिनिर्णयः ॥ ततृकर्मादिव्यवस्था-कथनम् । मलमासनिर्णयः । पक्षादिनिर्णयः । शरीरजोद्दोषकथनं । धर्मोपचयकार्यादिकथनं ॥

No. 205. भैषज्यरसामृतसंहिता By उपेन्द्र । Substance, country-made paper, 13×5 inches. Folia, 32. Lines, 9 on a page. Extent, 550 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, District Chāpra, Sisoyā, Paṇḍit Rāghavaprasād Misra. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

भैषज्येषु रसायनास्तु पञ्चदा मायाव्ययकाः मनुना
निर्दिष्टाः कथयामि तानखलमपि ख्यात्योपदेशं गुरोः ।
भैषज्यं विविधं रसायनमिदं दैवं तथा मानुषं
प्रोक्तं यत्र रसादिभिर्यदपरं भस्मादिकर्मा (कथं) ॥

End. जातीफलं सवङ्गं विकृतोशीरदेवुका । (अतःपरं खण्डितं) ॥

विषयः । रसकर्पूरादिकथनं । वङ्गशोधनमारणादिकथनं । रसादिशोधनकथनं । मृषि-काभरवरसादिकथनं । अतसञ्जीवनमहाज्वराङ्कुशादिरसकथनं । कामेश्वररसादिकथनं ॥

No. 206. मणिप्रदीप By रघुनाथ । Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 10. Lines, 11 on a page. Extent, 250 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, District Chāpra, P. O. Gopālganj, Harapurā, Jagadeo Paṇḍit. Appearance, very old. Verse. Incorrect.

Beginning. यद्वदनचन्द्रिकाभिः कृपाकटाक्षै-
द्रुत्थितैर्दिनेशवधिरुद्धोमायाः ।
प्रवलयित भवाब्धिपारमीयु-
स्तद्रघुनाथपुंगवः स्मरामि ।
वालोक्य भास्करकलानविकप्रबन्धान्
पूर्व्वैः कृतानपि च सूर्य्यमतेन केडान ।
बध्ये स्फुटान् गौरघुनाथशर्मा
संक्षेपतो यवविदां मनमोदनाय ।

End. कामे न रजन्या द्युनिशितपरिमितेर्या विशुद्धिः क्रपायां ।
क्रमं वक्रभाग्विताकान् समयकृतिरपि ख्याद्युनाद्दायुनाभिः ।

Colophon इति सोमभट्टात्मजरघुनाथभट्टविरचिते मणिप्रदीपके त्रिप्रश्नाधिकारः ।

विषयः । ग्रहाणां भोग्यवर्षफलादिकथनमुखेन त्रिप्रश्नाधिकारनिरूपणं ।

No. 207. मधुरानिरुद्धं नाटकं By चन्द्रशेखरराजगुरु । Substance, palm-leaf, 16 × $1\frac{1}{2}$ inches. Folia, 58. Lines, 3 on a page. Extent, 1000 ślokas. Character, Uriá. Date ? Place of deposit, Grām Viranarasimhapur śāsan, parganā Rohan, zilla Puri, Paṇḍit Mṛtyunjaya Miśra. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. गौरचन्द्राय नमः ।
भद्राय स्मितकौमुदीमधुरमाकन्दं दधद्धारुवौं
राकोकादिविलोर्यमानयवनामालीकृताधापुटं ।
तेजः किंचिदमन्दमिन्दुममृतःस्यन्दोपनिष्पन्दना
नन्दयादिव जातनिर्भ्रमयनमाजाम्बुजं जायते ।
नान्द्यन्ते सूत्रधारः । चलमतिविस्तरेण भो सभासदः अष्टापदकवीन्द्रोदित-
निखिलनैपद्यमार्भिंवद्धितस्य सकलकलुषकरिंवलद्यमनप्रार्थनीलमाच-

वर्द्धमानाभिधानस्य............परिषदाकूपारमध्ये यौवनाया स्वपक्षापवतीवाय
यो विज्ञापयामि । अमी चामहीयाः कुमौनकाः किमप्यभिनेतुमुद्
गच्छन्ते । ....तदाज्ञापयत किंनाम रूपकमभिनेतव्यमिति । (आकाशे
कर्णं दत्त्वा) किमाज्ञापयन्ति भवन्तः मधुरानिरुद्धं नाम रूपकमभिनेतव्य-
मिति । सवैलक्ष्यं । कतमः पुनरस्य रूपकस्य रचयितेति न स्मरामि
(पुनराकाशे)

दैवोऽजायत रामचन्द्रचरणीभर्तुः स मर्त्योत्तमात्
योऽष्टोत्साहदनर्घ्यधि प्रथमतः कश्चित्प्रथां विभ्रतः ।
लीलीश्वद्वयमोहितद्विजवरः हम्मीरमेकक्षितिं
धीरः शासति वीरकेशरिपदं यः साम्यं मन्यते ॥
तद्देशनित्यवात्सल्यः शस्यः सत्कविकोविदैः ।
चन्द्र कर्णप्रबन्धस्य चयनीचन्द्रशेखरः । अभिनव । ....इत्यादि ।

End. यावत् कैरवरोचिषौरमवयोर्यावच पङ्केरुह-
च्छायानायकयोर्वहति मिथः प्रेमानुबन्धप्रथा ।
यावत्स्थावरजङ्गमात्मकतया द्वैतञ्च लोकत्रये
तावत्स्थावयतीर्विधेरिव कवेर्वाचो जनः श्लाघतां ॥
पार्वती । एवमस्तु । इति निष्क्रान्ताः सर्वे ।
अभिनवानन्दोनामाष्टमोऽङ्कः ।

Colophon. इति श्रीकविकोविदावतंसचयनीचन्द्रशेखररायगुरुविरचितं मधुरानिरुद्धं नाम नाटकं समाप्तं ॥

विषयः । उपायोपन्यासो नाम प्रथमोऽङ्कः । वसन्तानुप्रवर्त्तनो नाम द्वितीयोऽङ्कः । नायक-विप्रलम्भो नाम तृतीयोऽङ्कः । ध्वजभङ्गो नाम चतुर्थोऽङ्कः । चेचरसिद्धिर्नाम पञ्चमोऽङ्कः । नायकनिर्वेदोनाम षष्ठोऽङ्कः । प्रियतमासमागमो नाम सप्तमोऽङ्कः । अभिनवानन्दो नामा ष्टमोऽङ्कः ।

No. 208. मननग्रन्थः । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 80. Lines, 14 on a page. Extent, 2400 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning. वागीशाद्याः सुमनसः सर्व्वार्थानामुपक्रमे ।
यं नत्वा कृतकृत्याः स्युस्तं नमामि गजाननम् । १ ।
बोधानन्दघनं निरस्तसकलं कारणपूर्व्वकं ।
कृष्णाख्यानुपदेशकं च सततं पापापहं पावनं ।
वैराग्यं च हि रागिणां सुखकरं सम्पादकं सर्व्वदा ।
श्रीमद्देशिकवासुदेवयतिनं कृष्णाख्यकोऽहं भजे । २ ।

End. यतलयसुकृतमस्तीति तं प्रणम्य यथाविधिः . द्वाविंशतित्रयेण तु कर्मकाः साक-
पाठकाः प्राणिनं अंशयन्ति ।

Colophon. इति मननपञ्चे षोडशपर्व्वकं समाप्तं ।

विषयः । ब्रह्मविद्योपासनाकथनं ।

No. 209. मन्त्रार्थदीपिका By गोविन्दन्यायवागीशः । Substance, palm-leaf, 11 x 1½ inches. Folia, 214. Lines, 4 on a page. Extent, 2400 slokas. Character, Uriá. Date ? Place of deposit, Puri, Uriá Matha Mohanta, Sri Adhikāri Rāmkrisna. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीसर्व्वज्ञाय ।
देव श्रीगुरुनाथपादयुगलं ध्यात्वाथ तन्मोहिना
मन्त्राणामविचार्य कुर्व्वततया संक्षेपतो यत्नतः ।
मन्त्रोद्धारकृतोपचाररचने नत्वा गुरूनादरात्
गोविन्देन विधीयते सुमतये मन्त्रार्थसन्दीपिका ॥
गोविन्दन्यायवागीशभट्टाचार्य्यविनिर्म्मिता ।
मन्त्रार्थदीपिकां धीरा भावयध्वं सुनिर्म्मलां ॥
सन्ति यद्यपि भूयांसो मन्त्रार्थानां प्रकाशकाः ।
तथापि शीघ्रबोधाय किञ्चिदत्राभिधीयते ॥
स्वरराशिकोष्ठानामनुकूलान् भजेन्मनून् ।
इति शारदातिलकवचनात् कोष्ठं चरचक्रं । इत्यादि ।

End. अथ किरीटि मन्त्रः।

किरीटकेयूरहारमकरकुण्डलशङ्खचक्रगदाम्भोजहस्तः पीताम्बरधरः श्री-वत्सप्रमाङ्कितवक्षःस्थलश्रीभूमीभूमिसहितामितयशदीपकरायसहस्रादित्यभे नमः। (?)

Colophon. इति श्रीन्यायवागीशभट्टाचार्य्यविरचिता मन्त्रार्थदीपिका समाप्ता ॥

विषयः। कतिचिन्मन्त्रार्थानां व्याख्यानं।

No. 210. मलमासविचारः By भगीरथमिश्र। Substance, English paper, 18 x 4 inches. Folia, 1. Lines, 7 on a page. Extent, 28 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Elangā *via* Tangāil. Babu Nilakamala Bhaṭṭācārya, zemindar. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय।

अथ प्रकृतमासमलमासक्षयमासानां साधारणं लक्षणं। तत्र मेषस्थरवेरा-रभ्य दर्शान्तरविसंक्रमणाभावविशिष्टा ये ये तत्तिथ्याद्यप्रतिपदादिदर्शान्तकं चान्द्रमासत्वं। एवं मासान्तरेष्वपि ज्ञेयं। इत्यादि।

End. यद्वा साधनविशेषपूर्ब्बकचान्द्रविशिष्टरविभुज्यमानराशिसंयोगविशिष्टचान्द्र-मासको मलमासः।

Colophon. इति श्रीभगीरथमिश्रविरचिते विचारदर्पणे मलमासविचारः॥

ॐ तारिण्यै नमः।

विषयः। प्रमाणपूर्ब्बकं मलमासनिरूपणं॥

No. 211. महाप्रवरभाष्यम्। Substance, country-made paper, 11 x 4½ inches. Folia, 5. Lines 14 on a page. Extent, 200 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः।

नियमुररिव दधानं कुशिकोक्तौ विशोकौ

हृदि निजपरतत्त्वं वक्ष्ये स्वं शरीरं।

नमसि करयुगं नासिकाये च हृदि
प्रणवमपि मुखे स्वे योगमूर्त्तिं नमामि ॥
अनेन श्लोकेन इष्टदेवतानमस्कारं करोति, योगेन उपलक्षिता मूर्त्तिः
शरीरं यस्य स योगमूर्त्तिः तं नमामि वन्दे । इत्यादि ।

End. आश्वलायनानां गम्भीराः बह्वृचा नाना पञ्चाशो वेदः स नवोक्तः ।
यौनि काण्डानि कर्मकाण्ड देवताकाण्ड ज्ञानकाण्डानि भूषणं यत्र स नवोक्तः ।
प्रवरं समपं सकलं संक्षेपतो भास्करसूरिराह ॥

Colophon. इति भास्करसूरिविरचितं महाप्रवरभाष्यं समाप्तं ।

विषयः । प्रवराध्यायस्थगोत्राणां प्रकृष्टरूपेण व्याख्या ।

No. 212. महामुण्डमालातन्त्रं । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 20. Lines, 9 on a page. Extent, 720 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Sirpur *via* Tangāil, Paṇḍit Bhabāninath Bhaṭṭacāryya. Appearance, old. Verse Generally correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।
कैलासशिखरे रम्ये गन्धर्व्वगणसेविते ।
परवशःस्थिता देवी पप्रच्छ सुरसुन्दरी ॥
श्रीपार्व्वत्युवाच ।
देवदेव महादेव सृष्टिस्थित्यन्तकारक ।
नीलकण्ठ जगद्बन्धो प्रभो शङ्कर भो हर ॥
नमस्तुभ्यं जगन्नाथ मम नाथ मम प्रभो ।
शरणागतदीनार्त्त परित्राणपरायण ॥
सर्व्वाधार निराधार साधारधरणीधर ।
वेदविद्याधराधार गङ्गाधर नमोऽस्तु ते ॥
श्रुतं परममन्त्रं वै सारात्सारं परात्परं ।
यं श्रुत्वा शीघ्रमायान्ति शिवलोकमनामयं ॥
इदानीं श्रोतुमिच्छामि गुह्याद्गुह्यतरं परं

धीरात्मारतरं देव पावनं सर्व्वदेहिनां ॥
श्रुत्वा जीवः शिवत्वञ्च लभते नात्र संशयः ॥ इत्यादि ।

End. जवां द्रोणं तथा कल्हारं मालूरं करवीरकं ।
साक्षात् ब्रह्मस्वरूपाय महादेव्यै निवेदयेत् ॥
श्वेतचन्दनसंयुक्तं रक्तचन्दनचर्चितं ।
यो दद्यात् भक्तिभावेन स शिवत्वो न संशयः ॥

Colophon. इति श्रीमहामुण्डमालातन्त्रे पार्व्वतीशिवसम्वादे द्वादशः पटलः ।

विषयः । इति श्रीमहामुण्डमालातन्त्रे पार्व्वतीश्वरसम्वादे प्रथमः पटलः (एवं सर्व्वत्र) दिव्यवीरपश्वाचारभावसाधनसमयाचारादिनिरूपणं । दुर्गामाहात्म्यकीर्त्तनं । मालाप्रशंसा-कथनं । दुर्गापूजाविधानकथनं तस्या एव पूजनेन सर्व्वेषामेव सिद्धिर्भवतीति कथनं । पुष्पादीनां माहात्म्यकीर्त्तनं । पुष्पविशेषेण पूजाविशेषकथनं ॥

No. 213. महालक्ष्मीमाहात्म्यम् । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 51. Lines, 14 on a page. Extent, 714, slokas. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1845. Place of deposit, Benares City, late Babu Hariscandra. Appearance new. Verse. Correct.

Beginning. स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः . श्रीमहालक्ष्म्यै नमः .
गालव उवाच ।
आसीत् कोलापुरे पूर्व्वं कोलासुरो दानवोत्तमः
मयाख्यो लवणाख्यश्च कनिष्ठौ तस्य भ्रातरौ ।

End. पितरश्चपितामहाश्च यथरेतस्तुतम (?) ।
धार्म्मिकास्तु महीपालाः प्रजाः सन्तु निरामयाः ।
मही सस्यवत्यास्तु कालेवर्षन्तु वारिदाः ।

Colophon. इति श्रीमहालक्ष्मीमाहात्म्ये ब्रह्माण्डपुराणसमुच्चये षोडशोऽध्यायः समाप्तः ।
संवत् १८४५ ।

विषयः । महालक्ष्मीव्रतादिकथनम् ।

No. 214. महालक्ष्मीहृदयस्तोत्रं (आथर्वणरहस्यीयं) । Substance, country-made paper, 11 × 4 inches. Folia, 8. Lines, 10 on a page. Extent, 160 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Puri, Saṅkaramaṭha. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगुरुचरणेभ्यो नमः । श्रीमहालक्ष्म्यै नमः ।

ॐ अस्य श्री आद्यादिमहालक्ष्मीस्तोत्रस्य भार्गवऋषिः त्रिष्टुबादीनि-च्छन्दांसि श्री आद्यादिमहालक्ष्मीर्देवता श्रीं बीजं ह्रीं शक्तिः ऐं कीलकं मम आद्यादिमहालक्ष्मीप्रसादसिद्ध्यर्थे विनियोगः । इत्यादि ।

End. ध्यायेन्नित्यं प्रहसितमुखीं कोटिबालार्कभासां
विद्युद्वर्णाम्बरवरधरां भूषणाढ्यां सुशोभां ।
बीजापूर सरसिजयुगं बिभ्रतीं स्वर्णपात्रं
भर्त्रा युक्तां × × × × अथवा मल्लमथ्युत श्रीः ॥ (?)

Colophon. इत्याथर्वणे महारहस्ये श्रीमहालक्ष्मीहृदयस्तोत्रं सम्पूर्णं ।

No. 215. महावाक्यनिर्णयः । Sabstance, country-made paper, 11 × 4 inches. Folia, 34. Lines, 9 on a page. Character, Nāgara. Date, Sáka 1748. Place of deposit, District Chāprā, P. O. Samaria, Sisoya, Paṇḍit Raghavāprasād. Appearance, tolerable. Prose. Incorrect.

Beginning. चिन्मात्रविविनायकाय नमः । अथ महावाक्यविवरणम् ।
समस्तविषयवासनाविनिर्मुक्तः स परमहंसः । किं करोति । केवलं द्वादश-महावाक्यविवरणं करोति विवरणं नाम विचारः । समस्तवाक्यं श्रीरुद्र, तत्त्वोपनिषद्दानि वाक्यानि ॥ इत्यादि

End. ब्रह्मस्वरूपेण चात्मनामभिव्यक्तिं करोति, (अथर्वणो) वेदात् मोक्षदर्शनं पात्रखलदर्शनं उपदर्शनं मन्त्रभाषानि इति पंचपंच ब्रह्मस्वरूपकथनं ।

Colophon. इति अथर्ववेदस्य ब्रह्मप्रश्ननिर्णयो द्वादशः विश्रामः ।
शाके श्रीशालिवाहनक्षितिपतिजनितोनम्द्वेदामभूमि...। १७४८ ।

विषयः । ब्रह्मात्मसमन्वोयश्च । अहं ब्रह्मास्मि । तत् त्वमसि इत्यादि द्वादशमहावाक्यै-क्यविचारकथनं ।

No. 216. महाविद्यावृत्तिटिप्पनम् । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 8. Lines, 18 on a page. Extent, 870 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dinmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. नमो वीतरागाय ।

श्रियोधाम श्रीमज्जिनवरपदाम्भोजयुगलं ।
गिरं देवीं चेतोभिमतफलदाने सुरगवीं ।
नमस्कृत्यानन्दाद्गुरुवरयुग्मस्य विधिना ।
महाविद्यावृत्तेः किमपि करवै टिप्पणमहम् ॥

End. तथापि वाचयितृविनेयजनानां स्थिरीकरणायार्थं (...) जिज्ञासमान हृदयमतीति ज्ञेयम् । इति षोडशोपाख्यानं समाप्तम् ।

Colophon. इति महाविद्याटिप्पणं समाप्तं श्रीभुवनसुन्दरसूरिकृतम् ।

विषयः । महाविद्यावृत्तेर्व्याख्यानम् ।

No. 217. मालाविधानतन्त्रम् । Substance, country-made paper, 9 × 3½ inches. Folia, 71. Lines, 16 on a page. Extent, 1000 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, late Babu Hariscandra. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ श्रीमच्छिद्धमालामन्त्रस्य उपस्थेन्द्रियाधिष्ठायिवरुणादित्यऋषिः गायत्रीछन्दः सात्विक (...) भट्टारकपीठस्थितकामेश्वराङ्कनिलया कामेश्वरी ललिता महाभट्टारिका देवता चतुर्विधे विनियोगः ।

End. सप्ताष्टसंख्यामालाभिर्मन्त्रयित्वा घटोदकं सप्ताहः सेवनं कुर्यात् वन्ध्या पुत्रवती भवेत् ।

Colophon. इति मालामन्त्रविधानं इति मालाविधानं समाप्तम् ।

नानाविधप्रकारेण मालामन्त्रजपादिकथनं ।

No. 218. मीनराजजातकं By यवनाचार्य्यः । Substance, country-made paper, 11 × 6 inches. Folia, 107. Lines, 17 on a page. Extent, 12000 slokas. Character, Maithili. Date ? Place of deposit, District Chāpra, P. O. Ramkala, Bagihi, Paṇḍit Tāradatta Ojhā. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ॥

बहुविधाः निजमतां विधाय
संहारकाले निलयेऽच्युताय
तुभ्यं नमः सर्व्वगताय नित्यं
चराचरायामलभास्कराय ।
यद्यवनानपूर्व्वमुनिस्तु शास्त्रं होरामयं यवनेति तज्जयाय ।
तं मीनराजोऽभिपुनः स्वबुद्ध्या विचिन्त्य चक्रे सचरमार्थं ।
अथ द्वादशराशेर्व्विचारभूमिकथनं ।
आद्यः स्मृतोऽयं समानमूर्त्तिः कालस्वरूपो गदितः पुराणैः
मेषो विकाशं श्रीचरकन्दराविकोणाग्निधात्वाकररत्नभूमिः ॥ इत्यादि ॥

End. युग्म प्रसूता निजमातृपक्षात् प्राप्नोति धनं विपुलं सदैव ।
द्वारेण मात्रं म्रियते यदा वा करोति राष्ट्रस्य पुरस्य नाशं ।
तत् सर्व्वता स्यात् यदि सौम्यखादृशाविशेषात् शुभसंहिताख्य ।
धातुर्विधत्ते विजयं प्रतापं
सुवित्तलाभं त्वरिमं जयस्य
इति श्रीयवनमते जातिसंहिता ॥

Colophon. इति श्रीयवनाचार्य्यविरचितं मीनराजजातकं समाप्तं ॥

विषयः । राशिप्रभेदादिकथनं । ग्रहयोनिभेदादिकथनं । जन्मफलादिकथनं ॥ ग्रहवर्गफलादिकथनं ॥ ग्रहचारादिकथनं । नक्षत्रचारादिकथनं । योगादिकथनं । रश्मिचिन्ताकथनं । जातकाद्यध्यायः ॥ शकुनाद्यध्यायः ॥

No. 219. मुक्ताचरित्रम् । By कृष्णकविः । Substance, country-made paper, 14 × 6 inches. Folia, 100. Lines, 10 on a page. Extent, 1200 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, late Babu Hariścandra. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning.

कन्दर्पकोटिरम्याय स्फुरदिन्दीवरत्विषे ।
जगन्मोहनलीलाय नमो गोपेन्द्रसूनवे ॥
प्रणयिप्रणयवेशाढ्यौ मुक्तानां सवितात्मनोः ।
मिथोऽभ्यर्थितयोर्वन्दे राधामाधवयोर्युगम् ॥

End.

मुक्ताचरितपुष्पार्थैर्गुम्फं गुम्फितमद्भुतं ।
वतंसयतु मत्स्नेहात् श्रीमद्रूपगणेश्वरः ।
यस्य सङ्गवलतोऽद्भुता मया
मौक्तिकोत्तम कथा प्रचारिता ।
तस्य रूपकविभूपतेर्भजे
संगतिर्भवतु मे भवे भवे ॥

विषयः । श्रीकृष्णचैतन्यस्तुतिः ।

No. 220. मुहूर्त्तचिन्तामणि टीका By रामदेवज्ञः । Substance, country-made paper, 13 × 5 inches. Folia, 211. Lines, 9 on a page. Extent, 5300 slokas. Character, Nāgara. Dated ? Place of deposit, District Chāpra, P O. Samariya, Sisoyā, Paṇḍit Rāmnāth Misra. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।
गौरीशृङ्गं मकपञ्चभ्रमालम्बवत्तेन दद्न्मुखाय । इत्यादि यस्य टीका ।
मुहूर्त्तचिन्तामणिसंज्ञकस्य स्वयं कृतस्य प्रमिताक्षराख्यां ।
रामोविधर्णविहतिंप्रणम्य विघ्नार्कनुदाम् पितरौ गुरूम् ।
गौरी श्रिय इति । द्विपस्य गजस्यास्यं यस्येति गजपास्यः गणेशः विघ्नं चनु नाशयतु युष्माकं इतिशेष इत्यादि ॥

End.

पुनःकीदृशः कृतीकुशलः ग्रन्थकरणसमर्थ इति शेषः । ग्रन्थकर्तृत्वमेव उत्तरार्द्धेन प्रकाशयति । योरश्यामिति योरभ्यां जनपद्धतिं जातकपद्धतिं-दुःखाशयध्वंसिनीं कृत्वा जन्मपद्धतिमार्गाम्यदयानभिज्ञा संचामाशदंवभिप्रायं ध्वंसयति इति दुःखाशयध्वंसिनी तां समकरोत् तथा उत्तमे मनु-पद्यार्थ्यपद्यप्रतिपादके कामधेनुविवृते ग्रन्थविशेषे टीकाच सतां प्रीतये-ऽकार्षीत् कृतवानित्यर्थः । मूलं । नद्यामज उदारधीर्विबुधलोककल्पाङ्घ्रि-जीमन्देवपदपङ्कजं हृदि निधाय रामाभिधः गिरीशनगरे वरे भुजभुजेषु चन्द्रे-

मिते शके विजिरमाहितं वेणु मुहूर्त्तचिन्तामणिं । यथं कमलाकरपूर्वकं-
ग्रन्थसमाप्तिं चकार । तदाह इति तत्रानन्तात्मजो रामाभिधः मि-
तौतामरे वाराणस्यां मुहूर्त्तचिन्तामणिं नामधेयं ग्रन्थं भुजभुजतिथि-
१५२२ शाके द्वाविंशत्यधिकपञ्चदशमिते मितमात् यकार्षीत् शेषं स्फुटं ।

Colophon. इति दैवज्ञानन्तसुतदैवज्ञरामविरचितायां स्वकृतमुहूर्त्तचिन्तामणिटीकायां प्रमिताक्षरायां गृहप्रवेशप्रकरणं समाप्तं ।

No. 221. **मुहूर्त्तभूषणम्** By **रामसेवकत्रिवेदी** । Substance, country-made paper, 9×3 inches. Folia, 25. Lines, 7 on a page. Extent, 356 slokas. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1830. Place of deposit, District Chāpra, P. O. Gopālganj, Harapurā. Jagadeo Paṇḍit Appearance, very old. Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीलक्ष्मणवराभिख्ये देवग्रामपुरिते ।
स्थापयते मनोरम रामसेवकशर्मणा ॥
चैत्राख्ये श्रावणं मासे पौषं फाल्गुनिके तथा ।
कन्यायुग्मधनुर्मीन भिन्नराशौ रवौ स्थिते ।
गृहारम्भः प्रशस्तःस्याचन्द्र पार्श्वद्वयं गते ॥

End. आदित्येन्दुवसुपञ्चके चयक्रिया । अश्विपुष्यकरमित्रकोत्तरा चित्रचरि-
पुष्यपंचकं ॥

Colophon. इति मिश्रप्रकरणं ॥ इति श्रीमत्सर्वविद्देवीदत्तात्मजरामसेवककृतमुहूर्त्त-
भूषणोनाम ग्रन्थः समाप्तः ॥ गजागाचन्द्रमिते विक्रमाब्द १७७८
वैशाखे श्रीमत्सेवकस्य प्रपूर्णा । गुरुप्रसादेनालेखि संवत १८३० ॥

विषयः । गृहप्रकरणादिकथनं । कृषिप्रकरणादिकथनं । विवाहादिप्रकरणादिकथनं ।

No. 222. **मुहूर्त्तमुक्तावली** । By **वरीश्वराचार्य्य** । Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 10. Lines, 16 on a page. Extent, 120 slokas. Character, Nāgara. Date, Saṁvat 1735. Place of deposit, Benares City, late Babu Hariścandra. Appearance, old. Verse. Correct

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीशं श्रीधरिशारदां गणपतिं ब्रह्मेन्दुभानू (...) कं ।
श्रीसूर्यप्रमुखान् ग्रहान् ऋषिगणान् भक्त्यानमः (...) नान् ।
नानाग्रन्थसमस्तसारमखिलं व्यालोक्य सम्यक्धिया ।
चन्द्रं शिशुबोधनाय रचये मुहूर्तमुक्तावलीम् ॥

End. पूर्वाजयातिथिमुखसमुपाश्रितेषु वारामपाद्यपलतां च विरोधयन्त ॥

Colophon. इति श्रीधरीयाचार्यविरचिता मुहूर्तमुक्तावली समाप्ता । सम्वत् १७२५ ।

विषयः । शुभाशुभमुहूर्तसमयनिर्णयः ।

No. 223. मृत्तिकास्नानप्रयोगः । By अनन्त । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 4. Lines, 16 on a page. Extent, 72 ślokas. Character, Nāgara. Date, Saṁvat 1845. Place of deposit, Benares, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Beginning. श्रावण्यां पौर्णमास्यां आचार्य्यं शिष्यैः सह महानद्यादौ विधिवत् आत्मनश्च प्राणानायम्य देशकालौ संकीर्त्य तत्संज्ञकं उपाकर्माङ्गभूतं शिष्यैःसह सर्व्व प्रायश्चित्तं करिष्ये इति संकल्प्य नद्यादौ भस्मस्नानं करिष्ये ।

End. अष्टशतगायत्रीजपाद्यश्च पूतो भवति सहस्रगायत्रीजपाद्यश्च त्या-गोवधगुरुतल्पगमनसुरापानसुवर्णस्तेयानामन्येषां च पापानां प्रणाशयतीति-विज्ञायते · चित्वा देवं नारायणं प्रविशतीत्याह भगवान् बोधायनः ।

Colophon. इति बोधायनसूत्रोक्तमृत्तिकास्नानप्रयोगः । संवत् १८४५ कार्तिक वदि-तृतीया शनैश्चरवारे समाप्तः । वडथाम्यसमतृषरे मर्थिखिकर अनन्तेन लिखितम् ।

विषयः बोधायनोक्तोपाकर्माङ्गभूतमृत्तिकास्नानविधानम् .

No. 224. अर्थप्रकाशिका (मेघदूतटीका) । By नरहरि । Substance, palm leaf, 14×1½ inches. Folia, 105. Lines, 4 on a page. Extent, 1680 ślokas. Character, Uriá. Date ? Place of deposit, Gopīnāthapur, Pargana Rahan, District Puri, Paṇḍit Nīlkaṇṭha Miśra. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. नमो नीलाम्भोदसम्भासिने चक्रपाणये ।
नीलाद्रिचरमेधाय चतुर्वर्गाम्बुवर्षिणे ॥

इह खलु सर्व्वानेव जीवान् संसारसागरनिमग्नानवेक्ष्य तदभ्युदयनिःश्रेयस पुरुषार्थसाधकनीलाद्रिभुवमारोपयितुं कविर्मेघदूताख्यं काव्यं प्रचिकाय । मेघवाक्यं श्रुत्वा गुण्डिचार्थं सर्व्वेषां विप्रजनानामागमनात् दूतइव दूतो मेघो-ऽस्मिन्निति षष्ठ्यन्तात् न तु मेघो यस्य दूतो भवितुमर्हति, तथापि दातव्यं यदभोग्यत्वे कोहेतुः का वा तस्यापराधः कथञ्च पश्चिमदिग्गमनः तद्वर्णने वा किं प्रयोजनं मूलञ्च नास्ति तस्मात् ततृसर्व्वमपुष्कलं नीलमङ्गलोपदर्श-ममतीवपुरुषार्थः श्रीजगन्नाथकयोः तत्र जगन्नाथप्रतिमैव विष्णुः नीलाद्रिरेव वैकुण्ठस्थानं दर्शयति कश्चिदिति । कश्चित् अनिर्व्वचनीयः "सुखमीर्षनलेषु कं" इति तन्त्रान्तरं । "कं सुखं चित्‌ ब्रह्म पापं पुण्यं सुखादि च" इति पुंस्त्वं कः सुखस्वरूपः चित् ज्ञानस्वरूप इति वा कामः इष्टः अचिर्नीलाद्रिर्यस्य "अचयः शैलमेघार्का" इत्यमरः इर्षणीः तस्याः अचिर्यो यस्मिन् स यक्षः अत्यन्तकमनीयत्वम प्रियतद्दर्शने नित्यं स्पृहा "इर्विषादेऽनुकम्पायां तस्याः च पुनरर्थं" इति नानार्थकोषः स श्रीकृष्णः अचरमभक्तः पूजार्थीयौति केचिदिति वर्द्धमानः । इत्यादि ।

End. तां भरसतीं किम्भूतां × × × तस्यां तस्याद्दौनामिति तां कथां विद्युतः-कम्पइव स्तनितं नयनं यस्याःसा ॥

Colophon. इति श्रीमद्रामचन्द्रोपाध्यायतरचरिकृतमेघदूतटीकायां तत्त्वप्रकाशिकाया-मुत्तरपञ्चाशिकाव्याख्यानम् ।

विषयः । इति जगन्नाथस्तुतिरेव अस्य काव्यस्याभिमतोर्थं इति ।

No. 225. बोधवती (मेघदूतटीका) By बृहस्पतिः । Substance, country-made paper, 20×4 inches. Folia, 39. Lines, 9 on a page. Extent, 2200 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Elangā *via* Tangail, Babu Nilakamala Bhaṭṭācāryya, zemindar. Appearance, old. Prose. Generally correct

Beginning. ॐनमो गणेशाय ।

कश्चिदित्यादि । कश्चिद् यक्षो देवयोनिः रामगिर्य्याश्रमेषु वासञ्चक्रे इति ।

हः कामो ऽस्यो यस्य इति गुणः प्रयोदरादिः कलोत्पा कामीति प्रति-
पादितं इत्यादि ॥

End. एवं यथा मम साम्प्रतं कान्तया वियोगस्तथा विद्युता क्षणमेव तव मम
क्षणमपि क्षणमात्रमपि वियोगो विश्लेषो माभूत् न भविष्यति सौहार्दादिति ।
सुहृद्भावे हायनान्तयुवादिभ्योऽण् हृद्भावेत्युभयपदवृद्धिः । अनुक्रोश-
वुद्धीति । अनुक्रोशोऽस्यास्तीति अर्शाद्यच् । "विधुरं तु प्रविश्लेषे विधुरो-
विकलेऽन्यवत्" इति विश्वः । "कृपादयानुकम्पास्यादनुक्रोशोऽप्यथोहम"
इत्यमरः ।

काव्यलिङ्गमलङ्कारः । ११५ ।

काव्यप्रकाशविषयार्थविवेकदक्षाम् ।

यःपाणिकाहृतपुष्पितमञ्जुपक्षाम् ।

सोऽयं हरस्पतिकविः कविवृन्दसंख्यो

टीकामिमां व्यधित बोधवतीत्यभिख्यां ।

Colophon. इति श्रीमद्गौरगापगौयकविचक्रवर्त्तिराज्यधराचार्य्यश्रीहरस्पतिविरचिता
मेघदूतटीका बोधवती समाप्ता ।

विषयः । कालिदासकृतमेघदूतस्य व्याख्यानं ॥

No. 226. यूपविधिविवेकः By कृष्णरामसार्व्वभौम । Substance, country-made paper, 18×4 inches. Folia, 3. Lines, 6 on a page. Extent, 100 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Binnāpher grām, post Sākrāil *via* Tāngāil. Paṇḍita Kṛṣṇanātha Nyāya-ratna. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीहरिः ।

नत्वा श्रीमद्धनूमन्तमकुण्ठाखण्डविक्रमम् ।

श्रीकृष्णरामसुकृते यूपानां विधिमुत्तमम् ॥

तत्रश्रुतिः । चतुरस्रो भवेद्यूपो यज्ञकाष्ठसमुद्भवः ।

वर्त्तुलः शोभनः स्थूलः कर्त्तव्यो हयमौलिकः ॥ इत्यादि ।

End. अत्र च "वारणा वै यज्ञा वचन" इति श्रुतेर्वचनोऽपि यज्ञीयः । श्रुतेरपि
स्मादिरं वारणं वाडवौडुम्बरविकङ्कतं ।

विल्वं पलाशं चूतञ्च यूपं कुर्य्याद् यथेप्सितम् ।

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीमन्नीलकण्ठरामशर्मविरचितयूपविधिविवेकः समाप्तः । शीदुर्गा ।

विषयः । यज्ञीययूपकरणविधिकथनम् ।

No. 227. योगावली । Substance, country-made paper, 14×3 inches. Folia, 12. Lines, 7 on a page. Extent, 280 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Śivapur *via* Tāngāil, Paṇḍita Bhavānīnātha Bhaṭṭācaryya. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐनमो गणेशाय ।

ॐसिद्धिः । पिप्पलायोगिनीकथितं निर्गुण्डीमूलचूर्णं चतुष्पलं गव्यघृत षोडशपलमधु मिश्रीकृत्य घृतभाण्डे कृत्वा शरावेण निपिहितं लेपनं दत्त्वा मासमेकं धान्यराशौ स्थापयेत् । तन्मासमेकं भक्षितमात्रेण नरः कनकवर्णो गजभग्नमांसवृद्धिः सर्वरोगविवर्जितः, बलीपलितवर्जितः, संवत्सरं चाद्दिते चन्द्रार्कौ यावज्जीवति वज्रदन्तो भवति । षोडशं कामयितुं क्षमः । किन्तु योजनान्तरं तासां परिवादः । शाकाम्लं परित्यज्य यथेच्छया भोजनीयं तच्चूर्णं गोमूत्रेण सह यः पिबति चत्वाराद्दाहकुष्ठानि ॥ इत्यादि ॥

End.
मादिवं नवनीतञ्च चूर्णीकरणमुत्तमम् ।
कुर्य्यादादौ चतुर्थं मर्द्दनञ्च प्रयत्नतः ॥

Colophon. इति योगावली समाप्ता ॥
एवमेतं समालोक्य यो न कुर्य्यात् प्रयत्नतः ।
निष्फलं जीवनं तस्य अजागलस्तनं यथा ॥

विषयः । कतिपयरोगाणामौषधकथनं । तत्र निम्बकल्प, प्रथमकल्प ईश्वरभाषित वलि-कर्षकल्प, मधुरत्नकल्प, देवदालीकल्प, षट्पलिकल्प, विपक्षाकल्प, ईश्वरभाषितमुण्डलीकल्प, ज्वालजीकल्प, योषितमगुटिका, भरराजकल्पविभक्तीयं पथ्यः ।

No. 228. रत्नसारः By मुरारि । Substance, palm-leaf, 12×1 inches. Folia, 102. Lines, 4 on a page. Extent, 2000 slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, Puri, Uriā Maṭha, Mohānta Mahārāja Śri Adhikāri Rāmakṛṣṇa. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

प्रणम्य श्रीरमानाथं वर्द्धमानसुधाम्बुधेः ।
बालकण्ठालङ्कृतये रत्नसारं समुद्धरे ॥

सिद्धो वर्णसमाम्नायः सूत्रं । प्रसिद्धः वर्णानामकारादीनां समाम्नायः पाठक्रमो वेदितव्यः । इत्यादि ।

End. नलेकवचनं स च त्वं पचथः त्वामहं पचावः स च त्वामहञ्च पचामः ।

Colophon. इति श्रीरत्नसारे समासः समाप्तः ।

हरिनामाख्यावलीनाथसुतपाठाय निर्म्मितः ।
ग्रन्थोऽयं रत्नसाराख्यः श्रीविप्रेण मुरारिणा ।
वर्णांधुवक्ते अलङ्कुलुकानि निविश्य सन्तः श्रमभूतविज्ञाः ।
यत्नं मुरारिद्विजनिर्म्मितेऽस्मिन् दोषं गुणं वा परिशीलयन्तु ॥
वर्द्धमानात्समुद्धृत्य बालानां प्रीतिसम्पदे ।
यन्मया लिखितं किञ्चिद् विद्वांसः शोधयन्तु तत् ॥
लिङ्गधातुनिपातानामर्थान् कार्त्स्न्येन भाषितुम् ।
को हि नाम समर्थः स्याद् दिङ्मात्रन्तु प्रदर्शितम् ॥

विषयः । सन्धिप्रभृत्यात्मकं व्याकरणमिदम् ।

No. 229. रत्नावली By गौरमोहनभट्ट । Substance, country-made paper, 14 × 3 inches. Folia, 30 Lines, 6 on a page. Extent, 750 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, zilla Midnapur, post Gadvetā, grāma Media, Babu Pārvati Caraṇa Bhaṭṭācāryya. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning. श्रीश्रीहरिः ।

लिङ्गाद्यर्थो विभक्त्यर्थो लिङ्गाद्यर्थौ विभक्तयः ।
मतद्वयं फलैकत्वात् सिद्धमन्यैर्विदाम्वरैः ॥
तथाः श्रीरामनित्यादौ विभक्तिर्लिङ्गबोधिका ।
एकःद्वौ बहवः संख्या प्रत्ययार्थो विभक्तयः ॥
शेषः कारौ चाढ़कच तेषु ता मानबोधिकाः ।
शब्दा नियतलिङ्गाश्च पाकः प्रकृति × × × । इत्यादि ।

End. कतेःकतिपयात् षट् स्यात् कतिथः पुरुषो यथा ।
संख्यासख्यादवयवे तयडायडच युज्यते ।
यथा द्वाऽवयवौ यस्य द्वितयंचितयं तथा ।
द्वित्राद्यौ चितयौ ज्ञेया द्वयं त्रयमुदाहृतं ।
तथा शेषा निपात्यान्ते यथासममुदाहृताः ॥

Colophon. इति रत्नावल्यां तद्धितप्रक्रिया समाप्ता ।

विषयः । संक्षिप्तसारात् समाहृत्य सारं संक्षिप्तं पद्यात्मकमिदं व्याकरणं । तत्र सन्धय कार-कसमासतद्धितपादाः ॥

No. 230. रत्नावली । Substance, country-made paper, 14×4 inches. Folia, 150. Lines, 9 on a page. Extent, 6000 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Santos via Tangail, Babu Bhuvana Candra Sena, Kavirāja. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. अथ ज्वरचिकित्सा ।
नागरं देवकाष्ठञ्च धन्याकं बृहतीद्वयं ।
दद्यात् पाचनकं पूर्वं ज्वरितानां ज्वरापहं ॥
नागरादिसर्व्वत्र ।
शतावरीगुडूचीभ्यां स्वरसोयक्ष्मपौद्रिमं ।
गुडप्रगाढः शमयेत् सद्योऽनिलकृतं ज्वरं ॥
बिल्वादिपञ्चमूलस्य क्वाथः स्याद्वातिकज्वरे ॥

End. वायुःकामो नवस्त्रीभिः संयोगं गन्तुमर्हति ॥
स्नानानुलेपनविभाविलसत्पटाम्बु
शीताम्बुदम्बरसुपुष्पसुराप्रपन्नाः ।
सेवेत चानुशमनं विरतो रतस्य
तस्यैवमाशु वपुषः पुनरेति कामः ॥

Colophon. इति रत्नावल्यां वाजीकरणाद्यधिकारगुच्छकं । समाप्तोयं ग्रन्थः ॥

विषयः । इति रत्नावल्यां ज्वराधिकारगुच्छकं । इति ज्वरातिसारगुच्छकं । इति वातौषा-रचिकित्सागुच्छकं । इति पचनौभस्त्रूपवपधिकारगुच्छकं । इति वर्त्मोऽधिकारगुच्छकं । इति-अग्निमान्द्याजीर्णाद्यधिकारगुच्छकं । इति क्रिमिचिकित्सागुच्छकं । इति पाण्डुकामलाहलीम

काधिकारगुम्फनं। इति रक्तपित्ताधिकारगुम्फनं। इति राजयक्ष्माधिकारगुम्फनं। इति कासाधिकारगुम्फनं। इति हिक्काश्वासाधिकारगुम्फनं। इति स्वरभेदाधिकारगुम्फनं। इति छर्द्याधिकारगुम्फनं। इति मूर्च्छाधिकारगुम्फनं। मदात्य × परमदपानाजीर्णपानविभ्रमाधिकारगुम्फनं। इति दाहाधिकारगुम्फनं। इति उन्मादाधिकारगुम्फनं। इति अपस्माराधिकारगुम्फनं। इति वातरोगाधिकारगुम्फनं। इति वातरक्ताधिकारगुम्फनं। इति ऊरुस्तम्भाधिकारगुम्फनं। इति आमवाताधिकारगुम्फनं। इति शूलाधिकारगुम्फनं। इति उदावर्त्तगुल्म-हृद्रोग उरोग्रह-मूत्रकृच्छ्र-मूत्राघात- मूत्रातिसार अश्मरी- प्रमेह- स्थौल्य-दौर्गन्धि- पाणिपादसंदग्धौष्ठयकृत्- शोथ-मुष्कवृद्धिशस्त्र- गलगण्ड - गण्डमाला- ग्रन्थ्यर्बुदापची- श्लीपद- विद्रधी- व्रणशोथ- शारीरागन्तुकव्रणाद्यधिकारगुम्फनं। इति भग्नाधिकार-समाप्तः। इति-भगन्दर, नाडीव्रण, उपदंश शूकदोष, कुष्ठ, शीतपित्त, अम्लपित्त्, विसर्प, स्नायुरोग, मसूरिका, क्षुद्ररोग, मुखरोग, कर्णरोग, नासारोग, नेत्ररोग, शिरोरोग, असृग्दर, योनिरोग, स्त्रीरोगाद्यधिकारगुम्फनं। अथ बालाधिकारः। इति बालरोगाधिकारगुम्फनं। इति विषाधिकारगुम्फनं। इति रसायनाधिकारगुम्फनं। इति वृष्याधिकारगुम्फनं। इति ध्वजभङ्गाधिकारगुम्फनं। इति रसावश्यावशीकरणाद्यधिकारगुम्फनं ॥ इति ॥

No. 231. **रमलनवरत्नम्** By **परमसुखोपाध्यायः**। Substance, country-made paper, 13 × 6 inches. Folia, 27. Lines, 15 on a page. Extent, 1250 slokas. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1875. Place of deposit, District Chāpra, P. O. Gopālganj, Harapurā, Jagadeo Paṇḍita. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ॥

लम्बोदरं विघ्नविनाशनञ्च नत्वा भवानीतनयं गजास्यम्।
यस्य प्रसादेन सुराः समस्तास्तिष्ठन्ति स्वे स्वे च पदे सदैव ॥
नत्वा श्रीरमलाचार्य्यान् परमाद्यसुखाभिधः।
उद्धृतं रमलाम्भोधेः नवरत्नं सुशोभनं ॥ इत्यादि।

End. अम्लादीनां समर्थ्यस्याज्ञानानां प्रयत्नाभवत्।
भूमिकम्पो भवेच्चापि काककामाच्च दर्शितन्॥
फलं वायव्यदिग्भागे विशेषेण प्रजायते।
यद्यच्च कृतं बाल्यादधिकं यच्च कुत्रचित।
रामसुतकृष्ण सत् सर्वं निर्मलं कुरु सादरात्॥

Colophon. इति श्रीसनातनकुलाम्भोजसंपरमहंसोपाध्यायकृतौ रसकल्पतरौ सर्वफलं नाम नवमं रत्नं समाप्तं । संवत १८७५ ।

विषयः । १ रत्ने संज्ञादिकथनं । २ बलाबलविचारकथनं । ३ प्रश्नोपकरणकथनं । ४ प्रश्नादिकथनं । ५ प्रश्नावस्थादिकथन । ६ मुष्टिप्रश्नकथनं । ७ मूकप्रश्नकथनं । ८ चौरादिनामकथनं । ९ सर्वफलकथन ।

No. 232. रवीन्द्वोर्ग्रहणोपायः, By रामचन्द्रशर्म्मा। Substance, country-made paper, 15 × 3 inches. Folia, 4. Lines, 10 on a page. Extent, 120 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, zilla Medinipur, post Gaḍvetā, grāma Khunverā, Babu Vaikuṇṭhanātha Cakravarti. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Beginning. श्रीरामः ।

श्रीरामचन्द्रशर्म्मेमं वक्ति पण्डिततुष्टये ।
रवीन्द्वोर्ग्रहणोपायं सुगमं सुपरिस्फुटं ॥
स्वाङ्गाल्पा भुजभागाः स्युरूर्ध्वाः चक्रतिच्युताः ।
तदूर्द्धाः + चक्रत्यूनाः चभोग्रावक्रतच्युताः ॥ इत्यादि ॥

End. एवमानीतचन्द्रग्रहणात् पूर्व्वं स्थितं स्थित्यर्द्धग्रहणेन पूर्व्ववत् स्पर्शादिकालनिर्णयः । सूर्य्या × × न्यूनचन्द्रः कदाचिदपि न दृश्यो मध्याह्ने चाद्दर्शाद्न्यूनोऽपि प्रायेणादृश्य इति निष्कर्षः ।

Colophon. इति श्रीरामचन्द्रभट्टाचार्य्यविरचितो रवीन्द्वोर्ग्रहणोपायः समाप्तः ।

विषयः । चन्द्रसूर्य्यग्रहणगणनं ।

No. 233. रसकल्पद्रुमः । By जगन्नाथमिश्र । Substance, palm-leaf 16 × 1 inches. Folia, 189. Lines, 5 on a page. Extent, 5800 slokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, zilla Puri, parganā Rāhān, grāma Jagannātha Vidyādharapura, Paṇḍita Rāmacandra Misra. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशायनमः ।

वामे कोदण्डदण्डं भुजगसमभुजे दक्षिणे चण्डकाण्डम्
स्कन्धे तूणीरयुग्मं सुपटकटितटे स्वर्णपूर्णाहियष्टि
मौलौ कोटीरत्नं ज्वलितमणिगणं नू[त्न]रत्नं दधानम्
युद्धे बद्धावधानं रघुकुलतिलकं नौम्यहं प्रत्यहं तम् ॥
गुरूपदेशाद् विज्ञातं श्रुतं यत्किञ्चिदेव च ।
संप्रदायमुखेनेदं सुखेन प्रोच्यते मया ॥
ग्रन्थादौ मङ्गलं कृत्वा नम्यते तत्प्रवर्त्तकः ।
कौशिकाभेन कविना कीर्त्यते तस्य नाम च ॥
आत्मापकर्षो विनयख्यापनेच्छापि वर्ण्यते ।
साधूनां स्तवनं निन्दा खलानामपि वर्ण्यते ॥ इति संप्रदायः ।
तत्र ग्रन्थप्र[व]र्त्तकनमस्कारो यथा
मुनिं प्रणम्य भरतं जगन्नाथेन धीमता ।
क्रियते रसिकप्रीत्यै रसकल्पद्रुमोऽधुना ॥
कल्पद्रुमत्वकथनं यथा ।
विभावाद्यैर्द्दलैरेभिः पञ्चभिः पल्लवः स्मृतः । (?)
सर्व्वेष्वपि रसेष्वेव कल्पद्रुत्वं प्रकल्प्यते ॥ इत्यादि ।

End. सायं दीपविधिं वितन्वति शिवौ मन्दं चलन्त्या तया
किञ्चित् किञ्चिदपाङ्गभङ्गकुटिला दृष्टिः समारोपिता ॥

Colophon. इति हास्यरसव्याख्यायां सञ्चारिनिरूपणं नाम तृतीयदलः ।

(अतः परं खण्डितं)

विषयः । इति जगन्नाथमिश्रविरचिते रसकल्पद्रुमे रौद्ररसव्याख्यायां विभावनिरूपणं नाम प्रथमदलः । इति वीररसव्याख्यायां अनुभावनिरूपणं नाम द्वितीयदलः । इति रौद्ररसव्याख्यायां रौद्रनिरूपणं नाम पञ्चमदलमिति पञ्चमः पल्लवः । इति करुणरसव्याख्यायां अनुभावनिरूपणं नाम द्वितीयदलः । इति करुणरसव्याख्यायां सात्त्विकनिरूपणं नाम चतुर्थदलः । इति शृङ्गाररसव्याख्यायां भावनिरूपणं नाम प्रथमदलः । इति शृङ्गाररसव्याख्यायां अनुभावनिरूपणं नाम द्वितीयदलः । इत्यादि । रसनिरूपणमुखेन रसानामनुभावादिनिरूपणमिति सिद्धान्तः ।

No. 234. रसरत्नाकरः । By नित्यनाथसिद्धः । Substance, country-made paper, 11 x 4½ inches. Folia, 26. Lines, 10 on a page. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Śisoyā, district Chāprā, Paṇḍita Rāmanātha Misra. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. सिद्धिः श्रीगणेशाय नमः ।

अथ स्थावरविषनिवारणं ।

पुत्रजीवफलात् (मज्जा) शीततोयेन पेषयेत् .

तामेव नस्ये पाने लेपे सर्वविषापहः.। इत्यादि

End. भोजनान्ते मदाधारैद्रवीभावमकामजित् ।

यदुक्तं तन्मयन्याम् वटी ज्वालाप्रभावती ॥

Colophon. इति श्रीपार्वतीपुत्रनित्यनाथसिद्धविरचिते रसरत्नाकरे ज्वरादिनि-वारणोनाम सप्तमोपदेशः ।

विषयः । १ उपदेशे स्थावरविषसर्पनिवारणरसशोधनमारणादिकथनम् ॥ २ सर्वलोहा-दिशोधनमारणकथनं । ३ ज्वरादिपाण्डुरोगनिवारणकथनं । ४ रसादिनिरूपणं । ५ गुल्म-शूलादिनिवारणं । ६ भगन्दरादिनिवारणं । ७ उपदेशे ज्वरादिनिवारणं ।

No. 235. रसाब्धिः (वल्लभमतानुगः) कोटयष्टः । Substance, country-made paper, 12 x 5 inches. Folia, 89. Lines, 7 on a page. Extent, 1246 ślokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Benares City. Late Hariś Candra Babu. Appearance, very old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगोपीजनवल्लभाय नमः .

नौमि श्रीवल्लभेशं समतिमतिमतो (.) व्यसंकल्पजल्पाद्वयाज (...) प्रस-यजनद (...) वर्णानुवर्णाः (इतः सतीनामहरणात् कोटदष्टमापा-पहनीयं .

End. वंशे श्रीवल्लभस्य स्वमतिविशदतानुवरिष्ठम् कृपातो-

य.(...) विधूय लोके जयति स विदितो विठ्ठलेशात्मजन्मा ।

ज्ञानध्यानभ(...)क्तिम् जनिजनितलोराघुनाथैर्मिथं
किम्बाह्लादितकैः कथयत सुधियः सम्भवत्यत्र हृद्य ।

Colophon. [श्री][श्री]वल्लभदीक्षिताद्जनि यः श्रीविट्ठलस्तत्सुता[त्]
जातः श्रीरघुनाथतः सुकृतिनः श्रीदेवकीनन्दनः ।
तेनाकारि रसाब्धिषष्ठकमिदं काव्यं तरङ्गायितं ॥
तथायं च चतुर्दश (इलोकाश्चि .

विषयः । महाकाव्यम् .

No. 236. रामरत्नाकरटीका । By महामुकुन्द । Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 88. Lines, 11 on a page. Extent, 1000 slokas. Character, Nāgarī. Date 1773 Saṃvat. Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City, Paṇḍita Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीविट्ठलाय नमः . श्रीमच्छंकराचार्यगुरुभ्यो नमः .
सत्यं विज्ञानमानन्दमयं (...) वर्जितम् ।
अनादिमन्युदग्धामं श्रीरामं भावयाम्यहम् ॥
व्यासशंकरपर्य्यायमहाभाष्यपदोदितम् ।
(...) चन्द्रान विज्ञाप्राय (...) एनं समाश्रये ॥

End. चक्रवर्तिकरसः मित्रोयमहामुकुन्दाभिधः ।
तस्मात् दासोऽस्मीत्युक्ता भावना नास्ति (...) मता ।
सबुद्धा ज्ञानमात्राय सम (...) पतिसुन्दरी ।
महावमध्यं नित्यं सच्चिदानन्दविग्रहः ॥

Colophon. इति श्रीरामरत्नाकरटीकायां महामुकुन्दकृतायां (...) परिच्छेदः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

विषयः । रामरत्नाकरव्याख्या .

No. 237. रामसारसंग्रहः । Substance, country-made paper, 13×5¼ inches. Folia, 22. Lines, 7 on a page. Extent, 320 ślokas. Character, Nāgarā. Date ? Place of deposit, Puri, Śaṅkara Māṭha. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीमते रामानुजाय नमः ।

ऐश्वर्यकामं पुरुषं भजेत् । इति सामवेदे ।

ॐ प्रकाशो रामचन्द्रस्य परं ब्रह्म प्रकाशितं

भास्करस्य यथा धर्मचन्द्रस्य चन्द्रिकोज्ज्वलं ।

रामस्यातिप्रियं नाम चाद्रिशृङ्गं सनातनं ।

सचन्द्रमासदर × विष्णोर्नारायणस्य च ।

निर्गुणं सगुणश्चैव परमात्मा तथैव च ।

एते चांशा हि रामस्य पूर्णं चान्ते च मध्यमः । इत्यादि ।

End. आदिकान्तमिदं राम मयि सर्वं प्रतिष्ठितं ।

न × नोपनिषदानां यस्तोभाग्याद्यवाप्नुते । (?)

Colophon. इति श्रीरामसारसंग्रहः सम्पूर्णः ॥ श्रीरामचन्द्रार्पणमस्तु

श्रीरस्तु । यदक्षरं पदं भ्रष्टं मात्राहीनं च यद्भवेत् ।

तत् सर्वं क्षम्यतां देव प्रसीद परमेश्वर ।

श्रीराम ।

विषयः । श्रीरामचन्द्रस्य परब्रह्मत्वप्रतिपादकश्रुतिप्रमाणवचनसंग्रहः ।

No. 238. रामाख्यारः । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 224. Lines, 10 on a page. Extent, 4,800 ślokas. Character, Nāgara. Date, 1874 Saṃvat. Place of deposit, Benares, Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. नमस्त्रैलोक्यनिर्माणपालनसंहृतिकर्मणे ।

चिदानन्दस्वरूपाय विष्णवे परमात्मने ॥ १ ॥

चपलाक्षं नमस्कृत्य पूर्णकामप्रसादतः

तद्भक्तिभिः क्रियते यथाशक्ति निरूपिता ॥ २ ॥

न यच्छ्रायते यत्तु सर्वविन्नु नियम्यते
को वा समर्थो वेदार्थनिर्णयेत्यन्नमक्षरे ॥ १ ॥

End. नित्यकर्मस्वेषु दर्शपूर्णमासादिषु पञ्च कामोपदेशोपि कामनामुक्ता मुमुक्षोः श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य इति मुमुक्षोः मवचात् । षष्ठः पटलः ।

Colophon. इति श्रीकौशिकेन रामेश्वराग्निचिता कृतायां पूर्णमासाभिधानवृत्तौ षष्ठः प्रश्नः । सम्वत् १८७४ ॥

विषयः । दर्शपौर्णमासादिविधिर्नेयसूत्रभाष्यवृत्तिः ॥

No. 239. रामाण्डारे दशम-द्वादश-त्रयोदश-चतुर्दश-प्रश्नाः । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 223. Lines, 9 on a page. Extent, 4014 ślokas. Character, Nāgara. Date, 1773 Saṃvat. Place of deposit, Benares City, Paṇḍita Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. आदौ तावत् परिभाषायां एकविंशतिर्यज्ञाः व्याख्येयतराः प्रतिज्ञाताः तेषु पाकयज्ञाः सप्त स्मृत्ये व्याख्याताः शेषेषु हविर्यज्ञाः सप्तकर्माणि चत्वारो- दर्शपूर्णमासौ ।

End. चपेत्यानन्तरमेवाग्निहोत्रारम्भार्थमवश्यं सायमग्निहोत्रं इति वक्तव्यं पंक्तिहत इति चास्य न्यायप्राप्तानुवादत्वात् तन्निर्देशोऽस्मिन् विवक्षित इति ।

Colophon. समाप्तः प्रश्नः संवत् १७७३ ।

विषयः । सोमसूत्रभाष्यवृत्तिः ।

No. 240. रामाण्डारे सप्तमाष्टमप्रश्नाः । Substance, country-made paper, 10 × 5 inches. Folia, 137. Lines, 10 on a page. Extent, 2740 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. पशुर्वध्यते यज्ञार्थं यस्मिन् कर्मणि पशुबन्धः तेनेष्ट्वा पशुबन्धयाजी च सर्वान् लोकान् अभिजयति नास्य लोकेषु प्राप्तेः प्रतिघातो भवति इत्यादि ।

End. च्यवदैवतदेवत् वायोर्नियुत्वतोऽपि सगुणे एव वायोरनुवाक्ये यज्ञाग्निर्नैयुत्- वत्यापि, याज्यया श्रोतव्याः परिपठिताः ।

Colophon. समाप्तं चातुर्मास्यशेषम् ।

विषयः । पशुबन्धचातुर्मास्यस्वरूपाभिधानम् ।

No. 241. रामाण्डारभाष्यम् । Substance, country-made paper, 14×6 inches. Folia, 140. Lines, 10 on a page. Extent, 3,080 slokas. Character, Nāgara. Date, 1844 Saṃvat. Place of deposit, Benares, Gobinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning. ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

आदौ तावत् परिभाषायामेकविंशतिर्यज्ञा आम्नायतया प्रतिज्ञाताः [प्रति]
ज्ञातेषु पाकयज्ञाः सप्त सप्त आम्नाताः शेषेषु हविर्यज्ञाः सप्त कर्माणि,
अथातो दर्शपूर्णमासौ व्याख्यास्याम इत्यारभ्य यथाम्नातमग्नीषोमीयमन्त
सोमानि दर्शपूर्णमासादीनि, पितृपिण्डयज्ञाधानाग्निहोत्रायणपशुबन्ध-
चातुर्मास्यानीत्यादीनि सकरणं प्रत्यायाः भवन्ति ।

End. केचित् प्रथमाधाने निवृत्तायामतीतायां सभा । तथाविहिताम् अग्निहोत्र
मारब्धव्यमिति वदन्ति । अन्ये तु सोमकाले अग्न्याधेयमनधिकारात्
यथाभावाभावपरेषुः सोमे वारब्धव्यमिति । अर्धमासान्तरेऽग्निहोत्रारम्भा
अयथा सायमग्निहोत्रमिति वक्तव्यं संहितत इत्यर्थं न्यायप्राप्तत्वादस्मात्
न तद्विधेयतो विवक्षित इति ।

Colophon. सप्तमः पटलः । समाप्तःप्रश्नः । सोऽपि रामाण्डारभाष्यम् समाप्तम् १८४४ ।

विषयः । आपस्तम्बश्रौतसूत्रभाष्यव्याख्या ।

No. 242. रामायणटीका मुक्ताहारः । Substance, palm-leaf, 14×1½ inches. Folia, 178. Lines, 5 on a page. Extent, 4250 slokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, district Puri, pargaṇa Rāhan, grāma Jagannātha, Vidyādharapura, Paṇḍit Rāmacandra Miśra. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. स जयति रघुवंशतिलकः कौशल्याहृदयनन्दनो रामः ।
दशवदननिधनकारी दाशरथिः पुण्डरीकाक्षः ।

कूजन्तं रामरामेति मधुरं मधुराक्षरम् ।
आरुह्य कविताशाखां वन्दे वाल्मीकिकोकिलम् ॥
क्वाहं मन्दमतिर्गभीरमधुरं रामायणं तत् क्व च
व्याख्यानेऽस्य परिश्रमप्रचयतो व्याख्यास्पदं धीमताम् ।
को भारोऽत्र मम स्वयं कुलगुरुः कोदण्डपाणिः कृपा
कूपारो रचयत्ययं सपदि मल्लिकापरिवासनम् ॥
एवं पूर्वस्मिन् काण्डे दीनसंरक्षणपो धर्मोऽनुष्ठितः
अथ किष्किन्ध्याकाण्डे मित्रसंरक्षणधर्मोऽनुष्ठाप्यते ॥ इत्यादि ॥

End. ते वयं कपिराजस्य सर्व्वे वचनकारिणः ।
हता × × × नृपात्मजे
मृते तस्मिंश्च काकुत्स्थे सुग्रीवे च सलक्ष्मणे ।
गतानामपि सर्व्वेषां तत्र नो नास्ति जीवितं ॥

Colophon. इति श्रीमत्किष्किन्ध्याव्याख्याने मुक्ताहारे सप्तषष्टितमसर्गः ।

विषयः । रामायणस्य व्याख्यानम् ॥

No. 243. रामायणटीका पीताम्बरः (अयोध्याकाण्डस्य द्वादशसर्गपर्य्यन्तः) By **गोविन्दराजः** । Substance, country-made paper, 12×6 inches, Folia, 39. Lines, 24 on a page. Extent, 2300 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Purā, Rājgopāl Maṭha, Mohanta Śri Raghunandana Rāmānuja Dāsa. Appearance, tolerable. Prose. Correct.

Beginning. श्रीमते रामानुजाय नमः ।
वाचं वाचं यदारैः प्रमदभरपुषः पुष्कलासारविन्दा
दालोच्यालोच्य वाचा प्रकृतिमधुरया प्रोच्य विद्वज्जनेभ्यः ।
गोविन्दार्यः सुधीशः कुशिककुलमणिर्मूढमाढाशयानां
सम्यक् साकेतकाण्डं सरसजनमुदे सादरं व्याकरोति ॥
प्रथमे काण्डे एतस्मिन्नन्तरे विष्णुरित्यादिना यतो वा इमानीत्यादिश्रुति-
प्रतिपादितं जगत्कारणं ... ... प्राप्तजीवरक्षणमत्र निरूप्यते
इत्यादि ।

इति श्रीकुलिककुलतिलकगोविन्दराजविरचिते श्रीरामायणभूषणे अयोध्या-काण्डव्याख्याने पीताम्बराख्याने प्रथमः सर्गः ।

End. यवीयसी कनिष्ठमध्यमे मते वा मध्यमाङ्गलीत्यत्र मध्यमासर्वाङ्गरागयाप-वेक्षया देवाभिमता देवाभीष्टा तथा प्रभावं ताटङ्कप्रभावपुञ्जं अपति-तप्रभावमित्यर्थः ।

Colophon. इति श्रीपीताम्बरे द्वादशः सर्गः ।

विषयः । रामायणस्य व्याख्यानम् ।

No. 244. रामोत्तरतापनीटीका, सुधा । By भट्टमहामुकुन्दसूरि । Substance, country-made paper, 1×5 inches. Folia, 18. Lines, 20 on a page. Extent, 1080 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Rājguru's Maṭha, Ganesamahalla, Benares City. Appearance, very old. Prose. Correct.

Beginning. ॐ रामाय नमः ।

अनर्घमित्थमात्मानमवतं ब्रह्म निर्मलं ।
यत्प्रसादपरोक्षाय तं श्रीरामं भजे (...) सदा ।
इदमनिवचाय : याज्ञवल्क्यमित्याद्याथर्वणरहस्या श्रीरामोत्तरतापनी-योपनिषत् तद्व्याख्यानव्याख्या प्र(...)यते ।

End. यो विमुक्तमिति, एतत् चेतद्दर्शनेनापि यदा जन्मान्तरीया इति जन्मभिरन्तरिता अनेकजन्मकृता दोषा न नश्यन्ति, तदा किं वक्तव्य उपासनायां कृतायामिति । इतिश्रुतो मन्त्रार्थोपदेशसमाप्तौ ।
यद्व्याख्यातं मया किंचित् श्रीगुरोरनुशासनात् ।
तं अनघं बुधैः सद्भिरेव यथोचितिर्मया ॥

Colophon. श्रीमद्भवभट्टमहामुकुन्दसूरिकृतायां श्रीरामोत्तरतापनीटीकायां सुधा-ख्यायां चतुर्थकण्डिका समाप्ता ।

विषयः । श्रीरामोत्तर-तापनी-व्याख्या ।

No. 245. ऋग्वेदी सोमप्रयोगः । Substance, country-made paper, 13 × 5 inches. Folia, 148. Lines, 10 on a page. Extent, 3250 slokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Venares, Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. यस्य ज्ञानमनन्तं महान्तं तस्य ज्ञानमं । भक्तियंज्ञानमे तमनन्तं गुरुं नौमि ।
आश्वलायनशाखिनो यजमानस्य बौधायनीयेन सोमप्रयोगः तथाग्नि-
पूर्व्वकृतोमेन चतुरचयादिनियमः ।

End. अतएव शांखायनेन सोमाङ्गत्वेन उक्तोपि सायमग्निहोत्रे चस्वेषामनधिकारः ।

Colophon.

विषयः । सोमाध्वर्य्यवः प्रयोगः ।

No. 246. वह्निप्रमाणं । Substance, country-made paper, 20 × 3 inches. Folia, 5. Lines, 7 on a page. Extent, 110 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, zilla Mymansing, pargana Aṭiyā, post Jāmurki, grām Hālāliya, Paṇḍita Harinātha Vidyāvāgīśa. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. नमः गणेशाय ।

अथ वह्निप्रमाणवचनानि लिख्यन्ते । वह्निविधौ विशेषमाह लिङ्ग-
क्रियासारयोः ।
करोमीति विनिश्चित्य यागमण्डपमारभेत् ।
भूमिं कृत्वा तु निःशल्यां मण्डपं रचयेत् सुधीः ॥ इत्यादि ।

End. औत्पादिकं यथाशक्त्या विप्रेभ्यः प्रतिपादयेत् ।
पितृयागते विशेषमाह ।
निरग्निके वह्निभूमौ वासुदेवे × × × × ×
गणेशे अर्य्यभूमौ च नखिंसे वसवे तथा ।

Colophon. इति लिङ्गक्रियासारे वह्निप्रमाणम् ।

विषयः । वह्निस्थानविधायकप्रमाणवचनः ।

No. 247. यज्ञाग्निप्रयोगः । Substance, country-made paper, 20 × 3 inches. Folia, 18. Lines, 6 on a page. Extent, 324 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, zilla Mayamansing, Pargaṇa Aṭiyā, post Jāmurki, grāma Hālāliā, Paṇḍita Harinātha Vidyāvāgīśa Appearance, old. Prose and verse. Generally correct

Beginning. नमः शङ्कराय ।

अथ यज्ञाग्निप्रयोगः । तत्र यागपूर्व्वस्मिन् नवमे सप्तमे पञ्चमे तृतीये वाऽहो-
वा कर्मतुल्ये चन्द्रताराऽन्विते शुभसमये चतुरारोपणं यजमानो × ×
मण्डपे कुर्य्यात् ।

तत्र मङ्गलतूर्य्यनाद × × पुरःसरमुदङ्मुखं प्राङ्मुखमुपवेश्य यजमानस्ताम्बूल-
गन्धमाल्याद्यैः समभ्यर्च्य ॐ अद्य अमुकगोत्रस्य यजमानस्य चयनीयपद्धत्यां यज्ञाग्निविधिना
अचलाग्निप्रतिष्ठाप्राक्कर्त्तव्यमङ्गलाङ्कुरारोपणकर्म्मणि ॐ पुण्याहं भवन्तो
ब्रुवन्तु इति त्रिः वाचयेत् इत्यादि ।

End. ततो दौवारिकाद्यादिकं दत्वा ब्राह्मणेभ्यो यथाशक्ति भोज्यादिकं दद्यात् ।

Colophon. इति चयनीयपद्धत्यां यज्ञाग्निविधिना अचलाग्निप्रतिष्ठाप्रयोगः समाप्तः ।

No. 248. लघुवार्त्तिकम् By उत्तमश्लोक-यति । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 3 Lines, 16 on a page. Extent, 100 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibihāṭi Benares City, Paṇḍita Vāmanācārya. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Beginning. श्रीसर्वज्ञाय नमः ।

अथातो ब्रह्मजिज्ञासा जगद्धेतुः सदादि तत् ।
वेदहेतुरपि ब्रह्म तद्वेदादेव गीयते ।
न प्रमेयमिदं विषयं तच्छास्त्रादिभिः .

End. एवं जैमिनिबादरायणकृते तन्त्रद्वये × × × ।
पूर्व्वाचार्य्यवरैः × शब्दनिचयैः व्याख्याता विस्तरम् ।
ते संक्षिप्य यथामतीव सुगमैः शब्दैः प्रकाशीकृताः ।
श्रीमद्विश्वपतेर्विलासनगरीवासाय तुष्टो भवेत् ।

Colophon. इति श्रीमत्पद्मनाभमुनिकिङ्करेण जगन्नाथेनाकयनिना विरचिते कलुषा-
पिंके चतुर्थस्य चतुर्थः ।

विषयः । संक्षिप्तग्रन्थविवरणम् .

No. 249. लघुशब्देन्दुशेखरव्याख्या By भैरव । Substance, country-made paper, 10 x 4 inches. Folia, 203 Lines, 9 on a page. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Patna City, Saṃskṛta-Sañjivani, Paṇḍita Jayanārāyaṇa Vājapeyi. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीसाम्बशिवपाद × × युगलं ध्यात्वा हितैषं × × ।
× × ज्ञानमयीं दधानमपरं चक्राम्बुजं जानुनि ॥
कुर्वे चन्द्रकलां शिवां शिशुविनत × × × × ×
× × × × × × × ।
शब्देन्दुशेखरस्येयं टीका चन्द्रकलाभिधा
रच्यते भैरवेणाथ × × × × यथा बुधाः ।

End. समाप्तं ॥

विषयः । लघुशब्देन्दुशेखरस्य व्याख्यानं ।

No. 250. ललितत्रिभङ्गस्तोत्रम् By विट्ठल । Substance, country-made paper, 10 x 5 inches. Folia, 4. Lines, 11 on a page. Extent, 88 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, late Bābu Hariścandra. Appearance, new Verse Correct.

Beginning. श्रीगोपीजनवल्लभाय नमः ।

नमः पितृपदाम्भोजरेणुभ्यो यन्निवेदनात् ।
यथामृतकुलनिष्कलकं श्रीकृष्णचरितामृतं ॥

End. एवं तदीय इत्येषा तदार्ता वर्णिता परं ।
तेन प्रसन्नो भवतु दासे श्रीविट्ठले प्रभुः ॥

Colophon. इति श्रीगोस्वामिश्रीमद्विट्ठलनाथविरचितं ललितत्रिभङ्गं समाप्तम् ।

विषयः । श्रीकृष्णस्तुतिः ।

No. 251. ललिताख्यपरिभाषा By पुरुषोत्तम । Substance, palm-leaf, 15 × 1½ inches. Folia, 26. Lines, 6 on a page. Extent, 1240 slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, Puri, Bramhacārimaṭha, Paṇḍita Valadeva Bramhacāri. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

परिव्याप्तता भाषा परिभाषा सा हि एकदेशस्थ सकलशास्त्रमभिज्वलयति यथा वेश्मप्रदीप इति । सैव द्विधा, लिङ्गवती विध्यङ्गशेषभूता च । यत्र शब्द एव लिङ्गमुपादीयते सा लिङ्गवती परिभाषा, यथा इको गुणवृद्धी इति ॥ इत्यादि ।

End. एवमनया दिशा अन्यत्रापि शब्दप्रयोगा यथान्यायवाक्यानि लिङ्गोदाहरणानि अवगन्तव्यानि ।

Colophon. इति वैयाकरणगजपञ्चाननपुरुषोत्तमविरचिता ललिताख्यपरिभाषा समाप्ता ॥

श्रीश्रीनरपति(भर्तृ)कांक्षा वनविहारादिमदनमोहनमहाप्रभुराधादिमनोरथ-व्याप्तप्रसृतयः । इदं पुस्तकं रामप्रसादब्रह्मचारिणः ।

ज्येष्ठमासस्य पञ्चम्यां भूपुत्रस्य च वासरे ।
लिखितं परकार्य्यार्थे रामानन्दब्रह्मचारिणा ॥

चरणं नमः ।

विषयः । वैयाकरणपरिभाषादिविवेचनं ।

No. 252. लीलारसायनम् By बालकृष्ण । Substance, country-made paper, 13 × 4 inches. Folia, 16. Lines, 8 on a page. Extent, 384 slokas. Character, Maithil. Date ? Place of deposit, District Chāpra, P. O. Rāmkalā, Bagihi, Paṇḍita Tāradatta Ojhā. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अव्यक्तमव्ययं सत्यमचिन्त्यं निर्गुणं गुणं ।
आद्यं वदन्ति यं देवं महान्तो जगतीश्वरः ॥
श्रीदेवञ्च वरं गुरुं गणपतिं भागीरथीं भास्करं
तां देवीमपरां प्रणम्य पितरौ आद्यञ्च वृद्धांगिरं ।
प्रयत्नं [प्र]करोति कौतुककरं चारं जनानां सतां
श्रीलीलारमणं मनोविचरणं श्रीबालकृष्णो वरं ॥
उभौ यौ चानू सुतौ इष्टु सखे ढुण्ढौ प्रपौत्रौ सुतौ ।
पुण्यात्मुपमितौ कृपू प्रकथितौ श्रीशौ गणे चार्य्यकैः ॥

End. ऋतुस्नाने च सुगन्धदुग्धसहितां सच्छर्करां पिबेत् ।
तस्मिन्नेव दिने वरां सुसमयेत् कुर्य्यात् तदा गर्भिणीं ॥

Colophon. इतिश्रीमत्पण्डितवेदगर्भकुलोद्भवश्रीज्योतिःस्वरूपात्मजश्रीबालकृष्णविरचिते लीलारमणे गर्भनिरूपणं नाम षोडशकौतुकं ॥

विषयः । १ । २ । कौतुके संज्ञानिरूपणं । ३ कौ, संज्ञापालकथनं ॥ ४ कौ, जीवधातु-मूलनिरूपणं । ५ कौ, जीवभेदकथनं ॥ ६ धातुभेदकथनं ॥ ७ मूलभेदकथनं । ८ चतीत-पुरुषायुर्निरूपणं ॥ ९ कौ, वस्तुनामकथनं ॥ १० कौ, कार्य्यविधिनिरूपणं । ११ कौ, स्वर-निरूपणं । १२ पञ्चपक्षिनिरूपणं । १३ दुर्भिक्षादिनिरूपणं ॥ १४ युद्धादिनिरूपणं । १५ कौ, निधिस्वरूपनिरूपणं । १६ कौतुके, गर्भनिरूपणं ॥

No. 253. लीलावत्युदाहरणम् By वीरेश्वरदैवज्ञ । Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 27. Lines, 16 on a page. Character, Maithil. Date ? Place of deposit, District Chāprā, P. O. Rāmkalā, Bagihi, Paṇḍita Rāmadatta Ojhā. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Beginning. नमो विश्वनाथाय ।

आदित्यं जगदुद्भवस्थितिविभुं नानाविधं योगिनां ।
ध्येयं ब्रह्मपदोल्लिखितोपरचितं पश्यन्ति यं सज्जनं
भक्तानाञ्च मनोरथार्थफलदं तमोमयच्छेदकं ।
श्रीतं सत्कृतिभिः महोदयमयं वन्दे जगद्भास्करं ॥

व्यक्तं बीजभूतत्वात् संचितं बीजसंचितं ।
यतश्च पाटीसंचितं प्राज्ञसंचितवित्तमाः ॥

End. केचित्तु लीलावतीं बालो भूमिवशेन निम्नमित्यादिना पक्षमानीय इत्यवधार्यं
शेषं पूर्वमित्याहुः ॥
आसीत् पार्थपुरे विनायक इति ख्यातो मनीषिमणि
तस्मै माध्यमतिर्मरीचिजनकः पौरुषदीयोक्तिभिः ।
तस्मात् यो जनितासुतात् सुजनको गोपालसंज्ञो बुधः
तत्पुत्रेण विवेचितं सुगमितं श्रीभास्करीयस्त्विदं ॥
शाके षट्पञ्चश्रीप्रमाणे गताब्दपिधे द्विपनख (भः स)माने ।
तर्काङ्कश्रीमन्मनितारतश्चलीलावतीयं विवृता संज्ञातात् ॥

Colophon. इति भास्कराचार्यविरचितायाः लीलावत्याः श्रीवीरेश्वरदैवज्ञकृतमुदा-
हरणं समाप्तं ॥

विषयः । संक्षिप्तलीलावतीव्याख्यानं ॥

No. 254. लोकतत्त्वनिर्णयः By हरिभद्रसूरिः । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 10. Lines, 10 on a page. Extent, 210 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Dīn-maṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri, Benares City. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. प्रणिपत्यैकमनेकं केवलरूपं जिनोत्तमं भक्त्या ।
भव्यजनबोधनार्थं नृतत्त्वनिगमं प्रवक्ष्यामि ॥
भव्याभव्यविचारो न हि युक्तोऽनुपलप्रवृत्तानां ।
कामं तथापि पूर्वं परीक्षितव्या बुधैः परिषत् ॥

End. तस्मात्सदाग्रजितं यमजीवभीमं ,
जन्मा × × × दीप दहनेश्वनिरामपुत्रं ।
घोरं कुकर्मपवनेरितलोकपत्रं
आभ्यन्तरायतमिदं हि निरीक्षणेन ॥

Colophon. इति श्रीहरिभद्रसूरिकृतो लोकतत्त्वनिर्णयः समाप्तः.

विषयः । मनुष्यतत्त्वनिरूपणम् .

No. 255. सोमप्रजातकम् । Substance, country-made paper, 11 × 4½ inches. Folia, 16. Lines, 10 on a page. Extent, 320 slokas. Character, Nāgara. Date Saṁvat 1878. Place of deposit, District Chāprā, Harapurā, Paṇḍita Jagadeo. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

सुजन्मा नाम विप्रोऽसौ सन्तोषी सौम्यवान् सुधीः ।
स्वधर्म्मनिरतो नित्यं यज्ञयागेषु तत्परः ॥
एकदा जन्मयोगेन फलज्ञानं चिकीर्षुः सः ।
फलज्ञानस्य हेत्वर्थं गत्वा बदरिकाश्रमे ॥
तत्र दृष्ट्वा शुभस्थानं सोमशर्म्माश्रमं शुभं ।
गत्वा तु निकटे तस्य विनीतः शुद्धचेतसः ।
कृताञ्जलिपुटो भूत्वा उवाच विप्र तं प्रति ॥

End. विप्राणां भोजनं दानं सङ्कल्पं विधिपूर्व्वकं ।
ग्रहपीडाप्रशान्त्यर्थं कारयेद्विधिवत् सुधीः ॥
भो विप्र तथा पृष्टा कथिता सत्वरा मया ।
अतःपरं पृच्छसि किं तद्वदस्व समाहतः ॥

Colophon. इति श्रीसोमप्रजातके ग्रहदानजपपूजाकथनं नामाष्टमोऽध्यायः ॥
इति सोमप्रजातकं समाप्तं ॥ संवत १८७८ ।

विषयः । अत्र ४ पत्रं यावत् सोमप्रसंहिता, ततःपरं सोमप्रजातकं ॥ तत्र १ अध्याये आयुर्दायारिष्टारिष्टभङ्गं । २ अः दशान्तर्दशाफलकथनं । ३ अः कुटुम्बकथनं ॥ ४ अः दारिद्र्य-योगकथनं । ५ अः ग्रहवक्रवर्गादिनिर्णयः ॥ ६ अः कुण्डलीफलाफलादिकथनं । ७ अः गोचर-फलादिकथनं । ८ अः ग्रहदानपूजादिकथनं ॥

No. 256. वनप्रतिष्ठाविधिः । Substance, country-made paper, 10 × 3 inches. Folia, 19. Lines, 10 on a page. Extent, 380 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Harapurā, Post Gopālagañja, District Chāprā, Paṇḍita Jagadeo. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ वनप्रतिष्ठाविधिः । वनपूर्वदिशि मध्ये यजमानहस्तेन षोडशहस्तपरि-
मितं मण्डपं विधाय इत्यादि ।

End. अपरेभ्यः ऋत्विग्जनादिभ्यो दक्षिणां दत्वा भूरिदक्षिणया ब्राह्मणभोजनं
कुर्यात् ब्राह्मणाश्च यजमानायाशिषं दद्युः ।

Colophon. इति वनोत्सर्गविधिः ।

विषयः । वनप्रतिष्ठाविधिप्रयोगादिकथनम् ।

No. 257. वर्षपद्धतिटीका By भट्टजयानन्द । Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 10. Lines, 19 on a page. Extent, 150 slokas. Character, Nāgara. Date Sambat 1833. Place of deposit, late Bābu Hariścandra, Benares City. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ केशवीवर्षफलपद्धतिः तस्या इयं टीका लिख्यते ।
प्रथितकलाकलिताधिकमेकतः सितविभूतिविभूतिविभूषितं ।
शिवशिवायुगलं युगलं घनं श्रुतविलम्बितगामि नमामि तत् ॥

End. अन्यथा न शुभं मिश्रेच मिश्रं फलं वदेत् । ग्रहभावफलादिकं सूर्यं ताजि-
कोक्तं ज्ञेयं ।

Colophon. इति श्रीकेशवविरचिता वर्षपद्धतिः ताजिकमतानुकूला टीका भट्टजया-
नन्देन पुत्रयोरध्यापनार्थं लिखिता समाप्ता । संवत्—१८३३ ।

विषयः । केशवीवर्षपद्धतिव्याख्या ।

No. 258. वल्लभगीतकाव्यम् । Substance, country-made paper, 8 × 5 inches. Folia, 15. Lines, 14 on a page. Extent, 380 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, late Bābu Hariścandra, Benares City. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगोकुलेशो जयति ।

श्रीमद्गोकुलमण्डनं वरतनुं कल्याणपाथोनिधिं
विघ्नौघांन्धतमोग्रकुमुदवनाति × षिंच ×× क्रमं ।
भक्तापत्तितमःसमूहहरणश्रीसूर्य्यकोटिप्रभं
वन्देऽहं कमलाकरं द्विजवरं श्रीवल्लभं सत्प्रियं ।

End. विद्यानिधिः कामकलानिधिश्च दयानिधिर्व्वागमृतोदधिश्च ।
तेजोनिधिः सद्गुणकोदधिश्च विराजते वल्लभ एव घोषे । (इतो नास्ति)

विषयः । संगीतेन वल्लभाचार्य्यस्तुतिः ।

No. 259. वल्लभाचार्य्यवंशावली By निर्भय । Substance, country-made paper, 6 × 5 inches. Folia, 30. Lines, 14 on a page. Extent, 300 slokas. Character, Nāgara. Date Saṃvat 1859. Place of deposit, late Bābu Hariścandra, Benares City. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. श्रीविट्ठलवरजी ।

जयति श्रीमदाचार्य्यवंशो येन वशीकृतः ।
मुक्तादिदुर्लभः कृष्णो योगिनां पारदो यथा ।
तन्नामानि प्रवक्ष्यन्ते चिन्तामणिसमानि चि ।
कल्पद्रुमं समालोक्य, प्रकृत्या भाषया कृतं ।

End. गुणरत्नसुधासिन्धूगोस्वामिव्रजभूषणौ ।
श्रीकृतनिर्भयाख्योयं कृपयामृतकल्पपादपं ।

Post Colophon. संवत् १८४१ । ज्येष्ठशुक्लद्वितीयायां रचितोऽयं कल्पद्रुमः ।
योश्रीजवापमारभ्य पक्षपाकावधि क्षयं ।
पोषितश्च व्रजतश्च नाथो नापि निवारयति ।
उपाध्यायजयकृष्णदीक्षितेन चाज्ञावल्लोकार्थं लिखितं काकयोली-
ग्रामे । संवत् १८५९ मिति फाल्गुणवदि रविवासरे समाप्तम् ।

विषयः । वल्लभाचार्य्यवंशकथनं ।

No. 260. वल्लभाष्टकविवृतिः, By वल्लभः । Substance, country-made paper, 13 × 5 inches. Folia, 10. Lines, 9 on a page. Extent, 200 slokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, late Bābu Hariscandra, Benares City. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Beginning. श्रीकृष्णाय नमः ।
यत्पादरजसासक्तमनो मे वसुधीतलं ।
तत्कृतानामष्टपद्यानां विवृतौ यत् प्रवर्त्तते ।
विवृतेः सफलत्वाय नत्वा पितृपदाम्बुजं ।
विवृतिः कर्तुमारब्धा मतिविभ्रमतो मया ।

End. पितृपादाब्जकृपया विवृतं वल्लभाष्टकं ।
कृपयन्तु सदाचार्या अत्र श्रीविट्ठले मयि ।

Colophon. इति श्रीपितृपादाब्जपरागाकृष्टचेतसा ।
श्रीवल्लभेन विवृतमखिलं वल्लभाष्टकं ।
इति पितृचरणैकान्त्यश्रीवल्लभविरचिता श्रीवल्लभाष्टकविवृतिः सम्पूर्णा ।

विषयः । वल्लभाष्टकव्याख्या ।

No. 261. वसन्तराजशाकुनम् । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 134. Lines, 9 on a page. Extent, 2680 slokas. Character, Nāgara. Date Samvut 1874. Place of deposit, Benares City. Diṅmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. श्रीसर्वज्ञाय नमः । निर्विघ्नमस्तु ।
विरञ्चिनारायणशंकरेभ्यः शचीपतिस्कन्दविनायकेभ्यः ।
वाणीभवानीपतिदेवताभ्यः सदा नवभ्योऽपि नमो ग्रहेभ्यः ।

End. वसन्तराजशाकुने सदाशमार्थशोभने ।
समस्तमर्त्यकौतुके विचारितः क्रियाश्रये ।

Colophon. इति वसन्तराजशाकुने क्रियाश्रयं नाम एकोनविंशतितमो वर्गः ।
सम्वत् १८७८ श्रावण मासि ।

विषयः । पञ्चपञ्चिकमादीनां मुक्तमुक्तफलकथनम् ।

No. 262. वाक्यवृत्तिटीका । Substance, palm-leaf, 22 × 2 inches. Folia, 7. Lines, 5 on a page. Extent, 175 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Rājaguru's Maṭha, Gaṇeśamahallā, Benares City. Appearance, very old. Prose. Correct.

Beginning. पारम्पर्य्येण वेदान्ता वदन्ति परं पदं ।
तदेवं ब्रह्मनिर्देशं × × दिपरलक्षितम्
मुमुक्षुजनानुजिघृक्षया वाक्यवृत्ति × × × प्रकरणं प्रारभमाणो विघ्नोपशमपरमादिप्रयोजनसंसिद्धये परदेवताप्रधानतत्त्वमनुस्मरणं × × × अतः सम्पादयन् प्रकरणप्रारम्भापेक्षितमनुबन्धचयञ्च विषयसम्बन्धप्रयोजनलक्षणं संक्षिप्य प्रतिपत्तिसौकर्य्यार्थं कथयति, सर्गेति ।

End. वाक्यवृत्तेरियं वृत्ती वचिरा रचिता मया ।
पूर्णा × × यता जाता संगतानुपयोगिनी ॥

Colophon. इति परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यशङ्करभगवता विरचिताया वाक्यवृत्तेः टीका समाप्ता ।

विषयः । वाक्यवृत्तिव्याख्या ।

No. 263. वात्स्यायनभाष्यानुव्याख्या By गङ्गाधर । Substance, country-made paper, 20 × 5 inches. Folia, 238. Lines, 12 on a page. Extent, 17,850 ślokas. Character, Bengali. Date, 1292 Sana. Place of deposit, Benares City. Bābu Pareśa Nātha Rāya, Kavirāja. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।
माधवीं तामवधीमु दुर्गां मातृवत्तां भजे ।
यां विधन्यां रत्नमामसुप्रसवां भजेद्द्विजः ॥

दीर्घतमागौतिकौशिकाश्रमे तु अक्षपदिका ।
गौतमेनाक्षपादेन सूत्राण्युक्तान्यनेकशः ।
व्याख्यातानि च सूत्राणि तानि तथा अक्षपदिना ।
वात्स्यायनेन भाष्येण व्याख्यानं तच्च वार्त्तिकम् ।
वात्स्यायनकृतं भाष्यं यथा व्याख्यायते पुनः ।
चपलाभ्यस्यया व्याख्याभिरत्यर्थं स्फुटार्थकम् ।
पीतं यैरिह सार्थकं मधुधिया तैलं मधु स्वादितं ।
नार्थिभ्यो यदि दीयते मधु मदीयेदं न मक्षिकाणां । इत्यादि ।

End. अस्मिन् शास्त्रे ये प्रमाणप्रमेय इत्यादिषोडश पदार्था उद्दिष्टास्त एव क्रमेण लक्षणैर्लक्षिता वादप्रतिवादाभ्यां परीक्षिताश्च अक्षमेधाचार्य-पादाक्षगौतमेन महर्षिणेति समाप्तमिदं शास्त्रं उद्दिष्टार्थानवशेषात् ।

Colophon. इत्यक्षपादगौतमप्रणीते न्यायशास्त्रे पञ्चमाध्यायस्य द्वितीयाह्निकस्य वात्स्या-यनभाष्ये द्वितीयाह्निकस्य वैद्यनाथपदेनानुव्याख्यानस्य द्वितीयमाह्निकं समाप्तम् ।

समाप्तः पञ्चमोध्यायः । समाप्तश्चेदं न्यायशास्त्रमिति . गदाधरकृतं वात्स्या-यनकृतस्य गौतमन्यायभाष्यस्यानुव्याख्यानं समाप्तमिति . शक १९९१ . १८- वैशाख .

विषयः । वात्स्यायनभाष्यव्याख्या ।

No. 264. वाजसन्युपनिषद्भाष्यम् । Substance country-made paper, 12 x 5 inches. Folia, 199. Lines, 7 on a page. Extent, 3184 ślokas. Character, Nāgara. Date, Śakābda 1726. Place of deposit, Benares. Appearance, old. Prose. Correct

Beginning. यस्य निःश्वसितं वेदा यो वेदेभ्योऽखिलं जगत् ।
निर्ममे तमहं वन्दे विद्यातीर्थमहेश्वरः ॥ १ ॥
साधनं ब्रह्मविद्यायाः मोक्षितामीरितं पुरं ।
वाजसन्युपनिषद्ग्रन्थतत्त्वं विविच्यते ।

End. ब्रह्मविदाप्नोति परमित्यादि य एवं वेद इत्यन्तेन ग्रन्थेन या प्रतिपादिता सेयं इति ब्रह्मेन परामृश्यते सा च उपनिषत् स्वब्रह्मविद्याउपनिषत् नाम यस्याः परं नेय इति श्रुतयः वादशी विद्याभिधियेति शेषः ।

Colophon. इति माधवीयवेदार्थप्रकाशे यजुरारण्यके भाष्ये ब्रह्मवल्ल्युपनिषदि ब्रह्मवल्ल्याख्यो द्वितीयोऽनुवाकः । शकाब्दा १०९९ ।

विषयः । यजुरारण्यकान्तर्गतभाष्यब्रह्मवल्ल्युपनिषदि ब्रह्मवल्ल्याख्यानुवाकव्याख्या ।

No. 265. विजयप्रदीपिकाटीका By विजयगणि । Substance, country-made paper, 13 × 5 inches. Folia, 280. Lines, 13 on a page. Extent, 10,000 slokas. Character, Nāgara Date, Saṃvat 1692. Place of deposit, Benares City. Diṅmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning. अथ प्रथमपदं नास्ति ।
निर्मलजलप्रवाहपटलप्रक्षालितकैलाशगिरिगौरतामर्थं सर्वं च (...)-
यशःपुञ्जअमृतमनोहारि निरतिचारं यं चचार विचारचारुसमाचारि-
सहरि भूर्भुवस्त्रयीविदितसुविहितपरम्परा प्रादुरभूत् । (?)

End. श्रियः स्फूर्तयेऽस्तु सूर्गेः पुरस्तादेषा टीका पूरिता पूरितायत् ।
भूयात् सोऽयं सद्भवेषि × सि श्रीरायश्रीपार्श्वनाथप्रसिद्धैः ॥ (?)

Colophon. इति श्रीरि'अयप्रशस्तिकावृत्तिः (...) श्रीर्भूयात् ।
यस्य काव्यस्य टीकायां सद्धायायामनुत्तमां ।
सहायदृग्संज्ञाता साधिका (......°) ॥
महोपाध्यायश्रीविजयगणिविनिर्मितोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । विजयप्रदीपिकानामकाव्यव्याख्या ।

No. 266. विनायकमाहात्म्यम् । Substance, country-made paper, 14 × 6 inches. Folia, 50. Lines, 12 on a page. Extent, 1500 slokas Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1848. Place of deposit, Benares City, late Babu Hariścandra. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । स्कन्द उवाच ।
शिव शम्भो गणेशान सर्वज्ञ सुखदायक ।
आख्यानानि सुपुण्यानि श्रुतानि त्वन्मुखाम्बुजात् ।

End. अयं गोपालमः स्कन्दमहिमा वै मयेरितः ।
यस्मात् संतोषमीयाय गुरोरपि पुरः प्रिये ।
व्यास उवाच ।
शिवेन कथितो विप्राः स्कन्दाय श्रूयते किल ।
वैनायकोऽयं महिमा भवद्भ्योऽपि निवेदितः ।

Colophon. इति स्कन्दपुराणे चतुर्विंशतितमोऽध्यायः ।

विषयः । गणेशमाहात्म्यादिकथनम् .

No. 267. विपाकश्रुतसूत्रम् । Substance, country-made paper. 12 × 4 inches. Folia, 74. Lines, 9 on a page. Extent, 1332 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City. Diṅmaṇḍalācārya, Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Prose Correct.

Beginning. पचायामरवाणं रगोहुय अम्भोदधमवय एक्कारसमा चउदसदुवेव उद्दिसिज्जन्ति . एवं तर ए ह आयं विवेह आउ ण पावेयं अज्झया आयारस्स ।

End. नमो महाविदेहे देवाहत्तमसिद्धो जाव सिज्झिहिति एवं जम्बूसमणेणं जावसम्पत्तेणं दुहविवागाणं दसमस्स अज्झयणस्स अयमट्ठे पण्णत्ते. सेवं भन्ते सुहविवागो एक्कारसमं अङ्गं सम्मत्तं ।

Colophon. नमः श्रुतदेवताये विवागसुयस्स दोसुयक्खंधा दुहविवागसुहविवागाय तत्थ-दुहविवागे दसअज्झयणा एक्कारसमदसदिवसेसु उद्दिसिज्जन्ति एवं सुह विवागेवि संजया आयारस्स विपाकश्रुतसूत्रं समाप्तम् .

विषयः । प्राक्कर्मकथनं (कर्मविपाकोपम .)

No. 268. **विवरणतत्त्वदीपनम् ।** By अखण्डमुनि । Substance, country-made paper, 15 × 3 inches. Folia, 180. Lines, 7 on a page. Extent, 5400 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Benares City. Rājaguru's Maṭha. Ganeśamahallā. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning.

कृष्णाय नमः ।

"अथ प्रथमतः कतिपयपदानि न सन्ति"

विचारविध्यपेक्षितविषयप्रयोजनाधिकार्यनुबन्धानां मध्ये विषयफले तावत् प्रतिपादिते अर्थादधिकार्यपि सिद्धः ... इति किं विशेष ननु ब्रह्म-जिज्ञासेत्यादिना. न च विषयप्रदर्शनार्थं वर्णकान्तरप्रारम्भ इति सङ्गतम्, अखण्डैकरसतया प्रतिपाद्यत्वात् सतामंसामसतार्थत्वाभ्यां सन्देहेनैतद्विचार-प्रारम्भं किं नत्वादित्याशङ्क्य तात्पर्यमाह, तथेति ।

End.

ज्ञाने सत्यपि प्रमाणत्वादिकं दृढमित्याशङ्क्य तात्पर्यमाह, अद्वितीयेति सकलप्रमाणप्रमाणादिकलं सोपाधिकं निरुपाधिकञ्च रूपमनुदितमिति रहस्यं ।

तत्त्वदीपनमावेयं भगवत्पादसमर्पिता ।
विदुषां प्रीयतामर्थाय तर्कमौक्तिकभास्वरा ॥

Colophon.

इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यानन्दानुभूतिपूज्यपादशिष्येणाखण्डमुनिना विरचिते विवरणतत्त्वदीपने समन्वयसूत्रं समाप्तम् ।

No. 269. **विविधलिङ्गपूजनम् ।** Substance, country-made paper, 10 × 3½ inches. Folia, 5. Lines, 11 on a page. Extent, 120 slokas. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1716. Place of deposit, Benares City. Late Babu Hariscandra. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ श्रीपार्थिवेश्वरचिन्तामणिपूजनस्य लिङ्गानुष्ठानकर्त्ता महर्षिः वामदेवो देवता गायत्री छन्दः श्रीअमरदासकथितो श्रीपार्थिवेश्वरचिन्तामणिर्देवता

यो वै श्रीमं श्रीं प्रकृतिः नमः श्रीसकं सकाशीहविहार्ये जये विविधेशः ।

End. यावेतु यापितं लिङ्गं यावल्लिङ्गं ततः कृतं ।

सविंशत् पूजिते चिन्त्यं सर्वं संपूजितं भवेत् ।

Colophon. इति श्रीवद्मयामले कालिकोपाख्यानसम्भारे विविधलिङ्गपूजनम् ।

विषयः । विविधशिवलिङ्गपूजाकथनम् .

No. 270. विशिष्टाद्वैतविजयवादः By **वरदहरि** । Substance, country-made paper, 13 × 5 inches. Folia, 6. Lines, 9 on a page. Extent, 162 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Puri, Rājagopāla Maṭha, Mohānta Śrī Raghunandana Rāmānuja Dāsa. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीमते रामानुजाय नमः ।

पायात् स वः सकलविदिन्द्रसर्वविभुर्य योऽन्तर्विभवोत्तमः पुमान् ।

यस्मात् कठायतनभाष्यवत्या सुनिर्मुक्तो भवगुणाकरोभून् ।·

अथ खलु अखिलहेयप्रत्यनीककल्याणैकतानानन्तरसमस्तवस्तुविलक्षण

विशिष्टाद्वैतं ब्रह्म सर्वश्रुतिस्मृतीतिहासपुराणवेद्यमिति श्रीमद्रामानुजा-

चार्यैः भाषितं + मितं अथ केचित्कुमतवल्लाङ्ग्ः ।

भेदाभेदविषयं चि विशिष्टाद्वैतखण्डनं ।

न युक्तं कुविकुमतैः श्रीमच्छ्रीमत्कथाधनः । इत्यादि ।

End. तदुक्तं । अन्यथाख्यातिपक्षांशामारोपो नैव सिध्यति ।

यदि सिद्धान्त् महासिद्धान्त् कुर्वन्नेतादिविभ्रमः ।

इत्यादिकं तु भाष्यादावेव सुव्यक्तमित्युक्तमितिविस्तरभयान्नेह लिख्यते ।

श्रीमद्वरदहरगुरुचरणाश्रयाणां गुरे

प्रथम × सुधी विजयाख्यातया ।

कृतं कुमतिना यतो सकलयायतनाखं (?)

सुखतविजयं शुभं भगवते मम × तु वै । १

Colophon. इति श्रीमद्भुवनकाश्यपगोत्रपवित्रस्य श्रीमद्राघवसूनुना सकलविद्गुरुपवित्रा

वरदहरिनाम्ना विरचितो विशिष्टाद्वैतविजयवादः ?

विषयः । विविधाद्वैतवादखण्डनं ।

No. 271. विश्वैकाक्षरनाममाला । Substance, country-made paper, 11 × 4½ inches. Folia, 3. Lines, 17 on a page. Extent, 120 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City. Diñmaṇḍalācārya, Mahārāja · Bālacandra Sūri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. ध्यात्वा नत्वा निरीक्ष्यान्तःकरणं कर्मसाक्षिणं ।
क्रियते सूक्ष्मनाममालिकाक्षरात्मिका ।

End. वं वृत्तेच पिंगायां वरे वारे वरो च वः ।
शौचस्याये चरचे आधो यं च यंचे वरे स्मरे ।

Colophon. इति विबुधमुनिप्रणीतानेकार्थे अक्षरनाममालिका समाप्ता ।

विषयः । एकाक्षराभिधानम् . .

No. 272 A. विष्णुपदावली (वल्लभमतानुयायिनी) असम्पूर्णेयं । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 48. Lines, 16 on a page. Extent, 768 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City. Late Bābu Hariscandra. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । अथ विष्णुपदानि लिख्यन्ते .
गौडीरागेण । सखि पिपिनादपुनेयायाति सूयते रावसुरलिकानादो
बद्धानामोदवायुनादो याति . (ध्रु) अंजलिरपि वनमालामुपहृता कुरुते
बुद्धि मोदं मोऽञ्जलिरनिश्चयमधुरा क्रियवाति विशेषविनोदं .

End. पिबति विमलपानीयं यमुनायामञ्जलिवमनेन ।
प्रतिबिम्बं पश्यति रुचिरं निजलोचनयुग्मनेन ।

Colophon.

विषयः । संकलमंगीतेन विष्णुस्तुतिः ।

No. 272. विष्णुसहस्रनामभाष्यविवृतिः। By तारकब्रह्मसरस्वती। Substance, country-made paper, 15 x 5 inches. Folia, 151. Lines, 13 on a page. Extent, 7,550 slokas. Character, Bengali. Date Śāka 1701. Place of deposit, Benares City. Rājaguru's Maṭha. Ganeśamahallā. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीमाधवश्रीमाधवविघ्नराजान् वाग्देवतां व्यासमुनिं महान्तं
श्रीशङ्करं भाष्यकृतञ्च भक्त्या नमाम्यहं लोकहितैषितारम् ।
श्रीगोपालेन्द्रयतीन् गुरून् विद्यागुरूनपि
प्रणम्य श्रीमदद्वैतानन्दान् ब्रह्मसमाश्रयान् ।
भाष्यं तेषपदिहार्थं भगवत्पादनिर्मितं
विष्णोर्नामसहस्रस्य यथामति विविच्यते ।

End. प्रत्येकाक्षरस्य निराघोषेनोर्व्याख्याख्येर्नामसहस्रभाष्ये
या तारकब्रह्मयतिप्रणीता समर्पिता सा चरिपादयुग्मे ।
श्रीगोपालसरस्वती × × × यतिरन्नेवाखिला ।
श्रीतारकब्रह्मसरस्वती × आत्मयनुरूपा कृता ।?
विष्णोर्नामसहस्रभाष्यविवृतियौ तत्र विद्वज्जनैः ।
क्षन्तव्यं स्वतनुगमेऽभेगवतो नाभिकविहा यतः ।

Colophon. इति सहस्रनामभाष्यव्याख्यानं समाप्तम्. ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।
शुभमस्तु शकाब्दा—१७०१. वैशाखस्यमिति ।

विषयः । विष्णुसहस्रनामभाष्यव्याख्या.

No. 273. वीरचिन्तामणिः। Substance, country-made paper, 13 x 5 inches. Folia, 7. Lines, 16 on a page. Extent, 700 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, District Chāprā, P. O. Gopālagañja, Harapura, Jagadeo Paṇḍita. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

रोहिणसहमायेतो यदि सूर्ग्यमवीक्षणी ।
माधी मघायेतां यान्ति यान्ति नक्षत्रं पुनः । इत्यादि ।

End. न च श्रोणाचितं चैत्रे वर्षेऽर्घं पतनं वसु ।
करकापात वैशाखे मूले चचानयो न चि ।
महानिन्तुच्चा वृष्टिः स्यात् प्रावृट्काले न संशयः ॥

Colophon. इति श्रीरत्नचिन्तामणौ दुर्भिक्षसुभिक्षविचारः ।
अतःपरं खण्डितं ।

विषयः । चैत्रवैशाखादिमासफलकथनं । दुर्भिक्षसुभिक्षादिविचारश्च ॥ अतःपरं खण्डितं

No. 274. रत्नचिन्तामणिः । By सुकदेव पण्डित । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 19. Lines, 8 on a page. Extent, 342 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City. Diṅmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Verse. Correct.'

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।
यज्ज्ञानं समपि भूतराशिकल्पं
संख्याग्रैर्भवतितरां यदीयनाम्नः ।
विघ्नौघो विलयमुपैति चिन्तयैव
स्वष्टं स वितरतु मा × × गजास्यः ।

End. नारायणस्य पदकमलरागी रवि × × × सुवहति परिहसकामिः ।
बहुमन्देवसरिद्दिसचिवा भुवि स्फुरति तव मतापवित्रा ॥

Colophon. इति श्रीविश्वदुपाध्यायपण्डितसुकदेवरचिते श्रीमन्नृपतिसार्वभौमवल्लभ-कण्ठाभरणे रत्नचिन्तामणौ भाषाकाशकपरिच्छेदः षष्ठो मरीचिः पूर्णार्थम् ।

विषयः । प्रथममरीचौ सत्रपरिच्छेदः । द्वितीयमरीचौ तिथिवार्यादिपरिच्छेदः । तृतीयमरीचौ षष्ठो × × × । द्विपादस्थपरिच्छेदः । चतुर्थमरीचौ ग्रहीर्थकलापात्म परिच्छेदः । पञ्चममरीचौ सभेदवैताळीयपरिच्छेदः । षष्ठमरीचौ भाषाकाशकपरिच्छेदः ।

No. 275. वृत्तरत्नाकरटीका by चिन्तामणि । Substance, country-made paper, 9 × 3 inches. Folia, 27. Lines, 13 on a page. Extent, 680 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, District Chāprā, P. O. Sisoyā, Paṇḍita Rāmanātha Miśra. Appearance tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीमद्गणेशं शिवमुख्यदेवैः सदार्थसिद्ध्यार्चितपादपद्मं ।

सिन्दूरपूरारुणपद्मयुग्मं नमामि गौरीहृदयाम्बुजार्कं ।

देवप्रवर्यप्रणवैर्विनतपादपद्मं गोविन्दनाममविनाशमगोचरं ।

चिन्तामणिः प्रकुरुते प्रणिपत्य वृत्तरत्नाकरस्य विवृतिं सुगमां सुबोधां ।

End. एवञ्च, वक्रप्रस्तारसंख्या षोडशरूपा ।

× × × श्रीविद्वद्दैवज्ञमुकुटभूषणश्रीचिन्तामणिनिर्मितवृत्तसुचिन्ता-

मणिदैवज्ञविरचितायां वृत्तरत्नाकरटीकायां सुबोधाख्यायां प्रस्ताराध्यायः ।

विषयः । केदारभट्टकृतवृत्तरत्नाकरस्य व्याख्यानं ।

No. 276. वृत्तरत्नाकरसुगमवृत्तिः By समयसुन्दरगणि । Substance, country-made paper, 12 × 4½ inches. Folia, 18. Lines, 17 on a page. Extent, 1300 ślokas. Character, Nāgara. Date Saṃvat 1885. Place of deposit, Benares City. Dinmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. (श्री)पार्श्वनाथं जिनं नत्वा श्रीसमयसुन्दरः

वृत्तरत्नाकरच्छन्दोव्याख्यानं कुरुते स्फुटम् ।

वृत्तयो बहवः सन्ति छन्दसोऽस्य पुरातनाः

परं मयातिसुगमा व्याख्या नव्या विधीयते ॥

End. श्रीमत्खरतरगच्छे श्रीजिनचन्द्रसूरयः ।

तेषां सकलचन्द्राख्यो विनेयः प्रथमोऽभवत् ।

तच्छिष्यः समयसुन्दर एतां वृत्तिं चकार सुगमतरां ।

श्रीजिनसागरसूरि प्रवरे गच्छाधिराजे ॥ ,

यः कोऽपि मत्सरी मूढः मत्कृतिं न लिखिष्यति,

स लोके लप्स्यते निन्दां × × भावी परत्र च ।

Colophon. इति वृत्तरत्नाकराख्यच्छन्दसि श्रीसमयसुन्दरगणिविरचितायां वृत्तरत्नाकरे सुगमवृत्तौ षष्ठाध्यायः सम्पूर्णः । ग्रंथसंख्या—१३०० संवत्—१८८५ .

विषयः । वृत्तरत्नाकरव्याख्या ।

No. 277. वृषोत्सर्गकौमुदी by सिद्धान्तवागीशभट्टाचार्य्य । Substance, country-made paper, 14 × 4 inches. Folia, 97. Lines, 6 on a page. Extent, 1740 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Mayamansiñg, Parganā Atiya, Post Jāmurki, Grāma Hālāliyā, Paṇḍita Gurudāsa Vidyāratna. Appearance, tolerable. Prose and Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।

स्मृत्यन्तं अविचार्य पारस्करादिमादिकं ।
व्याख्या करोति वागीशो वृषोत्सर्गस्य कौमुदीं ॥
अथ वृषलक्षणं । तत्र मात्स्ये ।
धेनुमादौ परीक्षेत सुशीलां लक्षणान्वितां ।
व्यङ्गाङ्गपरिहीनां जीववत्सामरोगिणीं ॥
तस्याः सुतं परीक्षेत वृषभं लक्षणान्वितं ।
उन्नतस्कन्धककुदमृजुलाङ्गूलभूषितं ॥ इत्यादि ।

End. कपिलाया अभावे अन्यापि धेनुर्देया ।

तत्र एतद्गोरोमसम्मितवत्सराविच्छिन्नस्वर्गप्राप्तिः फलं । सर्व्वमन्यत् समानं । साक्षात्तन्त्राद्यभावे कुशमयस्य वृषोत्सृष्टस्य स्यात् । ततः सूर्य्यार्घ्यदानमच्छिद्रावधारणमिति ।

सर्व्वशास्त्रकवीतरविद्या-पारगो गुणधामो गुणज्ञो ।
ग्रन्थमेनमधिगम्य शिवार्चकः कामरूपपतिपण्डितोऽकरोत् ॥

Colophon. इति श्रीमहामहोपाध्यायश्रीमद्गुरुश्रीसिद्धान्तवागीशभट्टाचार्य्यविरचिता वृषोत्सर्गकौमुदी समाप्ता ॥

ॐ शिवाय नमः ।

विषयः । वृषोत्सर्गकर्तव्यकर्म्मनिरूपणं । तत्र वृषलक्षणतत्परीक्षणयूपलक्षणकथनं । वृषोत्सर्गसुवर्णमानवृषोत्सर्गदेशनिरूपणं । वृषोत्सर्गव्याख्यानिरूपणं । वृषोत्सर्गाधिकारिनिरूपणं । मण्डपलक्षणवृषाधिवासादिनिरूपणं । अथ वृषोत्सर्गप्रयोगकथनं । वृषोत्सर्गस्यायं ग्रन्थः अन्यप्रकार एव वङ्गदेशीयात् प्रचलितश्चायं कामरूपप्रदेशे (आसामे) । पारस्करादिशाखा-प्राचीनतमग्रन्थसम्मतं विनिर्मितोऽयं ग्रन्थः । पाश्चात्यपद्धतिनामकप्राचीनेतरग्रन्थबाधक-स्थितोऽत्र ।

No. 278. चिन्तामणिटीका । Substance, country-made paper, 14 × 4½ inches. Folia, 27. Lines, 7 on a page. Extent, 540 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, late Babu Hariścandra. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

ओम् नन्दालये विलसितं मुनिभिर्विमृग्यं ब्रह्मादिवन्द्यचरणं नवमेघवर्णं ।
संसारतापशमनं सुगमर्थमाद्यं कृष्णं भजे हृदितमोचमपास्य कारं ।

End. तथाप्यात्मनि चहंकाराध्यासवति नश्चिन्तकिलं देवमुख्यं देवेन्द्रियप्राणमनो-
बुद्धिरूपं कल्पितमज्ञानेनात्मतमनिर्वाच्यमित्यर्थः (इत्यादि) ।

Colophon. ... ...

विषयः । वेदान्तचिन्तामणिव्याख्या ।

No. 279. वेदान्तमननम् By संक्षेपकाचार्य । Substance, palm-leaf, 13 × 2 inches. Folia, 69. Lines, 7 on a page. Extent, 2520 ślokas. Character, Uriyā. Date ? Place of deposit, District Puri, Pratāpa Puruṣa Gottampaya, Parganā Rahan, Paṇḍita Viśvanātha Mahāpātra Kāvyatīrtha. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. यामीशाद्याः सुमनसः सर्वार्थानाप्नुवन्ति ।
यं नत्वा कृतकृत्याः स्युस्तं नमामि गजाननं ।
बोधानन्दघनं निरस्तसकलं कालत्रयपूर्वजं ।
मूढानामुपदेशकं च सततं पापात्मनां पावनं ।
वैराग्यस्य विरागिणां सुखकरं सम्पादकं सर्वदा ।
श्रीमद्देशिकपादुंदेवयतिनं मूढात्मबोधं भजे ।
यस्यात्मभूतस्य गुरोः प्रसादात्
अहं विमुक्तोऽस्मि शरीरबन्धात् ।
सर्वोपदेष्टुः पुरुषोत्तमस्य
तस्याङ्घ्रिपद्मं प्रणतोऽस्मि नित्यं ।
मूढान् विवेकिनः कृत्वा लोके सर्वोपदेशकः ।
चरिष्यति च तं श्रीमद्व्यासदेवगुरुं भजे ।

अध्यारोपापवादाभ्यां ब्रह्म सम्यक्सिद्धिरिति सकलशास्त्रेषु विनिर्दिष्टोऽर्थः ।
तत्र अध्यारोपं प्रथमतो निरूपयामः । इत्यादि ।

End. तस्मात् कोटिसंख्या अश्वमेधादियज्ञा अपि अस्य ज्ञानयज्ञस्य वेदान्तविचा-
रात्मकयज्ञस्य षोडशीं कलामपि नार्हन्ति यत करणो मोक्षः तस्मात्
मुमुक्षूणां सर्व्वथेदं न त्याज्यमिति सिद्धान्तः ।
इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीमद्बुधरत्नदेवेन्द्रशिष्येण संक्षेपका-
चार्य्येण विरचितं षोडशपर्व्वकं समाप्तं ।

विषयः । अध्यारोपादिनिरूपणं । साधनचतुष्टयनिरूपणं । दुःखस्वरूपनिरूपणं । रागादि-स्वरूपनिरूपणं । तन्निवारणनिरूपणं । आत्मानात्मविवेकज्ञानोत्पत्तिविचारः । आत्मनः शरीर-त्रितयाद्भेदनिरूपणं । आत्मनः अवस्थात्रयसाक्षित्वनिरूपणं । पञ्चकोषादिनिरूपणं । आत्मनः सच्चिदानन्दरूपत्वादिनिरूपणं । आत्मनः अखण्डत्वादिनिरूपणं । बन्धमोक्षकारणज्ञानाज्ञान-विचारः । शरीरत्रितयप्रारब्धादिविचारः मोक्षस्वरूपफलनिरूपणं ।

No. 280. वेदान्तरहस्यम् By जगन्नाथानन्दसरस्वती । Substance, palm-leaf, 14 × 1 inches. Folia, 105. Lines, 6 on a page. Extent, 2400 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Puri, Sañkara Matha. Appearance, old. Prose and Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीहरिहरब्रह्मजगन्नाथाय नमः ।
देवेन्द्रमौलिमन्दारमकरन्दकणारुणाः ।
विघ्नं हरन्तु हेरम्बचरणाम्बुजरेणवः ॥
पूर्णब्रह्मघनश्यामं सान्द्रानन्दमनोरमं ।
सकृपापरतन्त्रोऽहं वन्दे हरिमुखं तं ॥
शुक्लाम्बरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजं ।
प्रसन्नवदनं ध्यायेत् सर्व्वविघ्नोपशान्तये ॥
अनादिमध्यान्तमजमद्वितीयमच्युतं ।
प्रणतोऽस्मि जगन्नाथं सर्व्वकारणकारणं ॥
अक्षरं ब्रह्म य ईश्वरः पुमान्
गुणोर्म्मिसृष्टिस्थितिकालसंलयः ।

प्रधानयुक्त्यादिजगत्प्रपञ्चः
स नोऽस्तु विष्णुर्मतिभूतिसिद्धिदः ।
यद्भक्तिभाविताल्पाय वेदा द + + तदेवतत् कारिकार्थं + +
+ + सम्यक्प्रयोजनानि प्रारभ्यो + + रचयामि रुचिरानि ।
इत्यादि ।

End. "भक्त्या मामभिजानाति यावान् यश्चास्मि तत्त्वतः"
इति श्रीभगवद्गीतावचनात् ।
मद्गुरोर्व्यासरत्नस्य स्वान्तर्यामितमक्षरः ।
जगन्नाथानन्दयतेरस्तु तत्त्वनिदर्शनं ।
अद्भुतभक्तानि दिनान्तराणि चरे महाशोकममत्सरेव ।
जनाद्यतन्त्रो करवैकसिन्धो वा रूप वा रूप कथं नयामि ।

Colophon. इति श्रीजगन्नाथानन्दसरस्वतीनामसन्न्यासि × × ल्पयतिना प्रकाशितं वेदान्तसारसंग्रहतत्त्वनिर्णयं ब्रह्मभावप्रधानजीवेश्वरभेदैक्यप्रयोजनं वेदान्त-रत्नं नाम वेदान्तप्रकरणं समाप्तं ।
श्रीकृष्णसच्चिदानन्दस्वरूपाद्वारविन्दमधुपायितश्रीकृष्णजगन्नाथस्वामिचरणा-र्पणमस्तु । शुभमस्तु तथास्तु ।

विषयः। ब्रह्मभावप्रधानजीवेश्वरभेदैक्यनिरूपणादिकं ।

No. 281. वेदान्तव्याख्या (अभिनवचन्द्रिका) By सत्यनाथयति । Substance, country-made paper, 11×3 inches. Folia, 500. Lines, 12 on a page. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City. Paṇḍit Vāmanācārya Bibihāṭi. Appearance, old. Worm-eaten. Prose. Correct.

Beginning. अथ प्रथमाध्यायो भाष्ये ।
सीतया सहितं शुद्धं रामं इक्ष्वाकुपूजितं ।
आनन्दतीर्थमुनि × नमामि ज्ञानसिद्धये ।
यदनुग्रहमात्रेण सद्भिरिष्टमवाप्यते ।
भक्त्या नमामि तं सत्यनिधिं लोकगुरुं गुरुं ।

End. यतो ज्ञानिनां प्रतिबन्धाभावे, मोक्षप्राप्तेरात् तस्मात् युक्तमिति मोक्षमार्गे- + + + + यत्तो ज्ञातोभिः नवचन्द्रिका, + + + + श्रीपारायणचन्द्रस्य तृतीयाध्यायगता .

Colophon. इति श्रीमत्सत्यनिधितीर्थश्रीचरणाराधकश्रीमत्सत्यनाथयतिविरचितायां अभिनवचन्द्रिकायां तृतीयाध्यायः ।

विषयः । वेदान्तव्याख्या .

No. 282. वेदार्थसंग्रहः By रामानुजाचार्य्य । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 40. Lines, 13 on a page. Extent, 1520 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Puri, Rājagopāla Maṭha. Mohanta Śri Raghunandana Rāmānuja Dāsa. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीमते रामानुजाय नमः ।

अशेषचिदचिद्वस्तु-शेषिणे शेषशायिने ।
निर्मलानन्दकल्याणनिधये विष्णवे नमः ॥
परं ब्रह्मैवाज्ञं भ्रमपरिगतं संसरति तत्
परोपाध्यालीढं विवशमशुभस्यास्पदमिति ॥
श्रुतिन्यायापेतं जगति विततं मोहनमिदं
तमो येनापास्तं स हि विजयते यामुनमुनिः ॥

अशेषजगद्धितानुशासनश्रुतिनिकरशिरसि समधिगतोऽयमर्थः । जीवपरमात्म या × याथात्म्यज्ञानपूर्वकवर्णाश्रमधर्मेतिकर्तव्यताकपरमपुरुषचरणयुगल-ध्यानार्चनप्रणामादिरत्यर्थप्रियस्तत्प्राप्तिफलः । इत्यादि ।

End. भक्त्यालभ्यस्त्वनन्यया भक्त्या इत्यनेनैकार्थ्यात् भक्तिश्च ज्ञानविशेष एवेति सर्वमुपपन्नं ।
सारासारविवेकज्ञा गरीयांसो विमत्सराः ।
प्रमाणतन्त्राः सन्तीति कृतो वेदार्थसंग्रहः ॥

Colophon. इति श्रीमद्भगवद्रामानुजाचार्य्यविरचितो वेदार्थसंग्रहः समाप्तः । राम । राम । राम ।

विषयः । उपनिषत्सारसंग्रहेण विशिष्टाद्वैतमतस्य दृढीकरणं ।

No. 283. वैकुण्ठविजयः By अमरमाणिक्य । Substance, country-made paper, 15×4 inches. Folia, 12. Lines, 5 on a page. Extent, 350 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Durgāpur, Post Begamganja, *viâ* Noākhāli, Paṇḍita Kāśi Candra Nyāyapañcānana. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. नमो दुर्गायै ।

उद्धूरैर्दानवानां कुलकमलवनीधूमकेतुर्भुजङ्गः •
कल्पान्ताम्भोदवृन्दध्वनिमिव ददतस्तुङ्गनादैर्विभीमः ।
दीर्घव्यायामभाजः खरतरनखरैः क्षुब्धदुग्धाब्धिवीचिः
पातु त्वां दैत्यनाथप्रमथनजनताभीतिनिवारी नृसिंहः ॥

अपि च । दग्ध्वैरिपुरं मनं प्रियजनं ज्ञात्वा हिमेन्द्रात्मजाद्
विश्राम्भैः सह बन्धुभिः प्रथमतश्चैव मता भृशं ।
त्रैलोक्याद्भुतपूर्व्वमद्भुततरं युद्धं विधाय स्वयं •
जित्वा शम्बुकं+ मेत्य मुदितो रामः शिवायास्तु वः ॥

नान्द्यन्ते सूत्रधारः । अलमतिविस्तरेण । तदन्यादृशकौतुक मोहाय ।
अहो
इन्दीवरायतविलोचनराजमाना
गौर विकाशिकुसुमस्मितसौरभाना ।
सौमित्रिणैव शरदम्बुजसुन्दराङ्ग्या
नेत्रोत्सवं वितनुते विमलाम्बरश्रीः ॥

प्रविश्य पारिपार्श्विकः । भाव कुत्र खलु तुहिनकरकिशोरशेखरहृदय-
रमाया देव्या श्रीराजलक्ष्मोत्सवविधानायैँ विविधकौतुकलग्नमद्भुत-
परमानन्दकन्दलीभिर्म्मङ्गलोपनिषद्भीभिः नयनमानं नवधा नाद्भुत
मद्विलिकं प्रेषितोऽस्मि ।

सूत्र । सहर्षौत्सुक्यं । मारिष विलोक्यतां ।
पारि । भाव,
नादमृदङ्गनवीरविभ्रमकलाम्भोधरश्यामित
कायं नयनपुष्पाभ्यु नः खलु नवश्रीवैः सम्भूतादमात् ।
चारुत्वातिशयेन नवापि भवना सम्बर्द्धनीया सदा
सौरं विश्वविलासवासि वक्त्रो भानुः पक्षादि स्फुटं ॥

सूत्र । विरचि निर्मितोऽयं रंगमादेशः । इति निष्क्रान्ति । + + +
+ + + मारिष । यादृश एव महीमहेन्द्रामरमाणिक्यस्य प्रबन्धस्तुति-
कल्पवल्लरीवन्ततोऽभून्मे मनःखाली ।
पारि । सर्वं । कतमस्तावत् + + + भावेन ।
सूत्र । सत्वज्ञानां । मारिष ।"मारिष ।
लक्ष्मीरूपेव नित्यं त्रिजगदभया + + + + मिकार्थ
नाराणी यत्र देवी सुरगुरुसदृशाः सन्ति सन्तोऽप्यसंख्याः ।
वीराः संग्रामधीरा अचिन्तकुशलाः + + + +
+ + संकारभूता जगति विजयते श्रीगुणारांजधानी ॥
तस्यां हि । आसीदशेषधरणीरमणैकमान माणिक्यनामधिगतः प्रबलप्रतापः ।
निःशेषकीर्तिसहितो गुणकल्पवीरः श्रीधन्यधः क्षितिपतिर्जगदेकवीरः ॥
+ + + तस्य महीमहनीयमहिम्नो महाराजस्य श्रेयान् सूनुः श्रीमान् ।
जननयनचकोरानन्दने शीतभानुः प्रतिभटसमुदायारण्यदाहे कृशानुः ।
सुजनकमलराजीरञ्जने चण्डधामा जयति धरणिजानिर्धन्यमाणिक्यनामा ॥
+ + + + + + + तदनुजन्मना श्रीयुतामरमाणिक्येन विरचितो-
ऽभिनवोऽतिसुभगो वैकुण्ठविजयो नाम प्रबन्धस्तदभिनये नैपुण्यमासिभि-
रस्माभिरनुरञ्जनीया राजान इत्यत्र न संशयः । इत्यादि ।

End. तन्दलमिदानीं कालात्ययेन एहि तावत् तूर्णमेव द्वारवतीमासाद्य समुप-
स्थितदत्तान्तमशेषतो मुकुन्दाय निवेदयामि ।
सूतकः । यदादिशति भगवान् । इति निष्क्रान्तौ ।

Colophon. इति श्रीयुतामरमाणिक्यविरचिते वैकुण्ठविजयनामनाटके सन्निवेशानि-
वन्धो नाम द्वितीयोऽङ्कः । अतः परं नास्ति ।

विषयः । बाणदुहितामुषां कामयमाने प्रद्युम्ने बाणपुरीं गते बाणेन च संबद्धे माधवस्य बाणजयाय बाणपुरगमनं तस्य पराजयश्च । तत्र प्रथमाङ्के संसारसङ्कटप्रादुर्भावो नाम प्रथमोऽङ्कः ।

No. 284. वैश्वदेवबलिः । Substance, country-made paper, $8 \times 4\frac{1}{3}$ inches. Folia, 9. Lines, 8 on a page. Extent, 90 ślokas. Character, Devanāgara. Date Saṃvat 1834. Place of deposit, Benares City, late Babu Hariścandra. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Beginning. श्रीसामवेदब्रह्मणे नमः ।

अथ वैश्वदेवबलिविधिः आचमनं, प्राणायामः, अपवित्रस्तुत्या वैश्वदेवो-
पचाराणां पवित्रतायै देशकालपात्रद्रव्यशुद्धिसंपन्नायां, ओम् अद्येति
पञ्चाङ्गं कृत्वा + + + + पञ्चसूनाजनितदोषनिवृत्त्यर्थं वैश्वदेवबलिकर्म
करिष्ये .

End. प्रमादात् कुर्वते कर्म प्रच्यवेताध्वरेषु यत् ।
स्मरणादेव श्रीविष्णोः सम्पूर्णं स्यादिति श्रुतिः ॥

Colophon. इति वैश्वदेवबलिः सामवेदकौथुमीशाखायां पञ्चसूनापनयनविधिः .
संवत्— १८३४ .

विषयः । सामवेदान्तर्गतवैश्वदेवबलिकथनं .

No. 285. वैष्णवधर्मसंग्रहः । Substance, country-made paper, 11 x 4 inches. Folia, 10. Lines, 11 on a page. Extent, 250 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City; late Hariścandra Bābu. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Beginning. श्रीगोपीनाथाय नमः ।

अथ तिलककरणम् तत्र ब्रह्माण्डपुराणे दानधर्मे च
जाह्नवीतीरसम्भूतां मृदं मूर्ध्नि बिभर्ति यः ।
बिभर्ति रूपं + + + तमोनाशाय केवलं ॥
ब्रह्माण्डपुराणे,
पर्वताग्रे नदीतीरे रामक्षेत्रे विशेषतः ।
सिन्धुतीरे च वल्मीके तुलसीमूलमाश्रितं । इत्यादि

End. श्रीभगवान्, नारदं प्रति,
नाहं वसामि वैकुण्ठे योगिनां हृदये न च ।
मद्भक्ता यत्र गायन्ति तत्र तिष्ठामि नारद ॥
गायते नृत्यतेऽपि वा + + + + + + ।
कुलकोटिसमायुक्तो लभते मामकं पदम् ॥

Colophon. शुभमस्तु श्रीहरये नमः .

विषयः । वैष्णवधर्मव्याख्यानम् .

No. 286. शत्रुञ्जयमाहात्म्यम् by धनेश्वर । Substance, country-made paper, 12×4 inches, Folia, 387. Lines, 12 on a page. Extent, 7,620 slokas. Character, Nāgara. Date Saṃ 1847. Place of deposit, Benares City. Diṅmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. अर्हं नमो भगवते । श्रीयुगादिजिनेन्द्राय ।
ॐ नमो विश्वनाथाय विश्वस्थितिविधायिने ।
अर्हते व्यक्तरूपाय युगादीशाय योगिने ॥

End. मिथ्यात्वघनतमोरिविजयप्राप्तप्रतापोत्करो
भव्यो बोधकरो दुरन्तदुरितध्वान्तापि + तस्करः ।
गोभिः सत्र विबोधिताङ्गिकमलः प्रोन्मीलदंशूत्करः
पार्श्वादिजिनो रविः प्रतिदिनं सिद्धोदयाद्रिस्थितः ॥

Colophon. इत्याचार्य्यराजगच्छीयश्रीधनेश्वरसूरिविरचिते श्रीशत्रुञ्जयमाहात्म्ये श्रीपार्श्व-नाथादिमहापुरुषचरित वर्णनं नाम चतुर्दशसर्गः ; सम्पूर्णः । संवत्—१८४७ ज्येष्ठे मासि ।

विषयः । जैनशत्रुञ्जयमहातीर्थमाहात्म्यवर्णनम् ।

No. 287. शब्दमणिप्रकाशः by गोपीनाथ हरिहर । Substance, palm leaf, 14×2 inches. Folia, 69. Lines, 6 on a page. Extent, 2890 slokas. Character, Uriyā. Date ? Place of deposit, District Purī, Pargaṇā Rāhān, Grāma Jagannāthavidyādharapura, Paṇḍita Rāmacandra Miśra. Appearance, old. Prose. Generally correct.

नानाकोविदवन्द्यमानि नितरां प्रामत्य नामन्यता-
न्यायायातितमां हृदि प्रतिपदं गत्वा च नारायणं ।
दीप्तिं भूरिचमत्कृतिं वितिमिरां गुर्व्वेश चिन्तामणे-
र्गोपीनाथसुधीः प्रबोधजननीशुद्धभावमत्यद्भुतं ॥
प्रेक्षावत्प्रवृत्त्यङ्गप्रयोजनज्ञानाय प्रयोजनघटितैकवाक्यताज्ञानाङ्गत्वात् चङ्कि-
बालकाकेन प्रदर्शयन् शिष्याववानाय शब्दनिरूपणं प्रतिजानीते चाबेति ।
इत्यादि ।

End. अयुक्तं प्रमाणमेव नैतस्य तात्पर्यं वेदितव्यमिति पदे पदे च पण्डितैरित्यादिरन्ते ।

इति श्रीहरिहरदासभट्टाचार्यप्रणीतः शब्दमणिप्रकाशः ।

विषयः । शब्दखण्डटिप्पणं ।

No. 288. शब्दमणिप्रकाशः By हरिदासः न्यायालङ्कारः । Substance, country-made paper, 10 × 1½ inches. Folia, 125. Lines, 6 on a page. Extent 3750 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Deopārā, Post Candragaiya *via* Noākhāli, Paṇḍita Hara Mohan Ṭhākur. Appearance, very old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो दुर्गायै । ॐ नमः सरस्वत्यै ।

नत्वा श्रीजगदानन्दं हृदि कृत्वा गुरोर्गिरः ।

तुरीयमणिसम्भूतो रत्नार्थः प्रकाश्यते ॥

शब्दोपजीवकस्य मणिमानस्य मतमतप्रोपजीवकेन प्रत्यक्षादिप्रमाण + + +
नन्तरं शब्दनिरूपणं शिष्यावधानाय प्रतिजानीते अथेत्यादि यद्यपि शब्द-
ज्ञानध्वंसेनोपजीवकतावच्छेदकमुपमानज्ञानध्वंसेनापि शब्दोपजीवकत्वविरहः,
अनुमानज्ञानजनककारणमित्यादौ ज्ञानप्रत्यक्षानन्तरं जातिविशेषपुरस्कारेण
कारणताया उपमानेन सत्त्वात् एवमुपमानज्ञानध्वंसेन शब्दोपजीवकतायाः ।
कीदृक् स नय इति प्रश्नानन्तरं विपक्षेत्यादिना चाभिप्रायिकशब्दानु-
मानेऽपि मानसज्ञानसमाने सत्त्वं । इत्यादि ।

End. अन्वयप्रकारविशेषादेरन्वयप्रकारोपस्थापकविभक्त्यादेः समयादीनप्राप्ति-
क्रमेण शब्दखण्डयोर्विभागः तथा चेन्नानो × मध्ये प्रत्येकोऽप्यनुभवति
विजातीया प्रमैव चेत्तासत्कार्येऽपि विशेषणं तत्र कल्प्यमिति तु नव्याः
न प्रमाणान्तरमिति प्रमाणान्तरवादिनां खण्डनमादिरस्तुतं वस्तुतः × × × ×
तात्पर्यं । वेदितव्यमिति × × × × × इत्यादिरन्ते ।

Colophon. इति महामहोपाध्यायन्यायालङ्कार श्रीहरिदासभट्टाचार्यविरचितः शब्द-
मणिप्रकाशः समाप्तः । × × × × ×

भग्नपृष्ठकटिग्रीवा बद्धदृष्टिरधोमुखः ।

दुःखेन लिखितं ग्रन्थं पुत्रवत् प्रतिपालयेत् ॥

श्रीरामः । यथादृष्टेत्यादि परित्यागमात्र । —

विषयः । शब्दखण्डस्य व्याख्यानं ।

No. 289. शब्दरत्नाकरः By साधुसुन्दरगणि । Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 26. Lines, 15 on a page. Extent, 1040 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Diṅmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. अथार्हतो गुरून् प्राज्ञान् वाग्देवीमपि भक्तितः ।
शब्दरत्नाकरं कुर्वे शब्दभेदार्थसंचयम् ॥

End. अथः शब्दानां + + + + एकार्थेषु यथोचितम् ।
कथिताः संप्रयोगाणामभावाकल्पे समुच्चये ॥
अनन्तरार्थे च तथा प्रतिज्ञाप्रश्नयोरपि ।
अथादेशेऽधिकारार्थे मङ्गले मंच कं शुभे ॥

Colophon. इति + + श्रीसाधुकीर्त्युपाध्यायशिष्याणां शिष्यलेशेन वा + + + + वाचनाचार्यसाधुसुन्दरगणिना विरचितायां शब्दरत्नाकरशब्दप्रभेदनाममालायां सामान्यकाण्डः षष्ठः ।

विषयः । प्रथमः अर्हत्काण्डः, द्वितीयः देवकाण्डः, तृतीयः मानवकाण्डः, चतुर्थः तिर्यक्काण्डः, पञ्चमः नारककाण्डः, षष्ठः सामान्यकाण्डः ।

No. 290. शब्देन्दुशेखरज्योत्स्ना By उदयङ्कर । Substance, country-made paper, 10×3½ inches. Folia, 132. Lines, 10 on a page. Extent, 3960 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Patna-City-Cak, Paṇḍita Jayanārāyaṇa Vājapeyi. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।
वाग्देवीं मानसे कृत्वा महाभाष्यानुसारिणीं ।
शब्देन्दुशेखरज्योत्स्नामातनोत्युदयङ्करः ।
पातञ्जल इति अथ महाभाष्ये इत्येतावदुक्तौ शारीरकसूत्रभाष्यादावति-
व्याप्तिरतः पातञ्जल इति ।

End. अन्ते कथितं ।

विषयः । शब्देन्दुशेखर व्याख्यानम् ।

No. 291. शब्देन्दुशेखरपरिभाषाटीका (त्रिपथगा) । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 63. Lines, 10 on a page. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Patna City, Paṇḍita Jayanārāyāṇa Vajāpeyi. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ॥

पुरारिहृदुराधिपप्रमुखवेष्टितं दैवतं पुरातनगिरां मुखं

+ ५ + सरस्वतीवरप्रवरकौस्तुभराधरं ।

श्रीवेङ्कटेशं पितरं सर्वतन्त्रविशारदं ।

सावित्रीं मातरं नौमि गुरूंश्च विद्याप्रदायकान् ।

वितन्यते त्रिपथगा विष्णुपादाब्जसङ्गिनी ।

रामचन्द्रप्रिया शब्देन्दुशेखराद्रिविहारिणी ।

प्रारिप्सितप्रत्यूहसमाप्तिप्रचयात् + + + + + शिवप्राप्ति ।

ननु तित मागेन इति ननु व्याख्यानमिति शिष्टाचारैर्वृत्तमिदमिति चेत् ।

End. असति बाधके प्रमाणानां साम्ये पक्षपातः । शिवमार्गं पुण्यमाना-र्थाभिधायि प्रयुक्तानां व्याख्यानं यथाशक्त्युपयुक्तं तेन पश्यामीत्यादि न प्रयोगः सूक्तत्वात् व्याकरणस्मृतेर्न्यायमूलत्वा । अवतृत्तीर्थाक्रान्तिलोकतृष्णार्था च अवतृष्णार्था तु नवैव यत्र स्थितिः अन्यथा सर्वत्र इति त्रिपथगा समाप्ता ॥

श्रीशिवाय नमः ।

विषयः । संक्षेपेण शब्देन्दुशेखरपरिभाषाया व्याख्यानम् ।

No. 292. शब्देन्दुशेखरव्याख्या (भावप्रकाशिका) । Substance, country-made paper, 13 × 5 inches. Folia, 87. Lines, 9 on a page. Extent, 2436 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, District Chāprā, Sisoyā, Paṇḍita Rāghavaprasāda Miśra. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

शिवं शिवेशं शिवदं शिवाश्रय

शिवात्मकं शैवशिवोपशोभितं ।

शिवं शिवेश्वरनतीतमद्भुतं

शिवोपदेशात्मनन्तकं नुमः ॥

शेषाङ्कदारक दुर्गमोमाकान्तया युतं ।

गुरुं नत्वा नागेशं शब्दरत्नेन्दुशेखरं ।
भावप्रकाशिकां व्याख्यां कर्तुं बालद्याश्रितः ।
[पायगुण्डाख्यया] ख्यातो वैद्यनाथो यथामति ॥

तत्र तावत् ।

ग्रन्थादौ ग्रन्थमध्ये च ग्रन्थान्ते मङ्गलं चरेत् ।
इत्यादिस्मृत्यादिविहितः + + + + + मङ्गलं निबध्नाति । शेष-
विभूषणमिति शेष एव विविधं विशिष्टं वा भूषणं यस्य तं शिवमित्यर्थः ।

End. ज्ञापकानां तदर्थः परिभाषा नित्यत्वज्ञापकत्वेनेति निर्मूलत्वेनेति भावः
तदाह + +.+ परिभाषेन्दुशेखरे इत्यर्थः । इति परिभाषाप्रकरणं ।
अतःपरं खण्डितं ।

विषयः । शब्देन्दुशेखरस्य व्याख्यानम् ।

No. 293. गदाधरटिप्पनम् By गुणरत्नगणि (कीटदष्टोयं ग्रन्थः) । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 32. Lines, 22 on a page. Extent, 1,600 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dinmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. नमो गौतमस्वामिने ।
प्रणम्य परया प्रीत्या सच्चिदानन्दमुत्तमम् ।
टिप्पनं क्रियते किञ्चित् ग्रन्थे गदाधराभिधे ।
विशिष्टशिष्टाचारानुमितश्रुतिबोधितकर्त्तव्यताकं मङ्गलं शिष्यशिक्षायै निब-
ध्नन् अनुबन्धचतुष्टयं सूचयन्नेव चिकीर्षितं प्रतिजानीते ध्वंसिवेति ।

End. निदिध्यासनन्तु अनुमितार्थप्रमाणीकरणं पुनःपुनरनुसन्धानं तेन योग-
प्रत्यासत्तिविशेषजेन साक्षात्कारः ।

Colophon. इति गदाधरटिप्पणे + + + गुणरत्नगणिविरचिते शब्दखण्डवादः समाप्तः ।

विषयः । गदाधरग्रन्थव्याख्या । असम्पूर्णोऽयम् ।

No. 294. शाङ्खायनसूत्रभाष्यम् । Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia 144. Lines, 15 on a page. Extent, 5,760 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, very old. Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमो गुरुभ्योऽग्निभ्योऽगौरीशपतिभ्यः ।

व्याख्यातोऽग्निष्टोमः प्रकृतिर्द्वादशाहस्यैकाहानाञ्च ।

योऽयं व्याख्यात अग्निमारभ्य प्रष्ठ्यादुदवसानीयापर्यन्त एषोऽग्निष्टोमसंज्ञः स

वा एषोऽग्निष्टोम इत्येवमादिश्रुतेः प्रथमसोमश्चायं ।

End. अतिमृत्युमुपभोगसम्पन्नमित्येतदाप्नोति य एवं वेद। हिरण्यकेशीयायनमास्मो

[illegible]दारकदारवरं वायुशर्म्मेति ।

Colophon. इति शाङ्खायनसूत्रभाष्ये षोडशोऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः । शाङ्खायनसूत्रव्याख्या ।

No. 295. शारीरकन्यायरक्षामणिः By अप्पयदीक्षित । Substance, country-made paper, $11\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 290. Lines, 11 on a page. Extent, 7600 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Puri, Śāṅkara Maṭha. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. नमोऽमरेशाय ।

उदात्त योगकलया हृदयाब्जकोशं

धन्यैश्चिरादपि यथारुचि गृह्यमाणः ।

यः प्रस्फुरत्यविरतं परिपूर्णरूपः

श्रेयः स मे दिशतु शाश्वतिकं मुकुन्दः ।

यस्मादुदारमविदः परिपूर्णशक्तेः

इदं क्रियत्यपि निविष्टमर्मु प्रपञ्चं ।

भक्तैः समाश्रयविभासुरकन्धराय

नारायणीसहचराय नमः शिवाय ।

End. अथातो ब्रह्मजिज्ञासा । अत्र शास्त्रारम्भोपयोगितया × [illegible]-

विषयप्रयोजनविशेषितः कर्त्तव्यादिकमत्राध्यायाश्चकमप्रदर्शनेन तद्भक्तो-

पपादनद्वारा शास्त्रारम्भः समर्थ्यते । इत्यादि ।

मायिकविकाराणां तात्त्विकनिर्विकारत्वप्रतिपादकत्वम् × × × ×

पाञ्चालादिषु लोके च प्रसिद्ध × × त्वात् सिद्ध ब्रह्म जगतो निमित्तमुपा-

दान × ति युक्तं ब्रह्म × उपपद्यतम् । इति न्यायरक्षामणौ चतुर्थपादः ।

Colophon. इति श्रीमद्भरद्वाजकुलजलधिकौस्तुभ-श्रीमदद्वैतविद्याचार्य्य-श्रीविश्वजिद्-याजि-श्रीरङ्गराजाध्वरिसूनोरप्पयदीक्षितस्य कृतौ शारीरकन्यायरक्षामणौ प्रथमाध्यायस्य तृतीयपादः एवं द्वितीयपादोऽपि ॥

विषयः । शङ्कराचार्य्यकृतस्य शारीरकभाष्यस्य टीकेयं ।

No. 296. शिवचूडामणिः By दामोदरसमाधि । Substance, palm-leaf, 11 × 1½ inches. Folia, 62. Lines, 4 on a page. Extent, 732 slokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Puri, Śāṅkara Maṭha. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गुरवे ।

चन्द्रार्द्धशीतलामार्द्रं वन्दे चन्द्रक×रं ।
लावण्यमधुराकारं करुणारसवारिधिं ॥
चन्द्रार्कं शिवं नत्वा दामोदरसमाधिना ।
शिवचूडामणिर्नाम बालबोधाय चेतसे ॥
नत्वा गुरोः पदद्वन्द्वं ब्रह्मादिसुरवन्दितं ।
अज्ञानतिमिरनाशाय ज्ञानाय गुरवे नमः ॥
देव्युवाच ।
देवदेव महादेव कृपया वद मे प्रभो ।
येन विज्ञानमात्रेण जीवन्मुक्तो भवेन्नरः ॥
श्रीमहादेव उवाच ।
शृणु देवि प्रवक्ष्यामि रहस्यमतिगोपनं ।
येन विज्ञानमात्रेण नरो मुच्येत बन्धनात् ॥
कैलास-पर्वते रम्ये नानाद्रुमसमाकुले ।
तत्र संस्थं महादेवं दुर्गया सह निश्चितं ॥
... ...
रत्नमण्डपसम्भूते सूर्य्याग्निचन्द्रसन्निभे ।
तन्मध्ये वेदिका देवि नानावर्णविभूषिते ॥
तस्या मध्ये महापद्मं षट्पत्रदलसंयुतं ।
नानावर्णसमायुक्तं शिवध्यान मनोहरं । इत्यादि ।

End. इदं मन्त्रं विना मन्त्रन् मन्त्रज्ञानी भवेद् यदि ।
तस्य मुक्तिर्न जायेत यदीच्छितस्य सिद्धिम् । (?)

Colophon. इति शिवचूडामणौ द्वादश अध्यायः ।

विषयः । इति शिवचूडामणौ प्रथमोऽध्यायः । इति शिवचूडामणौ मन्त्रादारदत्तमाते द्वितीयोऽध्यायः । इति शिवचूडामणौ तृतीयोऽध्यायः । इति शिवचूडामणौ गोपालतोषं समाप्तं । इति शिवचूडामणौ मन्त्रनिरूपणे चतुर्थोऽध्यायः । इति शिवचूडामणौ पञ्चमोऽध्यायः । इति शिवचूडामणौ षष्ठोऽध्यायः । इति शिवचूडामणौ सप्तमोऽध्यायः । इति शिवचूडामणौ अष्टमोऽध्यायः । इति शिवचूडामणौ नवमोऽध्यायः । इति शिवचूडामणौ दशमोऽध्यायः । इति शिवचूडामणौ श्रीसूर्य्यमन्त्रमर्म्मनिरूपणे एकादशोऽध्यायः । इति शिवचूडामणौ द्वादशोऽध्यायः ।

No. 297. शिवतात्पर्यटीका By प्रेमनिधिशर्म्मा । Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 116. Lines, 13 on a page. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Patna-City-Cak. Paṇḍita Jayanārāyaṇa Vājapeyi. Appearance, tolerable. Prose. Incorrect.

Beginning. श्रीत्रिपुरसुन्दर्य्यै नमः ।

अभक्तत्वादेष प × सुरदत्तमविरहात । (?)
स्वयाभ्यन्तं मत्वा दयितरतमकामामनुजनं । (?)
+ + + + +
तातिवतत्याः कमपि भज चेतः प्रतिदिनं । ?
कौवेर्य्यां दिशि नाकमेत्यभिधया ख्यातोऽस्ति कश्चिन् गिरिः
तत्रत्याः सविधे हि तत्र नृपतिः श्रीसाम्बमल्लोऽभवत् ।
यं प्राप्याखिलभानुभानुवलभ्यत्नृतन्त्रदेवक्लृप्ता-
सम्बन्धं वसुवेदिनोऽपि मनुजा व्याकल्पमाश्रिद्दिरे ।
तस्मात् जातः श्रीचन्द्रमल्लमनसृष्टिा नाम राज्यभक्त्या यदच ।
चन्द्रायातम् सुचितं तद्विनाभ्यो वासोनाम्नाः श्रीचन्द्रमल्लदेवात् ।
तदीयः सुतः श्रीमल्ले × × नामा नृपाग्रः सवसायतन्त्री भवतः । ?
यस्य यस्मिन्नुन्नति सम्तोऽयनीश्री जयत्यर्विमार्याचिताग्युष्टवः ।
सत्यानन्तगिरी भवन्ति तदनुध्यानेन नतृप्या गुणा
धातेर्य्यवसमो नृपा भगवतः श्रीरामचन्द्रस्य यत् ।

...गाद्यैकरसवता सुरचिरा वाचोऽमृतस्यन्दिना
मन्मुख्यापकतादिदिनिवगुणानामाद्यनुत्तमात् ? ॥
कृपाकोनादिष्टो निजगुणकृपाप्रापितपदः
प्रभोर्माविचत्याचरणकमलेतामृक्तिरचैः ।
गतायातग्रामव्रजतिमिरमध्यार्थनिकरं
कथं वा नो कुर्य्यादयमपि जनो मध्यमगतं ॥ ८
शिवताण्डवयन्त्रार्था मध्यार्थादर्शता मतः ।
मन्त्रादर्शः कृतः सोऽयं संरक्षयतु पण्डितान् ।

End. कश्चित् फलव्यतिरेकदर्शनन्तु कर्तृवैगुण्यादितः मत्यमुपपादयितुं तथाद-
यमस्मैव यन्त्रादिप्रयोगैः श्रीगुरुचरणकवचायाः सम्यक् विदितविधिकैः
यथोक्तविधिनानुष्ठितैः साधकः समभीप्सितं उपलभ्य कृतकृत्यो भवती-
त्यलमनल्पजल्पनेन । × × × × ।
शिवताण्डवटीकासौ मन्त्रादर्शाभिधायोर्वी ।
प्रेमनिधिशर्म्मविलिखिता पूर्णाख्यानुष्ठिता विष्णोः ॥

Colophon इति प्रेमनिधिशर्म्मनिर्म्मितो मन्त्रादर्शःसम्पूर्णः । श्रीशाके १७९८ × ×
× × × लिखितं गजेन्द्रेण ।

विषयः । शिवताण्डवस्य व्याख्यानम् ।

No. 298. शिवपुराणं (पूर्व्वखण्डः) । Substance, palm-leaf, 16 x 1½ inches. Folia, 163. Lines, 5 on a page. Extent, 3270 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Puri, Mahimprakāśa Brahmacāri-Maṭha, Paṇḍita Valadeva Brahmacāri. Appearance, tolerable. Verse. Generally incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । अविघ्नमस्तु ।
ॐनित्यैकाक्षरो यो भवति मुनिमतः पञ्चधा पञ्चरूपो-
ऽकारात् मात्राणुकाराचरितनु च परो × × मार्ह्देश्वरोऽय ।
विष्णोर्नादात् सदा × शिव इति च परं ब्रह्म यं वेद वेदः
सोऽयं × × शिरीशो भवभयतिमिरध्वंसनायात्मवंशः ॥

मुनिभिर्नैमिषारण्ये सूतः सूतः पुराणवित् ।
पुराणं सुमहत् शैवं प्रवक्तुमुपचक्रमे ॥
यः पूर्वभागे श्रोतव्यं प्राप्य ज्ञाननिधिर्मुनिः ।
उत्तरे चतुर्थं याति पाराशर्य्यं मनोऽस्मि तं ॥ इत्यादि ।

End. इदं पुराणं परमं पवित्रं शुचिः पठेद् यः शृणुयाच्च यो नरः ।
स सर्व्वकामान् समवाप्य दुर्लभान् शिवस्य चान्ते पदमुत्तमं व्रजेत् ॥
पित्र्ये वा यदिदं काले पठमानमिदं ततः ।
दद्यात् सम्यग्हि तु भुक्त्वैकविकल्मषनाशनं ॥
अध्यायमात्र श्लोकं वा श्लोकार्द्धं वाप्य यः पठेत् ।
शृणुयाद् भक्तियुक्तो वा तस्य प्रीतो भवेच्छिवः ॥

Colophon. इति श्रीशिवपुराणे पूर्वखण्डे त्रिपञ्चाशत्तमोऽध्यायः । पूर्वखण्डः समाप्तः ।

नन्दिपुराणे ।

शैवे सनत्कुमारी[वे] चाचतुःसाचत्संस्थकाः ।
संहिता तु पुनर्व्वायुप्रवोता तावती स्मृता ॥
ततः × दशसाहस्रा वायुना समुदीरिता । (?)
चतुर्विंशतिसाहस्रं पुराणं शैवमुच्यते ॥
श्रीशिवधर्मे चण्डराज × × ×

विषयः । इति श्रीशिवपुराणे पूर्व्वखण्डे १माध्यायः । इति द्वितीयाध्याय । इति द्वीपवर्णनो नाम तृतीयोऽध्यायः । इति पातालवर्णने ।४। इति ऊर्द्ध्वलोकवर्णने ।५। इति मन्वन्तरोपाख्याने ।६।७।८।९। इति पुरवर्णनो नाम ।१०।११। इति शिवमाहात्म्ये । १२। इति विभीषणसम्वादो नाम ।१३। इति नामकीर्त्तनो नाम ।१४। इति स्नानमाहात्म्यं नाम ।१५। इति १६। इति महेश्वरदर्शनो नाम ।१७। शिवोद्भवो नाम ।१८। इति पुष्पादिदानमाहात्म्यं नाम ।१९। इति दानधर्म्मविधिर्नाम ।२०। इति व्रतवर्णने । २१। इति नियमोपदेशो नाम ।२२। इति चन्द्रचूडजन्म × × × २३। इति भूमिकीर्त्तने । २४। इति शिवलिङ्गार्च्चनफलं नाम ।२५। इति चतुर्दशीव्रतनामकथने ।२६। इति नन्दीकेश्वरोत्पत्त्युपाख्याने ।२७।२८। इति योगोपनिषत्सु ।२९।३०। इति दुर्वासःशिवसम्वादे योगोपनिषदि ।३१।३२। इति नाडीसञ्चारयोगो नाम ।३३। इति अविमुक्तमाहात्म्ये । ३४। इति दशपापविवरणो नाम ।३५। ओंकारेश्वरवर्णनं नाम ।३६। इति अविमुक्तमाहात्म्ये पञ्चायतनकीर्त्तने ।३७। इति ३८। इति नन्द्युपाख्याने ।३९।४०। इति नन्द्यु-

बाख्याने यमेश्वरमाहात्म्यं नाम । ४१ । इति नन्दुप्राख्यानं । ४२ । इति नन्द्यभिषेको नाम । ४३ । ४४ । इति कार्त्तिकेयचरिते । ४५ । इति त्रिपुरोपाख्याने । ४६ । ४७ । इति कैलासगमनं नाम । ४८ । इति शाकम्बमाहात्म्यं नाम । ४९ । इति योगविशेष ५० । इति ब्रह्मचारो नाम । ५१ । इति । ५२ ।

No. 299. शिवपुराणं (उत्तरखण्डः)। Substance, palm-leaf, 16 × 1½ inches. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Mahimprakāsa Brahmacāri-Maṭha. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः शिवाय।

बागीशी ब्रह्मिवाद्याद्यजनि मधुरिपुर्ग्गेमतो यस्य देवा
बाद्या यो वै मुनीन्द्रैरजगतहृदयैर्गीयते सामगानैः ।
गौर्य्याद्याः शक्तयुक्ताद्दितिसुतमथिता यं विदुर्नो स्वरूपात्
यः कर्त्ता पाति भोक्ता सकलजगदिदं शङ्करेऽस्मै नमोऽस्तु ।
पुण्यपापविनिर्मुक्ताः नैमिषारण्यवासिनः ।
मुनयः शिवसंकल्पाः सूतं पप्रच्छुरादरात् ॥

मुनय ऊचुः ।

अस्माभिः शिवमाहात्म्यं पुनः × × श्रुतं बहु ।
इदानीं गुणकर्म्माणि पुनर्ब्रूहि विशेषतः ॥ इत्यादि ।

End. शिवखाद्री शिवो मध्ये शिवखान्ते प्रकीर्त्यते ।
श्रोताश्रावकपाठाश्च शिवं भवतु सर्व्वदा ॥
स्वस्ति गोभ्यो द्विजेभ्यस्तु स्वस्ति राजन्य एव च ।
स्वस्ति प्रजाभ्यः सर्व्वाभ्यो भवत्वाशु शिवाज्ञया ॥

Colophon. इति श्रीशिवपुराणोत्तरखण्डे पञ्चचत्वारिंशत्तमोऽध्यायः । समाप्तश्चायं शिवपुराणोत्तरखण्डः ।

× × × × ×

इदं पुस्तकं वामदेवानन्देन लिखितं ॥

विषयः । इति श्रीशिवपुराणोत्तरखण्डे भगवादिव्यासमण्डादे । १ । इति तद्विवामदेवसम्वादे शिवोतुपनिर्माण । २ । इति तच्छिवामदेवसम्वादे शिवमाहात्म्यं । ३ । इति

ह्यादमन्योनिर्णिकचरिते । ४ । इति त्रिपुरवधे देवादीनां विभवकुमनं नाम । ५ । ६ । इति त्रिपुराध्यायो नाम । ७ । ८ । इति । ९ । १० । ११ । इति मदनमथनो नाम । १२ । इति १३ । इति कन्दर्पवधो नाम । १४ । इति रतिवरदानं नाम । १५ इति उमावरप्रदानं नाम । १६ । इति गौरीविवाहो नाम । १७ । इति तारकवधो नाम । १८ । इति गणेशोत्पत्तिर्नाम । १९ । इति कान्तीर्थयात्रायां । २० । इति नन्दीकेश्वरोत्पत्तिर्नाम । २१ । इति मणिकार्णिकामाहात्म्ये गङ्गोत्पत्तिर्नाम २२ । इति वाराणसीमाहात्म्ये । २३ । इति...२४ । इति पञ्चक्रोशीयात्रायां महाकालमठोत्पत्तिर्नाम । २५ । इति कौर्णिकाख्यासुरवधो नाम । २६ । इति बिन्दुसरोत्पत्तिर्नाम । २७ । इति रामक्रीडायां । २८ । इति भुवनेश्वराद्योपरनामसमनकं नाम । २९ । इति । ३० । इति वरदाप्रसादो नाम । ३१ । इति मार्कण्डेयप्रसादे मृत्युञ्जयो नाम । ३२ । इति शिवरात्रिमाहात्म्ये निषादमुक्तिर्नाम । ३४ । इति । ३५ । ३६ । इति मर्य्यादादानं (?) नाम । ३७ । इति रावणतपश्चिवैष्णमाद्योत्पत्तिर्नाम । ३८ । इति रावणमुक्तिर्नाम । ३९ । इति नन्दिवामदेवसम्वादे कैलासनिर्णये । ४० । इति युगधर्मकथनं नाम । ४१ । इति वामदेवऋषिविमुक्तिर्नाम । ४२ । इति शिवसम्वादे कल्पभेदनिर्णयो नाम । ४४ । इति ४५ ।

No. 300. शिवार्चनचन्द्रिका By श्रीनिवास। Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 22. Lines, 9 on a page. Extent, 616 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, District Chāprā, Sisoya, Paṇḍita Rāghava Prasāda. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीमन्तं सिन्दूराभं प्रथितमकरधरं × × गौराभिरामं
दानाद्भिः सिक्तमत्तभ्रमरकमलह्रदे भाल × × × × × ।
मल्लूकध्यानभाजं वसुनरज (?) वरं मङ्गलैश्वर्यैमवन्ध्यं
वन्दे सिन्दूरपूरैर्विरचितसुतया चर्चितो × × कुर्वा ॥

\+ \+ \+ \+
\+ \+ \+ \+

वाग्मीद्धर्षेणगुणरत्ननिधिः प्रथिता ।
श्रीश्रीनिकेतन इति प्रथिता पितो:ऽधरीन्द्र ।

तत्सूनुः श्रीनिवासः सकलनिगमवित् सर्व्वशास्त्रार्थवेत्ता
श्रौतस्मार्त्तेषु कर्म्मस्वतिशयनिपुणः सत्कविः स्वोपदेशात् ।
पीठं जालन्धराख्यं प्रकटितविभवं प्राप्य चाचाप्रसन्नात्
तत्र श्रीसुन्दराख्यं सकलगुणनिधिं प्राप्य सद्देशिकेन्द्रं ॥
तस्मात्पदाब्जयुगं परिचर्य्य तस्मात्, प्राप्याभिषेकमखिलागममप्यधीत्य ।
तस्याज्ञया समधिगम्य पुरीं च काशीं, तत्राकरोद्दशतिमात्मविदां वरिष्ठः ॥
तत्र स्थितः सकलतन्त्ररहस्यवेत्ता, शिष्यैः शिवार्च्चनपरैः शितशैवदीक्षैः ।
अभ्यर्थितो वितनुते सकलागमार्थसारोदयं भुवि शिवार्च्चनचन्द्रिकां सः ॥
तत्र दीक्षाविधिं वक्तुं चादौ श्रीगुरुलक्षणं इत्यादि ।

End. अन्ते; अस्थितः ॥

विषयः । गुरुलक्षणकथनं । सच्छिष्यलक्षणकथनं । गुरुशिष्ययोः परीक्षाकथनं । दीक्षाकालादिनिरूपणं । दीक्षाधिकारकथनं ॥ मन्त्रवर्णादीनां मन्त्रभेदकथनं । वर्णसङ्कराणां अधिकारविचारकथनं । मन्त्राणां सिद्धादिनिरूपणं ।

No. 301. शुद्धिचन्द्रिका By कालिदास । Substance, palm-leaf, $15 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Folia, 5. Lines, 3 on a page. Extent, 60 ślokās. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Puri, Parganā Rāhān, Grāma Śāsanadāmodarapura, Paṇḍita Sadāśiva Kāvyakaṇṭha. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning. विप्रक्षत्रियवैश्याः अपि स्वजनने शुचिर्दशाहान्ता-
शौचान्ते च पक्षोपरि विप्रः शूद्रस्य मासान्तरं ।
पुत्रीमज्जननेऽथ सर्व्वजननीसर्व्वे दशाहाच्छुचिः
कन्यायां त्रिदशाहतः पुत्रसूतौ मासान्तरं कौप्रदः ॥ इत्यादि ।

End. सं वत्सरं च भवेद् भवेदगुरुतः स्पृष्टा तथाख्या वदन्
स्नात्वान्यं यदि तत्समन्विदिवसैर्दशेऽस्थिपार्श्वेऽन्तरे ।
अन्योन्यैर्वर्त्तति अथान्यवर्णसङ्कान्यथाशौचभुक्
गुणैः प्रवसंस्थितेन विधिना कृत्वा क्रियां स्याच्छुचिः ॥

विषयः । अशौचनिरूपणानन्तरं तच्छुद्धिनिरूपणं ।

No. 302. शुद्धिचन्द्रिकाटीका By धनञ्जय । Substance, palm-leaf, 5 × 1½ inches. Folia, 9. Lines, 6 on a page. Extent, 216 ślokas Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Puri, Parganā Rahān, Grāma, Śāsanadāmodarapura, Paṇḍita Sadāśiva Kāvyakaṇṭha. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Beginning. विप्रो धनञ्जयो नाम श्रुतिमार्गानुसारिणाम् ।
करोति केवलां शुद्धिचन्द्रिकापदयोजनाम् ॥
विप्रश्चियपोरिति । इत्यादि ।

End. तदन्नभुक् चेत् नहि तत्रदोषः ।
अङ्गिराः
अनर्द्धमात्रे भुक्तान्नं सूतके मृतकेपि वा :
अहंस्पृष्टो भवेत्तावत् यावत्र स्नानमाचरेत् । स्पृ इति । ... ...
... ... स्नानमाचमनादिकं कृत्वा शुचिः स्यात् । इति श्रीकालिदास
चन्द्रविरचितशुद्धिचन्द्रिका[टीका] समाप्ता ।

विषयः । शुद्धिचन्द्रिकाव्याख्या ।

No. 303. शुद्धिचन्द्रिकाटीका । Substance, palm-leaf, 15 × 1¼ inches. Folia, 60. Lines, 4 on a page. Extent, 96 ślokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Puri, Parganā Rāhān, Grama, Śāsanadāmodarapura, Paṇḍita Sadāśiva Kāvyakaṇṭha. Appearance tolerable. Prose. Incorrect.

Beginning. अथ काव्यकोशाभिधदेवतानमस्कारपुरःसरं वस्तुनिर्देशमुखेन ग्रन्थो त्थानाभिधेयं कथयति । सुधीभिर्मुनिवर्यैः कालिदासाख्यः श्रीचन्द्रः शुद्धिचन्द्रिकेति ग्रन्थनाम तां तेने इति सम्बन्धः सर्वेतः सारतया परम माधुर्य्यादिगुणयोगेन मन्थादिभ्यश्चन्द्रस्येव अमृतमिव अमृतं कलहरस्य आश्रयः अतएव चन्द्रत्वेन निरूपणं । माधुर्य्यादिगुणयोगेन सुधिय एव निम्नमवाद्विवर्जनशीलः तेषां शुचिबोधहेतुत्वात् अज्ञान हेतुत्वेन अन्धतमसेव भासमिव तेन अस्या वै शोकान्धकारीणाय दर्शनाय शुद्धिरेव चन्द्रिकेव चन्द्रिका दर्शनहेतुतया शुद्धचन्द्रिकात्वेन निरूपणं ।

तत्र चानियतकालाशौचविधाने नियमार्थं मरणजननादौ चतुर्णामपि वर्णानां वर्णक्रमेण जननाशौचस्य शौचकथनं शुद्धिं पूर्व्वार्द्धेन निरूपयति विप्रक्षत्रिययोरिति। इत्यादि ।

End. अनन्तस्मृतिपुराणेभ्योऽप्यवगुह्य सारवाक्यतोयं संक्षिप्तः इत्यभिप्रायकोऽपि शुद्धिविधानग्रन्थः शुद्धिचन्द्रिकाख्यः सत्य[ता]मां. विदुषां करसुधादेव-मित्यर्थः ।

Colophon. इति श्रीनन्दपण्डितवाजपेयिकृतशुद्धिचन्द्रिकाटीका समाप्ता ।

विषयः । शुद्धिचन्द्रिकाव्याख्यानम् ।

No. 304. शैवकल्पद्रुमः By लक्ष्मीधर । Substance, palm-leaf, $14\frac{1}{2} \times 1$ inches. Folia, 109. Lines, 5 on a page. Extent, 3270 ślokās. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Puri, Śāṅkara Maṭha. Appearance, old. Generally verse. Generally incorrect.

Beginning. श्रीशिवाय नमः । अविघ्नमस्तु ।

एकदन्तमुमापुत्रं गजवक्त्रं त्रिलोचनं।
चन्द्रार्द्धधारिणं वन्दे सर्व्वविघ्नविनाशने ॥
वन्दे शम्भुं त्रिभुवनगुरुं सर्व्वलोकाधिवासं ।
ब्रह्मोपेन्द्रार्च्चितपदयुगं सोमसूर्य्याग्निनेत्रं ॥
कर्म्म लक्ष्मीधर इति सतां धर्म्ममोक्षस्य लोकान्
दातारं मोहिजन्मिनकरं ब्रह्मविष्ण्वादिरूपैः ॥
श्रुतिस्मृतिपुराणानां आरनागमधर्म्मिणां ।
भूयात् सुधाश्रवीजाय शिवकल्पद्रुमोदयः ॥
गुरुवचनप्रवर्त्तमानो जपनवपल्लवमर्थनप्रसूनं ।
फलममृतमयं दधान वात्र सुचयतु विश्वजमानस × यं॥ (?)
पापपुण्यपथश्रान्ता जनाः सर्व्वे निराकुलाः ।
शैवकल्पद्रुमं प्राप्य गतश्रान्ता भवन्तु च ॥
कस्माज्जगत् समुत्पन्नं कारणान्यत्र कानि च ।
केषां पूर्व्वभवं किञ्चिदादावेतन्निरूप्यते ॥ इत्यादि ।

End

शिवधर्म्मोत्तरे ।

यावदक्षरसंख्यानं शिवशास्त्रेषु पुस्तकं ।
तावद्वर्षसहस्राणि शिवलोके महीयते ॥
एवं पाशुप विद्याविधिशास्त्रापनकादिकं ।
कथितं सर्वलोकानां हिताय परमात्मना ॥
कल्पद्रुमोऽष्टकाण्डीयं विद्वद्भिः परिकल्प्यतां ।
षषमाम्नायमनजङ्गैर्मूर्त्तैर्वा रसमाग्निमः ॥ (?)
एकाम्रे भुवनेश्वरप्रियकरं चक्रे धरं यः पुरा ।
श्रीलालाश्यमुकुन्दकारवपतिः कुल्याम्बरे श्रीन्दुकः । (४)
प्रद्युम्नाक्षय एष महारतनुः श्यामादिति x x x
यादौ यस्य पिलोक्य भासमयं श्रीमान् नृसिंहो नृपः ॥ (?)
तत्पुत्री मधुसूदनास्य x x श्रीमोगिरीशी शिवः
ध्यानानन्दविकासपदृषु रसिकश्रीरामकल्याभिधः ।
तस्माद् भूरमयोऽम्बिकापतिमतिर्लक्ष्मीधरो मन्दधीः
कामायं रचितः सतां सुखकरः श्रीशैवकल्पद्रुमः ॥

Colophon. इति श्रीमदेकाम्रविपिनविदितवंशकुलावतंसश्रीरविकरकन्दरोदरदिवाकि-
रणभुवनविभुवनेश्वरपदद्वन्द्वारविन्दमकरन्दपाननिर्भररसमधुकरलक्ष्मीधरवि-
रचिते श्रीशैवकल्पद्रुमेऽष्टमः काण्डः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

विषयः । आदौ जगत्कारणादिनिरूपणं । इति श्रीशैवकल्पद्रुमे प्रथमः काण्डः । दीक्षानिरूपणं । जपलक्षणकथनं । मण्डपलक्षणकथनं । इति श्रीशैवकल्पद्रुमे द्वितीयः काण्डः । मार्जनादिविधिकथनं । प्रातःकृत्यनिरूपणं । द्रव्यशुद्ध्यादिनिरूपणं । स्नानादि-विधिकथनं । इति श्रीशैवकल्पद्रुमे तृतीयकाण्डः । पूजादिनिरूपणं । इति श्रीशैवकल्पद्रुमे चतुर्थकाण्डः पूजाप्रकरणं । पार्थिवलिङ्गार्चनविधानकथनं । ध्यानानिरूपणं । इति श्रीशैवकल्पद्रुमे पञ्चमः काण्डः । व्रतविधिकथनं । इति श्रीशैवकल्पद्रुमे षष्ठः काण्डः । शिवरात्र्यादिकथनं । इति श्रीशैवकल्पद्रुमे सप्तमः पटलः । शिवमाहात्म्यकीर्तनं । इति श्रीशैवकल्पद्रुमे अष्टमः पटलः ।

No. 305. स्नानार्चनतरङ्गिणी By विश्वनाथ। Substance, palm-leaf. Folia, 64. Lines, 5 on a page. Extent, 2176 slokās. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, District Purī, Parganā Rāhān, Grāma Jagannātha-Vidyādharapura, Paṇḍita Rāmacandra Miśra. Appearance, old. Prose and verse. Generally incorrect.

Beginning. × × × ×

निर्मितां विश्वनाथेन स्नानार्चनतरङ्गिणीं ।
सर्व्वतन्त्राम्बुधेः सारभागमाहृत्य प्रभुना ।
× × × स्नानमौ कुञ्जिनिचितामोदनिर्म्मला ।
तस्या विविधकर्म्माणि विविक्तानि यथाक्रमं ।
कथ्यन्ते तान्यघोरादिविहितानि गुरोः कृपात् ॥ (?)
तत्रादौ प्रातः स्मरणं श्रीनाथाय गुरवे नमः इति नत्वा इष्टवाक्योपदसुत्तोच्च
यतनः वहिर्गत्वा दिशो नत्वा कुलवृक्षान् प्रणम्य च, कुलवृक्षा यथा,
श्लेष्मातकः केशरः कर्णिकारः स्तुतनिकुञ्जाया ।
तमेव च पियालश्च सिन्धुवारकदम्बकौ ॥
मरुवकशाल्मल्याख्यः पिप्पलो वट एव च ।
रम्भा तुलसिका अश्वः कुलवृक्षा इति स्मृताः ॥ इत्यादि ।

End. प्राणादिमुद्रां प्रदर्श्य × × × आचमनं करसंशुद्धिं मुखवासञ्च निवेद्य गन्धादिनाभ्यर्च्य स्नानोपचारनैवेद्यं निवेदयेदिति पञ्चप्रोक्षणविधिः ।

Colophon. इत्यद्वैतपथिपथिकेन विश्वेश्वरसोमयाजिना विरचितायां स्नानार्चनतरङ्गिण्यां वह्निहोमावर्त्ते पञ्चप्रोक्षणविधिः समाप्तः ।

विषयः। प्रातः स्मरणं प्रथमा वीचिः। प्रातःस्नानविधिविवेचनी द्वितीया वीचिः। न्यासमुद्रामन्त्रद्वारपालार्चनक्रमविवेचनी तृतीया वीचिः। आदरोपसंहारादोपरूपिणी भूतशुद्धिप्राणायामविवेचनी चतुर्थी वीचिः। अन्तर्यजनावर्त्ते पञ्चमी वीचिः मधुदानविधि-निबन्धनाधनादिविवेचनावर्त्ते षष्ठी वीचिः। षडङ्गापनावर्त्ते द्रव्यशुद्धिविवेचनी सप्तमी वीचिः। उपचारविवेचनी अष्टमी वीचिः। पूजाक्रमविवेचनी नवमी वीचिः। होमावर्त्ते कुण्डस्य अष्टादशसंस्कारविवेचनी दशमी वीचिः। होमावर्त्ते होमप्रकारविवेचनी एकादशी वीचिः। पञ्चप्रोक्षणविधिः। (अस्यतोऽतः परं खण्डितं)।

No. 306. श्राद्धदीपः By दिव्यसिंहमहापात्र। Substance, palm-leaf, 16 × 1 inches. Folia, 44. Lines, 5 on a page. Extent, 710 ślokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, District Puri, Pargaṇā Rāhān, Grāma Śāsanadāmodarapura, Paṇḍita Sadāśiva Kavyakaṇṭha. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. प्रणम्य देवं श्रीकृष्णं भवानीशङ्करावपि।
मन्यते श्राद्धदीपोऽयं दिव्यसिंहेन धीमता॥
श्राद्धं नाम पितृनुद्दिश्य द्रव्यत्यागः तत्र ब्राह्मणभोजनं पिण्डदानञ्च द्वयं प्रधानमिति वचनः । तथाच ।
अग्नौ कृतेन देवाः पितरश्च द्विजतर्पणैः ।
नरकस्थाश्च तृप्यन्ति पिण्डैर्दत्तैस्त्रिभिर्भुवि ॥
इति पिण्डदानब्राह्मणभोजनयोः समकक्षतया प्रतिपादनं । इत्यादि ।

End. मन्वन्तराद्यश्चैता मुनिभिः परिकीर्तिताः ॥
सिता पञ्चदशी पौषमासी इषिके कार्त्तिके मधरे पुष्ये कृष्णे माघे ज्येष्ठे चैत्रे आषाढे पूर्णिमा द्वादशी च ।

Colophon. इति श्रीदिव्यसिंहमहापात्रविरचितः श्राद्धदीपः समाप्तः ॥
वत्सगोत्रसमुत्पन्नो दिव्यसिंहाभिधः सुधीः ।
श्राद्धदीपाभिधं ग्रन्थं कृतवान् कृतिनां मुदे ॥

विषयः । श्राद्धाशौचादिविवेचनं ।

No. 307. श्रुतप्रकाशिका । (खण्डितांशा) Substance, country-made paper, 12 × 5½ inches. Folia, 188. Lines, 12 on a page. Extent, 6770 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Puri, Revasā Maṭha, Paṇḍita Rāmādhina Rāmānuja Dāsa. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीमते रामानुजाय नमः ।
वरदं द्विरदाद्रीशं वोऽनिशं करुणानिधिं ।
शरण्यं शरणं यामि प्रणतार्तिहरं हरिं ॥
यतिराजमहं वन्दे योगिनेन्द्रं गुरूत्तमं ।
येनाद्यावनतं कल्पं वस्तु सर्वेश्वरं विदुः ॥

सम्यङ्न्यायकलापेन महता भारतेन च ।
उपबृंहितवेदाय नमो व्यासाय विष्णवे ॥
नमो रामानुजाचार्य्याय नमः परमयोगिने ।
यः श्रुतिस्मृतिसूत्राणामन्तर्ज्वरमशीशमत् ॥
वन्दे वरदाचार्य्यं वत्साभिजनभूषणं ।
भाष्यामृतप्रदानाद् यः सञ्जीवयति मामपि ॥
प्रपद्ये प्रणवाकारं भाष्यं रङ्गमिवापर ।
परस्य ब्रह्मणो यत्र शेषित्वं स्फुटमिष्यते ॥
श्रुत्यन्तेषु श्रुतं भाष्ये मम व्यासं वदन्मुखे ।
शब्दीपतिं प्रपद्येऽहं श्रीरङ्गधामनि ॥
गुरुभ्योऽर्थः श्रुतः शब्दैस्तत्प्रयुक्तैश्च योजितः ।
सौकर्य्याय बुभुत्सूनां संकलय्य प्रकाश्यते ॥

... ...

एव प्रारिप्सितग्रन्थस्याविघ्नपरिसमाप्तिप्रचयगमनार्थं कृत्याचारसिद्धमिष्ट-
देवतोपासनरूपं मङ्गलं शीतमाचरति अखिलेत्यादिना श्लोकेन । इत्यादि ।

End. कथममतः सञ्जायत इति कथं निराश्रयावस्थासम्भव इत्यर्थः तदैक्षतेति सत्यज्ञत्वं बहुस्यामिति निमित्तत्वं बहु स्यामित्युपादानत्वं तदुभयानुगुणं सर्व्वशक्तित्वं सत्यसंकल्पत्वं चानेन जीवेनात्मनानुप्रविश्येति सर्व्वान्तरत्वं चोक्तं भवति जीवेनात्मना जीवशरीरकेण × ×त्यर्थः। (अतः परं खण्डितं।)

विषयः। श्रीभाष्यव्याख्यानं।

No. 308. षट्कर्म्मोल्लासः By पूर्णानन्द। Substance, country-made paper, 14 × 5 inches. Folia, 14. Lines, 6 on a page. Extent, 252 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Madanapura, *viâ* Piñgâri *viâ* Koṭâlipârâ, Paṇḍita Śrikṛṣṇa Caudhuri. Appearance, tolerable. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।

षट्कर्म्मदेवता नत्वा पूर्णानन्देन यत्नतः ।
नानातन्त्रानुसारेण षट्कर्म्मोल्लास उच्यते ॥

विद्वेषः प्रथमे ज्ञेयो द्वितीये अभिचं तथा ।
वश्यं तृतीये वक्ष्यामि चतुर्थे स्तम्भनं तथा ॥
पञ्चमे मारणं वक्ष्ये षष्ठे मोहनमीरितं ।
सप्तमे तिथिवारादि नक्षत्राणां विशेषतः ॥
नियमः कथ्यते तद्वदासनानान्तु निर्णयः ।
अष्टमे नवमे मालानियमः कुण्डनिर्णयः ॥
दशमे नायिकासिद्धिर्वीरसाधनमुत्तमं ।
नानाग्रामकृतानान्तु पूर्णाज्ञानाच कर्म्मणां ॥
तेषामेकादशे शान्तिं विधास्ये परमां क्रमात् ।
द्वादशे दक्षिणा ज्ञेया षट्क्रियाणां पृथक् पृथक् ॥
द्वादशैः पाठभेदैः षट्कर्म्मोल्लास उच्यते ।
अतिगुह्यतरं वक्ष्ये लोकानां हितकाम्यया ॥

निबन्धे देव्युवाच ।

देवदेव महादेव सर्व्वशास्त्रार्थपारग ।
अधुना श्रोतुमिच्छामि गुह्याद्गुह्यतरं प्रभो ॥
षट्कर्म्म कथितं देव नानातन्त्रे पृथक् पृथक् ।
शीघ्रं वद महादेव समासेन तु तत्क्रमं ॥ इत्यादि ।

End. अमलेति अग्निं विसृज्य शान्तिकुम्भतोयेनाभिषेकं कृत्वा भक्तितस्त्वादिकं कृत्वा दक्षिणाच्छिद्रावधारणादिकं कुर्य्यात् ।

Colophon. इति पूर्णानन्दविरचिते षट्कर्म्मोल्लासे कुण्डादिनियमो नवमः पटलः ॥

विषयः । इति पूर्णानन्दविरचिते षट्कर्म्मोल्लासे विद्वेषणाभिधेयः प्रथमः पटलः । इति उच्चाटनाभिधेयः ।२। इति वश्याभिधेयः ।३। इति ।४। इति मारणाभिधेयः ।५। सम्मोहनाभिधेयः ।६। इति तिथ्यादिनियमः ।७। इति आसनादिनियमः ।८। इति कुण्डादिनियमः ।९।

No 309. षट्कर्म्मदीपिका By श्रीकृष्णविद्यावागीश । Substance, country-made paper, 14×4 inches. Folia, 40. Lines, 10 on a page. Extent, 1000 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Rājaguru's Maṭha, Gaṇeśamahallā, Benares City. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।

कृत्वा देवीं नमस्कृत्य महात्रिपुरसुन्दरीं ।

भद्रकालीं च देवेशीं तथा षट् कर्मदेवताः ॥

श्रीकृष्णविद्यावागीशभट्टाचार्येण धीमता ।

क्रियते विदुषां प्रीत्यै कृत्यापञ्च (+) दीपिका ।

क्रोधाक्रान्तमुखीं भ्रमन्तं चलन्तीं वह्निं दहन्तीं हिंसितं यतन्तीं

भीमं मदन्तीं प्रणमामि कृत्यां रोदयमानां क्षुधयोग्रकालीं ।

End. यथा सुवर्णशिक्षायां भूमिं वा ब्रह्मशालिनीं ।

सर्वशान्तिमवाप्नोति सर्वरक्षाकरं भवेत् ॥ (?)

Colophon. इति श्रीकृष्णभट्टाचार्यविरचितायां षट्कर्मदीपिकायां नवमोपदेशः समाप्तः ।

विषयः । मारणोच्चाटनाद्याभिचारिककर्मोपायकथनम् ।

No. 310. षट्पदीमञ्जरी By ब्रह्मानन्दतीर्थ । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 13. Lines, 11. Extent, 450 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1646. Place of deposit, Puri, Śāṅkara Maṭha, Madhusūdana Tirthasvāmi. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीरामाय नमः ।

निजेच्छयाम्बुदाञ्जनकल्पकल्पभूरुहाकृतिं

सुरज्जविघ्नवारिदप्रभञ्जनं निरञ्जनम् ।

मदीयचित्तसारसप्रबोधभास्करं परं

सनातनं सदाशिवं भजामि विघ्ननायकं ॥ (?)

श्रीमच्छङ्करसमसद्गुरेन्द्रवृन्द-

सान्द्रानुरागपरिभावितपादपद्मं ।

वंशीरवामृतविमोहितगोपगोपी-

सन्दोहमिन्दुमुखमच्युतमाश्रितोऽस्मि ।

... ...

अथ सच्चिदानन्दात्मकमद्वितीयं ब्रह्मैव विकल्पमलप्रधानमायोपाधिक × ×

सदीश्वरभावमुपजगाम । जीवेशावाभासेन करोतीत्यादि श्रुतेः । स च

मायाप्रतिबिम्बित ईश्वर इति संक्षेपशारीरकवार्त्तिककारविद्यारण्यानु-
सारिणः । बिम्बभूत इति विवरणाद्यनुसारिणः । जीवभिन्नमाया-
भिन्नमायाविषय इति वाचस्पतिमतानुसारिणः । सर्वथापि प्रतिबिम्बादयः
मायाप्रयुक्तप्रतिबिम्बत्वादियोगिनः शुद्धचिद्रूपतया आभासा एवेति
जीवेश्वरभावेन करोतीति श्रुतिव्यपदेशे । इत्यादि ।

End. श्रीभाष्यप्रभृतिवरपदार्थसंग्रहं वेदान्तिबोधकमितानवद्योऽभवत् (अवश्यं) ।
आचार्य मातृपितरौ मम नामधारिः श्रीम × × निजभूमपदं चि
समस्था । (?)
षट्पदीटीकया सम्यक्कुरुधार मनोऽव्ययं ।
संसारसागरे मग्नान् पश्यं सद्गुरुदेशिकं ।
भगवद्भक्तिसम्भारैः कुसुमैर्वासनैः कृता ।
षट्पदीमञ्जरी सम्यक् योजिता कृष्णपादयोः ।

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीविद्यारण्यानन्दतीर्थगुरुचरण-
सेवकश्रीशङ्करानन्दतीर्थविरचिता षट्पदीमञ्जरी सम्पूर्णा । + + +
शकाब्दाः १६५६ ।

विषयः । षट्पदीनामकभक्तिग्रन्थस्य व्याख्यानं ।

No. 811. षड्विंशतप्रकरणम् । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 13. Lines, 12 on a page. Extent, 234 slokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Dinmaṇḍalácárya Mahárája Bálacandra Sūri, Benares City. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. चरणं देवो सुगुरुद्दयं धर्मे + + + नवकारोचरण कथनायं निरन्तरं
वसद् दिवसमि अरह कुणदि तव चरणं च पयसिय गुणंमि देविया
दायं तारदि वय सहदि जं देवो दर्शवरणे ।

End. एवं भ (...) दियंतेमि वन्दर दयाविक हविनाचाण ।
विधिनपरयाअक्षः परं तुजायं तुजम्म विषम ।

Colophon. इति षड्विंशतप्रकरणम् ।

विषयः । धर्मोपदेशः ।

No. 312. षडशीतप्रकरणटिप्पनी । Substance, country-made paper, 12 x 4 inches. Folia, 13. Lines, 14 on a page. Extent, 738 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Dinmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri, Benares City. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning. नमः सर्व्वविघ्नभि(भि)दे सर्व्वविदे श्रीपार्श्वनाथाय ।

इह प्राप्तप्रकरणानुवादिराजश्रीजिन पुंसा श्रावक + + + + + प्रारब्धे श्रीषडशीत एव प्राक् प्रयतितमभिलाषकस्य श्रीजिनचन्द्रनाम्ना श्रावकवासुपरिद्ध-श्रीतार्थं संक्षिप्तगुरुं परीक्ष्य चिरस्य परिश्रम्य ततृकालवर्त्ति संक्षिप्तशीतार्थं मुनिजनानामर्थं श्रीजिनवल्लभसूरिः सूत्रं बध्नाति, ततश्चैतेषां प्रान् ऋषभदेवादितयः (?) परांश देवादित्येषु रूढयन्ति इदं प्रकरणं चक्रे (?) ।

End. नानाविधमार्गरता भव्याः पठन्तु शृण्वन्तो जानन्तु सर्वपरिज्ञानेन ततश्च तत्त्वार्थपरिज्ञानाभ्यां यान्तु । शिवं शिवप्रदोपादानं चारुचारित्रमाचरणार्थम् ।

Colophon. सत्कृतिनैकमेतत् षडशीतप्रकरणस्य सवृत्तिः ।
अलिखत् लेखकवर्यं शिष्यः श्रीधवलचन्द्रगुरोः ॥
इति षडशीतप्रकरणावचूरिः ।

विषयः । षडशीतप्रकरणव्याख्या ।

No. 313. षोड़शी । Substance, country-made paper, 15 x 3 inches. Folia, 1. Lines, 6 on a page. Extent, 24 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Khunveḍā grāma, Post Garvetā, Zilla Midnāpur, Babu Vaikuṇṭhnātha Cakravarti. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning. ॐ नमः श्रीसूर्य्याय ।

अथ षोड़शी । दक्षिणस्यां दिशि पितृभ्योऽपि मध्यरेखाय कृत्वा दक्षिणा-ग्रान् कुशान् निधाय तत्र अतितोयोदकैराचाम्य वक्ष्यमाणमन्त्रैः पिण्डान् दद्यात् । इति गोविन्दमिश्रः (भागवतपुराणव्याख्याकृत्) तत्र दक्षिणाग्रान् कुशानास्तीर्य्य आवाहनं कुर्य्यात् । यथा तिलोदकं प्रदीयता ।

ॐ असत्कुले मृता ये च गतिर्येषां न विद्यते ।
आवाहयिष्ये तान् सर्व्वान् दर्भपृष्ठे तिलोदकैः ॥

ॐ मातामहकुले ये च गतिर्येषां न विद्यते
आचार्यपित्रे तान् सर्वान् दर्भपृष्ठे तिलोदकैः । इत्यादि ।

End. ॐ ये मम पूर्वजा ये पितृवंशजाताः
मातुस्तथा वंशभवा मदीयाः ।
कुलद्वये ये मम दासभूताः
भृत्यास्तथैवाश्रितसेवकाश्च ।
मित्राणि सख्यः पशवश्च वृक्षा
दृष्टाश्च दृष्टाश्च कृतोपकाराः ।
जन्मान्तरे ये मम संगभूता-
स्तेभ्यः स्वधा पिण्डमिदं ददामि ।

Colophon. इति पंचमी

विषयः । लुप्तपिण्डोदकेभ्यः पुत्रदारवर्जितेभ्यः मातापितृकुलोद्भवेभ्यः पिण्डदानं ।

No. 314. षोडशीपूर्तिकारिका । Substance, country-made paper, 8 × 5 inches. Folia, 8. Lines, 12 on a page. Extent, 160 slokas. Character, Nâgara. Date, Saṃvat 1890. Place of deposit, Benares City, Vâmanâcâryya. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. वक्ष्यते चतुरः पादानुपदध्याच्छिरोमुखे
तत्पश्चात् षोडशीयुग्मं सविशेषमुदाहृतं ॥१॥
उपधाय यथायोगं पञ्चपादात्मकानपि ।

End. पक्षे तु समस्तः स्यात् यथयन्तु पूर्वतः यस्यो रात्रिर्न. कुर्यात्
वैमेत्याः क्रमात् ।

No. 315. सिद्धान्तं स्वरूपम् । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 11. Lines, 12 on a page. Extent, 154 slokas. Character, Nâgara. Date ? Place of deposit, Dinmaṇḍalâcârya Mahârâja Bâlacandra Sûri, Benares City. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. सिद्धं सिद्धत्व सुखं नमिऊण जयंत पयाय,
यं ध्येयं सिरि सिद्ध पाइद्धाओ सिद्धस्सवं सिक्खिवि सुखं.

End. एवं सम्यक्पर्यायं प्रव्रज्यायां चिन्तितं जैनेषु हारेषु पुनः शिवः प्राप्नुयात्
भावनीयं एव शिवाय स्वरूपं विविधं देवेन्द्रसूरीणां इति ।

विषयः । जैनमते मोक्षस्वरूपकथनम् ।

No. 316. संक्रान्तिचन्द्रिका By रामकृष्ण । Substance, country-made paper, 18×3 inches. Folia, 2. Lines, 7 on a page. Extent, 44 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Chaḍābāḍi, *viâ* Tangail, Paṇḍita Digambar Smṛtitīrtha. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।

श्रीगोपालपदाम्भोजायत्तमाध्वीकलालसः ।
श्रीरामकृष्णः संक्रान्ति-चन्द्रिकां तनुते सुधीः ॥
मकरादिविशेषतो दिवानिशो राशिसमरे या गतिः ।
संक्रान्तिः कथिता तिथिविविधे तत्परे × × × ॥
कौलेयं तिग्मतप्तमत्तु × × × सन्ध्याय सायन्तनी
त्याज्यं स्नानमनुत्सवसहितैः कुर्यात् प्रदानादिकं ॥ इत्यादि ।

End. सन्ध्याजपौ(?) क्वचित् श्रौत गोपनामादिकं वदन् ।
श्रीविष्णुप्रीतिकामः सन् स्नायाद्यो × × वारिधि ॥
इति श्रीरामकृष्णेन कथिता या मनस्थितिः ।
\+ \+ \+ \+ \+ \+ \+ \+ ॥
संक्रान्त्यां पक्षे चैव न स्नायाद् यस्तु मानवः
सप्त जन्म भवेत् कुष्ठी दरिद्रश्चोपजायते ॥

Colophon. इति संक्रान्तिचन्द्रिका समाप्ता ॥

विषयः । संक्रान्तिनिरूपणमुखेन तत्कर्त्तव्यकर्मादिनिरूपणं ।

No. 317. संक्षेपशारीरकव्याख्यानं By विश्ववेद । Substance, Tāḍi-leaf, 13×2 inches. Folia, 185. Lines, 5 on a page. Extent, 4810 slokas. Character, Maithil, Date, L.S. 398. Place of deposit, Puri Sāṅkara Maṭha. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. × × × × × × तत्रानुभवरूपं ब्रह्म × × × पर्यायत्वं प्रतिजानीते चन्द्रेति । अथ सुराविर्भिन्नवुर्विकस्य × ×

प्रतिबिम्बितं परं न मुख्यार्थमाश्रं तत्र परमं पदं सदैव तत्र मायासम्बन्धरहितं × × × × अथवा परं आत्मतत्त्वं सोपाधिकतया × × × यथाश्रुततया वर्णितं रूपं संत्यजति । इत्यादि ।

End. "यासौ प्रवोधितवती प्रतिरात्री

× × × ×

× × × ×

× × सिद्धान्तदीपः ।

Colophon. इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमहामहेश्वरशिष्यविश्वदेवविरचित-संक्षेपशारीरकव्याख्याने सिद्धान्तदीपे चतुर्थोऽध्यायः समाप्तः । स सं १९८ आश्विनशुक्लद्वितीयायां विश्वासपुरग्रामे लिखितमिदं पुस्तकमिति नमो नारायणाय । नमो भगवते वासुदेवाय ।

विषयः संक्षेपशारीरकस्य व्याख्यानं ।

No. 318. संक्षेपशारीरकसुबोधिनी by पुरुषोत्तममिश्र । Substance, country-made paper, 13 x 5 inches. Folia, 144. Lines, 10 on a page. Extent, 4935 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Rājaguru's Maṭha, Goṇeśa Mahallā, Benares City. Appearance, old Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

येनाप्ता करणिचयपूर्वं वेदवादविलसत्कुधरं ।

+ + + विजितपद्मचयं दैवतं किमपि [विमलं] भजे ।

वासुदेव भगवत्परायणम् वृत्तिमन्तमिह नादरायणम् ।

रामतीर्थमिव नौमि तं गुरुं यद्वाद्वि + + + मतं गुरुम् ।

End. यथासौ भगवद्भक्तानुरूपमनुग्रहमाचरति, भुक्तधन्येति,

शुभसम्प्रदाय + + + मनुजत्व मतत्र रामतीर्थगुरोः

स्मत्प्रयत्न + + + + + व्याकारि यथा मयानेन ।

+ + संक्षेपशारीरसुबोधनदीपिका, + + यद्भिः क्षेपेण पूर्यताम् ।

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकश्रीरामतीर्थमुनिशिष्याग्निचित्पुरुषोत्तममिश्रकृतौ संक्षेपशारीरकसुबोधिन्यां चतुर्थोऽध्यायः समाप्तः।

विषयः। संक्षेपशारीरकव्याख्या॥

No. 319. सच्चरित्ररक्षा By वेङ्कटनाथ। Substance, country-made paper, 12 x 4 inches. Folia, 32. Lines, 9 on a page. Extent, 832 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Puri, Rājagopāla Matha, Mohānta Śrī Raghunandana Ramānuja Dāsa. Appearance, fresh. Generally prose. Generally correct.

Beginning. श्रीमते रामानुजाय नमः।

श्रीमद्वेङ्कटनाथाय सर्वशास्त्रार्थवेदिने।
कवितार्किकसिंहाय वेदान्तगुरवे नमः॥

चक्रादिधामचरमान्तःसुमनोर्ध्वपुण्ड्रान्
न्यासात्मनो भगवतश्चरणारविन्दे।
तद्भुक्तभोगरसिकान् त्रिदिवेन्द्रवन्द्यान्
पुंसः प्रमाणशरणान् शिरसोद्वहामि॥

यतिपतिचरणाम्भोजरजःप्रभावेण संनिहितरक्षाः।
विदधाति वेङ्कटेशः विशदामिमां सच्चरित्ररक्षां॥

शङ्खार्चनेषु सततं विमतिं गता ये पत्युः समस्तजगतां परमागमेषु।
तैरेव तान् निगमशास्त्रनिदर्शनीभिस्तन्त्रात्मना परिचितैः प्रहरामि सूक्तैः॥

इह कतिचिदतिचिरसमुचितविविधदुरितावलीमलीमसमनसः परमपुरुषचरणारविन्दवैमुख्यसमुचितदुर्मेधसः सुदर्शनादिधारणे विमन्यन्ते मन्यन्ते च।

चोदनालक्षणोऽर्थो धर्मः न चासौ प्रत्यक्षादेर्वेद्य इति प्रत्यक्षसूत्रे स्थितं। द्रव्यादीनां स्वरूपतः प्रत्यक्षाणामपि धर्मत्वेन चाप्रत्यक्षत्वात् चोदनैकसमधिगम्यत्वं न विरुध्यते यथाहुः।

द्रव्यक्रियागुणादीनां धर्मत्वं स्थापयिष्यते।
तेषामैन्द्रियकत्वेऽपि न ताद्रूप्येण धर्मता॥ इत्यादि।

End. अतः सिद्धं भाष्यकारादिभिः सुदर्शनादिकं धार्यं मुमुक्षुभिश्च विशेषत इति ।

श्रीमद्वेङ्कटनाथेन सम्यगेतत् समर्थितं ।

श्रुतिस्मृतीतिहासादिसिद्धं चक्रादिधारणं ॥

अयमनवद्यसूरैरादिभर्त्तैर्यथावद्-

विदितनिजपतनो (?) विश्वमब्धादमर्थात् ।

रचयदचलितक्रद्यश्रुतानां जनानां

दुरितमुपनयेतादेवकीर्ते (?) यशोभिः ॥

Colophon. श्रीमद्वेङ्कटनाथस्य कृतिषु सच्चरित्ररक्षायां सुदर्शनाधिकारः प्रथमः श्रीमते रामानुजाय नमः । श्रीमते निगमान्तदेशिकाय नमः । हरिः ॐ ।

विषयः । श्रुतिस्मृतिविहितसदाचारानुष्ठाननिरूपणात्मक इह मुमुक्षूणां सुदर्शन-चक्रादिचिह्नानां देहादावश्यधार्यत्वेन निरूपणं ।

No. 320. समासविवेकटीका (शिशुबोधिनी) By माधव । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 30. Lines, 11 on a page. Extent, 660 slokas. Character, Nagāra. Date, Saṃ 1816. Place of deposit, Benares City, late Babu Hariścandra. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

नमनायकं हृदम्बुजस्थितं प्रणिपत्य + + + + माधवः

प्रकुरुते विदितिप्रसिनाम् + + + करदि भावनत । ?

End. विद्वद्धिषेणकवर्वेविनयादवध गोविन्दसंसूनुमाधवविनिर्मितायां

श्रीवर्धमानविरतौ शिशुबोधवत्यां समासाविभाव + + + परिपूर्णिमागात् ।

Colophon. इति गोविन्दसोमिदीक्षितसूनुमाधवविरचितायां समासविवेकटीकायां शिशुबोधिन्यां तत्त्वादिवादरूपभावविवरणं समाप्तिमगमत् + + संवत् १८१६ ।

विषयः । समासविवेकव्याख्या ।

No. 321. सम्भ्रममाधवनाटकम् by गोविन्दकविभूषण । Substance, palm leaf, 13 x 1½ inches. Folia, 152. Lines, 3 on a page. Extent, 2750 slokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Prose and Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीराधाकान्तः शरणं ।

भूमाविःपतनःक्रमा प्रथमितप्रेमप्रकर्षं रसमा
सुप्रीताभिमतैरपा गुणविधुप्रायप्रदीपादकृत् ।
गोपालाम्बुजलोचनो भुवि यशस्तूपालीकलीलोचिती
पायाद् गोकुलचन्द्रभद्रकरपापीयूषदृष्टि जगत् ॥

अपि च ।

यस्याः श्रीदमपाहरिरूपचकाचरेण गौरं वरे
रतं कुङ्कुमपङ्कपङ्कजकुचश्रीवेमकुम्भार्पणात् ।
माणिक्यद्युतिमञ्जुपादिवरसरोजप्रवालप्रभं
विम्बोष्ठाधिकनिष्ठयाधरतलं तां नतृप्रियामाश्रये ॥

\+ + + +

नान्द्यन्ते सूत्रधारः । अलमतिविस्तरेण । विज्ञापयामि रसमधुरभक्तिपीयूष-
लहरिपीपूरं । यदमी सामाजिकजनाः समागताय सभाजनाः ।
तदुपहरामि येनैव संसारार्णवकर्णधारं भगवन्तमित्थमपि वक्ता ।
चन्द्रप्रेमभूमप्रकाशी गुणाभोगी यत्प्रसादोऽनुरूपः ।
पाता नित्यं ज्ञानदे नामकीर्ते श्रीमान् नित्यानन्दनामैकदेवः ॥
नटीमुद्दिश्य । आर्ये तावदित इतः ।
प्रविश्य नटी । अज्ज (आर्य) आणवेदु ।
सूत्र । आर्ये.........नीलाचलश्रीविश्वीलाचलजगन्नाथदेवपादारविन्दस्य
...... श्रीमद्भुवनमल्ल ...... भक्तजनानां ...... देवतामाराधयामः ।
नटी । अज्ज (आर्य) यद् एवं एत्थ किम वादवं ।
सूत्र । आर्ये भरद्वाजवंशावतंसावतारस्य ... ... गोविन्दकविभूषण-
सामन्तरायस्य कृतिं कथित् ।
नटी । सिविनीवि य तस्स विहुसर्णेपि । किं एव जाणदे ।
सूत्र । आर्ये

नव्यं काव्यमुदीते मधुरं हि मञ्जुमाधवं नाम ॥

तेन प्रस्तावितेन तूर्णं सभ्यवर्यविधिनाराधयामः ॥ इत्यादि ।

End. उभौ। सानुकम्पं । तथैव गोमवौतुसरां चिराय । इति निष्क्रान्ताः सर्व्वे ।

Colophon. इति श्रीमञ्जुमाधवे तुष्यमनोरथो नाम सप्तमोऽङ्कः ।

विषयः ।	इति श्रीमञ्जुमाधवे		गोकुलमङ्गलो नाम प्रथमोऽङ्कः ।
	इति	,,	निराधिक-राधिको नाम द्वितीयोऽङ्कः ।
	इति	,,	विप्रलब्धराधो नाम तृतीयोऽङ्कः ।
	इति	,,	मानन्दगोविन्दो नाम चतुर्थोऽङ्कः ।
	इति	,,	तथ्यमनोरथो नाम पञ्चमोऽङ्कः ।
	इति	,,	सर्व्वनिर्व्वाणो नाम षष्ठोऽङ्कः ।
	इति	,,	तथ्यमनोरथो नाम सप्तमोऽङ्कः ।

No. 322 सम्यक्त्वकौमुदी । Substance, country-made paper, 12 x 5 inches. Folia, 88. Lines, 9 on a page. Extent, 1408 slokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Dinmandalacārya Maharaja Bālacandra Sūri, Benares City. Appearance, old. Prose and Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीमरस्वत्यै नमः ।

सम्यक्त्वाद्युदयं यस्य सदानन्दानन्दनं ।
सम्यक्त्वकौमुदीमेनां कथां वक्ष्ये समासतः ॥
इहैव जम्बुद्वीपेऽस्मिन् भारते भूमिभूषणं ।
नानाग्रामद्रुमैर्युक्तं समस्तजनभूषणम् ॥

End. एवं विधायात्मनः स्वपुरं विवं(...) सवत् सैन्य उद्यामयन् पौरजनश्च श्रीसुयोधनराजा चकार ।

Colophon. इति सम्यक्त्वकौमुदीनाम्नी कथा कामं (...) कौमुदीमहोत्सवाख्यान-मर्विते सुयोधनमृपदिग्विजयपुरप्रवेशवर्णनं नाम द्वितीयसर्गः ।

विषयः । सुयोधनाख्यस्य कस्यचित् राजर्षेश्चरितं जैनधर्ममाहात्म्यकथनञ्च ।

No. 323. सम्वित्प्रकाश । By गोविन्दकवीश्वर । Substance, country-made paper, 13 × 7 inches. Folia, 16. Lines, 17 on a page. Character, Nāgara. Date, Saṃ 1873. Place of deposit, Harapurā, Post Gopālagañja, District Chāprā, Paṇḍita Gaṅgādeo. Appearance, tolerable. Prose and Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीमद्विष्णुमहं प्रपन्नशिखिपिच्छाकल्पं किरीटाङ्गद-
द्योतत्कुण्डलमुद्यदर्कसचिरं पीताम्बरं धारिणं ।
पद्मस्थं हृदयस्थकौस्तुभमणिं पद्मायतप्रोज्ज्वलत् ।
सज्ज्ञाम्भोजमदं मुदं विदधतं भक्ते भजेऽभीष्टदं ॥ इत्यादि ॥

End. प्रश्नाक्षरैर्मात्रा षड्गुणीकृत्य त्रिभिर्हीना वेदयुताः युता द्वादशभागशेषे राहुः । राहोः स्थानात् सप्तमे केतुर्ज्ञेयः इति सहजस्थपदं नवपञ्चा-नयने चन्द्रो मोक्षः तत् विचार्य चन्द्र ज्ञानेयः ॥

Colophon. इति काश्यकवीश्वरनन्दनगोविन्दकवीश्वरेण विरचिते सम्वित्प्रकाशकाव्ये दशपञ्चसर्गः समाप्तः ॥ संवत १८७३ ॥

विषयः । १ सर्गे भावफलादिकथनं । २ सः धात्वादिचिन्ताकथनं । ३ सः गमनादि-चिन्ताकथनं । ४ सः प्रतिभावफलादिकथनं । ५ सः तनुभावादिकथनं । ६ सः गमनागमन-प्रश्नादिकथनं । ७ सः जलप्रश्नादिकथनं । ८ सः निधिप्रश्नकथनं । ९ सः युद्धफलादिकथनं । १० सः दोषस्थानादिकथनं । ११ सः चौरप्रश्नादिकथनं । १२ सः लाभप्रश्नकथनं । १३ सः द्रव्यनिश्चयादिकथनं । १४ सः दिनचर्यादिकथनं । १५ सः सम्वत्सरागमादिकथनं ।

No. 324. सम्बोधसत्तरि । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 11. Lines, 4 on a page. Extent, 88 ślokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1811. Place of deposit, Diṅmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri, Benares City. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. श्रीपार्श्वनाथसूरिजिनगुरुभ्यो नमः ।

नमिऊण तिलोयगुरुं लोयालोयपयासयं वीरं ।
सम्बोहसत्तरि सहं रएमि + द्धारगाहाहिं ।

End. सर्व्वममनो सर्व्वावषतरि जो परिरत्नव्व जिन मिरि जयचेदरवाच्च सोलचर नव मंदेशो ।

Colophon. इति सर्व्वोचषतरि सम्पूर्णम् संवत् । १८११ ।

विषयः । जैनधर्म्मोपदेशः ।

No. 325. सरोजसुन्दर । Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 18. Lines, 11 on a page. Character, Nāgara. Date, Saṃ 1849. Place of deposit, Harapurā, Post Gopālagañja, District Chāprā, Paṇḍita Gaṅgā-deo. Appearance, tolerable. Generally incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

शिवायनो दौनदयापरायणं वसि प्रधाने शितया दलचति ।
शिवार्चितोपप्रकटोलनतमोदयाम्बुधिः सर्व्वजनिभेबलजः ॥ (?)
सरोजसुन्दरं नाम कृतिसारमिदं बुधाः ।
सेवयन्तु सदा प्राज्ञाः सर्व्वसन्देहनाशनं ।
चौरं तैलं जलं चोष्णं प्रामिषं निषि भोजनं
रतिः स्नानं च मध्याह्ने रवौ सप्त विवर्जयेत् ॥ इत्यादि ।

End. प्रातःस्नानं चविधाय प्रह्वचर्य्येमिदं विधु ।
आग्नेयं भस्मना स्नानं वह्निर्वायवमुच्यते ।
आपोहिष्ठेति च ब्राह्मं वायवं गोरजः स्मृतं ॥

Colophon. इति कृतिसारसरोजसुन्दरं समाप्तं ॥ संवत् १८४९ ॥

विषयः । रविवारे तैलादिवर्जनकथनं । जलदानादिकथनं । श्राद्धे वपनादिनिषेधकथनं । द्रव्यशुद्ध्यादिकथनं । कांस्यपात्रे नारिकेलोदकपानादिदोषकथनं । तीर्थस्नानविध्यादिकथनं । दन्तादिशुद्धिकथनं । रजःस्वलाशुद्धिकथनं । स्नानकथनं ॥

No. 326. सर्व्वप्रायश्चित्तं । Substance, country-made paper. 12×6 inches. Folia, 9. Lines, 16 in a page. Extent, 114 ślokas. Character, Nāgara. Date, Śaka 1696. Place of deposit, Benares, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

शुभदिवसे पर्षदं परिकल्प्य कृतस्नानः शिवपाठा समस्तनिवारं पर्षदं प्रदक्षिणीकृत्य समस्तसम्पदिति श्लोकचतुष्टयं पठन् साष्टाङ्गं प्रणमेत् पर्षत्समयमाह याज्ञवल्क्यः ।

End. ॐ भूर्भुवः स्वः स्वाहा प्रजापतय ॐ अग्नये स्विष्टकृते स्वाहा । अग्नये व्रतपतये चरिष्ये, कुर्वन्ति । प्रणवेन सर्वं पिवेत् एवंतत् पूर्वोक्तं कृत्वा संकल्पानुसारेण प्रायश्चित्तमाचरेत् ।

शके १५८९ जयनामसम्वत्सरे वैशाखशुद्ध ८ तद्दिने महादेवभट्टपड-वर्धनेन लिखितं स्वार्थं परार्थं वा ॥

विषयः । सर्व्वपापानां प्रायश्चित्तविधानं ।

No. 327. सर्व्वोत्तमटीका By विठ्ठलदीक्षित । Substance, country-made paper, 9 x 4 inches. Folia, 43. Lines, 9 on a page. Extent, 688 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, late Babu Hariścandra. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीकृष्णाय नमः ।

नत्वा पितृपदाम्भोजे मो + क्तामुक्तिकार्थदं ।

तत्प्रोक्ताचार्य्यनामानि विवरिष्ये यथामति ॥

यद्यप्ययोग्य दृष्टाहं तन्नामविवृतौ स्वतः ।

तथापि त्वमेव कृपया योग्यतां मयि दास्यति ।

End. एतेन आचार्य्याणां शोभाकृतिचेतुलक्ष्मायापिसं नामाङ्कः विश्वोत्को-भूषणमिति । (इतोनास्ति)

विषयः । सर्व्वोत्तमनामकग्रन्थव्याख्या ।

No. 328. सहृदयानन्दकाव्यटीका बुधनन्दिनीनाम्नी By रामचन्द्रमिश्र Substance palm-leaf, 14 x 1½ inches. Folia, 238. Lines, 4 on a page. Extent, 3810 slokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Puri, Mahīprakāśa Brahmacārī Maṭha, Paṇḍita Valadovaprakāśa Brahmacāri. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning of the ṭikā.

पूर्व्वसर्गान्ते मधिविवहानुसरणं हयेति विवक्ष विष्णक् नयनहयं बाधार्थे भैमीद्विहनुः मतः समीपे भैमीमनवेक्षमाणाविष्माजिमग्रोऽभूदित्युक्तं इह उभयोरुभयदिहत्तापूर्व्वकविरहदुःखमुभयोर्वर्णयति इति सर्गयोः सुमन्वितं ।

Beginning of the text.

अथ सा पथि संहतिःसहा
दमयन्ती चलितुं न चक्षमे ।
प्रियमीक्षितुमिच्छती परं
प्रजिघीयाम्र हशं दिशो दश । इत्यादि ।

End of the text.

इत्थं निशीर्थ्यं कृत्वा विपदमुपगतं स्वं पुरं वीरसेनौ
माद्यं हर्षैरमात्यैः प्रणतपदयुगं श्रीमता पुष्करेण ।
निष्प्रत्यूहं प्रजानां मुदमुदयवतीमन्वहं निर्मिमाणं
भैमी मान्द्यानुरागोत्तरलितहृदया राजराजीव भेजे ॥

... ...

लक्ष्मीर्यावदलङ्करोति हृदयं विष्णोर्वंभिंवाहने-
र्यावत् विष्णुपदौ च धूर्जटिजटाजूटान्तरं क्रीडति ।
कृष्णानन्दकवेः कपिञ्जलकुलश्रीरोदश्रीतद्युते-
स्तावत् काव्यमिदं तनोतु सुतिनामन्तःप्रमोदोदयं ॥

End of the ṭikā.

हरजटाजूटव्यापिन्या गङ्गायाः क्रीडनं यथा नित्यं तथा एतत्काव्यस्य सर्व्वदा वर्त्तमानस्य सुतिचित्तप्रमोदविस्तारकत्व नित्यं भवतु ।

The Colophon of the text.

इति श्रीसान्धिविग्रहिकमहापात्रकविकुलश्रीशिरःश्रीमहाकृष्णानन्दकृतसहृदयानन्दे महाकाव्ये नैषधचरितस्य द्वितीयभागाख्यसाधो नाम पञ्चदशः सर्गः समाप्तः ।

The Colophon of the ṭikā.

कीलाक्षमोघाख्यानात्म्यत्युञ्चर्यामिवर्मेदिनीदेवात् ।
श्रीरामचन्द्रमिश्रैर्व्याख्यातः पञ्चदशः सर्गः ।
इति श्रीमत्युञ्चर्यमिश्रकर्तृविरचितायां सहृदयानन्दटीकायां बुधवल्लभ्यां पञ्चदशः सर्गः समाप्तः ।

No. 329. सांहित्युपनिषद्भाष्ये शिक्षाभाष्यम् । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 92. Lines, 9 on a page. Extent, 1,656 slokas. Character, Nāgara. Date, Saṃ 1661. Place of deposit, Benares, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. वागीशाद्याः सुमनसः सर्वार्थानामुपक्रमे ।
यं नत्वा कृतकृत्याः स्युस्तं नमामि गजाननं ।१।

End. शिष्येऽपि साधनानुष्ठाने कृतप्रयत्नदोषेण फलं प्रतिबध्येत तस्माभूत् इत्या-
ध्यात्मिकादिविघ्नानां शान्तिर्निरूपितेत्येवं देवकृत उपकारः परामृश्यते ।

Colophon. वेदार्थस्य प्रकाशेन तमो हार्दं निवारयन् ।
पुमर्थांश्चतुरो देयाद्विद्यातीर्थमहेश्वरः ॥
इति श्रीसायणाचार्य्येण विरचिते वेदार्थप्रकाशे यजुरारण्यके सांहित्या-
मुपनिषदि द्वादशोऽनुवाकः । समाप्ता सांहित्युपनिषत्, शिक्षाभाष्यं
समाप्तं । संवत १६६१ .

विषयः । यजुरारण्यकान्तर्गतसांहित्युपनिषद्व्याख्या ।

No. 330. सारस्वततत्त्वदीप. By वासुदेव । Substance, country-made paper, 12 × 6 inches. Folia, 17. Lines, 13 on a page. Extent, 510 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीश्रीपतिपितृन् नत्वाग्रजश्रीमाधवान् गुरून् ।
सारस्वततत्त्वदीपोऽयं वासुदेवेन तन्यते ॥
सारस्वतस्य च चार्थेयाम् पुरोभूयानाम्भिज्ञो हर्षीत ।

End. प्रक्षेपात् किञ्चिदुद्धारात् स्वमानमतिलक्षणादपि ।
श्रेयोर्थिभिर्न कर्तव्यमान्यथा कृतिरीदृशी ॥

Colophon. इति श्रीश्रीपतिसुतवासुदेवविरचितः सारस्वततत्त्वदीपः समाप्तः ।

विषयः । सारस्वतप्रयोगविधिः ।

No. 331. साधारणपदार्थतत्त्वदीपनं By वासुदेव । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 19. Lines, 19 on a page. Extent, 856 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇdita Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. द्विवेदगौरीपतिजो वासुदेवो भवः शिवो ।
साधारणं पदार्थानां व्यनक्ति तत्त्वदीपनं ॥
तत्र प्रथमतः पदार्थानां व्युत्पन्नयोच्यत्वात् व्युत्पत्तिलक्षणमुच्यते ।

End. क्रियते सप्तमान्याभा या वाचा संक्षिप्यते तामस्य व्युत्पत्तिजः संक्षुत्तेभि ।

विषयः । गौतमकर्णादयोः सप्तपदार्थविचारः ॥

No. 332. सामान्यप्रक्रिया By वसुप्रद्युम्न । Substance, palm-leaf, $9 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Folia, 138. Lines, 5 on a page. Extent, 2800 ślokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Puri, Paṇḍita Madhusūdana Miśra. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । अविघ्नमस्तु
नारायणं नमस्कृत्य करुणावरुणालयं ।
क्रियते बालबोधाय सामान्यप्रक्रिया मया ॥
अ इ उ ण ऋ ऌ क । ए ओ ङ ऐ औ च । ह य व र ट । ल ण ।
ञ म ङ ण न म । झ भ ञ । घ ढ ध ष । ज ब ग ड द श ।
ख फ छ ठ थ । च ट त व । क प य । श ष स र । ह ल ।
इति प्रत्याहारसूत्राणि । अन्त्यं । उपदेशेऽन्त्यं हलित् स्यात् ॥ इत्यादि ।

End. एकैकमक्षरं बहुशोऽपि बहुभावेऽपि प्रत्यादिकमिष्यते एकैकशो ऽपि ।
तस्मात्तेन प्रदत्तो यथेष्टमनेकधा प्रयोगोऽन्वयमिदः । इति द्विवचनप्रक्रिया ।
समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । संज्ञासन्धिशब्दरूपतिङन्तकृदन्ततद्धितप्रत्ययकारकविभक्तिसमासतद्धितद्विवचनप्रक्रियात्मकं व्याकरणं । सन्धिशब्दान्तर्गतमेव णत्वषत्वप्रकरणं । श्रूयते यदेतद्ग्रन्थप्रणेता वसुप्रद्युम्नराजः वसुप्रक्रियेत्यपरनामकः गङ्गामालिन्यमधराकोणपामवालस्य चामीविति ।

No. 333. सामायकटीकावार्त्तिकम् । Substance, country-made paper, 15×7 inches. Folia, 21. Lines, 24 on a page. Extent, 1890 ślokas. Character, Nāgarī. Date ? Place of deposit, Diṅmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri, Benares City. Appearance, fresh Prose. Correct.

Beginning. श्रीवीतरागाय नमः ।

अथ सामायकटीकावार्त्तिकं लिख्यते ।

परिक्कमामि भन्ते इरिया वहियाए विराहणाए अथागुते अह गमणे निगमणे ठाणगमणे चक्कमणे पाणुंगमणे विजगमणे हरिदुगमणे इत्यादि ।

End. जिनेश्वरदेवका अनुग्रहे केवलदर्शनकेवलज्ञानम् ति किंवारे प्राप्ति होय।

Colophon. इति श्रीशास्त्रानुसारध्यानाख्यं भव्यानां मुक्तिदं सामायिकं सर्व्वकर्म-क्षयार्थं श्रावकमङ्गलमस्तु ।

विषयः । जैनानां सर्व्वपापक्षयकारककर्म्मोपदेशः ।

No. 334. सामुद्रकं. Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 4. Lines, 7 on a page. Extent, 120 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Mayamansing, Parganā Atiya, Post Jamurki, Grāma Hālāliyā, Pandita Gurudāsa Vidyāratna. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।

आदिदेवं प्रणम्यादौ सर्व्वज्ञं सर्व्वदर्शिनं ।
सामुद्रकं प्रवक्ष्यामि सौभाग्यं पुरुषस्त्रियोः ॥
कीदृशः पुरुषो रम्यो निन्द्यो वापि कथं भवेत् ।
कन्या वा कीदृशी रम्या गर्हिता वापि कीदृशी ॥
नारद उवाच ।
शृणु कृष्ण प्रवक्ष्यामि सामुद्रेण यथोदितं ॥ इत्यादि ।

End यथा कण्ठौ तथापादौ बाहुजङ्घे तथैव च ।
एवं सुलक्षणयुता कन्या लक्ष्मीस्वरूपिणी ॥
भाग्येनैव च लोकेस्मिन् लभते च तथाविधां ॥
उभयोर्लक्षणं प्रोक्तं नारीपुरुषयोरपि ।
शुभाशुभानि कार्य्याणि लक्षणानि तथैव च ॥

Colophon. इति सामुद्रकं समाप्तं ॥

विषयः । लक्षणद्वारैव स्त्रीपुरुषयोर्भाग्यनिरूपणं ॥

No. 335. **सायंप्रातर्होमप्रयोगः ।** Substance, country-made paper, 9 × 5 inches. Folia, 5. Lines, 8 on a page. Extent, 70 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Late Babu Hariscandra, Benares City. Appearance, old. Prose Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

देशकालौ स्मृत्वा सायमग्निहोत्रं पयसा होष्यति । प्रातरग्निहोत्रमिति प्रातः गार्हपत्यं प्रज्वाल्य दक्षिणाग्निमानीय उद्धराहवनीयं . देवं त्वादेवेभ्यः श्रिया-उद्धारयामि .

End. चरित्रौ त्वा सूर्य्यज्योतिषमस + + + कामुपदधे तेन पूर्व्ववत् + + + प्राहं चाग्ने + + + इत्यादि विष्णुस्मरणान्तं समाप्तम् .

Colophon. इति सायंप्रातर्होमप्रयोगः .

विषयः । सायं प्रातर्होमविधिकथनम् .

No. 336. **सारसंग्रहः** By **विश्वनाथ ।** Substance, palm-leaf, 15 × 1½ inches. Folia, 169. Lines, 4 on a page. Extent, 2000 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Puri, Rājagopāla Maṭha, Mohanta Śrī Raghunandana Rāmānuja Dāsa. Appearance, fresh. Generally in verse. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

यस्यार्कचन्द्रदहना नयनानि वामं
पित्तं कफश्च श्रमयत्यवलोकनेन ।
लोकत्रयीजननपाल[न]नाशहेतुः
कुर्य्याच्छुभं त्रिनयनः स सदा नराणां ॥
× × × × ।
प्रयोगाद्यैर्विश्वनाथः कुरुते सारसंग्रहं ॥
दोषाः प्रकृतयो वह्निदुष्टाः स्मृत्यवनं वयः । (?)
देशकालौ तथा साध्यमसाध्यो भेषजानि च ॥
एतानि सर्व्वदा नित्यं × × × × ॥ (?) इत्यादि ।

End. सा × कर्ष पिष्टे चूर्णं नारा च मर्द्दितं । नाराचचूर्णं ।
जम्बूनं सुरपायीतं गुल्मो × × × ।
चोदं पक्वं चर्णीभूतं त्रिफलैश्चवसंयुतं ॥ (अत परं खण्डितं)

विषयः। गन्धकस्तुति-रसस्तुति-लौहादिधातुमुखादि-काम्यकरस-वाताहत-सत्त्वाकाम-वाताहत-नाराचचूर्णादिनानाविधभेषजविषयकथनानि ।

No. 337. सारस्वतभाष्यटीका (पदचन्द्रिका) By गोविन्दाचार्य्य। Substance, country-made paper, 14 × 4 inches. Folia, 169. Lines, 5 on a page. Extent, 1700 slokas. Character, Bengali. Date, Śaka 1707. Place of deposit, Elanga *viâ* Tangail, Babu Nilakamala Bhaṭṭāchāryya, Zemindar. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः सरस्वत्यै ।

धातोः। धातोरित्यधिकृतं वेदितव्यं। चतजर्द्धं ये वक्ष्यन्ते ते प्रत्यया धातोः परे भवन्ति । भवति भवतः भवन्ति । कर्त्ता कर्त्तारौ कर्त्तार इति। धातोरिति प्रथमान्तानुकरणं पञ्चम्यन्तं पदं चतजर्द्धं चतः पश्चात् ये प्रत्यया वक्ष्यन्ते ते धातोः परे भवन्तीत्यर्थः । उक्तञ्च "चत जर्द्धं चवे प्रत्ययाः द्वादशाद्यो विशेषयेत्" इति ॥ इत्यादि ।

End. इङ् अध्ययने चस्य सौ परे वा गौः अध्यगीष्ट पक्ष अध्यैष्ट दिवा-द्वावट्स्वरादेव चनुगतौ चस्य वौः गुणः × × ॥

Colophon. इति श्रीगोविन्दाचार्य्य-विरचितायां सारस्वतभाष्यटीकायां पदचन्द्रिका-यामाख्यातेऽष्टमः पादः समाप्तः । श्रीहरिः । शकाब्दाः १७०७ ।

विषयः । सारस्वतभाष्यस्य स्फुटीकरणम् ॥

No. 338. साहित्यदर्पणलोचनम् । Substance, palm-leaf, 12 × 2 inches. Folia, 143. Lines, 5 on a page. Extent, 2860 slokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, District Puri, pargana Rāhan, grāma Jagannātha Vidyādharapura, Paṇḍita Rāmcandra Miśra. Appearance, tolerable. Generally in prose. Correct.

Beginning. प्रणमामि परां देवीं मूलाधारप्रमोदयां ।

यद्विवर्त्तमिमं कृत्स्नं प्रपञ्चं परिचक्षते ॥

आसीत् कपिञ्जलकुलक्षीराकूपारचन्द्रमाः ।

विश्वविद्याधिकधराधामधौरचितः कृती ॥

श्रीरमाधारमयीभुजङ्गः साहित्यविद्यार्णवकर्णधारः ।

ध्वन्यध्वनिप्रौढ़धियां पुरोगः श्रीविश्वनाथः कविचक्रवर्त्ती ।

अल्पाक्षरः सुबोधार्थः प्रध्वस्ताशेषदूषणः ।

साहित्यदर्पणो नाम ग्रन्थस्तेन विनिर्म्मितः ॥

पारं साहित्यविद्याब्धेर्गन्तुं वाञ्छन्ति ये चित्ते ।

कृतिरेषा तरिस्तेषां विश्वनाथमहाकवेः ॥

अथाभिधेयालङ्कारतत्त्वं सत्कविसम्मतं ।

यदीहास्ति तदन्यत्र यन्नेहास्ति न तत् क्वचित् ॥

अस्य मैत्रकविनागगुम्फजीवातोः कृतिना मुदे ॥

मया विधीयते टीका दुर्ब्बोधार्थविबोधिनी ॥ इत्यादि ॥

End. एतयोः कुलकादिवन्नवाऽस्यादीर्घसमासरचना विवध्यते ।

इति साहित्यदर्पणलोचने नवमः परिच्छेदः ।

द्वितीया चन्द्रतिथ्योन्नतिरस्तु किमलङ्कारान्तरकल्पनया

अतः परं खण्डितं ।

विषयः । साहित्यदर्पणस्य व्याख्यानं ।

No. 339. साहित्यदर्पणटीका (प्रभास्फूर्त्तिनाम्नी) By लोकनाथदीक्षित

Substance, palm-leaf, 15×1 inches. Folia, 88. Lines, 7 on a page. Extent, 1850 slokas. Character, Uriā. Date, ? Place of deposit, Dāmodarapura Śāsan, Zilla Puri, Paṇḍita Sadāsiva Kāvyakaṇṭha. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

व्रजजनवनितानां केलिकौतुहलं यो

युगपदनुबभूव निर्म्मितानेककायः ।

श्रितजनभवदुःखच्छेदनानन्ददायी

स मम भवतु भूत्यै क्षीरपाथोधिशायी ॥

श्रीगोपीनाथगुरुभिर्निर्म्मिता दर्पणप्रभा ।

आलोच्य लोकनाथेन प्रभास्फूर्त्तिर्विरच्यते ॥

ग्रन्थ इति । रचनाविशेषविशिष्टं वाक्यजातं ग्रन्थः । आरम्भः प्रथम-प्रवृत्तिः तत्प्रारम्भोपलक्षितः काल इत्यर्थः । इत्यादि ।

End. तत्त्वं यन्नारोपितं रूपं सूक्ष्मं यत्नाधावेन गौः सद्गौः प्रथितः प्रबन्धः ।
शास्त्रार्थं शास्त्रिजपरकृतौ निर्विशेषा + + + ।
नत्वा नत्वा प्रतिदिनमयं याचते लोकनाथः
गोपीनाथप्रथितविलसिता जायमाने मदीये
ग्रन्थे दोषोत्तरपरचिकं मानसं स्यात् शुभं वः ॥

Colophon. इति श्रीलोकनाथदीक्षितकृतौ साहित्यदर्पणप्रभास्फूर्तौ दशमः परिच्छेदः ।
समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । साहित्यदर्पणस्य व्याख्यानं ।

No. 340. साहित्यरत्नाकरटीका By कृष्णमिश्र । Substance, palm-leaf, 12×2 inches. Folia, 112. Lines, 9 on a page. Extent, 6048 ślokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, District Purī, pargana Rāhan, grāma Jagannātha Vidyādharapura, Paṇḍita Rāmacandra Miśra. Appearance, tolerable. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । अविघ्नमस्तु ।
नानाशास्त्रविशारदो द्विजवरो यो रामनामा महान्
यस्मा कौत्सकुलावलीविमलकरः प्रादुर्भवत्युज्ज्वले ।
कृष्णस्तनयात्मजः कविसुधीः साहित्यरत्नाकर-
स्यालङ्कारसुधाकराख्यममलं व्याख्यानमाख्यात्यसौ ॥
विघ्नध्वंसपूर्व्वकसमाप्तिमात्रं प्रति विघ्नध्वंसमात्रं प्रति वा मङ्गलस्य हेतुतायाः सिद्धत्वात् ग्रन्थादौ शिष्टशिक्षायै तदुपनिबध्नाति + + + + + साहित्येदित्यादि इत्यादि ।

End एवमन्येऽपि शब्दालङ्कारा इति दिक् ।

Colophon. इति श्रीकौत्सकुलतिलकमहामहोपाध्यायकृष्णमिश्रकृतायामलङ्कारसुधाकरसमाख्यायां साहित्यरत्नाकरटीकायां शब्दालङ्कारनिरूपणा षष्ठी कौमुदी ।

विषयः । साहित्यरत्नाकरस्य व्याख्यानं ।

No. 341. प्रौढमनोरमाटीका By हरिदीक्षित । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 540. Lines, 10 on a page. Extent, 16,200 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Pātna City, Sanskrit-sañjivani, Paṇḍita Jayanārāyaṇa Bājpeyi. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

शेषविभूषणमीडे शेषाशेषार्थलाभाय ।

दातुं सकलमभीष्टं यमीडे यत्कृपाहरिः ॥ इत्यादि ।

End. एतेन इमडे चतुष्क समुदायसर्व्वनामसंज्ञानिषेधकलं प्रथमानिर्द्देशेनैव उपपन्नो मम्रीनिर्द्देशो + + + मन्दोत्सवपाधं ।

Colophon. इति श्रीभट्टोजिदीक्षितपौत्रेण वीरेश्वरदीक्षितसूनुना हरिदीक्षितेन कृते शब्दरत्ने सुबन्तपादः समाप्तः ।

विषयः । भट्टोजिदीक्षितकृतप्रौढमनोरमायाः सिद्धान्तकौमुदीटीकाया व्याख्यानं ।

No. 342. सिद्धान्तरत्नावली (खण्डित) By कविचिन्तामणिभट्टमिश्र । Substance, Tedetpatra, $14\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Folia, 53. Lines, 4 on a page. Extent, 543 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Puri, Sāukara Maṭha. Appearance, old. Prose. Generally correct

Beginning. गणपतये नमः ।

श्रीश्रीपुरुषिमतः प्रकृतिपथं कृत्वा समानुर्मुदा

गौर्य्यां मदिरभजनांक परमहलावलीं यो दधे । (?)

+ + + + +

+ + + + +

मन्दीमन्दमतो सपङ्कजपदे भक्ता च भक्तायते

बालो बालमभाजनेन विधिना प्रागात् मदाकाङ्क्षितां ।

यस्मैते महनहिप: + + + + +

चयाश्रीलमतः पद्मीन्द्रवलयो देवो यदाश्रीपतिः ॥

यो रामो वनमध्ये निचितवान् चर्म कुकर्मी प्रभु-

र्यः कृष्णो गिरिराजमन्दरगिरिं वामेन + + + + ।

+ +॰ + निधाय शिरसि श्रीरघुनाथेऽधुना
सन्देहाकुल + + मोचजननीं सिद्धान्तरत्नावलीं ॥

ननु प्रत्यक्चैतन्यमात्राश्रिता विद्याविषयतताद्दया + + + + + +
ऽकारणमिति ते मतं तच च नाविद्याजीवाश्रया + + + इति प्रतीतेः
इति चेदित्यादि ।

End. तच श्रवणादीनां सकृदनुष्ठानमात्रेण किमर्थं फलं न सम्भवतीति न
वक्तव्यं यावता फलोत्पत्तिस्तावदनुष्ठानं कर्त्तव्यं यथाग्नीषोमवत्स्यादित्यत्र
दृष्टफलस्य तण्डुलनिष्पत्तेः सकृदनुष्ठानेनासम्भवात् पुनः पुनरावृत्तिः
क्रियते तद्वत् ।

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्य-श्रीमदनुभवानन्दपूज्यपादशिष्येणाग्नि-
चिद् बलभद्रमिश्रेण विरचितायां सिद्धान्तरत्नावल्यां साधननिरूपणं नाम
तृतीयोऽध्यायः ।

विषयः । समन्वयनिरूपणं नाम प्रथमोऽध्यायः ।
अविरोधनिरूपणं नाम द्वितीयोऽध्यायः ।
साधननिरूपणं नाम तृतीयोऽध्यायः ।

No. 343. **सुन्दरीरत्नावली or सौन्दर्य्यरत्नावली ।** Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 64. Lines, 6 on a page. Extent, 750 slokas. Date ? Place of deposit, Sākrāil, *viâ* Tangail, Babu Bijaya Simha Dāsagupta. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. नमः परमदेवतायै ।
एकदा मन्त्रवर्णांश्च वटपत्रे विलिख्य च ।
त्यक्त्वा च जाह्नवीतीरे प्रयागे निजमन्दिरं ॥
ददर्श वटमूले च एकां रामां मनोहरां ।
का त्वं बाले तरोर्मूले निहिता मम भाग्यतः
चालिङ्गनेन हृदयानन्दं जनय भाविनि ॥
देव्युवाच । तिष्ठ तिष्ठेति हे मूढ़ चिरचिन्तं कुरुष्व ते ।
दिनमेकं त्यक्तामन्नस्त्वं नहद्रस महद्यतः ॥

शिष्य उवाच । सम्यगनुष्ठितो मन्त्रः शिवोक्तविधिना मया ।
पुरश्चर्य्यामतं कृत्वा न च किञ्चित्फलोदयः ॥
शरीरञ्च यतो मद्यं विरक्तो मन्त्रसाधने ।
अतोऽहं त्यक्तमन्त्रोऽपि का त्वं मे वद सुन्दरि ॥
इति श्रुत्वा शिष्योवाक्यं जगन्नो सुदयावती ।
सत्यं कृत्वा शिष्यो प्राह ईषद्धास्ययुता सती ।
दृष्टाहं तव मूढात्मा बद्धाहं तव कर्म्मणा ॥ इत्यादि ।

End. अहं वेद्मि समयेन मानवोऽपि क्वचित् क्वचित् ।
अस्त्यसंसर्गिणः पुष्पीकरिष्यन्ति कलौ युगे ॥

Colophon. इति श्रीसुन्दरीरत्नावल्यां जगन्नाथद्रविड़शिष्य-संवादे शरत्कृत्यवर्णनं नाम पञ्चमः पटलः ॥

विषयः । जगन्नाथा द्रविड़शिष्ये साधनस्योपदेशप्रदानं, तत्र शरदि देवीपूजनेन सिद्धिर्भविष्यतीति कथनं, शरत्कालीनदेवीपूजनस्य विधिकथनपूर्व्वकं जपमन्त्रमालादिनिरूपणं ।

No. 344. सुवेरप्रश्नः । Substance, country-made paper. $8\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 14. Lines, 9 on a page. Extent, 196 slokas. Character, Nāgara. Date, Sam. 1823. Place of deposit, Purī, Sankara Maṭha, Madhusūdana Tīrthasvāmī. Appearance, old. Verse and prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अवयदेत्यादिके वर्णैश्चतुर्भिर्भाषितः पुरा ।
सरस्वत्याः सुवेरप्रश्नोऽभीष्टज्ञापकः सदा ॥

अ व य द इत्यक्षरचतुष्टयं पाशिकापार्श्वे लिखित सरस्वत्याः पूजनं देवनामन्त्रेण पाशकं मन्त्राभिमन्त्रितं कार्य्यं त्रिवारमीयं जपति मन्त्रं ।
ॐ त्रिपुरसि × × × × × स्वाहा ।
अ अ अ भोः पृच्छक शृणु तव बहुमेकजनद्वेषादत्र सपुत्रकलत्रं जगद्वीशवर्गस शत्रुक्षयो भविष्यति तव पञ्चकार्य्येसपरं च सर्व्वं सिध्यति व्यापारादि सर्व्वं कार्य्यं सर्व्वं लाभमिष्यति तव सन्देहो नास्ति । इत्यादि ।

End. इ व च ओ इच्छक प्रश्न । यथा चिन्तितं कार्यं प्रवृत्तितं कल्याणं तव एवं परोक्षेऽपवादं कथयन्ति मनदमिदं जातं त्वं कुत्रापि गमनं वाञ्छसि तत्र गते सति किञ्चित्सुखं किञ्चिदशुभमधुना तत्र महागुह्वो वर्तते इष्टदेवतायाः पूजां कुरु तेन शुभं कल्याणं भविष्यति ।

Colophon इति श्रीमहादेवप्रजापितं (?) सरस्वत्या प्रोक्तः सुवेरप्रश्नः समाप्तः ॥

मार्गे चतुर्दशीदिने ऽसितपक्षयुक्ते
रामद्विनागशशिवत्सर इन्दुवारे ।
पुस्तं व्यलेखि प्रथमाश्रमधर्मधारी-
वाञ्छाप्रसिद्धगिरिधार्य्यवमहुतं वै ॥

विषयः । शुभाशुभजिज्ञासोरवयदेविवर्णचतुष्टयस्थानपिविशेषेण शुभाशुभविवेचनमित्यनुमीयते ॥

No. 345. सूर्य्यपूजापद्धतिः । Substance, country-made paper, 13×3 inches. Folia, 4. Lines, 8 on a page. Extent, 80 ślokās. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Medinīpura, Post Gaḍavetā, grāma Khurveḍā, Babu Baikunthnātha Cakravarti. Appearance, tolerable. Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमः सूर्य्याय ।

अथ सूर्य्यव्रतं ।

कृतनित्यक्रियः यजमानः प्राङ्मुख आचम्य विष्णुं स्मृत्वा आसनशुद्ध्यादिकं विधाय गन्धपुष्पादिना गुरुं विष्णुं नत्वा पञ्चान् ब्राह्मणांश्च सम्पूज्य स्वस्तिवाचनपूर्व्वकं संकल्पं कुर्य्यात् । यथा कुशतिलजलपूरितताम्र-पूर्णताम्रादिपात्रं गृहीत्वा तत्र गन्धपुष्पादिकं दत्वा ॐ सूर्य्यः सोम इति पठित्वा ॐ गङ्गेत्यादिना तीर्थमावाह्य ॐ तत्सदित्युच्चार्य्य अद्यामुकमासि शुक्लपक्षे अमुकगोत्रः श्री अमुकदेवशर्म्मा ऐहिकारोग्यधनधान्यपारलौकिकोत्तमस्थानप्राप्तिकामः सूर्य्यव्रतमहं करिष्ये इति संकल्प्य । इत्यादि ।

End. आदित्य भास्कर रवे भानो सूर्य्य दिवाकर ।
प्रभाकर नमस्तेऽस्तु सर्व्वान् पापान् विमोचय ॥

इति मन्त्रेणादित्यं विष्णुरूपं विभाव्य पुष्पाञ्जलिं दत्वा प्रणमेत् । ततो-ऽष्टाक्षरि मन्त्रं जप्त्वा अर्घ्योदकेन जपं समर्प्य कथां श्रुत्वा दक्षिणां दत्वा

अच्छिद्रवाचनं कृत्वा प्रणम्य इत्यनेन विसर्ज्जयेत् । निर्माल्यमपनयं शिरसि न कुर्य्यात् । मदर्पितनिर्माल्यं शरीरे न तु धारयेदितिवचनात् ॥

Colophon. इति सूर्य्यपूजापद्धतिः समाप्ता ॥

विषयः । सूर्य्यस्य पूजाविधिकथनं ।

No. 346. सूर्य्यव्रतं । Substance, country-made paper, 13½ × 3 inches. Folia, 11. Lines, 6 on a page. Extent, 176 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Medinipur, Post Gadvetā, grāma Khunvedā, Babu Vaikunthanātha Cakravarti. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning. ॐ सीतारामाभ्यां नमः । अथ सूर्य्यव्रतकथा

उदयगिरिमुपेतं भास्करं पद्महस्तं
निखिलभुवननेत्रं रत्नरत्नोपमेयं ।
तिमिरकरिमृगेन्द्रं बोधकं पद्मिनीनां
सुरवरमभिवन्दे सुन्दरं विश्वदीपं ॥

ऋषय ऊचुः ।

कथितं भवता सर्व्वं सूत तत्त्वार्थकोविद ।
धर्म्माश्च बहुधा प्रोक्ता व्रतानि बहुविस्तरं ॥
इदानीं श्रोतुमिच्छामः सूर्य्यव्रतकथां शुभां ।
कृपया परयाविष्टो यथावद्वक्तुमर्हसि ॥ इत्यादि ।

श्रीसूत उवाच ।

End. एतद्व्रताख्यानमाख्यानं पुण्यदं शुभं ।
जन्ममृत्युजराव्याधि यदभ्यासान्न जायते ॥
सर्व्वं पातकिनं दृष्ट्वा यत्पापं लभते नरः ।
व्रताख्यानश्रवणेन भस्मीभूतं भविष्यति ॥

Colophon. इति श्रीभविष्योत्तरपुराणे भगवद्युधिष्ठिरसंवादे सूर्य्यव्रतं सम्पूर्णं ॥ ॐ सूर्य्याय नमः ।

या केशिच्युतकेतकीव्रतिविषमां शय्यां न सेवे पुरा
सा या यामागतमंगलकिरणयोगादपि खायति ।

इयं निदुरकाक्षप्रित्रिनिर्ता मत्यत्करागमनां
भेराखा सवसा प्रियख भजते भेत्रख किं दुष्करं ॥

विषयः । श्रीकृष्णात् अर्जुनख सूर्य्यवनख फलादिश्रवणं ।

No. 347. स्कन्दगीता । Substance, country-made paper, 13 x 5 inches Folia, 35. Lines, 9 on a page. Extent, 630 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1905. Place of deposit, Benares City, late Babu Hariscandra. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. नारद उवाच ।
कार्त्तिकेय महाबाहो शिवस्य गिरिजापतेः
पूजनस्य विधिं ब्रूहि येन शम्भुः प्रसीदति । स्कन्द उवाच ।

End. आईश्य त्वां गमिष्येयं नरनारायणाश्रमं
आमुक्ति त्वं सदा तात सुखं विष्णुप्रसादतः ।

Colophon. इति श्रीस्कन्दगीतासूपनिषत्सु ब्रह्मविद्यायां स्कन्दनारदसंवादे दशमो-
ध्यायः समाप्तः शुभमस्तु । सम्वत् १९०५ ।

विषयः । प्रथमतः शिवपूजाफलकथनं ततः ब्रह्मविद्याकथनं ।

No. 348. स्तम्भनकपार्श्वनाथचरित्रम् By अभयदेव । Substance, country-made paper, 14 x 5 inches. Folia, 7. Lines, 5 on a page. Extent, 70 slokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Benares City, Digmandalācārya Mahārāja Vālacandra Sūri. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. जय तिहुयणवरकप्परुक्ख जय जिणधन्नन्तरी,
जय तिहुयणकल्लाणकोस दुरियक्करिकेसरि ।
तिहुयणजणअविलङ्घियाण भुवणत्तयसामिय,
कुणसु सुहाइ जिणेस पास थम्भणय पुर ट्ठिय ॥

End. मुणिवरसिरि अभयदेव विणवइ अणिन्दिय ।

Colophon. इति श्रीस्तम्भनकपार्श्वनाथचरित्रम् ।

विषयः । अभयदेवसूरिविरचितपार्श्वनाथस्तोत्रं ।

No. 349. स्नानचन्द्रिका By वनमालिदेव । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 9. Lines, 10 on a page. Extent, 200 slokas. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1876. Place of deposit, Benares City, late Babu Hariścandra. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

यस्मिन् प्रसन्ने किल निर्गुणेऽपि यतो विकारं लभतेऽचिरेण ।
तज्ज्ञानरूपं गिरिजार्द्धदेहं शिवं शिवार्थी च नमामि नित्यम् ।

End. वनमालिबुधाग्र्येण श्रीमद्गुरुपदस्पृशा ।
योऽयं श्रमः कृतस्तेन प्रीयतां गिरिजापतिः ॥
इति श्रीमद्द्विवेदिउद्धवात्मज द्विवेदिवनमालिदेवविरचितायां स्नानचन्द्रिकायां पञ्चमी समीपकच्छिकापद्धतिः ।

Colophon. इति श्रीपद्मनाभप्रमाणप्रश्रीमद्द्विवेदि उद्धवात्मजद्विवेदि वनमालिदेवविरचिता स्नानचन्द्रिकापद्धतिः समाप्तः ।

विषयः । स्नानादिविचारः ।

No. 350. स्नानविधिः By श्रीदेव ? Substance, country made paper, 11 × 6 inches. Folia, 33. Lines, 11 on a page. Extent, 858 slokas. Character, Nagāra. Date, Saṃvat 1801. Place of deposit, Benares City, late Babu Hariścandra. Appearance, new. Prose. Correct.

श्रीगणेशाय नमः ।

Beginning. अथ नित्यस्नानस्यतिकर्मपद्धता लिख्यते । तत्र + + + दिवसस्य चतुर्थे भागे मृद्गोमयकुशतिलाक्षतकुसुमपात्रगन्धपुष्पधूपा + + + पात्रादीनि स्नानोपकरणान्यादाय नदीदेवखातसरस्तडाग कूपस्थ गत्वा स्नानं तत्र पञ्चाङ्गमृदामयानि पृथक् पृथक् स्थापयेत् ।

End. तद्गन्धौ तद्वाममध्ये मन्त्रैः स्नानाङ्गं पूजनं, अथवा वेदाद्युक्तविधिना मार्ग देवतार्चनं कुर्यात् । इति देवार्चनम् ।

Colophon. लिपिरियम् सवाई-जयपति महाराजिक शाङ्खायनः स्नानविधि । संवत् १८०१ ।

विषयः । वैदिकस्नानादिविधि ।

No. 351. स्वयम्भूदेवचरित्रम् । Substance, country-made paper, 9 × 12 inches. Folia, 15. Lines, 23 on a page. Character, Nagāra. Date, Saṃvat 1940. Place of deposit, Kailādeva Maṭha, Ḥātuā, District Chāprā. Appearance, new. Verse. Generally incorrect.

Beginning. श्रीमते मत्स्यमूर्त्तये नित्यानन्दाय नमः ॥

ब्रह्मोऽज्ञैः पृथकादिभिर्मुनिवरैर्योगम्य सूक्ष्मां गतिं
चेतस्याविशते गुणेषु च गुणाभेदः + + + + +
भिन्नाभिन्नमतं विधाय च शुभं ज्ञानं स्वभक्तारयो
धर्म्मं भागवतं मतं वसुगणिसंख्याश्च शिष्याः क्रमात्
ज्ञानं श्रैष्ठिकसम्प्रदायानुमतं स्वात्मैकनिष्ठाभिधं
तापानां शमनाय सत्वतरभवाद्धं ? सन्भजे श्रीपतिं ॥ [?]

End. श्रीधर्म्मदेवपादाब्जं स्वभूवंशाब्धिसम्भवं
संसारतापशान्त्यर्थं वन्दे संधारयेऽनिशं ।
धर्म्मं सनातनं श्रुतिसारगम्यं मुक्तं पथ्यं [?] पुनर्गोत्रमाश्रं
दद्यन्निजेभ्यः स्वदयावशेन श्रीधर्म्मदासो जयति स्म देवः ।
वन्दे हृद्दासदेवाभिधमितयथार्थं स्यात्स्वपुष्टिस्थितिं
वाञ्छ विंश्वतसुक्ष्मपरिदृशोद्भूतं प्रसन्नाननम् ।
नामः शुभ्रतरं वसानमनिशं संसारतापापह
वक्षःशोभिसरोरुहाक्षतुलसीदामाभिरामं गुरु ॥

Colophon. इति श्रीस्वयम्भूदेवचरित्रे पञ्चदशमं विश्राम ॥ संवत् १९४० ।

विषयः । हरिभक्तिमाहात्म्यकथनं । तुलसीमाहात्म्यकथन । तुलसीधारणविध्यादिकथनं ॥ स्वयम्भूकृतकृष्णस्तुतिकथन ॥ कृष्णेन स्वयम्भुवो गूरूपदेशादिकथनं ॥ प्राप्तवैष्णवधर्म्मेण स्वयम्भुवो दिग्विजयादिकथनं ॥

No. 352. स्वरूपविवरणम् By आनन्दज्ञान । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 4. Lines, 16 on a page Extent, 240 ślokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Puri. Śaṅkara Maṭha. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning ॐ विधूतविविधोपाधिव्याधिबोधैकवर्त्मने ।
श्रीमते परमानन्दवपुषे प्रभवे नमः ॥
स्वरूपाख्यं स्वरूपविवरणं प्रकरणं प्रतिपिपादयिषुरधिकारिणो हेयोपादेय-
विवेकार्थमनर्थहेतुं पुरुषार्थहेतुञ्च प्रथमं ज्ञापयति । अनात्मभूत इति ।
इत्यादि ।

End. तदेवमनर्थनिवृत्तिहेतुना पुरुषार्थनिवृत्तिहेतुतामेव भवतीति प्रकरण-
मिदं शीलनीयमिति भावः ।
हेयादेयाभिधावादो यस्मिन्नर्थो न भासते ।
न प्रत्यक्षं परानन्दपुरुषोत्तममाश्रये ॥

Colophon. इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमच्छुद्धानन्दपूज्यपादशिष्य श्रीभगवदा-
नन्दज्ञानविरचितं स्वरूपविवरणं समाप्तम् ॥

विषयः । अविद्याजनितसंसारस्य स्वरूपनिरूपकप्रबन्धस्य मीमांसनम् ।

No. 353. हंसदूतटीका By पुरुषोत्तममिश्र । Substance, palm-leaf, 12 × 2 inches. Folia, 121 Lines, 7 on a page. Extent, 3872 ślokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, District Purī, pargana Rāhan, grāma Jāgannātha Vidyādharapura, Paṇḍita Rāmacandra Miśra. Appearance, old. Prose. Generally correct.

श्रीकृष्णाय नमः ।

Beginning कोऽपि पुरुषः मे मम हृदि मनसि स्फुरतु प्रकाशीभवतु इत्यन्वयः
कोऽपीत्यनिर्देशेन निर्दिष्टाप्राप्यनिर्वचनता सूचिता किंविशिष्टः कुङ्कुम-
विभ्राणः दधत् कुङ्कुम किंविशिष्टं दयितेन पित्र यद्विमानं पीतवसनं
गैरिकनिर्भरं तस्य या द्युतिः तां हरति अनुकरोति जयति तत्कोऽपि
इन्दिराभानुभेदे कौतुकाकोशकयः इति मेदिनी ।
इत्यादि ।

End प्रसन्ने सदा सर्वं प्रमदः सदा रमते कल्याणी मनः सर्वभद्रामयीति
विधः ।
यस्य हंसविदो विदुषामपि धर्ममर्गिकाञ्जातिका
यं वामार्थपदार्थैरतिहते रसोल्लन् कृष्ण ।

अन्येषां च सतं + + निजगुरुव्याख्यानवेतस्मृतैः
येऽन्येषां गुरुविद्दषपि परां प्रीतिं ययौ नौमि तान् ॥ (?)
श्रीमन्नरसिंहभूपतिलकव्याख्याधिसंश्ये मया
कालेनापि कृता यथायथमिति टीका सतां प्रीतये (?) ।
अस्यां यद्यद्लेखि विभ्रमवशाद् वा सम्भ्रमाद् वा भ्रमात्
शोध्यं तत्तदुमेध्यमेव निपुणैर्यत्ने नतः साञ्जलिः ॥

Colophon. इति श्रीपुरुषोत्तममिश्रविरचिता छन्दकुलटीका समाप्ता ।

विषयः । छन्दकुलव्याख्या ।

No. 354. हनूमत्कवचं । Substance, country-made paper, 15 x 3 inches. Folia, 2. Lines, 5 on a page. Extent, 30 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Medinipura, Post Gadvetā, grāma Khunveḍā, Bahu Vaikunṭhanātha Cakravarti. Appearance, fresh. Verse. Correct

Beginning. ॐ हनूमते नमः । ब्रह्मोवाच ।
अस्य श्रीहनूमत्कवचस्य ब्रह्मऋषिरनुष्टुप्छन्दो हनूमान्
परमात्मा देवता मारुतात्मज इति बीजं अञ्जनासूनुरिति शक्तिरात्मनः सक-
लार्थसिद्धये विनियोगः ।
ध्यायेद्बालदिवाकरद्युतिनिभं देवारिदर्पापहं
देवेन्द्रप्रमुख प्रशस्तयशसं देदीप्यमानं रुचा
सुग्रीवादिसमस्तवानरयुतं सुव्यक्ततत्त्वप्रियं
संरक्तारुणलोचनं पवनजं पीताम्बरालङ्कृतं ॥
ॐ हनूमान् पूर्व्वतः पातु दक्षिणे पवनात्मजः ।
पातु प्रतीच्यामक्षघ्नः पातु सागरपारगः ॥ इत्यादि ।

End. यो वारां निधिमल्पपल्वलमिवोल्लङ्घ्य प्रतापान्वितो
वैदेहीघनशोकतापहरणो वैकुण्ठभक्तप्रियः ।
अक्षाद्यूर्जितराक्षसेश्वरमहादर्पापहारी रणे
सोऽयं वानरपुङ्गवोऽवतु सदा चास्मान् समीरात्मजः ॥

Colophon. इति ब्रह्माण्डपुराणे हनूमत्कवच समाप्तम् ॥

विषय । हनूमतःकवचकथन

No. 355. हस्तसञ्जीवनी By मेघविजयगणक । Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia. 24. Lines, 13 on a page. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1874. Place of deposit, District Chapra. P.O Gopālgañja, Harapura Jagadeo Paṇḍita. Appearance, tolerable. Verse Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीमत्पुरुषपार्श्वं प्रणमन् ध्यायं मेव जिनप्रभुं ।
हस्तप्रशस्तलक्षणयाचार्थं, लक्षणं, वक्ष्ये ।
श्रीमान्श्रेयः प्रभुर्जीयात् सर्व्वज्ञो जगदीश्वरः ।
येन सांख्यिका क्रिया निर्दिष्टा भुवनत्रये । इत्यादि ।

End. सामुद्रिकपदार्थी श्रेया पठन्तो भुवं :
यच्चं मया प्रमादाच्च श्रेयः श्रीरस्तु वाचनो ।

Colophon. इति श्रीहस्तसञ्जीवने सिद्धिज्ञाने महोपाध्याय-श्रीमेघविजयगणक विरचित सम्पूर्णम् । सम्वत् १८७४ ।

विषयः । हस्तलक्षणादिनिरूपणम् ।

No. 356. कृताशिन्युपहासभक्षभाष्यम् । Substance, country-made paper, 11 × 4 inches. Folia, 8. Lines, 11 on a page. Extent, 240 ślokas. Character, Nāgara. Date . Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Beginning संभगाय प्रार्थितोभाव ...... राजा सभार्थ्यां रामणी चपौत्ता मसा परिचमम् चैनुदुभाव ॥
सानभिना परिनभिना या कर्णोकैय जाह्ने । ददाति मम या दुर
या मूर्ना भोग्यागता ॥
भोग्या भागर्यास्या एवः सानभिना सामसन्नाद्भवौमा साक्षमा इत्यादि ।

End किमर्थमस्तमेव पपद्य इत्युच्यते मंत्र वर्णन. पञ्चवद्रमस रोचित मया चद्क्तं इन्दरचितमपि यदन्तं भलयित सौम्यम्न मर्मर्चिता तेजावत वीर्यविज्ञानधर्माधामपरम् विमार्गयित इत्येतन् सदैव सदा ख्यात इति ।

Colophon. श्रीमद्गुरुपादपद्मेभ्यो नमः ।

विषयः । कृतानामुपयोगसङ्ग्रहव्याख्या । "सम्पूर्णोऽयम्" ।

No. 357. हेमशब्दानुशासनलघुवृत्तिका By उदयसौभाग्यगणि । Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 128. Lines, 19 on a page. Extent, 9960 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Diṅmaṇḍalācārya Mahārāja Vālacandra Sūri. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीशारदां नमस्कृत्य + + + परस्तुति हेतवे

हेमव्याकरणस्येयं लिख्यते दुण्ढिका यथा

सर्वां प्रयच्छति ।

End. व्याकारान्तवर्जितेभ्यो विकल्पं केचिदिच्छन्ति, तन्मते दुःशासः दुर्बोधः ।

दुर्दर्शः दुर्धर्षः दुर्मर्षः इत्याद्यपि + + + भवति ।

Colophon. श्रीखरतरगच्छे श्रीजिनवर्द्धनसूरिपट्टे श्रीजिनचन्द्रसूरिपट्टोदयाचलसार

+ + + श्रीजिनसागरसूरिभिः उदयसौभाग्यगणिनामधेय परोप-

कारार्थं शिष्यजनसुबोधार्थं च कृतायां श्रीहेमशब्दानुशासनलघुवृत्तिकायां

पञ्चमस्याध्यायस्य तृतीयः पादः समाप्तः ।

विषयः । व्याकरणम् ।

No. 358. होमपद्धतिः By लम्बोदर । Substance, country-made paper, 9×5 inches. Folia, 21. Lines, 12 on a page. Extent, 1000 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Purī, Śaṅkara Maṭha. Appearance, bad. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ होमपद्धतिः ।

सुस्नातः प्राङ्मुखो भूत्वा यजमानः कृताह्निकः ।

आचम्य प्राणानायम्य कुर्यात् प्रतिज्ञां विधिवत् तथा ॥

रंगवल्यां मण्डलं कृत्वा तत्राग्नेः स्थापनं ततः ।

वर्णेन लक्षितं पुण्याहवाचनं कर्म तथा ॥

अनघं स्थापनं कृत्वा विमाय कुम्भकर्णिका ।
वेदमन्त्रैः प्रतिष्ठाप्य कुम्भमारोपयेत् सुराम् ।
पुष्पमाल्यादिभिः सर्व्वान् पूजयेत् भक्तिसंयुतः ।
गुडौदनादिनैवेद्यं सर्व्वेभ्योऽपि निवेदयेत् । इत्यादि ।

End. तत्कर्मतन्त्र × × × नाभिरिक्त यत् कृत तत् सुकृतमस्तु यत्कृत मद्
विष्णोः प्रसादात् ब्राह्मणवचनात् सर्व्वं × × परिपूर्णमस्तु । ततो
ब्राह्मणैः कुटुम्बजनैः परिवृतो भोजनं कुर्यात् ।
दिवि भुवनान्तरेषु उद्यानेषु ग्रामेषु पर्वतात् भूम्यादिषु च [illegible]
कर्त्तव्यं ।
अनेन विधिना यस्तु यज्ञपूजां समाचरेत् ।
सर्व्वान् कामानवाप्नोति स्वर्गलोके महीयते ।

Colophon. इति श्रीलक्ष्मीधरविरचिता होमपद्धतिः समाप्ताः ॥

विषयः । यज्ञानां होमविधानकथनम् ।

No. 359. होरासुधानिधिः । By Nārāyaṇa. Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 93. Lines, 11 on a page. Extent, 2790 ślokas. Character, Nagara. Date ? Place of deposit, Benares City, late Babu Hariścandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।
श्रीशाद्यैः सहित सर्वान्तक श्रीशारदा + + + कृत
पायं मोदकपूर्णमासकलश मालाम्बुज भुजैः
विधाय सुचिन्तामनबवलमन्त्राय मयवार्कम
वन्दे सुबकुरावत गणपति त्रैलोक्यचिन्तामणिम् ।

End. यदमरप्रनयन्; महेन्द्रमसुमैर्गुमः,
मध्याह्नामाक कर्म होराशास्त्रप्रदायक ।

Colophon. इति श्रीमद्दिक्षितमाधवात्मजनारायणविरचिते होरासुधानिधौ
राजयोगाध्यायः ।

विषयः । होराणां विवरणम् ।